

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ	ΣΕΛΙΔΑ
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ	1. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΡΟΛΟ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	6
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ	2. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ	10
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	3. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	14
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	4. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	34
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	5. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	62
ΕΔΡΑ	6. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΆΛΛΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	78
ΑΣΥΛΙΕΣ	7. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΣΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	80
ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ	8. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ΤΟΥ	88

	ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	
ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ 2004	9. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΥΤΤΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	124
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	10. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ	174
ΣΥΓΚΛΙΣΗ	11. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ	176
ΕΥΡΩΟΜΑΔΑ	12. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΟΜΑΔΑ	178
ONE – H.B. ΚΑΙ ΙΡΛΑΝΔΙΑ	13. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	179
ONE – ΔΑΝΙΑ	14. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΑΝΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	183
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ	15. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ	184

	ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ	
ΦΡΑΓΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ	16. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ	185
ΣΕΝΓΚΕΝ	17. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΧΕΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΕΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	186
Η.Β. ΚΑΙ ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΠΕΡΙΟΧΗ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	18. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ III-130 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ	189
Η.Β. ΚΑΙ ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	19. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	191
ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΑΝΙΑ	20. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ	195
ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	21. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ	202
ΑΣΥΛΟ	22. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΣΥΛΟΥ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	203
AMYNA	23. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΝΙΜΗ ΔΙΑΡΘΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ I-41, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 6, ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ III-312 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	205
AMYNA	24. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ I-41, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΟΥ	208

	ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	
ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ	25. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΠΟΥ ΔΙΥΛΙΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΛΕΣ	209
ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ	26. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ	212
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	27. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ	213
ΙΣΗ ΑΜΟΙΒΗ	28. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ III-214 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	214
ΣΥΝΟΧΗ	29. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	215
ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ	30. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ	217
ΑΜΒΛΩΣΗ	31. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 40.3.3 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	218
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	32. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ I-9, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ	219
ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	33. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΝ Ή ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΑΝ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	221
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	34. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ	225

	ΕΝΩΣΗΣ	
ΑΝΘΡΑΚΑΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	35. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΑΛΥΒΑ	232
ΕΥΡΑΤΟΜ	36. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	234
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ III-226 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	239
ΥΠΕΡΠОНΤΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΗ	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΥΠΕΡΠОНΤΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΗ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ III, ΤΙΤΛΟΣ IV, ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ	245

*Ta πρωτόκολλα, όπως
οι Συνθήκες, είναι
νομικά δεσμευτικά για
τα κράτη μέλη ενώ οι
δηλώσεις δεν είναι*

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Α. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Εθνικά κοινοβούλια

*Η οργάνωση των
κοινοβουλίων είναι
καθαρά εθνικό
ζήτημα....*

*...αλλά η Ένωση
επιθυμεί να ενθαρρύνει
τη συμμετοχή των
εθνικών κοινοβουλίων
στις δραστηριότητες της
ΕΕ*

1. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΡΟΛΟ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο τρόπος με τον οποίο ασκείται ο έλεγχος από
τα εθνικά κοινοβούλια στις κυβερνήσεις τους σχετικά με δραστηριότητες
της Ένωσης αποτελεί αντικείμενο της συνταγματικής οργάνωσης και
πρακτικής εκάστου κράτους μέλους,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών
κοινοβουλίων στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να
ενισχύσουν τη δυνατότητά τους να εκφράζουν τις απόψεις τους σχετικά με
τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων καθώς και σχετικά με άλλα
ζητήματα τα οποία μπορεί να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα
εθνικά κοινοβούλια,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται
στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη
για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Ενημέρωση των εθνικών κοινοβουλίων

Άρθρο 1

Τα έγγραφα διαβουλεύσεων της Επιτροπής (πράσινες βίβλοι, λευκές βίβλοι
και ανακοινώσεις) διαβιβάζονται από την Επιτροπή απευθείας στα εθνικά
κοινοβούλια όταν δημοσιευθούν. Η Επιτροπή διαβιβάζει επίσης στα
εθνικά κοινοβούλια το επήσιο νομοθετικό πρόγραμμα καθώς και κάθε άλλη

ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στο EK και στο Συμβούλιο

πράξη νομοθετικού προγραμματισμού ή πολιτικής στρατηγικής, ταυτόχρονα με τη-διαβίβασή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 2

Το ίδιο ισχύει και για τις νομοθετικές προτάσεις

Τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων που υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο διαβιβάζονται στα εθνικά κοινοβούλια.

Ορισμός των προτάσεων

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης» νοούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, οι πρωτοβουλίες ομάδας κρατών μελών, οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αιτήματα του Δικαστήριου, οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που υποβάλλονται με σκοπό την έκδοση ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης.

Τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από την Επιτροπή διαβιβάζονται απευθείας από την Επιτροπή στα εθνικά κοινοβούλια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ταυτόχρονα.

Τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβιβάζονται απευθείας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα εθνικά κοινοβούλια.

Τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων που προέρχονται από ομάδα κρατών μελών, από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαβιβάζονται από το Συμβούλιο στα εθνικά κοινοβούλια.

Άρθρο 3

Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να απευθύνουν αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να απευθύνουν στους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη όσον αφορά τη συμβατότητα ενός σχεδίου ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης με την αρχή της επικουρικότητας, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Εάν το σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης προέρχεται από ομάδα κρατών μελών, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει την ή τις αιτιολογημένες γνώμες στις κυβερνήσεις των εν λόγω κρατών μελών.

Εάν το σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης προέρχεται από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει την ή τις

αιτιολογημένες γνώμες στο οικείο όργανο.

Άρθρο 4

Πριν από την εγγραφή μίας πρότασης στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου, θα πρέπει να παρέρχεται περίοδος έξι εβδομάδων

Εως τη λήψη της απόφασης, θα πρέπει να παρέρχονται τουλάχιστον 10 επιπλέον ημέρες

Τα πρακτικά των συνόδων του Συμβουλίου επί νομοθετικών πράξεων διαβιβάζονται ταυτόχρονα στα κοινοβούλια και στις κυβερνήσεις

Αλλαγές στη διαδικασία ψηφοφορίας και αλλαγές από ομοφωνία σε ειδική πλειοψηφία

Διαβιβάζεται επίσης η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Τηρείται προθεσμία έξι εβδομάδων από τη στιγμή κατά την οποία σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης κατατίθεται ενώπιον των εθνικών κοινοβουλίων στις επίσημες γλώσσες της Ένωσης έως την ημερομηνία κατά την οποία αυτό εγγράφεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου προς λήψη αποφάσεως είτε για τη θέσπιση πράξης είτε για τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας. Εξαιρέσεις επιτρέπονται σε περίπτωση ανάγκης, τα αίτια της οποίας εκτίθενται στην πράξη ή τη θέση του Συμβουλίου. Εκτός δεόντως αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, δεν επιτρέπεται να διαπιστωθεί συμφωνία όσον αφορά σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης κατά τις έξι αυτές εβδομάδες. Εκτός δεόντως αιτιολογημένων επειγουσών περιπτώσεων, τηρείται προθεσμία δέκα ημερών από την εγγραφή του σχεδίου ευρωπαϊκής νομοθετικής πρότασης στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου έως τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου.

Άρθρο 5

Οι ημερήσιες διατάξεις και τα αποτελέσματα των συνόδων του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών των συνόδων του Συμβουλίου όταν εξετάζει σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων, διαβιβάζονται απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια, ταυτόχρονα με τη διαβίβασή τους στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Άρθρο 6

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτίθεται να επικαλεστεί τη διάταξη του άρθρου I-444, παράγραφος 1 ή 2, του Συντάγματος, τα εθνικά κοινοβούλια ενημερώνονται για την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την έκδοση ευρωπαϊκής απόφασης.

Άρθρο 7

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει για ενημερωτικούς λόγους την ετήσια έκθεσή του στα εθνικά κοινοβούλια ταυτόχρονα με τη διαβίβασή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Άρθρο 8

Kai ta δύο σώματα σε περίπτωση κοινοβουλευτικών συστημάτων με περισσότερα του ενός σώματα

Στις περιπτώσεις εθνικών κοινοβουλευτικών συστημάτων που αποτελούνται από περισσότερα του ενός σώματα αντιπροσώπων, οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 7 εφαρμόζονται στα σώματα που τα απαρτίζουν.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

Διακοινοβουλευτική συνεργασία

Άρθρο 9

To EK και τα εθνικά κοινοβούλια καθορίζουν από κοινού τους τρόπους συνεργασίας τους

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια καθορίζουν από κοινού την οργάνωση και την προώθηση αποτελεσματικής και τακτικής διακοινοβουλευτικής συνεργασίας στο εσωτερικό της Ένωσης.

Άρθρο 10

Η Διάσκεψη των ειδικευμένων στις κοινοτικές υποθέσεις οργάνων (COSAC)

...μπορεί να υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση κρίνει σκόπιμη στο EK, στο Συμβούλιο ή στην Επιτροπή

Διάσκεψη κοινοβουλευτικών οργάνων ειδικευμένων στις υποθέσεις της Ένωσης δύναται να υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση κρίνει σκόπιμη ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Η διάσκεψη αυτή προωθεί επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ιδίως μεταξύ των ειδικευμένων επιτροπών τους. Μπορεί επίσης να οργανώνει διακοινοβουλευτικές διασκέψεις σχετικά με συγκεκριμένα θέματα και ιδίως για τη συζήτηση θεμάτων κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας. Οι εισηγήσεις της διάσκεψης δεν δεσμεύουν με κανένα τρόπο τα εθνικά κοινοβούλια ούτε προδικάζουν τη θέση τους.

Επικουρικότητα
Αναλογικότητα

2. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν εγγύτερα στους πολίτες της Ένωσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να καθορίσουν τους όρους εφαρμογής των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που καθιερώνονται στο άρθρο I-11 του Συντάγματος, καθώς και να θεσπίσουν σύστημα ελέγχου της εφαρμογής των εν λόγω αρχών,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακολούθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

Άρθρο 1

Κάθε όργανο μεριμνά συνεχώς για την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που καθορίζονται στο άρθρο I-11 του Συντάγματος.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή προβαίνει σε ευρείες διαβούλεύσεις πριν υποβάλει πρόταση ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης. Κατά τις διαβούλεύσεις αυτές πρέπει να συνεκτιμάται, κατά περίπτωση, η περιφερειακή και τοπική διάσταση των προβλεπομένων δράσεων. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν προβαίνει στις διαβούλεύσεις αυτές. Αιτιολογεί την απόφασή της αυτή στην πρότασή της.

Άρθρο 3

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ως «σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης» νοούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, οι πρωτοβουλίες ομάδας κρατών μελών, οι πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αιτήματα του Δικαστηρίου, οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που υποβάλλονται με σκοπό την έκδοση ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης.

Άρθρο 4

To EK, το Συμβούλιο και η Επιτροπή διαβιβάζουν τα νομοθετικά έγγραφα στα εθνικά κοινοβούλια

Η Επιτροπή διαβιβάζει τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων καθώς και τις τροποποιημένες της προτάσεις ταυτόχρονα στα εθνικά κοινοβούλια και στον νομοθέτη της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαβιβάζει τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων τα οποία υποβάλλει καθώς και τα τροποποιημένα του σχέδια στα εθνικά κοινοβούλια.

Το Συμβούλιο διαβιβάζει τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων τα οποία προέρχονται από ομάδα κρατών μελών, από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, καθώς και τα τροποποιημένα σχέδια, στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών.

Τα νομοθετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι θέσεις του Συμβουλίου διαβιβάζονται από τα όργανα αυτά στα εθνικά κοινοβούλια μόλις εκδοθούν.

Άρθρο 5

Η Επιτροπή αιτιολογεί κάθε πρόταση σε σχέση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Η αιτιολογική έκθεση πρέπει να περιέχει:
- εκτίμηση των δημοσιονομικών επιπτώσεων
- αιτιολόγηση του συμπεράσματος ότι ένας στόχος μπορεί «να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης»
- εξήγηση κάθε βάρους

Τα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων αιτιολογούνται σε σχέση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Κάθε σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης πρέπει να περιλαμβάνει εμπεριστατωμένη έκθεση βάσει της οποίας μπορεί να κριθεί η τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να περιέχει στοιχεία εκτίμησης των δημοσιονομικών επιπτώσεων της πρότασης καθώς και, εφόσον η πρόταση αφορά ευρωπαϊκό νόμο-πλαίσιο, των συνεπειών της ως προς τις ρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμοσθούν από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης, ενδεχομένως, της περιφερειακής νομοθεσίας. Οι λόγοι που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ένας στόχος της Ένωσης μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης στηρίζονται σε ποιοτικούς και, οσάκις είναι δυνατόν, σε ποσοτικούς δείκτες. Στα σχέδια ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων λαμβάνεται δεόντως υπόψη η ανάγκη το τυχόν οικονομικό ή διοικητικό βάρος που βαρύνει την Ένωση, τις εθνικές κυβερνήσεις, τις περιφερειακές ή τοπικές αρχές, τους οικονομικούς φορείς και τους πολίτες να είναι το ελάχιστο δυνατό και ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο στόχο.

Άρθρο 6

Κάθε κοινοβούλιο ή κάθε σώμα κοινοβουλίου μπορεί να διαβιβάσει αιτιολογημένη γνώμη εάν διαπιστώσει παραβίαση της αρχής

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή κάθε σώμα εθνικού κοινοβουλίου μπορεί, εντός προθεσμίας έξι εβδομάδων από την ημερομηνία διαβίβασης ενός σχεδίου ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης, να απευθύνει προς τους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής αιτιολογημένη γνώμη στην οποία εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμά ότι το εν λόγω σχέδιο δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Εναπόκειται σε κάθε εθνικό κοινοβούλιο ή σώμα

της επικουρικότητας

εθνικού κοινοβουλίου να συμβουλευθεί κατά περίπτωση τα περιφερειακά κοινοβούλια που έχουν νομοθετικές εξουσίες.

Εάν το σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης προέρχεται από ομάδα κρατών μελών, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει τη γνώμη στις κυβερνήσεις των εν λόγω κρατών μελών.

Εάν το σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης προέρχεται από το Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου διαβιβάζει τη γνώμη στο οικείο όργανο.

Άρθρο 7

Κώδωνας κινδύνου
Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να εκδίδουν γνώμες επί όλων των προτάσεων

Τα κοινοβούλια που αποτελούνται από ένα σώμα διαθέτουν δύο ψήφους και κάθε σώμα των κοινοβουλίων που απαρτίζονται από δύο σώματα διαθέτει μία ψήφο

Αν το 1/3 των γνωμών κρίνει ότι δεν τηρείται η αρχή της επικουρικότητας, το σχέδιο επανεξετάζεται. Για σχέδια που αφορούν τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις, το όριο καθορίζεται στο 1/4 των γνωμών

Δεν προβλέπεται υποχρέωση αντίδρασης στη γνώμη των εθνικών κοινοβουλίων, αλλά η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη

Τα κράτη μέλη μπορούν

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, καθώς και, κατά περίπτωση, η ομάδα των κρατών μελών, το Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εφόσον το σχέδιο νομοθετικής πράξης είναι δικό τους, λαμβάνουν υπόψη τις αιτιολογημένες γνώμες που εκδίδουν τα εθνικά κοινοβούλια ή τα σώματα εθνικών κοινοβουλίων.

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο έχει δύο ψήφους, οι οποίες επιμερίζονται ανάλογα με το ισχύον εθνικό κοινοβουλευτικό σύστημα. Στην περίπτωση εθνικού κοινοβουλευτικού συστήματος με δύο σώματα, κάθε σώμα έχει μία ψήφο.

Εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που κρίνουν ότι σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πρότασης δεν τηρεί την αρχή της επικουρικότητας αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνόλου των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, το σχέδιο επανεξετάζεται. Το όριο αυτό καθορίζεται στο ένα τέταρτο των ψήφων όταν πρόκειται για σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πρότασης υποβαλλόμενο βάσει του άρθρου III-264 του Συντάγματος σχετικά με τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Μετά την επανεξέταση αυτή, η Επιτροπή ή, κατά περίπτωση, η ομάδα κρατών μελών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, εφόσον το σχέδιο ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης είναι δικό τους, μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο. Η απόφαση αυτή πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

Άρθρο 8

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί

*να ασκούν προσφυγή
ενάπιον του
Δικαστηρίου λόγω
παραβίασης της αρχής
της επικουρικότητας, τα
περιφερειακά
κοινοβούλια δεν
μπορούν*

*Τέτοιες προσφυγές
μπορεί να ασκεί και η
Επιτροπή των
Περιφερειών όταν
προβλέπεται η
συμμετοχή της σε
διαβούλευσεις*

*Η Επιτροπή υποβάλλει
ετήσια έκθεση σχετικά
με την εφαρμογή της
αρχής της
επικουρικότητας*

των προσφυγών λόγω παραβίασης από ευρωπαϊκή νομοθετική πράξη της αρχής της επικουρικότητας οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου III-365 του Συντάγματος από τα κράτη μέλη ή διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την εσωτερική έννομη τάξη τους, εξ ονόματος των εθνικών κοινοβουλίων τους ή ενός σώματος των εν λόγω κοινοβουλίων.

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο του Συντάγματος, οι προσφυγές αυτές μπορούν να ασκούνται επίσης από την Επιτροπή των Περιφερειών όσον αφορά ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις για την έκδοση των οποίων το Σύνταγμα προβλέπει τη διεξαγωγή διαβούλεύσεων με την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 9

Η Επιτροπή υποβάλλει κάθε χρόνο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια έκθεση όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου I-11 του Συντάγματος. Η εν λόγω ετήσια έκθεση διαβιβάζεται επίσης στην Επιτροπή των Περιφερειών και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

*Οργανισμός των
Δικαστηρίου της ΕΕ*

*Το Δικαστήριο των
Ευρωπαϊκών
Κοινοτήτων
μετονομάστηκε σε
«Δικαστήριο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης»*

3. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ορίσουν τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπεται στο άρθρο III-381 του Συντάγματος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΑΡΘΡΟ 1

*Λειτουργεί σύμφωνα με το
Σύνταγμα*

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγκροτείται και λειτουργεί σύμφωνα με το Σύνταγμα, τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη ΕΚΑΕ) και του παρόντος Οργανισμού.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 2

*Ορκίζεται ότι θα ασκεί τα
καθήκοντά του με
αμεροληψία*

Κάθε δικαστής, πριν αναλάβει τα καθήκοντά του, ορκίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου συνερχομένου σε δημοσία συνεδρίαση ότι θα ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα παραβιάζει το απόρρητο των διασκέψεων.

ΑΡΘΡΟ 3

Ετεροδικία

Οι δικαστές απολαύουν ετεροδικίας. Σε ό,τι αφορά τις πράξεις τους, συμπεριλαμβανομένων όσων εξέφρασαν εγγράφως ή προφορικώς, υπό την επίσημη ιδιότητά τους, εξακολουθούν να απολαύουν της ετεροδικίας και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους.

Το Δικαστήριο, συνεδριάζον εν ολομελεία, δύναται να άρει την ετεροδικία. Όταν η απόφαση αφορά μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.

Σε περίπτωση που μετά την άρση της ετεροδικίας ασκηθεί κατά δικαστού ποινική δίωξη, ο δικαστής αυτός δύναται να δικαστεί σε κάθε κράτος μέλος μόνο από την αρχή η οποία είναι αρμόδια για να δικάζει τους δικαστές που ανήκουν στο ανώτατο εθνικό δικαστήριο.

Τα άρθρα 11 έως 14 και το άρθρο 17 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες της Ένωσης εφαρμόζονται επί των δικαστών, των γενικών εισαγγελέων, των γραμματέων και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του πρώτου, δεύτερου και τρίτου εδαφίου του παρόντος άρθρου, οι οποίες αφορούν την ετεροδικία των δικαστών.

ΑΡΘΡΟ 4

Οι δικαστές δεν δύνανται να ασκούν κανένα πολιτικό ή διοικητικό λειτουργημα.

*Καμία άλλη επαγγελματική δραστηριότητα
Το Συμβούλιο μπορεί να εγκρίνει εξαιρέσεις με απλή πλειοψηφία*

Δεν δύνανται να ασκούν καμία επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη, εκτός εάν το Συμβούλιο το επιτρέψει κατ' εξαίρεση με ευρωπαϊκή απόφαση, εκδιδόμενη με απλή πλειοψηφία.

Κατά την εγκατάστασή τους, αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση να τηρούν, κατά τη διάρκεια της ασκήσεως των καθηκόντων τους και μετά τη λήξη τους, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το λειτούργημά τους, ιδίως τα καθήκοντα της εντιμότητας και της διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη αυτή, ορισμένων θέσεων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων.

Σε περίπτωση αμφιβολίας, αποφασίζει το Δικαστήριο. Όταν η απόφαση αφορά μέλη του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.

ΑΡΘΡΟ 5

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις τακτικής ανανέωσης και αποβίωσης, τα καθήκοντα εκάστου δικαστού λήγουν με παραίτηση.

Παραίτηση

Σε περίπτωση παραίτησεως δικαστού, η επιστολή της παραίτησεώς του απευθύνεται στον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για να διαβιβασθεί στον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Με την κοινοποίηση αυτή, η θέση καθίσταται κενή.

Εκτός από τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 6, κάθε δικαστής συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι να αναλάβει καθήκοντα ο διάδοχός του.

ΑΡΘΡΟ 6

Για απαλλαγή από τα καθήκοντά τους απαιτείται ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου

Οι δικαστές δεν δύνανται να απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους, ούτε να κηρύσσονται έκπτωτοι του δικαιώματός τους προς συνταξιοδότηση ή άλλων αντ' αυτού πλεονεκτημάτων, εκτός εάν, με ομόφωνη απόφαση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων του Δικαστηρίου, έπαυσαν να ανταποκρίνονται στις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξίωμά τους. Ο ενδιαφερόμενος δικαστής δεν μετέχει στις διασκέψεις αυτές. Όταν ο εν λόγω δικαστής είναι μέλος του Γενικού Δικαστηρίου ή ειδικευμένου δικαστηρίου, το Δικαστήριο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το οικείο δικαστήριο.

Ο γραμματεύς γνωστοποιεί την απόφαση του Δικαστηρίου στους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και την κοινοποιεί στον Πρόεδρο του Συμβουλίου.

Σε περίπτωση αποφάσεως που απαλλάσσει τον δικαστή από τα καθήκοντά του, η τελευταία αυτή κοινοποίηση καθιστά τη θέση κενή.

ΑΡΘΡΟ 7

Οι δικαστές τα καθήκοντα των οποίων λήγουν πριν από την εκπνοή της θητείας τους αντικαθίστανται για το υπόλοιπο διάστημα της θητείας τους.

ΑΡΘΡΟ 8

Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 7 έχουν εφαρμογή και επί των γενικών εισαγγελέων.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 9

Μερική ανανέωση κάθε 3 έτη

Η μερική ανανέωση των δικαστών λαμβάνει χώρα κάθε τρία έτη και αφορά εκ περιτροπής δεκατρείς και δώδεκα δικαστές.

Η μερική ανανέωση των γενικών εισαγγελέων λαμβάνει χώρα κάθε τρία έτη και αφορά τέσσερις γενικούς εισαγγελείς.

ΑΡΘΡΟ 10

Γραμματέας

Ο γραμματεύς ορκίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα παραβιάζει το απόρρητο των διασκέψεων.

ΑΡΘΡΟ 11

Το Δικαστήριο ρυθμίζει την αναπλήρωση του γραμματέως σε περίπτωση κωλύματός του.

ΑΡΘΡΟ 12

Για να διασφαλισθεί η λειτουργία του Δικαστηρίου τίθενται στη διάθεσή του υπάλληλοι και λοιπό προσωπικό. Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό υπάγονται στον γραμματέα υπό την εποπτεία του Προέδρου.

ΑΡΘΡΟ 13

Βοηθοί εισηγητές

Ευρωπαϊκός νόμος δύναται να προβλέπει τον διορισμό βοηθών εισηγητών και να καθορίζει την υπηρεσιακή τους κατάσταση. Ο νόμος αυτός εκδίδεται κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου. Οι βοηθοί εισηγητές δύνανται να καλούνται, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας, να συμμετέχουν στην προπαρασκευή των υποθέσεων των οποίων έχει επιληφθεί το Δικαστήριο και να συνεργάζονται με τον εισηγητή δικαστή.

Οι βοηθοί εισηγητές, επιλεγόμενοι μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν τα αναγκαία νομικά προσόντα, διορίζονται με ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται με απλή πλειοψηφία. Ορκίζονται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα παραβιάζουν το απόρρητο των διασκέψεων.

ΑΡΘΡΟ 14

Οι δικαστές, οι γενικοί εισαγγελείς και ο γραμματεύς υποχρεούνται να διαμένουν στον τόπο της έδρας του Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 15

Διαρκώς σε λειτουργία

Το Δικαστήριο παραμένει διαρκώς σε λειτουργία. Η διάρκεια των δικαστικών διακοπών ορίζεται από το Δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών της υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 16

Τμήματα

Το Δικαστήριο συγκροτεί στους κόλπους του τμήματα από τα μέλη του, αποτελούμενα από τρεις και πέντε δικαστές. Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τους προέδρους των τμημάτων. Οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων εκλέγονται για τρία έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί άπαξ.

Τμήμα μείζονος συνθέσεως
13 δικαστές

Το τμήμα μείζονος συνθέσεως περιλαμβάνει δεκατρείς δικαστές. Προεδρεύεται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου. Στο τμήμα μείζονος συνθέσεως συμμετέχουν επίσης οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων και άλλοι δικαστές οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό διαδικασίας.

Το Δικαστήριο συνέρχεται ως τμήμα μείζονος συνθέσεως όταν το ζητεί ως διάδικος κράτος μέλος ή θεσμικό όργανο της Ένωσης.

Ολομέλεια

Το Δικαστήριο συνέρχεται εν ολομελείᾳ όταν εκδικάζει υποθέσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου III-335, παράγραφος 2, του άρθρου III-347, δεύτερο εδάφιο, του άρθρου III-349 ή του άρθρου III-385, παράγραφος 6, του Συντάγματος.

Εξάλλου, το Δικαστήριο, όταν εκτιμά ότι η υπόθεση την οποία εκδικάζει είναι εξαιρετικής σημασίας, δύναται, μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, να αποφασίσει να παραπέμψει την υπόθεση στην ολομέλεια.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται από περιττό αριθμό δικαστών

ΑΡΘΡΟ 17

Το Δικαστήριο συνεδριάζει εγκύρως μόνον με περιττό αριθμό δικαστών.

Τμήμα: τουλάχιστον 3 δικαστές

Οι αποφάσεις των τμημάτων που αποτελούνται από τρεις ή πέντε δικαστές είναι έγκυρες μόνον εάν λαμβάνονται από τρεις δικαστές.

Τμήμα μείζονος συνθέσεως:
τουλάχιστον 9

Οι αποφάσεις του τμήματος μείζονος συνθέσεως είναι έγκυρες μόνον εάν παρίστανται εννέα δικαστές.

Ολομέλεια: τουλάχιστον 15

Οι αποφάσεις της ολομελείας του Δικαστηρίου είναι έγκυρες μόνον εάν παρίστανται δεκαπέντε δικαστές.

Σε περίπτωση κωλύματος δικαστού ενός τμήματος, δύναται να καλείται δικαστής άλλου τμήματος, σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ 18

Δικαιοδοσία

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς δεν δύνανται να μετέχουν στην εκδίκαση υποθέσεως στην οποία είχαν προηγουμένως λάβει μέρος ως

εκπρόσωποι, σύμβουλοι ή δικηγόροι ενός των διαδίκων, ή στην οποία εκλήθησαν να εκφέρουν γνώμη ως μέλη δικαστηρίου, εξεταστικής επιτροπής ή υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

Εάν δικαστής ή γενικός εισαγγελέας κρίνει ότι δεν δύναται, για ειδικό λόγο, να μετάσχει στην εκδίκαση ή την εξέταση ορισμένης υποθέσεως, το αναφέρει στον Πρόεδρο. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος κρίνει ότι δικαστής ή γενικός εισαγγελέας δεν πρέπει, για ειδικό λόγο, να μετάσχει στην εκδίκαση ή να προβεί σε προτάσεις σε ορισμένη υπόθεση, ειδοποιεί σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

Σε περίπτωση δυσχέρειας για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, αποφασίζει το Δικαστήριο.

Οι διάδικοι δεν δύνανται, επικαλούμενοι είτε την ιθαγένεια δικαστού είτε την απουσία, από το Δικαστήριο ή από τμήμα του, δικαστού της ιθαγενείας τους, να ζητούν τη μεταβολή της συνθέσεως του Δικαστηρίου ή τμήματός του.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 19

Εκπροσώπηση ενώπιον του δικαστηρίου
- εκπρόσωποι
- σύμβουλοι
- δικηγόροι

Τα κράτη μέλη καθώς και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης αντιπροσωπεύονται ενώπιον του Δικαστηρίου από εκπρόσωπο που διορίζεται για κάθε υπόθεση. Ο εκπρόσωπος δύναται να επικουρείται από σύμβουλο ή δικηγόρο.

Κατά τον ίδιο τρόπο εκπροσωπούνται και τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, διάφορα των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία.

Οι λοιποί διάδικοι εκπροσωπούνται από δικηγόρο.

Μόνον ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλόμενου στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο δικαιούται να εκπροσωπεί ή να επικουρεί διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου.

Οι εκπρόσωποι, σύμβουλοι και δικηγόροι παριστάμενοι ενώπιον του

Δικαστηρίου απολαύουν των αναγκαίων δικαιωμάτων και εγγυήσεων για την ανεξάρτητη άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας.

Το Δικαστήριο απολαύει έναντι των συμβούλων και δικηγόρων, οι οποίοι παρίστανται ενώπιον του, των συναφών εξουσιών που αναγνωρίζονται εν γένει στα δικαστήρια, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας.

Δικαίωμα παραστάσεως σε καθηγητές

Οι καθηγητές υπήκοοι των κρατών μελών, η νομοθεσία των οποίων τους αναγνωρίζει δικαίωμα παραστάσεως σε δικαστήριο, απολαύουν ενώπιον του Δικαστηρίου των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από το παρόν άρθρο στους δικηγόρους.

ΑΡΘΡΟ 20

Έγγραφη και προφορική διαδικασία

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου περιλαμβάνει δύο στάδια: την έγγραφη και την προφορική διαδικασία.

Η έγγραφη διαδικασία περιλαμβάνει τη γνωστοποίηση στους διαδίκους καθώς και στα θεσμικά και λοιπά όργανα ή στους οργανισμούς της Ένωσης οι αποφάσεις των οποίων προσβάλλονται, των προσφυγών, υπομνημάτων, αντικρούσεων και παρατηρήσεων και, ενδεχομένως, των απαντήσεων, καθώς και όλων των προς υποστήριξη στοιχείων και εγγράφων ή των επισήμων αντιγράφων τους.

Οι γνωστοποιήσεις γίνονται επιμελεία του γραμματέως κατά τη σειρά και εντός των προθεσμιών που καθορίζει ο κανονισμός διαδικασίας.

Η προφορική διαδικασία περιλαμβάνει την ανάγνωση της εισηγήσεως του εισηγητού δικαστού, την υπό του Δικαστηρίου ακρόαση των εκπροσώπων, συμβούλων και δικηγόρων και των προτάσεων του γενικού εισαγγελέως, καθώς και, ενδεχομένως, την εξέταση μαρτύρων και πραγματογνωμόνων.

Το Δικαστήριο, όταν κρίνει ότι η υπόθεση δεν εγείρει κανένα νέο νομικό ζήτημα και μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, δύναται να αποφασίσει ότι η υπόθεση θα εκδικασθεί χωρίς προτάσεις του γενικού εισαγγελέα.

ΑΡΘΡΟ 21

Η εκδίκαση της υπόθεσης αρχίζει κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στον γραμματέα

Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στον γραμματέα. Το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος, τον διάδικο ή τους διαδίκους κατά των οποίων στρέφεται η προσφυγή, το αντικείμενο της διαφοράς, τα αιτήματα και συνοπτική έκθεση των προβαλλομένων ισχυρισμών.

Το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να συνοδεύεται, όπου απαιτείται, από την πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση ή, στην περίπτωση του άρθρου III-367 του Συντάγματος, από έγγραφο που βεβαιώνει την ημερομηνία της προσκλήσεως που προβλέπεται με το εν λόγω άρθρο. Αν τα έγγραφα αυτά δεν είναι συνημμένα στο δικόγραφο της προσφυγής, ο γραμματεύς καλεί τον ενδιαφερόμενο να τα προσκομίσει εντός ευλόγου προθεσμίας, χωρίς να δύναται να του αντιταχθεί το εκπρόθεσμο σε περίπτωση που η κατάθεση γίνει μετά την παρέλευση της προθεσμίας ασκήσεως της προσφυγής.

ΑΡΘΡΟ 22

Περιπτώσεις που διέπονται από το άρθρο 18 της Συνθήκης EKAΕ

Στις περιπτώσεις του άρθρου 18 της Συνθήκης EKAΕ, το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στον γραμματέα. Η προσφυγή πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος, μνεία της αποφάσεως κατά της οποίας στρέφεται η προσφυγή, τους αντιδίκους, το αντικείμενο της διαφοράς, τα αιτήματα και συνοπτική έκθεση των προβαλλομένων ισχυρισμών.

Η προσφυγή πρέπει να συνοδεύεται από ακριβές αντίγραφο της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής Διαιτησίας.

Εάν το Δικαστήριο απορρίψει την προσφυγή, η απόφαση της Επιτροπής Διαιτησίας καθίσταται οριστική.

Εάν το Δικαστήριο ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής Διαιτησίας, η διαδικασία δύναται να επαναληφθεί, όπου απαιτείται, επιμελεία ενός των διαδίκων, ενώπιον της Επιτροπής Διαιτησίας. Η Επιτροπή Διαιτησίας οφείλει επί των νομικών ζητημάτων να συμμορφώνεται προς την απόφαση του Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 23

Στις περιπτώσεις του άρθρου III-369 του Συντάγματος, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που αναστέλλει τη διαδικασία και παραπέμπει στο Δικαστήριο κοινοποιείται προς αυτό επιμελεία του εθνικού δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται, εν συνεχείᾳ, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στους διαδίκους, στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, καθώς και στο θεσμικό ή άλλο όργανο ή τον οργανισμό της Ένωσης που έχει εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται.

Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την τελευταία αυτή κοινοποίηση, οι διάδικοι, τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και, ενδεχομένως, το θεσμικό ή άλλο όργανο ή ο οργανισμός της Ένωσης που έχει εκδώσει την πράξη το κύρος

ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται έχουν το δικαίωμα να καταθέτουν στο Δικαστήριο υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις.

Η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου κοινοποιείται, επιπλέον, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη διάφορα των κρατών μελών, καθώς και στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία. Τα κράτη αυτά και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχουν το δικαίωμα, εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως και οσάκις υφίσταται σχέση με έναν από τους τομείς εφαρμογής της συμφωνίας, να καταθέτουν στο Δικαστήριο υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις. Το παρόν εδάφιο δεν ισχύει για τα ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

Οσάκις συμφωνία που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες και αφορά συγκεκριμένο τομέα προβλέπει ότι οι εν λόγω χώρες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις στις περιπτώσεις στις οποίες δικαστήριο κράτους μέλους υποβάλλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα που εμπίπτει στον τομέα εφαρμογής της συμφωνίας, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που περιέχει το ερώτημα κοινοποιείται επίσης στις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες, οι οποίες μπορούν, εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποιήσεως, να καταθέσουν υπομνήματα ή γραπτές παρατηρήσεις στο Δικαστήριο.

ΑΡΘΡΟ 24

Μπορεί να ζητήσει όλες τις πληροφορίες

Το Δικαστήριο δύναται να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίζουν κάθε έγγραφο και να παρέχουν κάθε πληροφορία που κρίνει επιθυμητή. Σε περίπτωση αρνήσεως, προβαίνει στη σχετική διαπίστωση.

Το Δικαστήριο δύναται επίσης να ζητεί από τα κράτη μέλη και τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης που δεν είναι διάδικοι κάθε πληροφορία που κρίνει αναγκαία για τους σκοπούς της δίκης.

ΑΡΘΡΟ 25

Πραγματογνωμοσύνη

Το Δικαστήριο δύναται οποτεδήποτε να αναθέτει πραγματογνωμοσύνη σε οποιοδήποτε πρόσωπο, σώμα, γραφείο, επιτροπή ή όργανο της εκλογής του.

ΑΡΘΡΟ 26

Μάρτυρες

Οι μάρτυρες εξετάζονται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ 27

Κυρώσεις

Το Δικαστήριο έχει, έναντι των μη εμφανιζομένων μαρτύρων, τις συναφείς εξουσίες που αναγνωρίζονται εν γένει στα δικαστήρια και δύναται να επιβάλει χρηματικές κυρώσεις, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ 28

Όρκος

Οι μάρτυρες και οι πραγματογνώμονες δύνανται να εξετάζονται αφού ορκισθούν κατά τον τύπο που καθορίζεται με τον κανονισμό διαδικασίας ή κατά τον τρόπο που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του μάρτυρος ή του πραγματογνώμονος.

ΑΡΘΡΟ 29

Το Δικαστήριο δύναται να διατάσσει την εξέταση μάρτυρος ή πραγματογνώμονος από τη δικαστική αρχή της κατοικίας του.

Η σχετική απόφαση διαβιβάζεται προς εκτέλεση στην αρμόδια δικαστική αρχή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας. Τα έγγραφα που συντάσσονται κατά την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, αποστέλλονται στο Δικαστήριο σύμφωνα με τους αυτούς όρους.

Έξοδα

Το Δικαστήριο φέρει τα έξοδα, με την επιφύλαξη να τα καταλογίσει, ενδεχομένως, στους διαδίκους.

ΑΡΘΡΟ 30

Παράβαση του όρκου

Τα κράτη μέλη θεωρούν κάθε παράβαση του όρκου των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων ως έγκλημα αντίστοιχο με το διαπραττόμενο ενώπιον εθνικού πολιτικού δικαστηρίου. Βάσει καταγγελίας του Δικαστηρίου, διώκουν τους δράστες του εγκλήματος αυτού ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 31

Δημόσια συνεδρίαση

Η συνεδρίαση είναι δημόσια, εκτός αν το Δικαστήριο αποφασίσει άλλως, αυτεπαγγέλτως ή αιτήσει των διαδίκων, για σοβαρούς λόγους.

ΑΡΘΡΟ 32

Το Δικαστήριο, κατά τη διάρκεια της συζητήσεως, δύναται να εξετάζει τους πραγματογνώμονες, τους μάρτυρες, καθώς και τους ίδιους τους διαδίκους. Οι διάδικοι, πάντως, δύνανται να παρίστανται μόνον δια του πληρεξουσίου τους.

ΑΡΘΡΟ 33

Πρακτικά

Για κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα.

ΑΡΘΡΟ 34

Το πινάκιο των συνεδριάσεων καταρτίζεται από τον Πρόεδρο.

ΑΡΘΡΟ 35

Οι διασκέψεις πρέπει να παραμένουν μυστικές

Οι διασκέψεις του Δικαστηρίου είναι και παραμένουν μυστικές.

ΑΡΘΡΟ 36

Οι αποφάσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες

Οι αποφάσεις είναι αιτιολογημένες. Αναφέρονται τα ονόματα των δικαστών που έλαβαν μέρος στη διάσκεψη.

ΑΡΘΡΟ 37

Οι αποφάσεις υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα. Απαγγέλλονται σε δημόσια συνεδρίαση.

ΑΡΘΡΟ 38

Το Δικαστήριο αποφασίζει για τα έξοδα.

ΑΡΘΡΟ 39

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να αποφασίζει, με συνοπτική διαδικασία, η οποία παρεκκλίνει, κατά το αναγκαίο μέτρο, από ορισμένους κανόνες που περιέχονται στον παρόντα Οργανισμό και η οποία καθορίζεται με τον κανονισμό διαδικασίας, επί αιτήσεως αναβολής σύμφωνα με το άρθρο III-379, παράγραφος 1, του Συντάγματος ή επί αιτήσεως λήψεως προσωρινών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο III-379, παράγραφος 2, του Συντάγματος ή αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως σύμφωνα με το άρθρο III-401, τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος, ή με το άρθρο 164, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

Σε περίπτωση κωλύματος, ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από άλλον δικαστή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας.

Η απόφαση που εκδίδεται από τον Πρόεδρο ή από τον αναπληρωτή του έχει προσωρινό χαρακτήρα και ουδόλως προδικάζει την απόφαση του Δικαστηρίου επί της κυρίας υποθέσεως.

ΑΡΘΡΟ 40

Τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα μπορούν να παρεμβαίνουν

Τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δύνανται να παρεμβαίνουν στις διαφορές που υποβάλλονται στο Δικαστήριο.

Το ίδιο δικαίωμα έχουν τα άλλα όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον στην επίλυση της διαφοράς που έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δεν δύνανται να παρεμβαίνουν στις υποθέσεις μεταξύ κρατών μελών, μεταξύ θεσμικών οργάνων της Ένωσης ή μεταξύ κρατών μελών, αφενός, και θεσμικών οργάνων της Ένωσης, αφετέρου.

Υπό την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου, τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία, δύνανται να παρεμβαίνουν στις διαφορές που υποβάλλονται στο Δικαστήριο, όταν οι διαφορές αυτές αφορούν έναν από τους τομείς εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας.

Η αίτηση παρεμβάσεως μπορεί να έχει ως αντικείμενο μόνον την υποστήριξη των αιτημάτων ενός εκ των διαδίκων.

ΑΡΘΡΟ 41

Ερήμην απόφαση

Όταν ο διάδικος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή, αν και έχει κληθεί κανονικά, δεν καταθέσει γραπτές προτάσεις, η απόφαση εκδίδεται ερήμην του. Η απόφαση υπόκειται σε ανακοπή εντός προθεσμίας ενός μηνός από της κοινοποιήσεώς της. Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση της ερήμην αποφάσεως, εκτός αντιθέτου αποφάσεως του Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 42

Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύνανται, στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας, να ασκούν τριτανακοπή κατά των αποφάσεων που εξεδόθησαν χωρίς να έχουν προσεπικληθεί, εάν οι αποφάσεις αυτές θίγουν τα δικαιώματά τους.

ΑΡΘΡΟ 43

Το Δικαστήριο, σε περίπτωση αμφιβολίας για την έννοια και την έκταση των αποτελεσμάτων μιας αποφάσεως, είναι αρμόδιο για την ερμηνεία της, μετά από αίτηση διαδίκου ή θεσμικού οργάνου της Ένωσης που έχει έννομο συμφέρον προς τούτο.

ΑΡΘΡΟ 44

Για την αναθεώρηση μιας απόφασης απαιτούνται νέα στοιχεία αποφασιστικής σημασίας

Η αναθεώρηση της αποφάσεως δύναται να ζητείται από το Δικαστήριο εφόσον γίνει γνωστό γεγονός αποφασιστικής σημασίας το οποίο, πριν από την έκδοση της αποφάσεως, ήταν άγνωστο στο Δικαστήριο και στον διάδικο που ζητεί την αναθεώρηση.

Η διαδικασία της αναθεωρήσεως αρχίζει με την απόφαση του Δικαστηρίου που διαπιστώνει ρητώς την ύπαρξη του γεγονότος, αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά που επιτρέπουν την έναρξη της διαδικασίας αναθεωρήσεως και κηρύσσει για τον λόγο αυτόν παραδεκτή την αίτηση.

Όχι μετά την παρέλευση 10 ετών

Αίτηση αναθεωρήσεως δεν δύναται να υποβάλλεται μετά την παρέλευση προθεσμίας δέκα ετών από της εκδόσεως της αποφάσεως.

ΑΡΘΡΟ 45

Οι προθεσμίες λόγω αποστάσεως θα ορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Απώλεια δικαιώματος λόγω παρελεύσεως των προθεσμιών δεν δύναται να αντιτάσσεται, όταν ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει την ύπαρξη τυχαίου συμβάντος ή ανωτέρας βίας.

ΑΡΘΡΟ 46

Αγωγές κατά της Ένωσης στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης παραγράφονται μετά πέντε έτη από της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος. Η παραγραφή διακόπτεται είτε δια της προσφυγής που υποβάλλεται στο Δικαστήριο, είτε δια της προηγουμένης αιτήσεως που ο ζημιωθείς απευθύνει στο αρμόδιο θεσμικό όργανο της Ένωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η προσφυγή πρέπει να κατατίθεται εντός της προθεσμίας δύο μηνών του άρθρου III-365 του Συντάγματος. Το άρθρο III-367, δεύτερο εδάφιο, του Συντάγματος έχει εφαρμογή.

Το παρόν άρθρο έχει επίσης εφαρμογή στις αγωγές κατά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Το Γενικό Δικαστήριο

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΑΡΘΡΟ 47

Το άρθρο 9, πρώτο εδάφιο, τα άρθρα 14 και 15, το άρθρο 17, πρώτο, δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 18 έχουν εφαρμογή στο Γενικό Δικαστήριο και τα μέλη του.

Τα άρθρα 10, 11 και 14 έχουν αναλόγως εφαρμογή και στον γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 48

25 δικαστές

Το Γενικό Δικαστήριο αποτελείται από εικοσιπέντε δικαστές.

ΑΡΘΡΟ 49

Τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου δύνανται να καλούνται να ασκήσουν καθήκοντα γενικού εισαγγελέα.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημόσια, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί ορισμένων υποθέσεων που έχουν υποβληθεί στο Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου να το συνδράμει στην εκπλήρωση του έργου του.

Τα κριτήρια επιλογής των υποθέσεων, καθώς και ο τρόπος διορισμού των γενικών εισαγγελέων, καθορίζονται με τον κανονισμό διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

Το μέλος του Γενικού Δικαστηρίου το οποίο κλήθηκε να ασκήσει τα καθήκοντα γενικού εισαγγελέα σε μία υπόθεση δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στην λήψη αποφάσεως επί της υποθέσεως αυτής.

ΑΡΘΡΟ 50

Τμήματα με 3 ή 5 δικαστές

Το Γενικό Δικαστήριο συνέρχεται κατά τμήματα, αποτελούμενα από τρεις και πέντε δικαστές. Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τους προέδρους των τμημάτων. Οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων εκλέγονται για τρία έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί άπαξ.

Σύνθεση των τμημάτων:
Ολομέλεια
Μονομελής σύνθεση

Ο κανονισμός διαδικασίας καθορίζει τη σύνθεση των τμημάτων και την ανάθεση των υποθέσεων σε αυτά. Σε ορισμένες υποθέσεις, που ορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να συνέρχεται εν ολομελείᾳ ή με μονομελή σύνθεση.

Τμήμα μείζονος
συνθέσεως

Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί επίσης να προβλέπει ότι το Γενικό Δικαστήριο συνέρχεται ως τμήμα μείζονος συνθέσεως στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τους όρους που αντός προσδιορίζει.

ΑΡΘΡΟ 51

Στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου εμπίπτουν οι υποθέσεις:

- κατά πράξεως ή παραλείψεως του EK να ενεργήσει

- κατά πράξεως ή παραλείψεως της Επιτροπής να ενεργήσει

Κατά παρέκκλιση από τον κανόνα του άρθρου III-358, παράγραφος 1, του Συντάγματος, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου οι προσφυγές των άρθρων III-365 και III-367 του Συντάγματος τις οποίες ασκεί κράτος μέλος και οι οποίες στρέφονται:

- a) κατά πράξεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου ή κατά παραλείψεως τους να αποφασίσουν, ή κατά πράξεως ή παραλείψεως αμφοτέρων των οργάνων αυτών όταν συναποφασίζουν, με την εξαίρεση:
  - των αποφάσεων τις οποίες λαμβάνει το Συμβούλιο βάσει του άρθρου III-168, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο του Συντάγματος,
  - των πράξεων τις οποίες εκδίδει το Συμβούλιο βάσει πράξεως του Συμβουλίου σχετικής με μέτρα εμπορικής άμυνας κατά την έννοια του άρθρου III-315 του Συντάγματος,
  - των πράξεων του Συμβουλίου με τις οποίες αυτό ασκεί εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο I-37, παράγραφος 2, του Συντάγματος,
- β) κατά πράξεως της Επιτροπής ή παραλείψεως της να αποφασίσει κατά το άρθρο III-420, παράγραφος 1, του Συντάγματος.

Στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου εμπίπτουν επίσης οι προβλεπόμενες από τα ίδια άρθρα προσφυγές που ασκούνται από θεσμικό όργανο της Ένωσης κατά πράξεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου ή κατά παραλείψεως τους να αποφασίσουν, ή κατά πράξεως ή παραλείψεως αμφοτέρων των οργάνων αυτών όταν συναποφασίζουν, ή κατά πράξεως της Επιτροπής ή παραλείψεως της να αποφασίσει, καθώς και από θεσμικό όργανο των Κοινοτήτων κατά πράξεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή κατά παραλείψεως της να αποφασίσει.

ΑΡΘΡΟ 52

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου και ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου καθορίζουν από κοινού τις προϋποθέσεις και τον τρόπο με τον οποίο οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Δικαστηρίου παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Γενικό Δικαστήριο για τη διασφάλιση της λειτουργίας του. Ορισμένοι υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού υπάγονται στον γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου υπό την εποπτεία του Προέδρου του Γενικού Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 53

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διέπεται από τον Τίτλο III.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσδιορίζεται και συμπληρώνεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί να προβλέπει παρεκκλίσεις από το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, και από το άρθρο 41, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες των διαφορών που εμπίπτουν στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 20, τέταρτο εδάφιο, ο γενικός εισαγγελέας μπορεί να αναπτύσσει τις αιτιολογημένες προτάσεις του εγγράφως.

ΑΡΘΡΟ 54

Εάν προσφυγή ή άλλο διαδικαστικό έγγραφο, απευθυνόμενο στο Γενικό Δικαστήριο, κατατεθεί εκ παραδρομής στον γραμματέα του Δικαστηρίου, διαβιβάζεται αμελλητί από αυτόν στον γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου. Ομοίως, εάν προσφυγή ή άλλο διαδικαστικό έγγραφο, απευθυνόμενο στο Δικαστήριο, κατατεθεί εκ παραδρομής στον γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου, διαβιβάζεται αμελλητί από αυτόν στον γραμματέα του Δικαστηρίου.

Εάν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι δεν είναι αρμόδιο να εκδικάσει προσφυγή που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, την παραπέμπει στο Δικαστήριο. Ομοίως, εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόδιο για την εκδίκαση της προσφυγής είναι το Γενικό Δικαστήριο, την παραπέμπει σε αυτό, το οποίο δεν μπορεί στην περίπτωση αυτή να κρίνει ότι είναι αναρμόδιο.

Εάν ενώπιον του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου εκκρεμούν υποθέσεις που έχουν το ίδιο αντικείμενο, θέτουν το ίδιο ζήτημα ερμηνείας ή αμφισβητούν το κύρος της ίδιας πράξης, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί, μετά από ακρόαση των διαδίκων, να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου ή, εάν πρόκειται για προσφυγές που ασκούνται βάσει του άρθρου III-365 του Συντάγματος ή του άρθρου 146 της Συνθήκης EKAЕ, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί επίσης να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του, ώστε να αποφανθεί το Δικαστήριο επί των εν λόγω προσφυγών. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, το Δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει την αναστολή της διαδικασίας που εκκρεμεί ενώπιον του. Στην περίπτωση αυτή, συνεχίζεται η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

Όταν κράτος μέλος και θεσμικό όργανο στρέφονται κατά της αυτής πράξεως, το Γενικό Δικαστήριο κηρύσσει εαυτό αναρμόδιο ώστε να μπορέσει το Δικαστήριο να αποφανθεί επί των εν λόγω προσφυγών.

ΑΡΘΡΟ 55

Κοινοποίηση

Οι οριστικές αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου, οι αποφάσεις που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία και οι αποφάσεις που επιλύουν δικονομικό ζήτημα σχετικό με ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου κοινοποιούνται από τον γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου σε όλους τους διαδίκους καθώς και σε όλα τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ακόμη και αν δεν παρενέβησαν στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 56

Αναίρεση

Κατά των οριστικών αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου, καθώς και κατά των αποφάσεών του που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία ή επιλύουν δικονομικό ζήτημα σχετικό με ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Η αναίρεση αυτή μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο. Οι παρεμβαίνοντες, εξαιρέσει των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, δεν μπορούν πάντως να ασκήσουν αναίρεση, εκτός εάν η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου τους θίγει άμεσα.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις δικών μεταξύ της Ένωσης και των εκπροσώπων τους, αναίρεση μπορούν να ασκήσουν επίσης τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης που δεν παρενέβησαν στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα ευρίσκονται στην ίδια ακριβώς θέση με τα κράτη μέλη ή τα θεσμικά όργανα που παρενέβησαν πρωτοδίκως.

ΑΡΘΡΟ 57

Αναιρέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου

Κάθε πρόσωπο η αίτηση παρεμβάσεως του οποίου απορρίφθηκε από το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου εντός δύο εβδομάδων από της κοινοποιήσεως της απορριπτικής αποφάσεως.

Οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά των αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο III-379, παράγραφος 1 ή 2, ή το άρθρο III-401, τέταρτο εδάφιο,

του Συντάγματος, με βάση το άρθρο 157 ή το άρθρο 164, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, εντός δύο μηνών από της κοινοποιήσεώς τους.

Η αναίρεση που προβλέπεται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου εκδικάζεται με τη διαδικασία του άρθρου 39.

ΑΡΘΡΟ 58

Οι αναιρέσεις περιορίζονται σε νομικά ζητήματα

Η αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Ως λόγοι αναιρέσεως επιτρέπεται να προβάλλονται η αναρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου, οι πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος και η παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο.

Αναίρεση δεν χωρεί αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος των δικαστικών εξόδων.

ΑΡΘΡΟ 59

Οι αναιρέσεις περιλαμβάνουν την έγγραφη και την προφορική διαδικασία

Σε περίπτωση ασκήσεως αναιρέσεως κατά αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου περιλαμβάνει δύο στάδια: την έγγραφη και την προφορική διαδικασία. Το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας και μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα και των διαδίκων, μπορεί να αποφασίζει χωρίς προφορική διαδικασία.

ΑΡΘΡΟ 60

Οι αναιρέσεις δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα

Με την επιφύλαξη του άρθρου III-379, παράγραφοι 1 και 2, του Συντάγματος ή του άρθρου 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, η ασκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο III-380 του Συντάγματος, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώνεται ευρωπαϊκός νόμος ή ευρωπαϊκός κανονισμός δεσμευτικός ως προς όλα του τα μέρη και άμεσης ισχύος σε όλα τα κράτη μέλη δεν επιφέρουν αποτελέσματα παρά μόνον από της παρελεύσεως της προθεσμίας του άρθρου 56, πρώτο εδάφιο, του παρόντος Οργανισμού ή, εάν έχει ασκηθεί αναίρεση εντός της προθεσμίας αυτής, από της απορρίψεως της, με την επιφύλαξη πάντως της δυνατότητας του διαδίκου να καταθέσει ενώπιον του Δικαστηρίου, βάσει του άρθρου III-379, παράγραφοι 1 και 2, του Συντάγματος ή του άρθρου 157 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, αίτηση περί αναστολής των αποτελεσμάτων του ευρωπαϊκού νόμου ή του ευρωπαϊκού κανονισμού που ακυρώθηκε, ή περί λήψεως κάθε άλλου προσωρινού μέτρου.

ΑΡΘΡΟ 61

Εάν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του

Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

Σε περίπτωση αναπομπής, το Γενικό Δικαστήριο δεσμεύεται ως προς τα νομικά ζητήματα που έχουν επιλυθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου.

Εάν αναίρεση που άσκησε κράτος μέλος ή θεσμικό όργανο της Ένωσης που δεν παρενέβη στη δίκη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, εάν το κρίνει αναγκαίο, να ορίσει τα αποτελέσματα της αναίρεσης αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου τα οποία θεωρούνται οριστικά έναντι των διαδίκων.

ΑΡΘΡΟ 62

Ο πρώτος γενικός εισαγγελέας μπορεί να ασκήσει αναίρεση, εφόσον θίγεται η συνοχή του δικαίου της Ένωσης

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο III-358, παράγραφοι 2 και 3, του Συντάγματος, ο πρώτος γενικός εισαγγελέας μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υφίσταται σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του δικαίου της Ένωσης, να προτείνει στο Δικαστήριο να επανεξετάσει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου.

Η πρόταση πρέπει να υποβάλλεται εντός μηνός από της εκδόσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο αποφασίζει, εντός μηνός από της υποβολής της προτάσεως του πρώτου γενικού εισαγγελέα, εάν συντρέχει λόγος να επανεξετασθεί η απόφαση.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 63

Οι κανονισμοί διαδικασίας του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου περιέχουν όλες τις αναγκαίες διατάξεις για την εφαρμογή και τη συμπλήρωση του παρόντος Οργανισμού, κατά το αναγκαίο μέτρο.

ΑΡΘΡΟ 64

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα τους γλωσσικούς κανόνες που εφαρμόζονται στο Δικαστήριο

Οι κανόνες για το γλωσσικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζονται με ευρωπαϊκό κανονισμό του Συμβουλίου ο οποίος εκδίδεται ομόφωνα. Ο κανονισμός αυτός εκδίδεται είτε κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είτε κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Δικαστήριο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έως ότου θεσπισθούν οι κανόνες αυτοί, εξακολουθούν να εφαρμόζονται

οι διατάξεις του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου και του κανονισμού διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα III-355 και III-366 του Συντάγματος, κάθε τροποποίηση ή κατάργηση των διατάξεων αυτών απαιτεί την ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 65

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο IV-437 του Συντάγματος, οι τροποποιήσεις του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι οποίες εγκρίνονται μεταξύ της υπογραφής και της έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, εξακολουθούν να ισχύουν.
2. Προκειμένου να ενσωματωθούν στις διατάξεις του παρόντος Οργανισμού, οι τροποποιήσεις που αναφέρει η πρώτη παράγραφος κωδικοποιούνται επισήμως με ευρωπαϊκό νόμο του Συμβουλίου, ο οποίος εκδίδεται κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου. Κατά την έναρξη ισχύος του εν λόγω ευρωπαϊκού νόμου κωδικοποίησης, το παρόν άρθρο καταργείται.

*Ευρωπαϊκή Κεντρική
Τράπεζα*

4. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που προβλέπεται στο άρθρο, I-30 και το άρθρο III-187, παράγραφος 2, του Συντάγματος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών

*ΕΣΚΤ = EKT + εθνικές
κεντρικές τράπεζες*

1. Σύμφωνα με το άρθρο I-30, παράγραφος 1, του Συντάγματος, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το Ευρωσύστημα.
2. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιτελούν τις λειτουργίες τους και ασκούν τις δραστηριότητές τους σύμφωνα με το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΑΡΘΡΟ 2

Στόχοι

*Στόχος:
διατήρηση σταθερότητας*

Σύμφωνα με το άρθρο I-30, παράγραφος 2, και το άρθρο III-185, παράγραφος 1, του Συντάγματος, πρωταρχικός στόχος του Ευρωπαϊκού

των τιμών

Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου αυτού, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση προκειμένου να συμβάλλει στην πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης όπως ορίζονται στο άρθρο I-3 του Συντάγματος. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της ανοιχτής οικονομίας της αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, και σύμφωνα με τις αρχές που εξαγγέλλονται στο άρθρο III-177 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 3

Καθήκοντα

Βασικά καθήκοντα:

- νομισματική πολιτική

- συναλλαγματικές ισοτιμίες

- συναλλαγματικά διαθέσιμα

- τήρηση του συστήματος πληρωμών

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-185, παράγραφος 2, του Συντάγματος, τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών είναι:

α) να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης,

β) να διενεργεί πράξεις συναλλαγμάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου III-326 του Συντάγματος,

γ) να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών,

δ) να προωθεί την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

2. Σύμφωνα με το άρθρο III-185 παράγραφος 3, του Συντάγματος, η παράγραφος 2, στοιχείο γ), δεν θίγει την εκ μέρους των κυβερνήσεων των κρατών μελών κατοχή και διαχείριση τρεχόντων ταμειακών υπολοίπων σε συνάλλαγμα.

3. Σύμφωνα με το άρθρο III-185, παράγραφος 5, του Συντάγματος, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών συμβάλλει στην εκ μέρους των αρμόδιων αρχών ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

ΑΡΘΡΟ 4

Συμβουλευτικές λειτουργίες

Ζητείται η γνώμη της σε περιπτώσεις που εμπίμπτουν στις

Σύμφωνα με το άρθρο III-185, παράγραφος 4, του Συντάγματος, η γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ζητείται:

αρμοδιότητές της

α) για κάθε προτεινόμενη πράξη της Ένωσης που εμπίπτει στους τομείς αρμοδιότητάς της,

β) από τις εθνικές αρχές για κάθε σχέδιο νομοθετικής διάταξης στους τομείς αρμοδιότητάς της, εντός όμως των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41,

Μπορεί να υποβάλλει γνώμες

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να υποβάλλει γνώμες προς τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης ή τις εθνικές αρχές για θέματα που εμπίπτουν στους τομείς αρμοδιότητάς της.

ΑΡΘΡΟ 5

Συλλογή στατιστικών πληροφοριών

Συλλέγει στατιστικές πληροφορίες

1. Προκειμένου να εκπληρώνει τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με τη βοήθεια των εθνικών κεντρικών τραπεζών, συλλέγει τις αναγκαίες στατιστικές πληροφορίες είτε από τις αρμόδιες εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες. Για τον σκοπό αυτό, συνεργάζεται με τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης και με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή τρίτων χωρών και με διεθνείς οργανισμούς.
2. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτελούν, κατά το μέτρο του δυνατού, τα καθήκοντα της παραγράφου 1.
3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προωθεί την εναρμόνιση, όπου είναι αναγκαίο, των κανόνων και πρακτικών που διέπουν τη συλλογή, επεξεργασία και διανομή των στατιστικών στοιχείων στους τομείς αρμοδιότητάς της.
4. Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, ορίζει τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν υποχρέωση να παρέχουν πληροφορίες, το καθεστώς απορρήτου και τις κατάλληλες διατάξεις επιβολής κυρώσεων.

ΑΡΘΡΟ 6

Διεθνής συνεργασία

Η Κεντρική Τράπεζα αποφασίζει για τη διεθνή εκπροσώπηση

1. Στο πεδίο της διεθνούς συνεργασίας σχετικά με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφασίζει τον τρόπο εκπροσώπησης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και, με την έγκρισή της, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνείς νομισματικούς οργανισμούς.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου III-196 του Συντάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΑΡΘΡΟ 7

Ανεξαρτησία

Πλήρης ανεξαρτησία

Σύμφωνα με το άρθρο III-188 του Συντάγματος, κατά την άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ή οποιοδήποτε μέλος των οργάνων λήψεως αποφάσεων των ιδρυμάτων αυτών δεν επιζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης, από οποιαδήποτε κυβέρνηση κράτους μέλους ή από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οι οργανισμοί της Ένωσης, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν την αρχή αυτή και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των οργάνων λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

ΑΡΘΡΟ 8

Γενική αρχή

Λήψη αποφάσεων

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών διοικείται από τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ 9

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Noμική προσωπικότητα

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο I-30, παράγραφος 3, του Συντάγματος έχει νομική προσωπικότητα, διαθέτει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικά πρόσωπα από το δίκαιο του κράτους μέλους. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί ιδίως να αποκτά ή να διαθέτει κινητή ή ακίνητη

περιουσία και να είναι διάδικος.

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διασφαλίζει ότι η αποστολή που έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών σύμφωνα με το άρθρο III-185, παράγραφοι 2, 3 και 5 του Συντάγματος εκτελείται είτε με δικές της ενέργειες σύμφωνα με το παρόν καταστατικό είτε μέσω των εθνικών κεντρικών τραπεζών σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 1 και το άρθρο 14.

3. Σύμφωνα με το άρθρο III-187, παράγραφος 3, του Συντάγματος, τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 10

Το Διοικητικό Συμβούλιο

**Διοικητικό Συμβούλιο =
Μέλη της Εκτελεστικής
Επιτροπής και διοικητές
των εθνικών κεντρικών
τραπεζών**

**Τα δικαιώματα ψήφου
ασκούνται εκ περιτροπής**

**Η στάθμιση διαφέρει
ανάλογα το ΑΕγχΠ και το
οικονομικό μέγεθος**

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-382, παράγραφος 1, του Συντάγματος, το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών για τα οποία δεν ισχύει παρέκκλιση κατά την έννοια του άρθρου III-197 του Συντάγματος.

2. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει μία ψήφο. Από την ημερομηνία που ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου υπερβαίνει τα είκοσι ένα, κάθε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής έχει μία ψήφο, ο δε αριθμός των διοικητών με δικαιώματα ψήφου ανέρχεται σε δεκαπέντε. Τα δικαιώματα ψήφου των τελευταίων παρέχονται και ασκούνται εκ περιτροπής κατά τα ακόλουθα:

- α) από την ημερομηνία που ο αριθμός των διοικητών θα υπερβεί τους δεκαπέντε και έως ότου ανέλθει σε είκοσι δύο, οι διοικητές κατανέμονται σε δύο ομάδες, βάσει κατάταξης με κριτήριο το μέγεθος του μεριδίου συμμετοχής του κράτους μελούς της οικείας εθνικής κεντρικής τράπεζας στο συνολικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε αγοραίες τιμές και στη συνολική συγκεντρωτική λογιστική κατάσταση των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ. Στα μερίδια συμμετοχής στο συνολικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε αγοραίες τιμές και στη συνολική συγκεντρωτική λογιστική κατάσταση των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αποδίδεται στάθμιση 5/6 και 1/6, αντίστοιχα. Η πρώτη ομάδα αποτελείται από πέντε διοικητές και η δεύτερη ομάδα από τους υπόλοιπους διοικητές. Η συχνότητα με την οποία οι διοικητές της πρώτης ομάδας απολαύουν δικαιώματος ψήφου δεν είναι μικρότερη της συχνότητας με την οποία απολαύουν του εν λόγω

δικαιώματος οι διοικητές της δεύτερης ομάδας. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης πρότασης, στην πρώτη ομάδα παρέχονται τέσσερα δικαιώματα ψήφου και στη δεύτερη ομάδα ένδεκα δικαιώματα ψήφου,

- β) από την ημερομηνία που ο αριθμός των διοικητών ανέρχεται σε είκοσι δύο, οι διοικητές κατανέμονται σε τρεις ομάδες, βάσει κατάταξης σύμφωνα με τα κριτήρια του στοιχείου α). Στην πρώτη ομάδα, η οποία αποτελείται από πέντε διοικητές, παρέχονται τέσσερα δικαιώματα ψήφου. Στη δεύτερη ομάδα, η οποία αποτελείται από το ήμισυ του συνολικού αριθμού των διοικητών, στρογγυλοποιούμενο προς τα άνω στον πλησιέστερο ακέραιο, παρέχονται οκτώ δικαιώματα ψήφου. Στην τρίτη ομάδα, η οποία αποτελείται από τους υπόλοιπους διοικητές, παρέχονται τρία δικαιώματα ψήφου,
- γ) εντός της κάθε ομάδας, οι διοικητές έχουν δικαίωμα ψήφου για ίσο χρόνο,
- δ) για τον υπολογισμό των μεριδίων συμμετοχής στο συνολικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε αγοραίες τιμές εφαρμόζεται το άρθρο 29, παράγραφος 2. Η συνολική συγκεντρωτική λογιστική κατάσταση των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων υπολογίζεται σύμφωνα με το στατιστικό πλαίσιο που ισχύει στην Ένωση κατά τον χρόνο του εν λόγω υπολογισμού,
- ε) με κάθε αναπροσαρμογή του συνολικού ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε αγοραίες τιμές, σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 3, του καταστατικού, ή αύξηση του αριθμού των διοικητών, το μέγεθος και/ή η σύνθεση των ομάδων αναπροσαρμόζονται βάσει των αρχών που καθορίζονται με το παρόν εδάφιο,
- στ) το Διοικητικό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών του, ήτοι των μελών με και χωρίς δικαίωμα ψήφου, λαμβάνει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή των αρχών που καθορίζονται με το παρόν εδάφιο και δύναται να αναβάλει την έναρξη λειτουργίας του συστήματος της εκ περιτροπής άσκησης δικαιώματος ψήφου, έως ότου ο αριθμός των διοικητών υπερβεί τους δεκαοκτώ.

Το δικαίωμα ψήφου ασκείται αυτοπροσώπως. Κατά παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό, ο εσωτερικός κανονισμός που αναφέρει το άρθρο 12, παράγραφος 3, μπορεί να ορίζει ότι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ψηφίζουν μέσω τηλεσυσκέψεων. Ο κανονισμός αυτός προβλέπει επίσης ότι, εάν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κωλύεται να ψηφίσει επί μακρό χρονικό διάστημα, μπορεί να ορίσει αναπληρωτή για

να τον αντικαθιστά ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο τελούν υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων ψήφου όλων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ήτοι των μελών με και χωρίς δικαίωμα ψήφου, βάσει της παραγράφου 3, και του άρθρου 40, παράγραφοι 2 και 3. Εκτός εάν ορίζεται άλλως στο παρόν καταστατικό, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των μελών με δικαίωμα ψήφου. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

Απαρτία 2/3

Προκειμένου να διεξαχθεί ψηφοφορία στο Διοικητικό Συμβούλιο, απαιτείται απαρτία των δύο τρίτων των μελών με δικαίωμα ψήφου. Εάν δεν υπάρχει απαρτία, ο πρόεδρος μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη συνεδρίαση στην οποία οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται χωρίς την ανωτέρω αναφερόμενη απαρτία.

Ειδική στάθμιση σύμφωνα με τα μερίδια κεφαλαίου

3. Για κάθε απόφαση που λαμβάνεται βάσει των άρθρων 28, 29, 30, 32, 33 και 49, οι ψήφοι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σταθμίζονται σύμφωνα με την κατανομή του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μεταξύ των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Οι ψήφοι των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής έχουν μηδενική στάθμιση. Μία απόφαση λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία εφόσον οι υπέρ αυτής ψήφοι αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τους μισούς μεριδιούχους. Εάν ένας διοικητής αδυνατεί να είναι παρών, μπορεί να ορίζει αναπληρωτή ο οποίος θα συμμετέχει στη σταθμισμένη ψηφοφορία.

Οι μισοί μεριδιούχοι με τα 2/3 των κεφαλαίου

4. Οι εργασίες των συνεδριάσεων είναι μυστικές. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύσει το αποτέλεσμα των συσκέψεών του.

Τουλάχιστον 10 συνεδριάσεις

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον δέκα φορές το χρόνο.

ΑΡΘΡΟ 11

Η Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από 6 μέλη

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-382, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Συντάγματος, η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη.

Τα μέλη ασκούν τα καθήκοντά τους σε βάση πλήρους απασχόλησης. Κανένα μέλος δεν αναλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη απασχόληση, αμειβόμενη ή μη, εκτός εάν κατ' εξαίρεση του δοθεί η άδεια από το Διοικητικό Συμβούλιο.

*Διορίζονται από το
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με
ειδική πλειοψηφία*

2. Σύμφωνα με το άρθρο III-382, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του Συντάγματος, ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, κατά σύσταση του Συμβουλίου το οποίο προηγουμένως διαβουλεύεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής πείρας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα.

Για 8 έτη

Η θητεία τους είναι οκταετής και μη ανανεώσιμη.

Μόνον υπήκοοι κράτους μέλους μπορούν να είναι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Αποδοχές

3. Οι όροι απασχόλησης των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής, και ιδίως οι αποδοχές, συντάξεις και λοιπές κοινωνικοασφαλιστικές παροχές τους περιλαμβάνονται σε συμβάσεις που συνάπτονται με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από πρόταση επιτροπής απαρτιζόμενης από τρία μέλη τα οποία διορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο και από τρία μέλη που διορίζει το Συμβούλιο. Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν έχουν δικαίωμα ψήφου για θέματα της παρούσας παραγράφου.

Το Δικαστήριο μπορεί να απολλάξει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τα καθήκοντά τους

4. Εάν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν πληροί πλέον τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα, το Δικαστήριο μπορεί, αιτήσει του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής, για το απαλλάξει από τα καθήκοντά του.

Απλή πλειοψηφία

5. Κάθε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής που παρίσταται αυτοπροσώπως στις συνεδριάσεις έχει δικαίωμα ψήφου και διαθέτει, για τον σκοπό αυτό, μία ψήφο. Εκτός από τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται διαφορετικά, η Εκτελεστική Επιτροπή αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των ψηφισάντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Οι διατάξεις για την ψηφοφορία καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρει το άρθρο 12, παράγραφος 3.

6. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την τρέχουσα διαχείριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

7. Οι κενές θέσεις στην Εκτελεστική Επιτροπή πληρούνται με τον διορισμό νέων μελών, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

ΑΡΘΡΟ 12

Καθήκοντα των οργάνων λήψεως αποφάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο χαράζει τις κατευθυντήριες γραμμές

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την εκπλήρωση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών σύμφωνα με το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, αποφάσεων σχετικά με ενδιάμεσους νομισματικούς στόχους, βασικά επιτόκια και προσφορά διαθεσίμων στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, και χαράζει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για την εκτέλεσή τους.

Η Εκτελεστική Επιτροπή τις θέτει σε εφαρμογή

- Η Εκτελεστική Επιτροπή θέτει σε εφαρμογή τη νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις που θεσπίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στο πλαίσιο αυτό, η Εκτελεστική Επιτροπή δίνει τις απαραίτητες οδηγίες στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί, με απόφασή του, για μεταβιβάζει ορισμένες εξουσίες στην Εκτελεστική Επιτροπή.

Μεταβίβαση εξουσιών

- Εφόσον κρίνεται δυνατόν και εύλογο και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα προσφεύγει στις εθνικές κεντρικές τράπεζες για την εκτέλεση των πράξεων που εμπίπτουν στα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Προετοιμασία συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου

2. Η Εκτελεστική Επιτροπή έχει την ευθύνη για την προετοιμασία των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Εσωτερικός κανονισμός

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος καθορίζει την εσωτερική οργάνωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των οργάνων λήψεως αποφάσεων.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί τις συμβουλευτικές λειτουργίες του άρθρου 4.
5. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του άρθρου 6.

ΑΡΘΡΟ 13

Ο πρόεδρος

Ο πρόεδρος της EKT προεδρεύει του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής και εκπροσωπεί την EKT στο εξωτερικό

1. Ο πρόεδρος ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο αντιπρόεδρος προεδρεύει του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 38, ο πρόεδρος ή ο αντιπρόσωπός του ασκεί την εξωτερική εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ 14

Εθνικές κεντρικές τράπεζες

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-189 του Συντάγματος, κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η εθνική του νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του καταστατικού της εθνικής κεντρικής τράπεζας, συνάδει με το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό.
2. Τα καταστατικά των εθνικών κεντρικών τραπεζών προβλέπουν ειδικότερα ότι η θητεία του διοικητή εθνικής κεντρικής τράπεζας δεν είναι μικρότερη από πέντε έτη.

Ο διοικητής μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του μόνο εάν δεν πληροί πλέον τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εκτέλεση των καθηκόντων του ή εάν διαπράξει βαρύ παράπτωμα. Η συναφής απόφαση μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του Δικαστηρίου από τον ενδιαφερόμενο διοικητή ή από το Διοικητικό Συμβούλιο λόγω παράβασης του Συντάγματος ή κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή του. Οι εν λόγω προσφυγές πρέπει να ασκούνται εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή από την κοινοποίησή της στον προσφεύγοντα ή, ελλείψει των ανωτέρω, από την ημέρα που ο προσφεύγων έλαβε γνώση, ανάλογα με την περίπτωση.

3. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και ενεργούν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και απαιτεί να της παρέχεται κάθε αναγκαία πληροφορία.

Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να επιτελούν και άλλες λειτουργίες εκτός αν τα 2/3 αποφανθούν αρνητικά

4. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να επιτελούν και λειτουργίες άλλες από τις καθοριζόμενες με το παρόν καταστατικό, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο αποφανθεί, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψηφισάντων, ότι οι λειτουργίες αυτές παρακωλύουν τους στόχους και τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Οι εν λόγω λειτουργίες επιτελούνται υπ' ευθύνη των εθνικών κεντρικών τραπεζών και δεν θεωρούνται ότι αποτελούν μέρος των λειτουργιών του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

ΑΡΘΡΟ 15

Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συντάσσει και δημοσιεύει εκθέσεις για τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών

Τραπεζών τουλάχιστον κάθε τρίμηνο.

2. Κάθε εβδομάδα δημοσιεύεται ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.
3. Σύμφωνα με το άρθρο III-383, παράγραφος 3, του Συντάγματος, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απευθύνει ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και τη νομισματική πολιτική του προηγούμενου και του τρέχοντος έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.
4. Οι εκθέσεις και καταστάσεις του παρόντος άρθρου διατίθενται δωρεάν στα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 16

Τραπεζογραμμάτια

***Μόνο το Διοικητικό
Συμβούλιο δικαιούται να
εκδίδει
τραπεζογραμμάτια ευρώ***

Σύμφωνα με το άρθρο III-186, παράγραφος 1, του Συντάγματος, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση των τραπεζογραμμάτων ευρώ στην Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκδίδουν τα εν λόγω τραπεζογραμμάτια. Τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες είναι τα μόνα που αποτελούν νόμιμο χρήμα μέσα στην Ένωση.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σέβεται κατά το δυνατόν τις υπάρχουσες πρακτικές σχετικά με την έκδοση και την όψη των τραπεζογραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

NOMISMATIKEΣ LEITOYRGIΕΣ KAI PRAΞEIS TOY EYRΩPAΪKOY ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ KENTRIKΩN TRAPEZΩN

ΑΡΘΡΟ 17

**Λογαριασμοί στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές
κεντρικές τράπεζες**

Για τη διεξαγωγή των εργασιών τους, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να ανοίγουν λογαριασμούς υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, δημόσιων οργανισμών και άλλων φορέων της αγοράς και να δέχονται περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβανομένων τίτλων υπό μορφήν λογιστικής εγγραφής, ως ασφάλεια.

ΑΡΘΡΟ 18

Πράξεις ανοικτής αγοράς και πιστωτικές εργασίες

1. Για την επίτευξη των στόχων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και την εκτέλεση των καθηκόντων του, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν:

- a) να συναλλάσσονται στις χρηματαγορές, αγοράζοντας και πωλώντας είτε με οριστικές πράξεις (άμεσης και προθεσμιακής εκτελέσεως) είτε με σύμφωνο επαναγοράς, είτε δανειζόντας και δανειζόμενες απαιτήσεις και διαπραγματεύσιμους τίτλους, εκφρασμένους σε ευρώ ή σε άλλα νομίσματα, καθώς και πολύτιμα μέταλλα,
- β) να διενεργούν πιστοδοτικές και πιστοληπτικές πράξεις με πιστωτικά ιδρύματα και άλλους φορείς της αγοράς, με επαρκή ασφάλεια προκειμένου για δάνεια.

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καθορίζει τις γενικές αρχές για πράξεις ανοικτής αγοράς και πιστωτικές εργασίες που διενεργούνται από την ίδια ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, περιλαμβανομένης της ανακοινώσεως των όρων υπό τους οποίους δέχονται να μετέχουν σε συναλλαγές αυτού του είδους.

ΑΡΘΡΟ 19

Υποχρεωτικά ελάχιστα αποθεματικά

Η EKT ορίζει τα υποχρεωτικά ελάχιστα αποθεματικά

Επιτόκια ποινής Άλλες κυρώσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη να διατηρούν ελάχιστα αποθεματικά σε λογαριασμούς τους στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες στα πλαίσια των στόχων της νομισματικής πολιτικής. Οι κανόνες υπολογισμού και προσδιορισμού του απαιτούμενου ποσού μπορούν να ορίζονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει την εξουσία να επιβάλλει επιτόκια ποινής και άλλες κυρώσεις με ανάλογο αποτέλεσμα.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, ορίζει τη βάση για τα ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά και τις μέγιστες επιτρεπόμενες αναλογίες μεταξύ των αποθεματικών αυτών και της βάσης τους, καθώς και τις κατάλληλες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

ΑΡΘΡΟ 20

Λοιπά μέσα νομισματικού ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει, με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψήφων, τη χρησιμοποίηση και άλλων λειτουργικών μεθόδων νομισματικού ελέγχου τις οποίες κρίνει κατάλληλες σύμφωνα με το άρθρο 2.

Εάν με τις εν λόγω μεθόδους επιβάλλονται υποχρεώσεις σε τρίτους, το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41, καθορίζει το περιεχόμενο των υποχρεώσεων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 21

Συναλλαγές με δημόσιους φορείς

Απαγορεύονται οι υπεραναλήψεις

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-181 του Συντάγματος, απαγορεύονται οι υπεραναλήψεις ή οποιουδήποτε άλλου είδους πιστωτικές διευκολύνσεις από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες υπέρ θεσμικών ή άλλων οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, κεντρικών διοικήσεων, περιφερειακών, τοπικών ή άλλων δημόσιων αρχών, άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων των κρατών μελών. Απαγορεύεται επίσης να αγοράζουν απευθείας χρεόγραφα από τους οργανισμούς ή φορείς αυτούς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή οι εθνικές κεντρικές τράπεζες.
2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να ενεργούν ως δημοσιονομικοί αντιπρόσωποι των οργάνων και φορέων που αναφέρει η παράγραφος 1.
3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα που ανήκουν στο δημόσιο, στα οποία οι εθνικές κεντρικές τράπεζες και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιφυλάσσουν την ίδια μεταχείριση όπως και στα ιδιωτικά πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά την προσφορά διαθεσίμων από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

ΑΡΘΡΟ 22

Συστήματα συμψηφισμού και πληρωμών

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να παρέχουν διευκολύνσεις και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να θεσπίζει κανονισμούς με σκοπό την εξασφάλιση αποτελεσματικών και υγιών συστημάτων συμψηφισμού και πληρωμών στο εσωτερικό της Ένωσης και με τρίτες χώρες.

ΑΡΘΡΟ 23

Εξωτερικές σχέσεις

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν:

- a) να συνάπτουν σχέσεις με κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε τρίτες χώρες και, όπου ενδείκνυται, με διεθνείς οργανισμούς,
- β) να αποκτούν και να πωλούν, είτε με άμεση είτε με προθεσμιακή εκτέλεση, παντός τύπου περιουσιακά στοιχεία σε συνάλλαγμα και πολύτιμα μέταλλα. Ο όρος «περιουσιακά στοιχεία σε συνάλλαγμα» περιλαμβάνει τίτλους και κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο εκφρασμένο στο νόμισμα οποιαδήποτε χώρας ή σε λογιστικές μονάδες, σε οποιαδήποτε μορφή και αν κατέχονται,
- γ) να κατέχουν και γα διαχειρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρει το παρόν άρθρο,
- δ) να διεξάγουν παντός τύπου τραπεζικές συναλλαγές με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, περιλαμβανομένων των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων.

ΑΡΘΡΟ 24

Άλλες πράξεις

Πέρα από τις πράξεις που απορρέουν από τα καθήκοντά τους, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να διενεργούν πράξεις για τους διοικητικούς τους σκοπούς ή για το προσωπικό τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 25

Προληπτική εποπτεία

Προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δύναται να γνωμοδοτεί ενώ το Συμβούλιο, η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών δύνανται να τη συμβουλεύονται σχετικά με το περιεχόμενο και την εφαρμογή των νομικά δεσμευτικών πράξεων της Ένωσης, όσον αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

2. Σύμφωνα με ευρωπαϊκό νόμο που εκδίδεται βάσει του άρθρου III-185, παράγραφος 6, του Συντάγματος, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να εκτελεί ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εξαιρέσει των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΑΡΘΡΟ 26

Χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί

1. Το οικονομικό έτος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών αρχίζει την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου και τελειώνει την τελευταία ημέρα του Δεκεμβρίου.
2. Οι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας καταρτίζονται από την Εκτελεστική Επιτροπή σύμφωνα με τις αρχές που έχει θέσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι λογαριασμοί εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και ακολούθως δημοσιεύονται.
3. Για αναλυτικούς και λειτουργικούς σκοπούς, η Εκτελεστική Επιτροπή καταρτίζει ενοποιημένο ισολογισμό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, ο οποίος περιλαμβάνει τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των εθνικών κεντρικών τραπεζών που υπάγονται σ' αυτό.
4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει τους αναγκαίους κανόνες για την τυποποίηση της λογιστικής παρακολούθησης και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις πράξεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

ΑΡΘΡΟ 27

Λογιστικός έλεγχος

Λογιστικός έλεγχος της EKT

1. Οι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές, τους οποίους υποδεικνύει το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνει το Συμβούλιο. Οι ελεγκτές είναι πλήρως εξουσιοδοτημένοι να εξετάζουν όλα τα βιβλία και τους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών καθώς και να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τις συναλλαγές τους.

2. Το άρθρο III-384 του Συντάγματος έχει εφαρμογή μόνο στην εξέταση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ 28

Κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

1. Το κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ανέρχεται σε 5 δισεκατομμύρια ευρώ. Το κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται, με ευρωπαϊκή απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με την ειδική πλειοψηφία του άρθρου 10, παράγραφος 3, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41.

2. Μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι και κάτοχοι του κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είναι οι εθνικές κεντρικές τράπεζες. Η εγγραφή στο κεφάλαιο πραγματοποιείται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που καθορίζεται από το άρθρο 29.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με την ειδική πλειοψηφία του άρθρου 10, παράγραφος 3, καθορίζει το εκάστοτε ποσό και τον τρόπο καταβολής του κεφαλαίου.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, τα μερίδια των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεν μεταβιβάζονται ούτε ενεχυριάζονται ούτε κατάσχονται.

5. Εάν η κλείδα κατανομής του άρθρου 29 τροποποιηθεί, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μεταβιβάζουν μεταξύ τους τα αντίστοιχα μερίδια κεφαλαίου ώστε η κατανομή των εν λόγω μεριδίων κεφαλαίου να αντιστοιχεί στη νέα κλείδα. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τις λεπτομερείς διατάξεις για τις μεταβιβάσεις αυτές.

ΑΡΘΡΟ 29

Κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο

Μερίδιο των κρατών μελών στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της EKT

50 % των πληθυσμού

1. Η κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία καθορίστηκε για πρώτη φορά το 1998 όταν ιδρύθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, προσδιορίζεται με την απόδοση σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα στάθμισης στην κλείδα αυτή, η οποία ισούται με το άθροισμα:

– του 50% των μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους μέλους στον πληθυσμό της Ένωσης κατά το προτελευταίο έτος πριν από την

50 % των AEγχΠ

- ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπέζων,
- του 50% των μεριδίου συμμετοχής του οικείου κράτους μέλους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Ένωσης σε αγοραίες τιμές όπως μετρήθηκε κατά την πενταετία που προηγείται του προτελευταίου έτους πριν από την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπέζων.

Τα ποσοστά στρογγυλεύονται προς τα άνω ή προς τα κάτω στο εγγύτερο πολλαπλάσιο του 0,0001%.

2. Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου παρέχονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες που εγκρίνει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41.
3. Οι σταθμίσεις που αποδίδονται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες αναπροσαρμόζονται ανά πενταετία μετά την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπέζων, κατ' αναλογία με την παράγραφο 1. Η αναπροσαρμοσμένη κλείδα κατανομής αρχίζει να ισχύει από την πρώτη ημέρα του επομένου έτους.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει κάθε άλλο μέτρο που απαιτείται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 30

Μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Συναλλαγματικά διαθέσιμα της EKT

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 28, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μεταβιβάζουν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συναλλαγματικά διαθέσιμα άλλα εκτός από νομίσματα των κρατών μελών, ευρώ, αποθεματικές θέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και ειδικά τραβηγτικά δικαιώματα, μέχρι ποσού ισοδυνάμου προς 50 δισεκατομμύρια ευρώ. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει την αναλογία σύμφωνα με την οποία τα ανωτέρω θα πρέπει να καταβληθούν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει πλήρως το δικαίωμα να κατέχει και να διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά διαθέσιμα που της μεταβιβάζονται και να τα χρησιμοποιεί για τους σκοπούς που ορίζονται στο παρόν καταστατικό.
2. Οι εισφορές κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας ορίζονται κατ' αναλογία με το μερίδιο συμμετοχής της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
3. Κάθε εθνική κεντρική τράπεζα πιστώνεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με μία απαίτηση ισοδύναμη προς την εισφορά της. Το

Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται οι εν λόγω απαιτήσεις και την απόδοσή τους.

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να ζητήσει να της καταβληθούν συναλλαγματικά διαθέσιμα πέραν του ορίου που τίθεται στην παράγραφο 1, εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41.
5. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δικαιούται να κατέχει και να διαχειρίζεται αποθεματικές θέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και ειδικά τραβηγκτικά δικαιώματα και να φροντίζει για τη συγκέντρωση αυτών των στοιχείων.
6. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα άλλα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 31

Συναλλαγματικά διαθέσιμα που κατέχουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες

1. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες επιτρέπεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς διεθνείς οργανισμούς σύμφωνα με το άρθρο 23.
2. Όλες οι λοιπές πράξεις σε συναλλαγματικά διαθέσιμα τα οποία παραμένουν στην κατοχή των εθνικών κεντρικών τραπεζών μετά τις μεταβιβάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 30 καθώς και οι συναλλαγές των κρατών μελών που διενεργούνται με τα τρέχοντα ταμειακά διαθέσιμα σε συνάλλαγμα, εφόσον υπερβαίνουν ένα όριο που θα καθορισθεί στα πλαίσια της παραγράφου 3, υπόκεινται στην έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή με τη νομισματική πολιτική και την πολιτική συναλλαγματικών ισοτιμιών της Ένωσης.
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές με σκοπό τη διευκόλυνση των εν λόγω πράξεων.

ΑΡΘΡΟ 32

Κατανομή του νομισματικού εισόδηματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών

1. Το εισόδημα που συγκεντρώνουν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, εφεξής ονομαζόμενο «νομισματικό εισόδημα», κατανέμεται κατά το τέλος κάθε οικονομικού

έτους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Το ποσό του νομισματικού εισοδήματος κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας ισούται με το ετήσιο εισόδημα το οποίο της αποφέρουν τα στοιχεία του ενεργητικού που έχει στην κατοχή της έναντι των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού προσδιορίζονται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
  3. Εφόσον το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει, μετά την έναρξη του τρίτου σταδίου της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, ότι οι δομές του ισολογισμού των εθνικών κεντρικών τραπεζών δεν επιτρέπουν την εφαρμογή της παραγράφου 2, μπορεί να αποφασίσει, με ειδική πλειοψηφία, ότι, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, το νομισματικό εισόδημα θα υπολογίζεται σύμφωνα με άλλη μέθοδο για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει την πενταετία.
  4. Από το ποσό του νομισματικού εισοδήματος κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας αφαιρείται ποσό το οποίο αντιστοιχεί με τους τόκους που καταβάλλει η εν λόγω κεντρική τράπεζα επί των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 19.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει να αποζημιώνει τις εθνικές κεντρικές τράπεζες για τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται κατά την έκδοση των τραπεζογραμματίων ή, σε έκτακτες περιπτώσεις, για ειδικές ζημίες που αφορούν πράξεις νομισματικής πολιτικής τις οποίες διενεργούν για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Η αποζημίωση καταβάλλεται υπό μορφή που κρίνεται κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ποσά αυτά μπορούν να συμψηφίζονται με το νομισματικό εισόδημα των εθνικών κεντρικών τραπεζών.
5. Το συνολικό ποσό του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατανέμεται μεταξύ τους κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδια συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με την επιφύλαξη τυχόν αποφάσεων που λαμβάνει το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 33, παράγραφος 2.
  6. Ο συμψηφισμός και ο διακανονισμός των υπολοίπων που προέρχονται από την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
  7. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα υπόλοιπα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 33

Κατανομή των καθαρών κερδών και ζημιών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

1. Τα καθαρά κέρδη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μεταβιβάζονται με την ακόλουθη σειρά:

- α) ένα ποσό το οποίο καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του καθαρού κέρδους, μεταβιβάζεται στα γενικά αποθεματικά με ανώτατο όριο το 100% του κεφαλαίου,
- β) το υπόλοιπο καθαρό κέρδος διανέμεται μεταξύ των μεριδιούχων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, κατ' αναλογία προς τα καταβεβλημένα μερίδια τους.

2. Σε περίπτωση ζημίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η ζημία αυτή μπορεί να καλυφθεί από το γενικό αποθεματικό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, από το νομισματικό εισόδημα του αντίστοιχου οικονομικού έτους, κατ' αναλογία και μέχρι το ύψος των ποσών που κατανέμονται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες σύμφωνα με το άρθρο 32, παράγραφος 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΛΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 34

Νομικές πράξεις

Νομικές πράξεις της EKT

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-190 του Συντάγματος, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκδίδει:

Κανονισμοί

- α) ευρωπαϊκούς κανονισμούς αναγκαίους προς εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α), στο άρθρο 19, παράγραφος 1, στο άρθρο 22 ή στο άρθρο 25, παράγραφος 2, του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και στις περιπτώσεις που προβλέπονται στους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις του άρθρου 41,

Αποφάσεις

- β) ευρωπαϊκές αποφάσεις αναγκαίες για την εκτέλεση των

καθηκόντων που ανατίθενται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών από το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό,

Συστάσεις
Γνώμες

Επιβάλλει πρόστιμα και χρηματικές ποινές

Οι πράξεις της EKT υπόκεινται σε έλεγχο από το Δικαστήριο της ΕΕ

Αν μια εθνική κεντρική τράπεζα αθετήσει

γ) συστάσεις και γνώμες.

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αποφασίσει να δημοσιεύει τις ευρωπαϊκές αποφάσεις, συστάσεις και γνώμες της.
3. Εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από το Συμβούλιο με τη διαδικασία του άρθρου 41, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δικαιούται να επιβάλλει πρόστιμα και χρηματικές ποινές στις επιχειρήσεις λόγω μη συμμόρφωσης προς τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις της.

ΑΡΘΡΟ 35

Δικαστικός έλεγχος και συναφή θέματα

1. Οι πράξεις ή παραλείγεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας υπόκεινται σε έλεγχο ή ερμηνεία από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που καθορίζονται στο Σύνταγμα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να κινήσει δικαστική διαδικασία στις περιπτώσεις και υπό τους όρους που καθορίζονται στο Σύνταγμα.
2. Οι διαφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αφενός, και των πιστωτών και χρεοφειλετών της ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου, αφετέρου, εκδικάζονται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, εκτός από τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υπόκειται στο καθεστώς ευθύνης που προβλέπεται στο άρθρο III-431 του Συντάγματος. Οι εθνικές κεντρικές τράπεζες ευθύνονται σύμφωνα με το οικείο εθνικό τους δίκαιο.
4. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαίνεται δυνάμει ρήτρας διαιτησίας, περιλαμβανομένης σε σύμβαση δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου που έχει συναφθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή για λογαριασμό της.
5. Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να προσφύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.
6. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για διαφορές που αφορούν την εκπλήρωση εκ μέρους εθνικής κεντρικής τράπεζας των

υποχρέωσή της, η EKT:	υποχρεώσεών της εκ του Συντάγματος και του παρόντος καταστατικού. <u>Εάν</u> η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαπιστώσει ότι <u>εθνική κεντρική τράπεζα</u> <u>έχει αθετήσει υποχρέωσή της</u> εκ του Συντάγματος και του παρόντος καταστατικού, διατυπώνει <u>αιτιολογημένη γνώμη</u> επί του θέματος αφού δώσει στην ενδιαφερόμενη εθνική κεντρική τράπεζα την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. <u>Εάν</u> η ενδιαφερόμενη <u>εθνική κεντρική τράπεζα</u> <u>δεν συμμορφωθεί</u> με τη γνώμη εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί <u>να προσφύγει στο Δικαστήριο</u> της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη	
- μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο της ΕΕ σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εθνικής τράπεζας	

ΑΡΘΡΟ 36

Προσωπικό

Προσωπικό

- Το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθορίζει τους όρους απασχόλησης του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για όλες τις διαφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των υπαλλήλων της εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται με το καθεστώς που τους διέπει.

ΑΡΘΡΟ 37

Επαγγελματικό απόρρητο

Απόρρητο

- Τα μέλη των διοικητικών οργάνων και του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών υποχρεούνται, ακόμη και όταν θα έχουν παύσει να ασκούν τα καθήκοντά τους, για μην αποκαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες, λόγω της φύσης τους, καλύπτονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.
- Τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση σε στοιχεία που καλύπτονται από νομικά δεσμευτική πράξη της Ένωσης η οποία επιβάλλει υποχρέωση απορρήτου υπόκεινται στην εν λόγω υποχρέωση.

ΑΡΘΡΟ 38

Δικαίωμα υπογραφής

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεσμεύεται νομίμως έναντι τρίτων από τον πρόεδρο ή δύο μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής, ή με τις υπογραφές δύο μελών του προσωπικού της, δεόντως εξουσιοδοτημένων από τον πρόεδρο να υπογράφουν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής

Τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ 39

Προνόμια και ασυλίες

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απολαύει στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της, υπό τους όρους που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 40

Απλοποιημένη διαδικασία τροποποίησης

Ορισμένα άρθρα μπορούν να τροποποιούνται με ευρωπαϊκό νόμο

1. Σύμφωνα με το άρθρο III-187, παράγραφος 5, του Συντάγματος, το άρθρο 5 παράγραφοι 1, 2 και 3, τα άρθρα 17 και 18, το άρθρο 19, παράγραφος 1, τα άρθρα 22, 23, 24 και 26, το άρθρο 32, παράγραφοι 2, 3, 4 και 6, το άρθρο 33, παράγραφος 1, στοιχείο α), και το άρθρο 36 του παρόντος καταστατικού μπορούν να τροποποιούνται με ευρωπαϊκό νόμο:

- a) είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
  - β) είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με την Επιτροπή.
2. Το άρθρο 10, παράγραφος 2, μπορεί να τροποποιηθεί με ευρωπαϊκή απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται ομόφωνα είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, είτε μετά από σύσταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι τροποποιήσεις αυτές τίθενται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.
3. Οι συστάσεις που διατυπώνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βάσει του παρόντος άρθρου απαιτούν ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 41

Συμπληρωματικές ρυθμίσεις

Σύμφωνα με το άρθρο III-187, παράγραφος 4, του Συντάγματος, το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις για τη θέσπιση των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 4, το άρθρο 5, παράγραφος 4, στο άρθρο 19 παράγραφος 2, στο άρθρο 20, στο άρθρο 28, παράγραφος 1, στο άρθρο 29, παράγραφος 2, στο άρθρο 30, παράγραφος 4, και στο άρθρο 34, παράγραφος 3, του παρόντος καταστατικού.
Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

- α) είτε μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
- β) είτε μετά από σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και διαβούλευση με την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΆΡΘΡΟ 42

Γενικές διατάξεις

1. Η παρέκκλιση που αναφέρει το άρθρο III-197, παράγραφος 1, του Συντάγματος συνεπάγεται ότι τα ακόλουθα άρθρα του παρόντος καταστατικού δεν δημιουργούν δικαιώματα και δεν επιβάλλουν υποχρεώσεις για το κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση : τα άρθρα 3 και 6, το άρθρο 9, παράγραφος 2, το άρθρο 12, παράγραφος 1, το άρθρο 14, παράγραφος 3, τα άρθρα 16, 18, 19, 20, 22 και 23, το άρθρο 26, παράγραφος 2, τα άρθρα 27, 30, 31, 32, 33, 34 και 50.

2. Οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση κατά την έννοια του άρθρου III-197, παράγραφος 1, του Συντάγματος, διατηρούν τις εξουσίες τους στον τομέα της νομισματικής πολιτικής σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

3. Σύμφωνα με το άρθρο III-197 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του Συντάγματος, το άρθρο 3, το άρθρο 11, παράγραφος 2, και το άρθρο 19 του παρόντος καταστατικού, ως «κράτη μέλη» νοούνται τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

4. Στο άρθρο 9, παράγραφος 2, στο άρθρο 10, παράγραφοι 2 και 3, στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στα άρθρα 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31 και 32, στο άρθρο 33, παράγραφος 2, και στο άρθρο 50 ως «εθνικές κεντρικές τράπεζες» νοούνται οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα

το ευρώ.

5. Στο άρθρο 10, παράγραφος 3, και στο άρθρο 33, παράγραφος 1, ως «μεριδιούχοι» νοούνται οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.

6. Στο άρθρο 10, παράγραφος 3, και στο άρθρο 30, παράγραφος 2, ως «εγγεγραμμένο κεφάλαιο» νοείται το κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στο οποίο έχουν εγγραφεί οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ.

ΑΡΘΡΟ 43

Μεταβατικά καθήκοντα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναλαμβάνει τα παλαιά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος που ορίζονται στο άρθρο III-199, παράγραφος 2, του Συντάγματος, τα οποία πρέπει να συνεχίσουν να ασκούνται μετά την εισαγωγή του ευρώ, λόγω των παρεκκλίσεων που ισχύουν για ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παρέχει συμβουλές κατά την προετοιμασία της κατάργησης των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο άρθρο III-198 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 44

Το Γενικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου III-187, παράγραφος 3, του Συντάγματος, το Γενικό Συμβούλιο συγκροτείται ως τρίτο όργανο λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
2. Το Γενικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Τα λοιπά μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου.
3. Οι αρμοδιότητες του Γενικού Συμβουλίου απαριθμούνται εξαντλητικά στο άρθρο 46.

ΑΡΘΡΟ 45

Λειτουργία του Γενικού Συμβουλίου

1. Ο πρόεδρος ή, εν απουσίᾳ του, ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής

**Κεντρικής Τράπεζας προεδρεύει του Γενικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής
Κεντρικής Τράπεζας.**

2. Ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ένα μέλος της Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου.
3. Ο πρόεδρος προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου.
4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12, παράγραφος 3, το Γενικό Συμβούλιο θεσπίζει τον εσωτερικό του κανονισμό.
5. Η γραμματεία του Γενικού Συμβουλίου εξασφαλίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΑΡΘΡΟ 46

Αρμοδιότητες του Γενικού Συμβουλίου

1. Το Γενικό Συμβούλιο:
  - α) ασκεί τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 43,
  - β) συμβάλλει στις συμβουλευτικές λειτουργίες που ορίζονται στο άρθρο 4 και το άρθρο 25 παράγραφος 1.
2. Το Γενικό Συμβούλιο συμβάλλει:
  - α) στη συλλογή των στατιστικών πληροφοριών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5,
  - β) στην κατάρτιση των εκθέσεων σχετικά με τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 15,
  - γ) στη θέσπιση των κανόνων που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του άρθρου 26, όπως προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 4,
  - δ) στη λήψη όλων των άλλων μέτρων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου 29, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 4,
  - ε) στον καθορισμό των όρων απασχόλησης του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 36.

3. Το Γενικό Συμβούλιο συμβάλλει στις αναγκαίες προετοιμασίες για τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση έναντι του ευρώ, όπως προβλέπεται στο άρθρο III-198, παράγραφος 3, του Συντάγματος.
4. Το Γενικό Συμβούλιο ενημερώνεται από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 47

Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με το κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Οι χώρες που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ συμβάλλουν στις δαπάνες λειτουργίας

Σύμφωνα με το άρθρο 29, σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα αποδίδεται στάθμιση στην κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28, παράγραφος 3, οι κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση δεν καταβάλλουν το εγγεγραμμένο τους κεφάλαιο εκτός εάν το Γενικό Συμβούλιο αποφασίσει, με ειδική πλειοψηφία που αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα δύο τρίτα του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και τουλάχιστον το ήμισυ των μεριδιούχων, ότι πρέπει να καταβληθεί ένα ελάχιστο ποσοστό ως συμβολή στις δαπάνες λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ 48

Καθυστερημένη καταβολή του κεφαλαίου, των τακτικών αποθεματικών και των προβλέψεων αποθεματικών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

1. Η κεντρική τράπεζα κράτους μέλους του οποίου καταργήθηκε η παρέκκλιση καταβάλλει το μερίδιό της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην ίδια έκταση όπως και οι κεντρικές τράπεζες των άλλων κρατών μελών που έχουν ως νόμισμα το ευρώ, και μεταβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συναλλαγματικά διαθέσιμα σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 1. Το μεταβιβαστέο ποσό ορίζεται ως το γινόμενο της αξίας σε ευρώ, υπολογιζόμενης σε τρέχουσες τιμές, των συναλλαγματικών διαθεσίμων που έχουν ήδη μεταβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 1, επί τον λόγο του αριθμού μεριδίων για τα οποία έχει εγγραφεί η εν λόγω εθνική κεντρική τράπεζα προς τον αριθμό μεριδίων τα οποία έχουν ήδη καταβάλει οι άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες.

2. Επιπλέον της καταβολής της παραγράφου 1, η εν λόγω εθνική κεντρική τράπεζα εισφέρει στα αποθεματικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και στις προβλέψεις αποθεματικών, καθώς και στο ποσό που απομένει να πιστωθεί στα αποθεματικά και στους λογαριασμούς σύμφωνα

με το υπόλοιπο του λογαριασμού κερδών και ζημιών της 31ης Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται της κατάργησης της παρέκκλισης. Το καταβλητέο ποσό καθορίζεται ως το γινόμενο του ποσού των αποθεματικών, όπως ορίζεται ανωτέρω και περιλαμβάνεται στον εγκεκριμένο ισολογισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, επί τον λόγο του αριθμού μεριδίων για τα οποία έχει εγγραφεί η εν λόγω κεντρική τράπεζα προς τον αριθμό μεριδίων τα οποία έχουν ήδη καταβάλει οι άλλες κεντρικές τράπεζες.

3. Όταν μία ή περισσότερες χώρες καθίστανται κράτη μέλη της Ένωσης και οι αντίστοιχες εθνικές κεντρικές τους τράπεζες εντάσσονται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, αυξάνονται αυτομάτως το εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και το όριο του ποσού συναλλαγματικών διαθεσίμων που μπορούν να μεταβιβασθούν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το ποσό της αύξησης ορίζεται ως το γινόμενο των τότε ισχυόντων αντίστοιχων ποσών επί τον λόγο της στάθμισης των νεοεισερχομένων εθνικών κεντρικών τραπεζών προς τη στάθμιση των εθνικών κεντρικών τραπεζών που είναι ήδη μέλη του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, εντός της διευρυμένης κλείδας κατανομής. Η στάθμιση κάθε εθνικής κεντρικής τράπεζας στην κλείδα κατανομής υπολογίζεται κατ’ αναλογία προς το άρθρο 29, παράγραφος 1, και τηρουμένου του άρθρου 29, παράγραφος 2. Χρησιμοποιούνται οι ίδιες περίοδοι αναφοράς για τα στατιστικά στοιχεία με τις εφαρμοσθείσες για την τελευταία πενταετή αναπροσαρμογή της στάθμισης βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 3.

ΑΡΘΡΟ 49

Παρέκκλιση από το άρθρο 32

1. Εάν, μετά την έναρξη του τρίτου σταδίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίσει ότι η εφαρμογή του άρθρου 32 συνεπάγεται σημαντικές μεταβολές στις σχετικές εισοδηματικές θέσεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών, το εισόδημα που κατανέμεται σύμφωνα με το άρθρο 32 μειώνεται κατά ενιαίο ποσοστό το οποίο δεν υπερβαίνει το 60% κατά το πρώτο οικονομικό έτος μετά την έναρξη του τρίτου σταδίου και μειώνεται κατά 12 ποσοστιαίες μονάδες τουλάχιστο σε κάθε επόμενο οικονομικό έτος.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για περισσότερα από πέντε οικονομικά έτη μετά την έναρξη του τρίτου σταδίου.

ΑΡΘΡΟ 50

Ανταλλαγή τραπεζογραμματίων εκπεφρασμένων σε νομίσματα των κρατών μελών

Μετά τον αμετάκλητο καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών σύμφωνα με το άρθρο III-198, παράγραφος 3, του Συντάγματος, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι τα τραπεζογραμμάτια που εκφράζονται σε νομίσματα των κρατών μελών με αμετάκλητα καθορισμένες ισοτιμίες ανταλλάσσονται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες στην αντίστοιχη άρτια ισοτιμία τους.

ΑΡΘΡΟ 51

Εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων

Οι διατάξεις των άρθρων 42 έως 47 έχουν εφαρμογή σε κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση και για όσο διάστημα υπάρχουν κράτη μέλη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση.

5. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να θεσπίσουν το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων που προβλέπεται στο άρθρο III-393 του Συντάγματος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στην οποία αναφέρεται το άρθρο III-393 του Συντάγματος, καλούμενη εφεξής «Τράπεζα», συγκροτείται και ασκεί τα καθήκοντα και τη δραστηριότητά της σύμφωνα με το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό.

ΑΡΘΡΟ 2

Η αποστολή της Τράπεζας ορίζεται από το άρθρο III-394 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 3

Σύμφωνα με το άρθρο III-393 του Συντάγματος, τα μέλη της Τράπεζας είναι τα κράτη μέλη.

ΑΡΘΡΟ 4

Μερίδια κεφαλαίου:

1. Η Τράπεζα έχει κεφάλαιο 163 653 737 000 ευρώ, το οποίο αναλαμβάνεται από τα κράτη μέλη κατά τα ακόλουθα ποσά:

Γερμανία	26 649 532 500
Γαλλία	26 649 532 500
Ιταλία	26 649 532 500
Ηνωμένο Βασίλειο	26 649 532 500
Ισπανία	15 989 719 500
Βέλγιο	7 387 065 000
Κάτω Χώρες	7 387 065 000
Σουηδία	4 900 585 500
Δανία	3 740 283 000
Αυστρία	3 666 973 500
Πολωνία	3 411 263 500
Φινλανδία	2 106 816 000
Ελλάδα	2 003 725 500
Πορτογαλία	1 291 287 000

Τσεχική Δημοκρατία	1 258 785 500
Ουγγαρία	1 190 868 500
Ιρλανδία	935 070 000
Σλοβακία	428 490 500
Σλοβενία	397 815 000
Λιθουανία	249 617 500
Λουξεμβούργο	187 015 500
Κύπρος	183 382 000
Λεττονία	152 335 000
Εσθονία	117 640 000
Μάλτα	69 804 000

Τα κράτη μέλη ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού του μεριδίου τους του εγγεγραμμένου και μη καταβληθέντος κεφαλαίου.

2. Η εισδοχή νέου μέλους συνεπάγεται αύξηση του εγγεγραμμένου κεφαλαίου που αντιστοιχεί στην εισφορά του νέου μέλους.
3. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται να αποφασίζει ομοφώνως την αύξηση του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.
4. Το μερίδιο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου δεν δύναται να εκχωρηθεί ούτε να ενεχυριασθεί και δεν υπόκειται σε κατάσχεση.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο καταβάλλεται από τα κράτη μέλη μέχρι του 5% κατά μέσο όρο των οριζομένων στο άρθρο 4, παράγραφος 1, ποσών.
2. Σε περίπτωση αυξήσεως του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει ομοφώνως το ποσοστό που πρέπει να καταβληθεί καθώς και τον τρόπο καταβολής. Οι καταβολές σε μετρητά πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε ευρώ.
3. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να απαιτήσει την καταβολή του υπολοίπου του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, εφόσον τούτο καθίσταται αναγκαίο για να αντιμετωπίσει η Τράπεζα τις υποχρεώσεις της.

Η καταβολή πραγματοποιείται αναλόγως του μεριδίου του εγγεγραμμένου από κάθε κράτος μέλος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 6

Η Τράπεζα διοικείται και διευθύνεται από Συμβούλιο Διοικητών, διοικητικό συμβούλιο και διευθύνουσα επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 7

Συμβούλιο των Διοικητών
= υπουργοί των κρατών
μελών

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών αποτελείται από Υπουργούς οριζομένους από τα κράτη μέλη.
2. Το Συμβούλιο των Διοικητών ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις σχετικά με την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας, σύμφωνα με τους στόχους της Ένωσης.

Το Συμβούλιο των Διοικητών φροντίζει για την εφαρμογή των κατευθύνσεων αυτών.

3. Επιπλέον, το Συμβούλιο των Διοικητών:

- a) αποφασίζει για την αύξηση του αναληφθέντος κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, και το άρθρο 5, παράγραφος 2,
- β) καθορίζει, για τους σκοπούς του άρθρου 9, παράγραφος 1, τις αρχές που εφαρμόζονται στις πράξεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο της αποστολής της Τράπεζας,
- γ) ασκεί τις εξουσίες που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 11 σχετικά με τον διορισμό και την αυτοδικαία απαλλαγή από τα καθήκοντα των μελών του διοικητικού συμβουλίου και της διευθύνουσας επιτροπής, καθώς και τις εξουσίες που προβλέπονται από το άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο,
- δ) αποφασίζει σχετικά με τη χρηματοδότηση επενδυτικών πράξεων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εν όλω ή εν μέρει εκτός του εδάφους των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 16, παράγραφος 1,
- ε) εγκρίνει την ετήσια έκθεση που συντάσσει το διοικητικό συμβούλιο,
- στ) εγκρίνει τον ετήσιο ισολογισμό καθώς και τον λογαριασμό κερδών και ζημιών,
- ζ) εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της Τράπεζας,
- η) ασκεί τις λοιπές εξουσίες και αρμοδιότητες οι οποίες του απονέμονται ρητά με το παρόν καταστατικό.

4. Το Συμβούλιο των Διοικητών μπορεί να λαμβάνει, ομοφώνως, στο πλαίσιο του Συντάγματος και του παρόντος καταστατικού, κάθε απόφαση σχετική με την αναστολή της δραστηριότητας της Τράπεζας και την

ενδεχόμενη εκκαθάρισή της.

ΑΡΘΡΟ 8

H πλειοψηφία των μελών αντιπροσωπεύει το 50% του κεφαλαίου

Ειδική πλειοψηφία = 18 ψήφοι και 68% του κεφαλαίου

1. Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος καταστατικού, οι αποφάσεις του Συμβουλίου των Διοικητών λαμβάνονται με την πλειοψηφία των μελών του. Η πλειοψηφία αυτή πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

Η ειδική πλειοψηφία, απαιτεί τη συγκέντρωση δεκαοκτώ ψήφων και ποσοστού 68% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου.

2. Τυχόν αποχή των παρόντων ή εκπροσωπουμένων μελών δεν εμποδίζει τη λήψη των αποφάσεων οι οποίες απαιτούν ομοφωνία.

ΑΡΘΡΟ 9

Διοικητικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για την παροχή χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων, και τη σύναψη δανείων, ορίζει τα επιτόκια των δανείων, καθώς και τις προμήθειες και λοιπές επιβαρύνσεις. Δύναται να μεταβιβάζει, με απόφαση η οποία λαμβάνεται με ειδική πλειοψηφία, ορισμένες από τις αρμοδιότητές του στη διευθύνουσα επιτροπή. Καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες της μεταβίβασης αυτής, επιβλέπει δε την εκτέλεσή της.

Το διοικητικό συμβούλιο ελέγχει την ορθή διαχείριση της Τράπεζας και διασφαλίζει ότι η διαχείριση της Τράπεζας είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα και το παρόν καταστατικό και με τις γενικές οδηγίες του Συμβουλίου των Διοικητών.

Κατά τη λήξη της οικονομικής χρήσεως, υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο των Διοικητών και τη δημοσιεύει αφού εγκριθεί.

2. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από είκοσι έξι τακτικά και δεκαέξι αναπληρωματικά μέλη.

Τα τακτικά μέλη διορίζονται για περίοδο πέντε ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών. Κάθε κράτος μέλος ορίζει από ένα μέλος καθώς επίσης και η Επιτροπή.

Τα αναπληρωματικά μέλη διορίζονται για περίοδο πέντε ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών ως εξής:

- δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας,
- δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από τη Γαλλική

Δημοκρατία,

- δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από την Ιταλική Δημοκρατία,
- δύο αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας,
- ένα αναπληρωματικό μέλος οριζόμενο με κοινή συμφωνία από το Βασίλειο της Ισπανίας και την Πορτογαλική Δημοκρατία,
- ένα αναπληρωματικό μέλος οριζόμενο με κοινή συμφωνία από το Βασίλειο του Βελγίου, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και το Βασίλειο των Κάτω Χωρών,
- ένα αναπληρωματικό μέλος οριζόμενο με κοινή συμφωνία από το Βασίλειο της Δανίας, την Ελληνική Δημοκρατία και την Ιρλανδία,
- ένα αναπληρωματικό μέλος οριζόμενο με κοινή συμφωνία από τη Δημοκρατία της Αυστρίας, τη Δημοκρατία της Φινλανδίας, το Βασίλειο της Σουηδίας,
- τρία αναπληρωματικά μέλη οριζόμενα με κοινή συμφωνία από την Τσεχική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Εσθονίας, την Κυπριακή Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Λεττονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Ουγγαρίας, τη Δημοκρατία της Μάλτας, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, τη Δημοκρατία της Σλοβενίας και τη Δημοκρατία της Σλοβακίας,
- ένα αναπληρωματικό μέλος οριζόμενο από την Επιτροπή.

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει έξι εμπειρογνώμονες οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα ψήφου: τρεις ως τακτικά μέλη και τρεις ως αναπληρωτές.

Η θητεία των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών είναι ανανεώσιμη.

Ο εσωτερικός κανονισμός ορίζει τις διαδικασίες συμμετοχής στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου και θεσπίζει τις διατάξεις που εφαρμόζονται στα αναπληρωματικά μέλη καθώς και στους εκλεγμένους εμπειρογνώμονες.

Ο πρόεδρος ή, εν απουσίᾳ του, ένας από τους αντιπροέδρους της

διευθύνουσας επιτροπής, προεδρεύει στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου χωρίς να λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εχέγγυα ανεξαρτησίας και ικανοτήτων. Είναι υπεύθυνοι μόνο έναντι της Τράπεζας.

3. Το Συμβούλιο των Διοικητών, με ειδική πλειοψηφία, δύναται να απαλλάξει αυτοδικαίως από τα καθήκοντά του τακτικό μέλος, μόνο στην περίπτωση που δεν εκπληρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των καθηκόντων του.

Η μη έγκριση της ετησίας εκθέσεως συνεπάγεται παραίτηση του διοικητικού συμβουλίου.

4. Σε περίπτωση που θέση καθίσταται κενή, λόγω θανάτου ή παραιτήσεως, απαλλαγής από τα καθήκοντα ή συλλογικής παραιτήσεως, γίνεται αναπλήρωση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην παράγραφο 2. Εκτός από γενικές ανανεώσεις, τα μέλη αντικαθίστανται για το υπόλοιπο της θητείας τους.

5. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει την αμοιβή των μελών του διοικητικού συμβουλίου και ορίζει τα τυχόν ασυμβίβαστα με τα καθήκοντα του τακτικού και του αναπληρωματικού μέλους.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Κάθε τακτικό μέλος διαθέτει μία ψήφο στο διοικητικό συμβούλιο. Δύναται σε κάθε περίπτωση να ψηφίζει με πληρεξόντιο σύμφωνα με τους όρους του εσωτερικού κανονισμού της Τράπεζας.

2. Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος καταστατικού, οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται από το ένα τρίτο τουλάχιστον των μελών του συμβουλίου που έχουν δικαίωμα ψήφου, εφόσον το ποσοστό αυτό εκπροσωπεί τουλάχιστον το 50% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Η ειδική πλειοψηφία απαιτεί τη συγκέντρωση δεκαοκτώ ψήφων και ποσοστού 68% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Ο εσωτερικός κανονισμός της Τράπεζας ορίζει την απαραίτητη απαρτία για το έγκυρο των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Η διευθύνουσα επιτροπή αποτελείται από έναν πρόεδρο και οκτώ αντιπροέδρους που διορίζονται για περίοδο έξι ετών από το Συμβούλιο των Διοικητών μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου. Η θητεία τους είναι ανανεώσιμη.

Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου λαμβάνονται από το 1/3 των μελών εφόσον εκπροσωπούν το 50% των κεφαλαίου
Η ειδική πλειοψηφία απαιτεί 18 ψήφους, εφόσον εκπροσωπούν το 68% των κεφαλαίου

Διευθύνουσα επιτροπή

Το διοικητικό συμβούλιο με ομόφωνη απόφαση μπορεί να τροποποιήσει τον αριθμό των μελών της διευθύνουσας επιτροπής.

2. Μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, το Συμβούλιο των Διοικητών, με ειδική πλειοψηφία, δύναται να απαλλάξει αυτοδικαίως τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής από τα καθήκοντά τους.
3. Η διευθύνουσα επιτροπή διασφαλίζει την τρέχουσα διαχείριση της Τράπεζας, υπό την εποπτεία του προέδρου και υπό τον έλεγχο του διοικητικού συμβουλίου.

Η διευθύνουσα επιτροπή προετοιμάζει τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τη σύναψη δανείων και την παροχή χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων.
Διασφαλίζει την εκτέλεση των αποφάσεων αυτών.

4. Η διευθύνουσα επιτροπή διατυπώνει με πλειοψηφία τις γνώμες της επί των προτάσεων σύναψης δανείων και παροχής χρηματοδοτήσεων, ιδίως υπό μορφή πιστώσεων και εγγυήσεων.
5. Το Συμβούλιο των Διοικητών ορίζει την αμοιβή των μελών της διευθύνουσας επιτροπής και προσδιορίζει τα ασυμβίβαστα με τα καθήκοντά τους.
6. Ο πρόεδρος ή, σε περίπτωση κωλύματος ένας από τους αντιπροέδρους, αντιπροσωπεύει την Τράπεζα δικαστικώς ή εξωδίκως.
7. Τα μέλη του προσωπικού της Τράπεζας τίθενται υπό την εποπτεία του προέδρου. Προσλαμβάνονται και απολύνονται από αυτόν. Στην επιλογή του προσωπικού λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο οι προσωπικές ικανότητες και τα επαγγελματικά προσόντα, αλλά ακόμη και η δίκαιη συμμετοχή των υπηκόων των κρατών μελών. Ο εσωτερικός κανονισμός ορίζει το όργανο το οποίο είναι αρμόδιο για τη θέσπιση των εφαρμοστέων στο προσωπικό διατάξεων.
8. Η διευθύνουσα επιτροπή και το προσωπικό της Τράπεζας είναι υπεύθυνοι μόνον έναντι της Τράπεζας και ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία.

ΑΡΘΡΟ 12

1. Επιτροπή, αποτελούμενη από έξι μέλη που διορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών αναλόγως των ικανοτήτων τους, ελέγχει ότι οι δραστηριότητες της Τράπεζας είναι σύμφωνες προς τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των λογαριασμών της Τράπεζας.

2. Η επιτροπή της παραγράφου 1 εξετάζει ετησίως την κανονικότητα των πράξεων και των λογιστικών βιβλίων της Τράπεζας. Για τον σκοπό αυτό, ελέγχει ότι οι πράξεις της Τράπεζας πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις διατυπώσεις και τις διαδικασίες που ορίζονται από το παρόν καταστατικό και τον εσωτερικό κανονισμό.
3. Η επιτροπή της παραγράφου 1 βεβαιώνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και κάθε οικονομική πληροφορία η οποία περιέχεται στους ετήσιους λογαριασμούς που καταρτίζονται από το διοικητικό συμβούλιο, απεικονίζουν πιστά την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας, όσον αφορά τόσο τα στοιχεία του ενεργητικού όσο και τα στοιχεία του παθητικού, καθώς και τα αποτελέσματα των πράξεων της και τις ταμειακές ροές κατά το υπό εξέταση οικονομικό έτος.
4. Ο εσωτερικός κανονισμός προσδιορίζει τα επαγγελματικά προσόντα τα οποία πρέπει να διαθέτουν τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 1 και καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες άσκησης της δραστηριότητας της επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 13

Η Τράπεζα επικοινωνεί με κάθε κράτος μέλος μέσω της αρχής που αυτό ορίζει. Κατά την εκτέλεση των χρηματοδοτικών πράξεων προσφεύγει στην εθνική κεντρική τράπεζα του οικείου κράτους μέλους ή σε άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς που το κράτος αυτό έχει εγκρίνει.

ΑΡΘΡΟ 14

1. Η Τράπεζα συνεργάζεται με όλους τους διεθνείς οργανισμούς που ασκούν δραστηριότητα σε τομείς ανάλογους με τους δικούς της.
2. Η Τράπεζα επιζητεί κάθε ωφέλιμη επαφή, με σκοπό να συνεργασθεί με τραπεζικούς και χρηματοδοτικούς οργανισμούς χωρών στις οποίες επεκτείνει τις εργασίες της.

ΑΡΘΡΟ 15

Κατ' αίτηση κράτους μέλους ή της Επιτροπής ή αυτεπαγγέλτως, το Συμβούλιο των Διοικητών ερμηνεύει ή συμπληρώνει, στο πλαίσιο των όρων υπό τους οποίους εξεδόθησαν, τις κατευθύνσεις τις οποίες ορίζει σύμφωνα με το άρθρο 7.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Στο πλαίσιο της αποστολής που ορίζει το άρθρο III-394 του Συντάγματος, η Τράπεζα χορηγεί χρηματοδότησεις, ιδίως υπό μορφή

πιστώσεων και εγγυήσεων, στα μέλη της ή σε ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις για επενδύσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν στα ευρωπαϊκά εδάφη των κρατών μελών, εφόσον δεν παρέχονται με λογικούς όρους κεφάλαια από άλλες πηγές.

Απαιτείται απόφαση με ειδική πλειοψηφία για την χορήγηση χρηματοδοτήσεων εκτός της ΕΕ

Εγγυήσεις

Οι αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία ενέχουν κινδύνους

Εντούτοις, με απόφαση την οποία λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία το Συμβούλιο των Διοικητών, μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου, η Τράπεζα δύναται να χορηγεί χρηματοδοτήσεις για επενδύσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν ολικά ή μερικά εκτός των ευρωπαϊκών εδαφών των κρατών μελών.

2. Η χορήγηση δανείων εξαρτάται, κατά το δυνατόν, από τη χρησιμοποίηση και άλλων μέσων χρηματοδοτήσεως.
3. Όταν χορηγείται δάνειο σε επιχείρηση ή σε φορέα εκτός από κράτος μέλος, η Τράπεζα εξαρτά τη χορήγηση του δανείου τούτου είτε από την εγγύηση του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου θα πραγματοποιηθεί η επένδυση, είτε από επαρκείς εγγυήσεις ή από την οικονομική ευρωστία του οφειλέτη.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των αρχών που καθορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, στοιχείο β), και εφόσον απαιτείται για την εκτέλεση των πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο III-394 του Συντάγματος, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία τους όρους και τις διαδικασίες χορήγησης οποιασδήποτε χρηματοδότησης η οποία παρουσιάζει ειδικά χαρακτηριστικά κινδύνου και θεωρείται ως εκ τούτου ειδική δραστηριότητα.

4. Η Τράπεζα δύναται να εγγύάται δάνεια που συνάπτονται από δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις ή από άλλους φορείς για την εκτέλεση των εργασιών των προβλεπομένων στο άρθρο III-394 του Συντάγματος.
5. Το συνολικό τρέχον ύψος των δανείων και εγγυήσεων που η Τράπεζα χορηγεί δεύτερη πρέπει να υπερβαίνει το 250% του ποσού του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, των αποθεματικών, των προβλέψεων οι οποίες δεν έχουν διατεθεί, και του πλεονάσματος του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Το σωρευτικό ποσό των εν λόγω θέσεων υπολογίζεται αφού αφαιρεθεί ποσό ίσο προς το εγγεγραμμένο κεφάλαιο, είτε έχει καταβληθεί είτε όχι, για οιαδήποτε συμμετοχή της Τράπεζας.

Το ποσό που καταβάλλεται για τις συμμετοχές της Τράπεζας δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το σύνολο του καταβληθέντος ποσού του κεφαλαίου της, των αποθεματικών της, των προβλέψεων που δεν έχουν διατεθεί καθώς και του πλεονάσματος του λογαριασμού κερδών και ζημιών.

Κατ’ εξαίρεση, οι ειδικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αποφασίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών και το διοικητικό συμβούλιο σύμφωνα με την παράγραφο 3, αποτελούν αντικείμενο ειδικής χρηματοδότησης από τα αποθεματικά.

Η παρούσα παράγραφος έχει επίσης εφαρμογή στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Τράπεζας.

6. Η Τράπεζα εξασφαλίζεται κατά του συναλλαγματικού κινδύνου περιλαμβάνοντας στις συμβάσεις δανείων και εγγυήσεων τις ρήτρες που κρίνει κατάλληλες.

ΑΡΘΡΟ 17

1. Τα επιτόκια των δανείων που χορηγεί η Τράπεζα καθώς και οι προμήθειες και οι λοιπές επιβαρύνσεις προσαρμόζονται στους όρους που επικρατούν στην κεφαλαιαγορά και υπολογίζονται κατά τρόπο ώστε τα έσοδα που προκύπτουν να επιτρέπουν στην Τράπεζα να αντιμετωπίζει τις υποχρεώσεις της, να καλύπτει τα έξοδα και τους κινδύνους της και να δημιουργεί αποθεματικό κεφάλαιο σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Η Τράπεζα δεν χορηγεί μειώσεις επιτοκίων. Στην περίπτωση που λόγω του ειδικού χαρακτήρα της χρηματοδοτούμενης επένδυσης φαίνεται να ενδείκνυται μείωση του επιτοκίου, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή τρίτος οργανισμός δύναται να χορηγήσει μειώσεις επιτοκίου, κατά το μέτρο που η χορήγησή τους συμβιβάζεται με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο III-167 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 18

Κατά τις χρηματοδοτικές της συναλλαγές, η Τράπεζα τηρεί τις εξής αρχές:

1. Φροντίζει ώστε τα κεφάλαιά της να χρησιμοποιούνται κατά τον πλέον ορθολογικό τρόπο προς το συμφέρον της Ένωσης.

Δύναται να χορηγεί δάνεια ή να εγγυάται δάνεια μόνο όταν:

- α) η εξυπηρέτηση τόκων και αποσβέσεως του κεφαλαίου εξασφαλίζεται από τα κέρδη εκμεταλλεύσεως, στην περίπτωση επενδύσεων που εκτελούνται από επιχειρήσεις του τομέα της παραγωγής ή από υποχρέωση που αναλαμβάνει το κράτος στο οποίο εκτελείται η επένδυση, ή στην περίπτωση άλλων επενδύσεων κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο,
- β) η εκτέλεση της επένδυσης συντελεί γενικά στην αύξηση της οικονομικής παραγωγικότητας και ευνοεί την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2. Δεν συμμετέχει σε επιχειρήσεις, ούτε αναλαμβάνει καμία ευθύνη στη διαχείρισή τους, εκτός εάν η προστασία των δικαιωμάτων της το απαιτεί για να διασφαλίσει την είσπραξη απαιτήσεώς της.

Ωστόσο, στο πλαίσιο των αρχών που ορίζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, στοιχείο β), εφόσον αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των προβλεπομένων στο άρθρο III-394 του Συντάγματος πράξεων, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία τους όρους και τις διαδικασίες συμμετοχής στο κεφάλαιο εμπορικής επιχείρησης, στο βαθμό που αυτό απαιτείται για τη χρηματοδότηση επένδυσης ή προγράμματος, κατά γενικό κανόνα ως συμπλήρωμα δανείου ή εγγύησης.

3. Δύναται να εκχωρεί τις απαιτήσεις της στην κεφαλαιαγορά και, προς τούτο, να απαιτεί από τους οφειλέτες της την έκδοση ομολογιών ή άλλων τίτλων.

4. Ούτε η Τράπεζα ούτε τα κράτη μέλη επιβάλλουν όρους βάσει των οποίων τα δανειζόμενα ποσά πρέπει να δαπανώνται στο εσωτερικό ορισμένου κράτους μέλους.

5. Δύναται να εξαρτά τη χορήγηση δανείων από τη διενέργεια διεθνών διαγωνισμών.

6. Δεν χρηματοδοτεί, ούτε ολικά ούτε μερικά, επένδυση στην οποία αντιτίθεται το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου πρόκειται να εκτελεσθεί η εν λόγω επένδυση.

7. Για να συμπληρώσει τις πιστωτικές της δραστηριότητες, η Τράπεζα δύναται να παρέχει υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που καθορίζει το Συμβούλιο των Διοικητών, με απόφαση που λαμβάνει με ειδική πλειοψηφία, και τηρουμένου του παρόντος καταστατικού.

ΑΡΘΡΟ 19

1. Οποιαδήποτε επιχείρηση ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας δύναται να υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης απευθείας στην Τράπεζα. Αιτήσεις χρηματοδότησης μπορούν να υποβάλλονται επίσης είτε μέσω της Επιτροπής, είτε μέσω του κράτους μέλους στην επικράτεια του οποίου θα εκτελεσθεί η επένδυση.

2. Όταν οι αιτήσεις προωθούνται μέσω της Επιτροπής, υποβάλλονται για διατύπωση γνώμης στο κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου θα εκτελεσθεί η επένδυση. Όταν προωθούνται μέσω του κράτους, υποβάλλονται για διατύπωση γνώμης στην Επιτροπή. Όταν προέρχονται

απευθείας από επιχείρηση, υποβάλλονται στο οικείο κράτος μέλος και στην Επιτροπή.

Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και η Επιτροπή διατυπώνουν τη γνώμη τους εντός δύο μηνών το πολύ. Ελλείψει απαντήσεως εντός της προθεσμίας αυτής, η Τράπεζα δύναται να θεωρήσει ότι δεν υπάρχουν αντιρρήσεις κατά της επένδυσης.

3. Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει για τις χρηματοδοτικές πράξεις που του υποβάλλονται από τη διευθύνουσα επιτροπή.
4. Η διευθύνουσα επιτροπή εξετάζει εάν οι χρηματοδοτικές πράξεις που της υποβάλλονται είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού και ιδίως με τις διατάξεις των άρθρων 16 και 18. Εάν η διευθύνουσα επιτροπή αποφανθεί υπέρ της χρηματοδότησης, υποβάλλει την αντίστοιχη πρόταση στο διοικητικό συμβούλιο. Η διευθύνουσα επιτροπή δύναται να εξαρτά την ευνοϊκή της γνώμη από όρους που θεωρεί ουσιώδεις. Εάν η διευθύνουσα επιτροπή αποφανθεί κατά της χρηματοδότησης, υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο τα σχετικά έγγραφα συνοδευόμενα από τη γνώμη της.
5. Σε περίπτωση που η γνώμη της διευθύνουσας επιτροπής είναι αρνητική, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να χορηγήσει την εν λόγω χρηματοδότηση μόνο με ομόφωνη απόφασή του.
6. Σε περίπτωση που η γνώμη της Επιτροπής είναι αρνητική, το διοικητικό συμβούλιο δύναται να εγκρίνει την εν λόγω χρηματοδότηση μόνο με ομόφωνη απόφασή του. Το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που έχει διορισθεί με υπόδειξη της Επιτροπής απέχει από την ψηφοφορία.
7. Σε περίπτωση που η γνώμη της διευθύνουσας επιτροπής και της Επιτροπής είναι αρνητικές, το διοικητικό συμβούλιο δεν δύναται να χορηγήσει την εν λόγω χρηματοδότηση.
8. Εφόσον για την προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων της Τράπεζας δικαιολογείται αναδιάρθρωση χρηματοδοτικής πράξης η οποία αφορά επενδύσεις που έχουν εγκριθεί, η διευθύνουσα επιτροπή λαμβάνει αμελλητί τα επείγοντα μέτρα τα οποία θεωρεί απαραίτητα, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνει αμέσως σχετικά το διοικητικό συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 20

1. Η Τράπεζα δανείζεται από τις κεφαλαιαγορές τους αναγκαίους πόρους για την εκπλήρωση των σκοπών της.
2. Η Τράπεζα δύναται να δανεισθεί από την κεφαλαιαγορά των κρατών μελών, στο πλαίσιο των νομικών διατάξεων που εφαρμόζονται στις

αγορές αυτές.

Οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους για το οποίο ισχύει παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο III-197, παράγραφος 1, του Συντάγματος δεν μπορούν να προβάλουν αντιρρήσεις εκτός εάν υπάρχουν φόβοι σοβαρών διαταραχών στην κεφαλαιαγορά του κράτους αυτού.

ΑΡΘΡΟ 21

1. Η Τράπεζα δύναται να χρησιμοποιεί τα ρευστά διαθέσιμα, των οποίων δεν έχει άμεση ανάγκη για να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της, υπό τους κατωτέρω όρους:
  - α) δύναται να πραγματοποιεί τοποθετήσεις στις χρηματαγορές,
  - β) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 18 παράγραφος 2, δύναται να αγοράζει ή να πωλεί τίτλους,
  - γ) δύναται να ενεργεί κάθε άλλη χρηματοδοτική πράξη σε σχέση με το αντικείμενό της.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23, η Τράπεζα δεν ενεργεί κατά τη διαχείριση των τοποθετήσεών της καμία πράξη αρμπιτράς συναλλάγματος που δεν είναι άμεσα αναγκαία για την εκτέλεση των δανείων της ή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ανέλαβε από δάνεια ή εγγυήσεις που έχει χορηγήσει.
3. Στους προβλεπόμενους στο παρόν άρθρο τομείς, η Τράπεζα ενεργεί σε συμφωνία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή με τις εθνικές κεντρικές τους τράπεζες.

ΑΡΘΡΟ 22

1. Συστήνεται προοδευτικώς αποθεματικό κεφάλαιο μέχρι ποσοστού 10% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Το διοικητικό συμβούλιο δύναται να αποφασίσει τη δημιουργία συμπληρωματικού αποθεματικού, εάν η κατάσταση των υποχρεώσεων της Τράπεζας το δικαιολογεί. Καθ' ον χρόνο το αποθεματικό αυτό δεν έχει ολοσχερώς συσταθεί, τροφοδοτείται από:
  - α) τα έσοδα από τόκους δανείων που χορηγεί η Τράπεζα από τα ποσά που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, βάσει του άρθρου 5,
  - β) τα έσοδα από τόκους δανείων που χορηγεί η Τράπεζα από τα ποσά που δημιουργούνται από την εξόφληση των δανείων του στοιχείου α),

εφόσον τα έσοδα αυτά από τόκους δεν είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και την κάλυψη των δαπανών της Τράπεζας.

2. Οι πόροι του αποθεματικού κεφαλαίου επενδύονται κατά τρόπο ώστε να είναι σε θέση σε κάθε στιγμή να ανταποκριθούν στον σκοπό του κεφαλαίου αυτού.

ΑΡΘΡΟ 23

1. Η Τράπεζα έχει πάντοτε την εξουσία να μεταφέρει, σε ένα από τα νομίσματα των κρατών μελών τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχει για να πραγματοποιήσει τις χρηματοδοτικές πράξεις που είναι σύμφωνες με τον σκοπό της, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο III-394 του Συντάγματος, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 21 του παρόντος καταστατικού. Η Τράπεζα αποφεύγει, κατά το μέτρο του δυνατού, να προβαίνει στις εν λόγω μεταφορές εάν κατέχει στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα ή ρευστοποιήσιμα στο νόμισμα το οποίο έχει ανάγκη.

2. Η Τράπεζα δεν δύναται να μετατρέψει σε συνάλλαγμα τρίτων χωρών τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχει σε νόμισμα ενός εκ των κρατών μελών τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ, χωρίς τη συγκατάθεση του εν λόγω κράτους μέλους.

3. Η Τράπεζα δύναται να διαθέτει ελευθέρως το τμήμα του κεφαλαίου της που έχει καταβληθεί καθώς και το συνάλλαγμα που έχει δανεισθεί από τρίτες αγορές.

4. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να θέτουν στη διάθεση των οφειλετών της Τράπεζας το αναγκαίο συνάλλαγμα για την εξόφληση του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων ή εγγυήσεων δανείων που χορηγεί η Τράπεζα για επενδύσεις που θα εκτελεσθούν στην επικράτειά τους.

ΑΡΘΡΟ 24

Εάν κράτος μέλος παραβαίνει τις υποχρεώσεις του ως μέλους, οι οποίες απορρέουν από το παρόν καταστατικό, ιδίως την υποχρέωση να καταβάλλει το μερίδιό του ή να εξασφαλίσει την εξυπηρέτηση των δανείων που έλαβε, η χορήγηση δανείων ή εγγυήσεων δανείων σε αυτό το κράτος μέλος ή στους υπηκόους του δύναται να αναστέλλεται με απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Η απόφαση αυτή δεν απαλλάσσει το κράτος μέλος ούτε τους υπηκόους του από τις υποχρεώσεις τους έναντι της Τράπεζας.

ΑΡΘΡΟ 25

1. Εάν το Συμβούλιο των Διοικητών αποφασίσει να αναστείλει τη λειτουργία της Τράπεζας, όλες οι δραστηριότητες περατώνονται αμέσως, εκτός των εργασιών που είναι αναγκαίες για να διασφαλίσουν κατά τον δέοντα τρόπο τη χρησιμοποίηση, προστασία και διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τον διακανονισμό των υποχρεώσεων.
2. Σε περίπτωση εκκαθαρίσεως, το Συμβούλιο των Διοικητών διορίζει τους εκκαθαριστές και τους δίνει οδηγίες για τη διενέργεια της εκκαθαρίσεως. Μεριμνά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των μελών του προσωπικού.

ΑΡΘΡΟ 26

1. Η Τράπεζα έχει σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται από τις εθνικές νομοθεσίες σε νομικά πρόσωπα. Δύναται ιδίως να αποκτά και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.
2. Τα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας δεν υπόκεινται σε οιαδήποτε επίταξη ή απαλλοτρίωση, υπό οποιαδήποτε μορφή.

ΑΡΘΡΟ 27

1. Οι διαφορές μεταξύ της Τράπεζας αφενός και των δανειστών της, οφειλετών της ή των τρίτων, αφετέρου, επιλύονται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Τράπεζα μπορεί να προβλέπει, σε σύμβαση, διαδικασία διαιτησίας.
2. Η Τράπεζα καθορίζει τη δωσιδικία της σε καθένα από τα κράτη μέλη. Δύναται, πάντως, σε μια σύμβαση, να προβεί σε καθορισμό ειδικής δωσιδικίας.
3. Τα περιουσιακά στοιχεία και τα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας δεν δύνανται να κατασχεθούν ή να υποβληθούν σε αναγκαστική εκτέλεση παρά μόνο με δικαστική απόφαση.

ΑΡΘΡΟ 28

1. Το Συμβούλιο των Διοικητών μπορεί να αποφασίσει, ομόφωνα, την ίδρυση θυγατρικών ή άλλων οντοτήτων, οι οποίες θα διαθέτουν νομική προσωπικότητα και οικονομική αυτονομία.
2. Το Συμβούλιο των Διοικητών καθορίζει, με ομόφωνη απόφασή του, το καταστατικό των οργανισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, προσδιορίζοντας ιδίως τους στόχους, τη διάρθρωση, το κεφάλαιο, τα μέλη, την έδρα, τους οικονομικούς πόρους, τα μέσα παρέμβασης, τις ρυθμίσεις

σχετικά με τον λογιστικό έλεγχο, καθώς και τη σχέση τους με τα όργανα της Τράπεζας.

3. Η Τράπεζα δύναται να λαμβάνει μέρος στη διαχείριση των οργανισμών αυτών και να συμμετέχει στο αναληφθέν κεφάλαιό τους κατά το ποσό που καθορίζεται ομόφωνα από το Συμβούλιο των Διοικητών.

4. Το πρωτόκολλο σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στους οργανισμούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1, κατά το μέτρο που υπάγονται στο δίκαιο της Ένωσης, στα μέλη των οργάνων τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στο προσωπικό τους, σύμφωνα με τους αυτούς όρους με εκείνους που ισχύουν για την Τράπεζα.

Υπόκεινται, όμως, στις φορολογικές διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας τα μερίσματα, οι υπεραξίες ή οι άλλες μορφές εισοδήματος που προκύπτουν από τους οργανισμούς αυτούς και τις οποίες δικαιούνται τα μέλη του, εκτός από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα.

5. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντός των κατωτέρω προβλεπομένων ορίων, έχει δικαιοδοσία επί των διαφορών των σχετικών με τα μέτρα που εγκρίνονται από τα όργανα οργανισμού διεπόμενου από το δίκαιο της Ένωσης. Προσφυγές κατά των μέτρων αυτών μπορούν να ασκηθούν από κάθε μέλος τέτοιου οργανισμού, με την ιδιότητά του αυτή, ή από τα κράτη μέλη υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο III-365 του Συντάγματος.

6. Το Συμβούλιο των Διοικητών δύναται, με ομόφωνη απόφασή του, να υπαγάγει το προσωπικό των οργανισμών που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης σε καθεστώς κοινών ρυθμίσεων με την Τράπεζα, τηρουμένων των αντίστοιχων εσωτερικών διαδικασιών.

Καθορισμός της έδρας

6. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ
ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ
ΑΛΛΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο III-432 του Συντάγματος,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την απόφαση της 8ης Απριλίου 1965, και με την επιφύλαξη των αποφάσεων σχετικά με την έδρα των μελλοντικών θεσμικών και λοιπών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Η έδρα μπορεί να αλλάξει μόνο από νέο Σύνταγμα

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει την έδρα του στο Στρασβούργο όπου λαμβάνουν χώρα οι 12 μηνιαίες περίοδοι συνόδου της ολομελείας, συμπεριλαμβανομένης της συνόδου για τον προϋπολογισμό. Οι περίοδοι των πρόσθετων συνόδων της ολομελείας πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες. Οι επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εδρεύουν στις Βρυξέλλες. Η γενική γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι υπηρεσίες της παραμένουν στο Λουξεμβούργο.
2. Το Συμβούλιο έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες. Κατά τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο, το Συμβούλιο πραγματοποιεί τις συνόδους του στο Λουξεμβούργο.
3. Η Επιτροπή έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες. Οι υπηρεσίες που απαριθμούνται στα άρθρα 7, 8 και 9 της Απόφασης της 8ης Απριλίου 1965 εγκαθίστανται στο Λουξεμβούργο.
4. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.
5. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει την έδρα της στη Φραγκφούρτη.
6. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.
7. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες.

8. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες.
9. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει την έδρα της στο Λουξεμβούργο.
10. Η Ευρωπόλ έχει την έδρα της στη Χάγη.

Προνόμια και ασυλίες

7. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΣΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο III-434 του Συντάγματος, η Ένωση απολαύει στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος Ευρώπης και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Οι χώροι και τα κτίρια της Ένωσης είναι απαραβίαστα. Δεν υπόκεινται σε έρευνα, κατάσχεση, επίταξη ή απαλλοτρίωση. Τα περιουσιακά στοιχεία και τα στοιχεία ενεργητικού της Ένωσης δεν δύναται να αποτελέσουν αντικείμενο οποιουδήποτε αναγκαστικού μέτρου διοικητικής ή δικαστικής αρχής, άνευ αδείας του Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα αρχεία της Ένωσης είναι απαραβίαστα.

ΑΡΘΡΟ 3

Η Ένωση, τα στοιχεία ενεργητικού της, τα έσοδα και λοιπά περιουσιακά της στοιχεία απαλλάσσονται όλων των αμέσων φόρων.

Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, όταν τους είναι δυνατό, για την έκπτωση ή επιστροφή του ποσού των έμμεσων φόρων και των τελών επί των πωλήσεων που περιλαμβάνονται στην τιμή των κινητών ή ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, όταν η Ένωση πραγματοποιεί για υπηρεσιακή χρήση σημαντικές αγορές η τιμή των οποίων περιλαμβάνει φόρους και τέλη αυτής της φύσεως. Εντούτοις, η εφαρμογή των διατάξεων αυτών δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Ένωσης.

Δεν παρέχονται απαλλαγές όσον αφορά τους φόρους, τα τέλη και τα δικαιώματα που επιβάλλονται ως ανταπόδοση για παροχές υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

Κανένας άμεσος φόρος

Οι έμμεσοι φόροι επιστρέφονται

ΑΡΘΡΟ 4

Η Ένωση απαλλάσσεται όλων των δασμών, απαγορεύσεων και περιορισμών επί των εισαγωγών και εξαγωγών ως προς τα είδη που προορίζονται για υπηρεσιακή χρήση. Τα εισαγόμενα κατ' αυτόν τον τρόπο είδη δεν εκχωρούνται, εξ επαχθούς ή χαριστικής αιτίας, στο έδαφος του κράτους στο οποίο έχουν εισαχθεί, εκτός εάν αυτό γίνεται υπό όρους που εγκρίνει η κυβέρνηση του κράτους αυτού.

Η Ένωση απαλλάσσεται επίσης από κάθε δασμό και κάθε απαγόρευση και περιορισμό επί των εισαγωγών και εξαγωγών, όσον αφορά τις δημοσιεύσεις της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

ΑΡΘΡΟ 5

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης απολαύουν για την υπηρεσιακή τους επικοινωνία και τη διακίνηση των εγγράφων τους, εντός της επικρατείας κάθε κράτους μέλους, της μεταχειρίσεως που επιφυλάσσεται από το κράτος μέλος αυτό στις διπλωματικές αποστολές.

Η υπηρεσιακή αλληλογραφία και οι λοιπές υπηρεσιακές επικοινωνίες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης δεν υπόκεινται σε λογοκρισία.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Οι πρόεδροι των θεσμικών οργάνων της Ένωσης δύνανται να εκδίδουν για τα μέλη και το λοιπό προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ένωσης ταυτότητες ο τύπος των οποίων ορίζεται με ευρωπαϊκό κανονισμό του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με απλή πλειοψηφία. Οι ταυτότητες αναγνωρίζονται ως έγκυρα πιστοποιητικά κυκλοφορίας από τις αρχές των κρατών μελών. Εκδίδονται για τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και από το καθεστώς που διέπει το λοιπό προσωπικό της Ένωσης.

Η Επιτροπή δύναται να συνάπτει συμφωνίες για να αναγνωρισθούν οι εν λόγω ταυτότητες ως έγκυρα πιστοποιητικά κυκλοφορίας στην επικράτεια τρίτων κρατών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 7

Ασυλίες των
ευρωβουλευτών

Περιορισμοί διοικητικής ή άλλης φύσεως δεν επιβάλλονται στην ελεύθερη μετακίνηση των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όταν μεταβαίνουν στον τόπο συνεδριάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή όταν επιστρέφουν από αυτόν.

Στα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρέχονται, όσον αφορά τους τελωνειακούς και συναλλαγματικούς ελέγχους:

- a) από τη δική τους κυβέρνηση, οι αυτές διευκολύνσεις που παρέχονται στους ανωτέρους υπαλλήλους οι οποίοι μεταβαίνουν στο εξωτερικό για επίσημη προσωρινή αποστολή.
- β) από τις κυβερνήσεις των άλλων κρατών μελών, οι αυτές διευκολύνσεις που παρέχονται στους αντιπροσώπους αλλοδαπών κυβερνήσεων που ευρίσκονται σε επίσημη προσωρινή αποστολή.

ΑΡΘΡΟ 8

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν υπόκεινται σε έρευνα, κράτηση ή δίωξη για γνώμη ή ψήφο δοθείσα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

ΑΡΘΡΟ 9

Κατά τη διάρκεια των συνόδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα μέλη του:

- a) απολαύουν εντός της επικρατείας των κρατών τους, των ασυλιών που αναγνωρίζονται στα μέλη του Κοινοβουλίου του κράτους τους,
- β) δεν μπορούν, εντός της επικρατείας άλλων κρατών μελών, να υποβληθούν σε κράτηση ούτε να διωχθούν δικαστικώς.

Η ασυλία καλύπτει τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και όταν μεταβαίνουν στον τόπο συνεδριάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή όταν επιστρέφουν από αυτόν.

Επίκληση της ασυλίας δεν μπορεί να γίνει στην περίπτωση αυτοφώρου εγκλήματος ούτε μπορεί να εμποδίσει την άσκηση του δικαιώματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να άρει την ασυλία ενός από τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ANTIPROSOPOI TΩΝ KRATΩΝ MELΩN SYMMETEXONTEΣ STIS ERGASIES TΩN ΘΕΣΜΙΚΩN ORGANΩN THΣ ENΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 10

Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών που συμμετέχουν στις εργασίες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, καθώς και οι σύμβουλοί τους και τεχνικοί εμπειρογνόμονες, απολαύοντας, κατά τη διάρκεια της ασκήσεως των καθηκόντων τους και κατά τη διάρκεια ταξιδίων τους προς ή από τον τόπο συνεδριάσεως, των καθιερωμένων προνομίων, ασυλιών ή διευκολύνσεων.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης στα μέλη των συμβουλευτικών οργάνων της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 11

Στην επικράτεια κάθε κράτους μέλους και ανεξαρτήτως ιθαγενείας, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης:

Ασυλία των υπαλλήλων

Ετεροδικία

Ελεύθερη διακίνηση

Ελεύθερη εισαγωγή οικοσκευών

Ελεύθερη επανεξαγωγή

- α) απολαύοντας ετεροδικίας για πράξεις στις οποίες προέβησαν, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή γραπτού λόγου, ενεργώντας υπό την επίσημη ιδιότητά τους, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του Συντάγματος που αφορούν, αφενός μεν, τους κανόνες περί ευθύνης των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού έναντι της Ένωσης, αφετέρου δε, περί της αρμοδιότητος του Δικαστηρίου επί των διαφορών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού της. Η ασυλία αυτή εξακολουθεί να ισχύει και μετά τη λήξη της θητείας τους,
- β) δεν υπόκεινται, στους περιορισμούς διακινήσεως και στις διατυπώσεις εγγραφής στα μητρώα αλλοδαπών· το ίδιο ισχύει για τους συζύγους τους και τα συντηρούμενα από αυτούς μέλη της οικογενείας τους,
- γ) απολαύοντας, όσον αφορά τις νομισματικές ρυθμίσεις ή τις ρυθμίσεις περί συναλλάγματος, των διευκολύνσεων που αναγνωρίζονται από την καθιερωμένη πρακτική στους υπαλλήλους των διεθνών οργανισμών,
- δ) απολαύοντας του δικαιώματος να εισάγουν ατελώς την οικοσκευή και τα προσωπικά τους είδη κατά την πρώτη ανάληψη των καθηκόντων τους στο οικείο κράτος και του δικαιώματος να τα επανεξάγουν ατελώς, κατά τη λήξη της θητείας τους, με την επιφύλαξη και στις δύο περιπτώσεις των όρων που κρίνονται αναγκαίοι από την κυβέρνηση του κράτους στο οποίο ασκείται το δικαίωμα,
- ε) απολαύοντας του δικαιώματος να εισάγουν ατελώς το αυτοκίνητο που

Εισαγωγή αυτοκινήτων
άνευ τελών

Φόρος υπέρ της ΕΕ

Απαλλαγή από εθνική
φορολογία

προορίζεται για προσωπική τους χρήση, το οποίο έχει αποκτηθεί στο κράτος της τελευταίας τους διαμονής ή στο κράτος του οποίου είναι υπήκοοι σύμφωνα με τους όρους της εσωτερικής αγοράς της χώρας αυτής και να το επανεξάγουν ατελώς, με την επιφύλαξη και στις δύο περιπτώσεις των όρων που κρίνονται αναγκαίοι από την κυβέρνηση του οικείου κράτους.

ΑΡΘΡΟ 12

Επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλει η Ένωση στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της, επιβάλλεται φόρος υπέρ της Ένωσης σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που καθορίζονται με ευρωπαϊκό νόμο. Ο εν λόγω νόμος εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τα οικεία θεσμικά όργανα.

Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης απαλλάσσονται από την επιβολή εσωτερικών φόρων επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών που καταβάλλονται από την Ένωση.

ΑΡΘΡΟ 13

Για την εφαρμογή του φόρου επί του εισοδήματος και της περιουσίας, του φόρου κληρονομιών, καθώς και για την εφαρμογή των συμβάσεων περί αποφυγής της διπλής φορολογίας που έχουν συναφθεί μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό, οι οποίοι έχουν εγκατασταθεί, απλώς και μόνο λόγω της ασκήσεως των καθηκόντων τους στην υπηρεσία της Ένωσης, στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, άλλου από το κράτος της φορολογικής κατοικίας την οποία έχουν κατά το χρόνο της εισόδου τους στην υπηρεσία της Ένωσης, θεωρούνται και στα δύο αυτά κράτη ότι διατηρούν την προηγούμενη κατοικία τους εφόσον αυτή ευρίσκεται σε κράτος μέλος της Ένωσης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται ομοίως και για τον ή τη σύζυγο στο μέτρο που αυτός ή αυτή δεν ασκεί ιδίαν επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και για τα τέκνα των οποίων έχουν την επιμέλεια και τα οποία συντηρούνται από τα πρόσωπα που αναφέρει το παρόν άρθρο.

Τα κινητά αγαθά τα οποία ανήκουν στα πρόσωπα που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο και που ευρίσκονται στην επικράτεια του κράτους διαμονής απαλλάσσονται του φόρου κληρονομίας στο κράτος αυτό. Για την επιβολή του φόρου αυτού, τα εν λόγω κινητά αγαθά θεωρούνται ευρισκόμενα εντός του κράτους της φορολογικής κατοικίας, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων τρίτων κρατών και της ενδεχομένης εφαρμογής διατάξεων διεθνών συμβάσεων περί διπλής φορολογίας.

Κατοικία κτηθείσα απλώς και μόνο λόγω της ασκήσεως καθηκόντων στην υπηρεσία άλλων διεθνών οργανισμών δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

*Κοινωνική ασφάλιση με
ευρωπαϊκό νόμο*

ΑΡΘΡΟ 14

Το καθεστώς των κοινωνικών παροχών που εφαρμόζεται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης θεσπίζεται με ευρωπαϊκό νόμο, ο οποίος εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τα αρμόδια θεσμικά όργανα.

ΑΡΘΡΟ 15

Ευρωπαϊκός νόμος προσδιορίζει τις κατηγορίες υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού της Ένωσης, για τις οποίες εφαρμόζονται, εν όλω ή εν μέρει, το άρθρο 11, το άρθρο 12, δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 13. Ο εν λόγω νόμος εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τα οικεία θεσμικά όργανα.

Τα ονόματα, η υπηρεσιακή θέση και οι διευθύνσεις των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που περιλαμβάνεται στις κατηγορίες αυτές ανακοινώνονται περιοδικώς στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

ΑΡΘΡΟ 16

Το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου ευρίσκεται η έδρα της Ένωσης παραχωρεί στις αποστολές τρίτων κρατών, που είναι διαπιστευμένες στην Ένωση, τα καθιερωμένα διπλωματικά προνόμια και ασυλίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 17

Τα προνόμια, οι ασυλίες και οι διευκολύνσεις παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης αποκλειστικώς προς το συμφέρον της Ένωσης.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης υποχρεούνται να άρουν την ασυλία που χορηγήθηκε σε έναν υπάλληλο ή σε οποιονδήποτε από το λοιπό προσωπικό, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνουν ότι η άρση της ασυλίας δεν είναι αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 18

Για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου τα θεσμικά όργανα της Ένωσης ενεργούν σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 19

Τα άρθρα 11 έως 14 και 17 εφαρμόζονται επί των μελών της Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 20

Τα άρθρα 11 έως 14 και 17 έχουν εφαρμογή επί των δικαστών, των γενικών εισαγγελέων, του γραμματέως και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την ετεροδικία των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων.

Τα άρθρα 11 έως 14 και 17 έχουν επίσης εφαρμογή επί των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΑΡΘΡΟ 21

Το παρόν Πρωτόκολλο έχει επίσης εφαρμογή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στα μέλη των οργάνων της και στο προσωπικό της, με την επιφύλαξη του Πρωτοκόλλου σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απαλλάσσεται επί πλέον από κάθε φόρο ή παρόμοια επιβάρυνση λόγω αυξήσεως του κεφαλαίου της καθώς και από τις διάφορες διατυπώσεις που συνεπάγονται οι ενέργειες αυτές στο κράτος στο οποίο έχει την έδρα της. Οι δραστηριότητες της Τράπεζας και των οργάνων της, που ασκούνται σύμφωνα με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, δεν υπόκεινται σε φόρο κύκλου εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 22

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται επίσης επί της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, επί των μελών των οργάνων της, επί του προσωπικού της και επί των αντιπροσώπων των κρατών μελών, οι οποίοι συμμετέχουν στις εργασίες της, με την επιφύλαξη του Πρωτοκόλλου σχετικά με το καταστατικό της.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων απαλλάσσεται επιπλέον παντός φόρου και τέλους λόγω αυξήσεως του κεφαλαίου της καθώς και διαφόρων

διατυπώσεων που συνεπάγονται οι ενέργειες αυτές στο κράτος στο οποίο
έχει την έδρα της. Επίσης καμία επιβάρυνση δεν επιβάλλεται κατά τη
διάλυση και εκκαθάρισή της. Τέλος, η δραστηριότητα της Τράπεζας και
των οργάνων της, που ασκείται σύμφωνα με τους καταστατικούς όρους,
δεν υπόκειται στους φόρους κύκλου εργασιών.

*Προσχώρηση Η.Β.,
Δανίας, Ιρλανδίας,
Ελλάδας, Ισπανίας,
Πορτογαλίας, Αυστρίας,
Φινλανδίας και Σουηδίας*

8. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Βασίλειο της Δανίας, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας προσχώρησαν στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες την 1η Ιανουαρίου 1973· ότι η Ελληνική Δημοκρατία προσχώρησε στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες την 1η Ιανουαρίου 1981· ότι το Βασίλειο της Ισπανίας και η Πορτογαλική Δημοκρατία προσχώρησαν στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες την 1η Ιανουαρίου 1986 · ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας προσχώρησαν την 1η Ιανουαρίου 1995 στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, του Συντάγματος προβλέπει την κατάργηση των Συνθηκών που αφορούν τις προαναφερόμενες προσχωρήσεις,

*Ορισμένα άρθρα των
Συνθηκών Προσχώρησης
παραμένουν σε ισχύ*

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι ορισμένες διατάξεις που περιέχονται στις εν λόγω Συνθήκες Προσχώρησης και στις προσαρτώμενες Πράξεις εξακολουθούν να είναι επίκαιρες· ότι το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, του Συντάγματος προβλέπει ότι οι διατάξεις αυτές πρέπει να περιληφθούν ή να μνημονεύονται σε ένα πρωτόκολλο, ώστε να παραμείνουν σε ισχύ και να διατηρηθούν τα έννομά τους αποτελέσματα,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι οι εν λόγω διατάξεις πρέπει να υποστούν τις αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές ώστε να είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα, χωρίς να αλλοιώνεται το νομικό τους περιεχόμενο,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στις Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Κοινές διατάξεις

ΑΡΘΡΟ 1

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις Συνθήκες Προσχώρησης που αναφέρει στο άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχεία α) έως δ), του Συντάγματος έχουν αρχίσει να ισχύουν, υπό τους όρους που προβλέπονται στις εν λόγω Συνθήκες, από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

- α) την 1η Ιανουαρίου 1973 σε ό,τι αφορά τη Συνθήκη για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας,
- β) την 1η Ιανουαρίου 1981 σε ό,τι αφορά τη Συνθήκη για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας,
- γ) την 1η Ιανουαρίου 1986 σε ό,τι αφορά τη Συνθήκη για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας,
- δ) την 1η Ιανουαρίου 1995 σε ό,τι αφορά τη Συνθήκη για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα νέα κράτη μέλη προσχωρούν στις συμφωνίες που σύναψε η ΕΕ

1. Τα προσχωρούντα κράτη του άρθρου 1 υποχρεούνται να προσχωρήσουν, εφόσον οι εν λόγω συμφωνίες ή συμβάσεις εξακολουθούν να ισχύουν, στις συμφωνίες ή συμβάσεις που συνήφθησαν, πριν από την αντίστοιχη προσχώρησή τους:

- α) μεταξύ των άλλων κρατών μελών και οι οποίες θεμελιώνονται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ή οι οποίες είναι αδιάρρηκτα συνδεδεμένες με την υλοποίηση των στόχων αυτών των Συνθηκών, είναι σχετικές με τη λειτουργία των Κοινοτήτων ή της Ένωσης ή συνδέονται με τη δράση αυτών,
- β) από τα άλλα κράτη μέλη από κοινού με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη ή με διεθνή οργανισμό, καθώς και στις συμφωνίες που σχετίζονται με τις εν λόγω συμφωνίες ή συμβάσεις. Η Ένωση και τα άλλα κράτη μέλη παρέχουν για το σκοπό αυτόν τη συνδρομή τους στα προσχωρούντα κράτη του άρθρου 1.

2. Τα προσχωρούντα κράτη του άρθρου 1 λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να προσαρμόσουν, εφόσον είναι ανάγκη, τη θέση τους έναντι των διεθνών οργανισμών και των διεθνών συμφωνιών, των οποίων η Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ή άλλα κράτη μέλη είναι επίσης μέρη, σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την προσχώρησή τους.

ΑΡΘΡΟ 3

Οι διατάξεις των Πράξεων Προσχώρησης που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την κατάργηση ή τροποποίηση, κατά τρόπο μη μεταβατικό, πράξεων που έχουν εκδοθεί από τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Πρωτοδικείο, εξακολουθούν να ισχύουν με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου είναι της ίδιας νομικής φύσεως με τις πράξεις που καταργούν ή τροποποιούν και υπόκεινται στους ίδιους κανόνες όπως αυτές.

ΑΡΘΡΟ 4

Τα κείμενα των πράξεων των θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία θεσπίστηκαν πριν από τις προσχωρήσεις που αναφέρει το άρθρο 1 και συντάχθηκαν διαδοχικά στα αγγλικά και δανικά, στα ελληνικά, στα ισπανικά και πορτογαλικά, καθώς και στα φινλανδικά και σουηδικά, ισχύουν από την αντίστοιχη προσχώρηση των κρατών που αναφέρει το άρθρο 1, υπό τους ιδίους όρους όπως τα κείμενα που συντάχθηκαν και ισχύουν στις άλλες γλώσσες.

ΑΡΘΡΟ 5

Για την κατάργηση των μεταβατικών διατάξεων απαιτείται ομοφωνία

Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου μπορεί να καταργήσει τις μεταβατικές διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, εφόσον αυτές έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ

ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ

Γιβραλτάρ

Τμήμα 1 Διατάξεις σχετικά με το Γιβραλτάρ

ΑΡΘΡΟ 6

1. Οι πράξεις των θεσμικών οργάνων οι σχετικές με τα προϊόντα του παραρτήματος I του Συντάγματος και με τα προϊόντα τα οποία κατά την εισαγωγή τους στην Ένωση υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση συνεπεία της εφαρμογής της κοινής γεωργικής πολιτικής, καθώς επίσης και οι πράξεις οι σχετικές με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των φόρων κύκλου εργασιών δεν εφαρμόζονται στο Γιβραλτάρ, εκτός εάν το Συμβούλιο εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση που ορίζει άλλως. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής.

2. Η κατάσταση ως προς το Γιβραλτάρ η οποία ορίζεται στο σημείο VI του παραρτήματος II¹ της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, παραμένει ως έχει.

¹ EE L 73, 27.3.1972, σ. 47.

Φερόες Νήσοι

Τμήμα 2 Διατάξεις σχετικά με τις Φερόες Νήσους

ΑΡΘΡΟ 7

Οι δανοί υπήκοοι των Φερόων νήσων δεν θεωρούνται υπήκοοι κράτους μέλους κατά την έννοια του Συντάγματος παρά μόνον από την ημερομηνία κατά την οποία το Σύνταγμα αρχίζει να ισχύει στις νήσους αυτές.

*Αγγλονορμανδικές νήσοι
και νήσος Μαν*

Τμήμα 3 Διατάξεις σχετικά με τις αγγλονορμανδικές νήσους και τη νήσο Μαν

ΑΡΘΡΟ 8

1. Οι ρυθμίσεις της Ένωσης στον τελωνειακό τομέα και στον τομέα των ποσοτικών περιορισμών, ιδίως οι τελωνειακοί δασμοί, οι φόροι ισοδυνάμου αποτελέσματος και το κοινό δασμολόγιο, εφαρμόζονται στις αγγλονορμανδικές νήσους και στη νήσο Μαν κατά τον ίδιο τρόπο που εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

2. Όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα και τα προϊόντα τα προερχόμενα εκ της μεταποιήσεώς τους που υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς συναλλαγών, θα εφαρμοσθούν έναντι τρίτων χωρών οι εισφορές και τα άλλα μέτρα κατά την εισαγωγή που προβλέπονται από τις ρυθμίσεις της Ένωσης και εφαρμόζονται από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Επίσης εφαρμόζονται οι διατάξεις των ρυθμίσεων της Ένωσης που είναι αναγκαίες για να επιτραπεί η ελεύθερη κυκλοφορία και η τήρηση κανονικών όρων ανταγωνισμού στις συναλλαγές των προϊόντων αυτών.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους οι διατάξεις του πρώτου και δεύτερου εδαφίου εφαρμόζονται στα εδάφη αυτά.

ΑΡΘΡΟ 9

Τα δικαιώματα των οποίων απολαύουν οι υπήκοοι των εδαφών που αναφέρει το άρθρο 8 στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν θίγονται από το δίκαιο της Ένωσης. Οι υπήκοοι πάντως αυτοί δεν απολαύουν της εφαρμογής των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης περί ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων και των υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 10

Οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας που εφαρμόζονται στα πρόσωπα ή στις επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 196 της Συνθήκης αυτής εφαρμόζονται επί των εν λόγω προσώπων ή επιχειρήσεων εφ' όσον είναι εγκατεστημένα ή έχουν την έδρα τους στα εδάφη που αναφέρει το άρθρο 8 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 11

Οι αρχές των εδαφών που αναφέρει το άρθρο 8 εφαρμόζουν την ίδια μεταχείριση έναντι όλων των φυσικών ή νομικών προσώπων της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 12

Εάν, κατά την εφαρμογή του καθοριζόμενου στο παρόν τμήμα καθεστώτος προκύψουν δυσχέρειες από την μια ή την άλλη πλευρά στις σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και των εδαφών που αναφέρει το άρθρο 8, η Επιτροπή προτείνει αμελλητί στο Συμβούλιο τα μέτρα διασφαλίσεως που θεωρεί αναγκαία και προσδιορίζει συγχρόνως τους όρους και τους τρόπους εφαρμογής τους.

Το Συμβούλιο, εντός προθεσμίας ενός μηνός, εκδίδει τους προσήκοντες

ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις.

ΑΡΘΡΟ 13

Κατά την έννοια του παρόντος τμήματος, υπήκοος των αγγλονορμανδικών νήσων ή της νήσου Μαν θεωρείται κάθε βρετανός πολίτης ο οποίος έχει την εν λόγω υπηκοότητα εκ του γεγονότος ότι αυτός ο ίδιος ή ένας από τους γονείς του, ο πάππος ή η μάμμη του γεννήθηκε, νιοθετήθηκε, πολιτογραφήθηκε ή εγγράφηκε στα μητρώα μιας από τις εν λόγω νήσους. Πάντως, το εν λόγω πρόσωπο δεν θεωρείται από την άποψη αυτή ως υπήκοος των αγγλονορμανδικών νήσων ή της νήσου Μαν εάν αυτός ο ίδιος ή ένας από τους γονείς του, ο πάππος ή η μάμμη του νιοθετήθηκε, πολιτογραφήθηκε ή εγγράφηκε στα μητρώα του Ηνωμένου Βασιλείου. Επίσης δεν θεωρείται υπήκοος των νήσων αυτών το πρόσωπο που είχε επί πέντε έτη κατοικία στο Ηνωμένο Βασίλειο σε οποιαδήποτε χρονική περίοδο.

Οι αναγκαίες διοικητικές διατάξεις για την εξακρίβωση της ταυτότητος των προσώπων αυτών γνωστοποιούνται στην Επιτροπή.

Τμήμα 4

Iρλανδία

Διατάξεις σχετικά με την εκτέλεση της πολιτικής εκβιομηχάνισης και οικονομικής ανάπτυξης της Ιρλανδίας

ΑΡΘΡΟ 14

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπό σημείωση το γεγονός ότι η ιρλανδική κυβέρνηση έχει αναλάβει να υλοποιήσει μια πολιτική εκβιομηχάνισης και οικονομικής ανάπτυξης που έχει ως σκοπό την προσέγγιση του βιοτικού επιπέδου στην Ιρλανδία προς το βιοτικό επίπεδο των άλλων κρατών μελών και την εξάλειψη της υποαπασχολήσεως, αμβλύνοντας βαθμιαία τις περιφερειακές διαφορές του επιπέδου αναπτύξεως.

Αναγνωρίζουν ότι είναι προς το κοινό συμφέρον τους να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής αυτής και συμφωνούν να συστήσουν προς τον σκοπό αυτόν στα θεσμικά όργανα να θέσουν σε εφαρμογή όλα τα μέσα και τις διαδικασίες που προβλέπονται από το Σύνταγμα, προσφεύγοντας ιδίως σε κατάλληλη χρησιμοποίηση των πόρων της Ένωσης που προορίζονται για την πραγματοποίηση των στόχων της.

Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ιδίως ότι, στην περίπτωση εφαρμογής των άρθρων III-167 και III-168 του Συντάγματος, θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη οι στόχοι της οικονομικής επέκτασης και της ανύψωσης του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού.

Τμήμα 5

ΑΡΘΡΟ 15

1. Από 1ης Ιανουαρίου 1973, οι γνώσεις που ανακοινώνονται στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τίθενται στην διάθεση της Δανίας, η οποία τις υποβάλλει σε καθεστώς περιορισμένης διάδοσης στην επικράτειά της, υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.
2. Από 1ης Ιανουαρίου 1973, η Δανία θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ένα ισοδύναμο σύνολο γνώσεων στους τομείς που προσδιορίζονται στην παράγραφο 3. Η λεπτομερής έκθεση των γνώσεων αυτών αποτελεί αντικείμενο εγγράφου που διαβιβάζεται στην Επιτροπή. Η Επιτροπή ανακοινώνει τις γνώσεις αυτές στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
3. Η Δανία θέτει στην διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας πληροφορίες στους εξής τομείς:
  - α) DOR αντιδραστήρες με επιβραδυντή βαρύ ύδωρ και ψυκτικό από οργανικό υγρό,
  - β) DT-350, DK-400 αντιδραστήρες πεπιεσμένου βαρέος ύδατος εντός δοχείου πιέσεως,
  - γ) κύκλωμα αερίων υψηλής θερμοκρασίας,
  - δ) συστήματα εξοπλισμού σε όργανα και ειδικές ηλεκτρονικές συσκευές,
  - ε) αξιοπιστία,
  - στ) φυσική αντιδραστήρων, δυναμική αντιδραστήρων και ανταλλαγή θερμότητας,
  - ζ) δοκιμή υλικών και συσκευών εντός στήλης.

Risö

4. Η Δανία αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας κάθε συμπληρωματική πληροφορία σχετική με τις εκθέσεις τις οποίες γνωστοποιεί, ιδίως κατά την διάρκεια επισκέψεων υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας

ή των κρατών μελών στο Κέντρο του Risö, υπό τους όρους που καθορίζονται με κοινή συμφωνία σε κάθε περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Στους τομείς στους οποίους η Δανία θέτει γνώσεις στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αρμόδιοι οργανισμοί παραχωρούν, κατόπιν αιτήσεως, άδειες εκμετάλλευσης με εμπορικούς όρους στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, εφ' όσον κατέχουν αποκλειστικά δικαιώματα επί κατατεθειμένων στα κράτη μέλη διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, και εφ' όσον δεν έχουν αναλάβει έναντι τρίτων υποχρέωση ή δέσμευση να παραχωρήσουν ή να προτείνουν την παραχώρηση αποκλειστικής ή μερικώς αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων αυτών των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
2. Εάν έχει παραχωρηθεί μια αποκλειστική ή μερικώς αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, η Δανία ενθαρρύνει και διευκολύνει την παραχώρηση με εμπορικούς όρους περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης από τους κατόχους τέτοιων αδειών υπέρ των κρατών μελών, προσώπων ή επιχειρήσεων της Κοινότητας.

Η παραχώρηση τέτοιων αποκλειστικών ή μερικώς αποκλειστικών αδειών πραγματοποιείται επί κανονικής εμπορικής βάσεως.

Τμήμα 6

Διατάξεις σχετικά με τις ανταλλαγές γνώσεων με την Ιρλανδία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας

ΑΡΘΡΟ 17

1. Από 1ης Ιανουαρίου 1973, οι γνώσεις που ανακοινώνονται στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τίθενται στην διάθεση της Ιρλανδίας, η οποία τις υποβάλλει σε καθεστώς περιορισμένης διάδοσης στην επικράτειά της, υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.
2. Από 1ης Ιανουαρίου 1973, η Ιρλανδία θέτει στην διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας γνώσεις περιορισμένης διάδοσης που επιτυγχάνονται στον πυρηνικό τομέα στην Ιρλανδία, εφ' όσον δεν πρόκειται περί καθαρά εμπορικών εφαρμογών. Η Επιτροπή γνωστοποιεί τις γνώσεις αυτές στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

3. Οι γνώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αφορούν κατά κύριο λόγο τις μελέτες για την ανάπτυξη αντιδραστήρα ισχύος και τις εργασίες επί των ραδιοϊστοπών και την εφαρμογή τους στην ιατρική, περιλαμβανομένων των προβλημάτων της προστασίας από την ραδιενέργεια.

ΑΡΘΡΟ 18

1. Στους τομείς στους οποίους η Ιρλανδία θέτει γνώσεις στην διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αρμόδιοι οργανισμοί παραχωρούν, κατόπιν αιτήσεως, άδειες εκμετάλλευσης με εμπορικούς όρους στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, εφ' όσον κατέχουν αποκλειστικά δικαιώματα επί κατατεθειμένων στα κράτη μέλη διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, και εφ' όσον δεν έχουν αναλάβει έναντι τρίτων υποχρέωση ή δέσμευση να παραχωρήσουν ή να προτείνουν την παραχώρηση αποκλειστικής ή μερικώς αποκλειστικής αδείας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων αυτών των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2. Εάν έχει παραχωρηθεί αποκλειστική ή μερικώς αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, η Ιρλανδία ενθαρρύνει και διευκολύνει την παραχώρηση με εμπορικούς όρους περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης από τους κατόχους τέτοιων αδειών υπέρ των κρατών μελών, προσώπων ή επιχειρήσεων της Κοινότητας.

Η παραχώρηση τέτοιων αποκλειστικών ή μερικώς αποκλειστικών αδειών πραγματοποιείται επί κανονικής εμπορικής βάσεως.

Τμήμα 7

Διατάξεις σχετικά με τις ανταλλαγές γνώσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας

ΑΡΘΡΟ 19

1. Από 1ης Ιανουαρίου 1973, οι γνώσεις που ανακοινώνονται στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τίθενται στην διάθεση του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο τις υποβάλλει σε καθεστώς περιορισμένης διάδοσης στην επικράτειά του, υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

2. Από 1ης Ιανουαρίου 1973, το Ηνωμένο Βασίλειο θέτει στην διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ένα ισοδύναμο σύνολο γνώσεων στους τομείς που αναγράφονται στο παράρτημα² του Πρωτοκόλλου αριθ. 28 της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας. Η λεπτομερής έκθεση των

γνώσεων αυτών αποτελεί αντικείμενο εγγράφου που διαβιβάζεται στην Επιτροπή. Η Επιτροπή ανακοινώνει τις γνώσεις αυτές στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

² EE L 73, 27.3.1972, σ. 84.

3. Λαμβανομένου υπ' όψη του ιδιαιτέρου ενδιαφέροντος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για ορισμένους τομείς, το Ηνωμένο Βασίλειο μεριμνά κυρίως για την μετάδοση των γνώσεων στους εξής τομείς:

- α) έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των ταχέων αντιδραστήρων (περιλαμβανομένης και της ασφαλείας),
- β) βασική έρευνα (εφαρμοζόμενη στους τύπους αντιδραστήρων),
- γ) ασφάλεια των αντιδραστήρων, εκτός των ταχέων,
- δ) μεταλλουργία, χάλυβες, κράματα ζιρκονίου και σκυροδέματα,
- ε) συμβατότητα δομικών υλικών,
- στ) πειραματική κατασκευή καυσίμων,
- ζ) θερμοϋδροδυναμική,
- η) εξοπλισμός σε όργανα.

ΑΡΘΡΟ 20

1. Στους τομείς στους οποίους το Ηνωμένο Βασίλειο θέτει γνώσεις στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αρμόδιοι οργανισμοί παραχωρούν, κατόπιν αιτήσεως, άδειες εκμετάλλευσης με εμπορικούς όρους στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, εφ' όσον κατέχουν αποκλειστικά δικαιώματα επί κατατεθειμένων στα κράτη μέλη της Κοινότητας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, και εφ' όσον δεν έχουν αναλάβει έναντι τρίτων υποχρέωση ή δέσμευση να παραχωρήσουν ή να προτείνουν την παραχώρηση αποκλειστικής ή μερικώς αποκλειστικής αδείας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2. Εάν έχει παραχωρηθεί αποκλειστική ή μερικώς αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, το Ηνωμένο Βασίλειο ενθαρρύνει και διευκολύνει την παραχώρηση με εμπορικούς όρους περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης από τους κατόχους τέτοιων αδειών υπέρ των κρατών μελών, προσώπων ή

επιχειρήσεων της Κοινότητας.

Η παραχώρηση τέτοιων αποκλειστικών ή μερικώς αποκλειστικών αδειών πραγματοποιείται επί κανονικής εμπορικής βάσεως.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τμήμα 1

Διατάξεις σχετικά με τη χορήγηση από την Ελλάδα απαλλαγής εκ των δασμών κατά την εισαγωγή ορισμένων εμπορευμάτων

*Eξαιρέσεις για την
Ελλάδα*

*Απαλλαγή από τους
δασμούς*

ΑΡΘΡΟ 21

Το άρθρο III-151 του Συντάγματος δεν εμποδίζει την Ελληνική Δημοκρατία να διατηρήσει τα μέτρα περί χορηγήσεως απαλλαγών που είχαν θεσπιστεί προ της 1ης Ιανουαρίου 1979 κατ' εφαρμογή:

- α) του νόμου αριθ. 4171/61 (Περί λήψεως γενικών μέτρων δια την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της οικονομίας της χώρας),
- β) του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 2687/53 (Περί επενδύσεως και προστασίας των κεφαλαίων εξωτερικού),
- γ) του νόμου αριθ. 289/76 (Περί παροχής κινήτρων δια την ανάπτυξιν των παραμεθορίων περιοχών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων),

μέχρι τη λήξη των συμφωνιών που συνήφθησαν από την ελληνική κυβέρνηση με τους δικαιούχους των μέτρων αυτών.

Τμήμα 2

Διατάξεις σχετικά με τη φορολογία

Φορολογία

ΑΡΘΡΟ 22

Οι πράξεις του σημείου II.2 του παραρτήματος VIII³ της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας εφαρμόζονται

έναντι της Ελληνικής Δημοκρατίας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο παράρτημα αυτό, εκτός των παραπομπών στα σημεία 9 και 18.β.

³ EE L 291, 19.11.1979, σ. 163.

Τμήμα 3
Διατάξεις σχετικά με το βαμβάκι

*Διατάξεις σχετικά με το
βαμβάκι*

ΑΡΘΡΟ 23

1. Το παρόν τμήμα αφορά το βαμβάκι, μη λαναρισμένο ούτε κτενισμένο, που υπάγεται στη διάκριση 520 100 της συνδυασμένης ονοματολογίας.
2. Θεσπίζεται στην Ένωση καθεστώς με σκοπό ιδίως:
  - α) να υποστηρίζει την παραγωγή βάμβακος στις περιοχές της Ένωσης όπου είναι σημαντική για την γεωργική οικονομία,
  - β) να επιτρέπει δίκαιο εισόδημα στους ενδιαφερομένους παραγωγούς,
  - γ) να σταθεροποιεί την αγορά με τη βελτίωση των δομών στο επίπεδο της προσφοράς και της διάθεσης.
3. Το καθεστώς που αναφέρει η παράγραφος 2 περιλαμβάνει τη χορήγηση ενίσχυσης στην παραγωγή.
4. Προκειμένου να μπορούν οι παραγωγοί βάμβακος να συγκεντρώνουν την προσφορά και να προσαρμόζουν την παραγωγή στις ανάγκες της αγοράς, καθιερώνεται καθεστώς ενθάρρυνσης για τη συγκρότηση ομάδων παραγωγών και ομάδων ενώσεων παραγωγών.

Το καθεστώς αυτό προβλέπει τη χορήγηση ενίσχυσεων για να ενθαρρυνθεί η σύσταση και να διευκολυνθεί η λειτουργία των ομάδων παραγωγών.

Τα οφέλη από το καθεστώς αυτό επιφυλάσσονται στις ομάδες:

- α) που συγκροτούνται με πρωτοβουλία των ιδίων των παραγωγών,
  - β) που προσφέρουν επαρκή εγγύηση όσον αφορά τη διάρκεια και την αποτελεσματικότητα της δράσης τους και
  - γ) που αναγνωρίζονται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
5. Το καθεστώς των συναλλαγών της Ένωσης με τις τρίτες χώρες δεν

θίγεται. Για τον σκοπό αυτό, ιδίως, δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν περιοριστικά μέτρα κατά την εισαγωγή.

6. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου θεσπίζει τις αναγκαίες προσαρμογές του καθεστώτος που προβλέπεται από το παρόν τμήμα.

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αποφάσεις που θεσπίζουν τους αναγκαίους βασικούς κανόνες για την εφαρμογή των διατάξεων που προβλέπονται στο παρόν τμήμα.

Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

**Τμήμα 4
Διατάξεις σχετικά με την οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη της Ελλάδας**

ΑΡΘΡΟ 24

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπό σημείωση το γεγονός ότι η Ελληνική Κυβέρνηση έχει αναλάβει να υλοποιήσει πολιτική εκβιομηχάνισης και οικονομικής ανάπτυξης η οποία αποσκοπεί στην προσέγγιση του βιοτικού επιπέδου στην Ελλάδα με το επίπεδο των άλλων κρατών μελών και στην εξάλειψη της υποαπασχόλησης, αμβλύνοντας βαθμιαία τις περιφερειακές διαφορές ως προς το επίπεδο ανάπτυξης.

Αναγνωρίζουν ότι είναι προς το κοινό συμφέρον τους να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής αυτής. Προς τον σκοπό αυτόν, τα θεσμικά όργανα χρησιμοποιούν όλα τα μέσα και τις διαδικασίες που προβλέπονται από το Σύνταγμα, ιδίως χρησιμοποιώντας κατάλληλα τους πόρους της Ένωσης που προορίζονται για την πραγματοποίηση των στόχων της.

Ειδικότερα, κατά την εφαρμογή των άρθρων III-167 και III-168 του Συντάγματος, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι της οικονομικής επέκτασης και της ανύψωσης του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού.

**Τμήμα 5
Διατάξεις σχετικά με τις ανταλλαγές γνώσεων με την Ελλάδα στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας**

ΑΡΘΡΟ 25

1. Από 1ης Ιανουαρίου 1981, οι γνώσεις που ανακοινώνονται στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τίθενται στη διάθεση της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία τις

υποβάλλει σε καθεστώς περιορισμένης διάδοσης στην επικράτειά της, υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

2. Από 1ης Ιανουαρίου 1981, η Ελληνική Δημοκρατία θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας γνώσεις περιορισμένης διάδοσης που αποκτήθηκαν στον πυρηνικό τομέα στην Ελλάδα, εφ' όσον δεν πρόκειται περί καθαρά εμπορικών εφαρμογών. Η Επιτροπή ανακοινώνει τις γνώσεις αυτές στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

3. Οι γνώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αφορούν κυρίως:

- α) τις μελέτες περί της εφαρμογής των ραδιοϊσοτόπων στους ακολούθους τομείς: ιατρική, γεωργία, εντομολογία, προστασία του περιβάλλοντος,
- β) την εφαρμογή των πυρηνικών τεχνικών στην αρχαιομετρία,
- γ) την ανάπτυξη των συσκευών ιατρικής ηλεκτρονικής,
- δ) την ανάπτυξη των μεθόδων διερεύνησης ραδιενεργών μεταλλευμάτων.

ΑΡΘΡΟ 26

1. Στους τομείς στους οποίους η Ελληνική Δημοκρατία θέτει γνώσεις στην διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αρμόδιοι οργανισμοί παραχωρούν, κατόπιν αιτήσεως, άδειες εκμετάλλευσης υπό εμπορικούς όρους στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, εφ' όσον κατέχουν αποκλειστικά δικαιώματα επί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατατεθειμένων στα κράτη μέλη της Κοινότητας, και εφ' όσον δεν έχουν αναλάβει έναντι τρίτων υποχρέωση ή δέσμευση να παραχωρήσουν ή να προτείνουν την παραχώρηση αποκλειστικής ή μερικώς αποκλειστικής αδείας εκμετάλλευσης επί των δικαιωμάτων αυτών των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2. Εάν έχει παραχωρηθεί αποκλειστική ή μερικώς αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, η Ελληνική Δημοκρατία ενθαρρύνει και διευκολύνει την παραχώρηση με εμπορικούς όρους περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης από τους κατόχους τέτοιων αδειών υπέρ των κρατών μελών, προσώπων ή επιχειρήσεων της Κοινότητας.

Η παραχώρηση τέτοιων αποκλειστικών ή μερικώς αποκλειστικών αδειών γίνεται επί κανονικής εμπορικής βάσεως.

Iσπανία και Πορτογαλία

Κανάριοι Νήσοι και η Θέουτα και η Μελίλια

Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Τμήμα 1 Δημοσιονομικές διατάξεις

ΑΡΘΡΟ 27

Οι ίδιοι πόροι που προέρχονται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας υπολογίζονται και ελέγχονται ως αν οι Κανάριοι Νήσοι και η Θέουτα και Μελίλια να ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής της έκτης οδηγίας 77/388/EOK του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977 στον τομέα της εναρμόνισης των νομοθεσιών των κρατών μελών για τους φόρους κύκλου εργασιών - κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη βάση του φόρου.

Τμήμα 2 Διατάξεις σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας

ΑΡΘΡΟ 28

Οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας της Ισπανίας σχετικά με το βάρος της αποδείξεως, οι οποίες θεσπίστηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, δεν εφαρμόζονται εάν η αγωγή παραβίασης στρέφεται κατά του κατόχου άλλου δικαιώματος ευρεσιτεχνίας σχετικού με μέθοδο παρασκευής προϊόντος ιδίου με το προϊόν το οποίο υπήρξε αποτέλεσμα της προστατευόμενης από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μεθόδου του ενάγοντος, εάν αντό το άλλο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει χορηγηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986.

Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται αντιστροφή του βάρους της αποδείξεως, το Βασίλειο της Ισπανίας συνεχίζει να επιβάλλει στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας να αποδείξει την παραβίαση. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πάντως, το Βασίλειο της Ισπανίας εφαρμόζει δικαστική διαδικασία κατάσχεσης - περιγραφής.

Οι «κατάσχεση-περιγραφή» νοείται μια διαδικασία η οποία εντάσσεται στο σύστημα του πρώτου και δεύτερου εδαφίου και κατά την οποία κάθε πρόσωπο που έχει το δικαίωμα να ασκήσει αγωγή παραβίασης, μπορεί με δικαστική απόφαση, η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, να προβαίνει στους χώρους του εικαζόμενου παραβάτη, και με δικαστικό κλητήρα επικουρούμενο από εμπειρογνώμονες, στη λεπτομερή περιγραφή των

επίμαχων μεθόδων, και ιδίως με τη λήψη φωτοαντιγράφων των τεχνικών εγγράφων, με ή χωρίς πραγματική κατάσχεση. Αυτή η δικαστική απόφαση μπορεί να διατάσσει την καταβολή εγγυήσεως, η οποία προορίζεται για την αποζημίωση του εικαζόμενου παραβάτη, σε περίπτωση ζημίας προκαλούμενης από την κατάσχεση-περιγραφή.

ΑΡΘΡΟ 29

Οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας της Πορτογαλίας σχετικά με το βάρος της αποδείξεως, οι οποίες θεσπίστηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 19 της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, δεν εφαρμόζονται εάν η αγωγή παραβίασης στρέφεται κατά του κατόχου άλλου διπλώματος ευρεσιτεχνίας σχετικά με τη μέθοδο παρασκευής προϊόντος ιδίου με το προϊόν το οποίο υπήρξε αποτέλεσμα της προστατευόμενης από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μεθόδου του ενάγοντος, εάν αυτό το άλλο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει χορηγηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986.

Στην περίπτωση που δεν προβλέπεται αντιστροφή του βάρους της αποδείξεως, η Πορτογαλική Δημοκρατία συνεχίζει να επιβάλλει στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας να αποδείξει την παραβίαση. Σε όλες τις περιπτώσεις, η Πορτογαλική Δημοκρατία εφαρμόζει δικαστική διαδικασία κατάσχεσης-περιγραφής.

Ως «κατάσχεση-περιγραφή» νοείται μια διαδικασία που εντάσσεται στο σύστημα του πρώτου και δεύτερου εδαφίου με την οποία κάθε πρόσωπο που έχει δικαίωμα να ασκήσει αγωγή παραβίασης μπορεί, με δικαστική απόφαση η οποία εκδίδεται μετά από αίτησή του, να προβαίνει, στους χώρους του εικαζόμενου παραβάτη και με δικαστικό κλητήρα επικουρούμενο από εμπειρογνώμονες, στη λεπτομερή περιγραφή των επίμαχων μεθόδων, και ιδίως με τη λήψη φωτοαντιγράφων των τεχνικών εγγράφων, με ή χωρίς πραγματική κατάσχεση. Αυτή η δικαστική απόφαση μπορεί να διατάσσει την καταβολή εγγυήσεως η οποία προορίζεται για την αποζημίωση του εικαζόμενου παραβάτη σε περίπτωση ζημίας προκαλούμενης από την κατάσχεση-περιγραφή.

Τμήμα 3

Διατάξεις σχετικά με τον μηχανισμό συμπληρωματικών επιβαρύνσεων στα πλαίσια των αλιευτικών συμφωνιών που συνάπτει η Ένωση με τρίτες χώρες

ΑΡΘΡΟ 30

1. Θεσπίζεται ειδικό καθεστώς για τη διεξαγωγή εργασιών οι οποίες συμπληρώνουν τις αλιευτικές δραστηριότητες που ασκούν τα σκάφη τα οποία φέρουν σημαία κράτους μέλους στα ύδατα που υπάγονται στην

κυριαρχία ή στη δικαιοδοσία τρίτης χώρας στα πλαίσια των υποχρεώσεων που καθιερώνονται από τις αλιευτικές συμφωνίες που συνάπτει η Ένωση με τις συγκεκριμένες τρίτες χώρες.

2. Οι εργασίες που θεωρείται ότι είναι δυνατόν να διεξάγονται συμπληρωματικά προς τις αλιευτικές δραστηριότητες, υπό τους όρους και εντός των ορίων των παραγράφων 3 και 4 αφορούν:

- a) την επεξεργασία, στο έδαφος της συγκεκριμένης τρίτης χώρας, αλιευτικών προϊόντων τα οποία αλίευσαν σκάφη με σημαία κράτους μέλους στα ύδατα τρίτης χώρας στα πλαίσια αλιευτικών δραστηριοτήτων που απορρέουν από την εκτέλεση αλιευτικής συμφωνίας, προκειμένου να εισαχθούν στην αγορά της Ένωσης με τις δασμολογικές κλάσεις του κεφαλαίου 3 του Κοινού Δασμολογίου,
- β) τη φόρτωση, τη μεταφόρτωση επί σκάφους με σημαία κράτους μέλους της Ένωσης, το οποίο συμμετέχει σε δραστηριότητες στα πλαίσια αλιευτικής συμφωνίας, αλιευτικών προϊόντων που υπάγονται στο κεφάλαιο 3 του Κοινού Δασμολογίου με σκοπό τη μεταφορά τους καθώς και την ενδεχόμενη επεξεργασία τους, προκειμένου να εισαχθούν στην αγορά της Ένωσης.

3. Η εισαγωγή στην Ένωση προϊόντων που έχουν αποτελέσει αντικείμενο των εργασιών της παραγράφου 2 διεξάγεται με μερική ή ολική αναστολή των δασμών του Κοινού Δασμολογίου ή κάτω από ιδιαίτερο καθεστώς δασμολόγησης, υπό τους όρους και εντός των ορίων της συμπληρωματικότητας που ορίζονται ετησίως σε σχέση με την έκταση των αλιευτικών δυνατοτήτων που προκύπτουν από τις σχετικές συμφωνίες καθώς και από τους όρους από τους οποίους συνοδεύονται.

4. Ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος-πλαίσιο θεσπίζει τους γενικούς κανόνες εφαρμογής του παρόντος καθεστώτος και ιδίως τα κριτήρια κατανομής των συγκεκριμένων ποσοτήτων.

Ο τρόπος εφαρμογής του παρόντος καθεστώτος, καθώς και οι συγκεκριμένες ποσότητες, καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 37 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000.

Τμήμα 4 Διατάξεις σχετικά με τη Θέουτα και τη Μελίλια

Υποτμήμα 1 Γενικές διατάξεις

ΑΡΘΡΟ 31

1. Το Σύνταγμα, καθώς και οι πράξεις των θεσμικών οργάνων

εφαρμόζονται στη Θέουτα και τη Μελίλια με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 και των άλλων διατάξεων του παρόντος τμήματος.

2. Οι προϋποθέσεις με τις οποίες οι διατάξεις του Συντάγματος για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, καθώς και οι πράξεις των θεσμικών οργάνων οι σχετικές με την τελωνειακή νομοθεσία και την εμπορική πολιτική που θα εφαρμόζονται στη Θέουτα και τη Μελίλια καθορίζονται στο υποτμήμα 3 του παρόντος τμήματος.
3. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του άρθρου 32, οι πράξεις των θεσμικών οργάνων οι σχετικές με την κοινή γεωργική πολιτική και την κοινή αλιευτική πολιτική δεν εφαρμόζονται στη Θέουτα και τη Μελίλια.
4. Με αίτηση του Βασιλείου της Ισπανίας, ευρωπαϊκός νόμος ή νόμος - πλαίσιο του Συμβουλίου μπορεί:

- α) να συμπεριλάβει τη Θέουτα και τη Μελίλια στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης,
- β) να καθορίσει τα κατάλληλα μέτρα για την επέκταση των διατάξεων του ισχύοντος δικαίου της Ένωσης στη Θέουτα και τη Μελίλια.

Με πρόταση της Επιτροπής, η οποία ενεργεί με δική της πρωτοβουλία ή μετά από αίτηση ενός κράτους μέλους, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει ευρωπαϊκό νόμο ή νόμο - πλαίσιο σχετικά με τις προσαρμογές του καθεστώτος που εφαρμόζεται στη Θέουτα και τη Μελίλια, οι οποίες θα μπορούσαν να καταστούν αναγκαίες.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Υποτμήμα 2 Διατάξεις σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική

Αλιεία

ΑΡΘΡΟ 32

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 και του υποτμήματος 3, η κοινή πολιτική δεν εφαρμόζεται ούτε στη Θέουτα ούτε στη Μελίλια.
2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει με πλειοψηφία τους ευρωπαϊκούς νόμους, νόμους-πλαίσια, κανονισμούς ή αποφάσεις δυνάμει των οποίων:

- α) καθορίζονται τα διαρθρωτικά μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν υπέρ της Θέουτα και της Μελίλια,
- β) καθορίζεται ο κατάλληλος τρόπος για να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο ή μέρος των συμφερόντων της Θέουτα και της Μελίλια, με την ευκαιρία των πράξεων που εκδίδει, κατά περίπτωση, ενόψει των διαπραγματεύσεων εκ μέρους της Ένωσης για την ανανέωση ή σύναψη αλιευτικών συμφωνιών με τρίτες χώρες καθώς και τα ειδικά της Θέουτα και της Μελίλια στα πλαίσια των διεθνών αλιευτικών συμβάσεων στις οποίες η Ένωση αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος.
3. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει τους ευρωπαϊκούς νόμους, νόμους - πλαίσια, κανονισμούς και αποφάσεις δυνάμει των οποίων καθορίζονται ενδεχομένως οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις αμοιβαίας πρόσβασης στις αντίστοιχες αλιευτικές ζώνες και στους πόρους τους. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα.
4. Οι προβλεπόμενοι στις παραγράφους 2 και 3 ευρωπαϊκοί νόμοι και νόμοι - πλαίσια εκδίδονται μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ελεύθερη κυκλοφορία
εμπορευμάτων

Υποτμήμα 3
**Διατάξεις σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων,
την τελωνειακή νομοθεσία και την εμπορική πολιτική**

ΑΡΘΡΟ 33

1. Τα προϊόντα καταγωγής Θέουτας και Μελίλιας, καθώς και τα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών τα οποία εισάγονται στη Θέουτα και τη Μελίλια στο πλαίσιο των καθεστώτων που ισχύουν εκεί για τα προϊόντα αυτά, δεν θεωρούνται, κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, ως εμπορεύματα τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου III-151, παράγραφοι 1 έως 3, του Συντάγματος.
2. Η Θέουτα και η Μελίλια δεν περιλαμβάνονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.
3. Πλην αντίθετης διάταξης του παρόντος υποτμήματος, οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης στον τομέα της τελωνειακής νομοθεσίας που αφορούν τις εξωτερικές συναλλαγές, εφαρμόζονται με τις ίδιες προϋποθέσεις στις συναλλαγές μεταξύ του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, αφενός, και της Θέουτα και της Μελίλια, αφετέρου.
4. Πλην αντίθετης διάταξης του παρόντος υποτμήματος, οι πράξεις των θεσμικών οργάνων οι σχετικές με την κοινή εμπορική πολιτική, αντόνομες

ή συμβατικές, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή ή την εξαγωγή εμπορευμάτων, δεν εφαρμόζονται στη Θέουτα και τη Μελίλια.

5. Πλην αντίθετης διάταξης του παρόντος τίτλου, η Ένωση εφαρμόζει στις συναλλαγές της με τη Θέουτα και τη Μελίλια, οι οποίες αφορούν τα προϊόντα που υπάγονται στο παράρτημα I του Συντάγματος, το γενικό καθεστώς που εφαρμόζει στις εξωτερικές της συναλλαγές.

ΑΡΘΡΟ 34

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 35, καταργούνται οι εισαγωγικοί δασμοί επί των προϊόντων καταγωγής Θέουτα και Μελίλια που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Ελεύθερη εισαγωγή

ΑΡΘΡΟ 35

1. Στα προϊόντα της αλιείας που υπάγονται στις κλάσεις 03.01, 03.02, 03.03, 16.04, 16.05 και στις διακρίσεις 05.11.91 και 23.01.20 του Κοινού Δασμολογίου, καταγόμενα από τη Θέουτα και τη Μελίλια και μέσα στα όρια δασμολογικών ποσοστώσεων που υπολογίζονται για κάθε προϊόν και σύμφωνα με τον μέσο όρο των ποσοτήτων που έχουν πράγματι διατεθεί κατά τη διάρκεια των ετών 1982, 1983 και 1984, εφαρμόζεται απαλλαγή των τελωνειακών δασμών σε ολόκληρο το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που εισάγονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, στα πλαίσια των δασμολογικών αυτών ποσοστώσεων, εξαρτάται από την τήρηση των κανόνων της κοινής οργάνωσης των αγορών, και ιδίως των τιμών αναφοράς.

2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει κάθε χρόνο τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για το άνοιγμα και την κατανομή ποσοστώσεων σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 1.

ΑΡΘΡΟ 36

1. Σε περίπτωση που η εφαρμογή του άρθρου 34 οδηγήσει σε αισθητή αύξηση των εισαγωγών ορισμένων προϊόντων καταγωγής Θέουτας και Μελίλιας, ικανή να βλάψει τους παραγωγούς της Ένωσης, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να εκδώσει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις προκειμένου να υποβάλει την είσοδο των προϊόντων αυτών στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης σε ιδιαίτερες προϋποθέσεις.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία, λόγω της μη εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής και του Κοινού Δασμολογίου κατά την εισαγωγή πρώτων υλών ή ενδιαμέσων προϊόντων στη Θέουτα και τη Μελίλια, οι

εισαγωγές ενός προϊόντος καταγωγής Θέουτας και Μελίλιας προκαλούν ή κινδυνεύουν να προκαλέσουν σοβαρή ζημία σε μια παραγωγική δραστηριότητα ασκούμενη σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, η Επιτροπή, με αίτηση ενός κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, μπορεί να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

ΑΡΘΡΟ 37

Οι εισαγωγικοί δασμοί που υφίστανται στη Θέουτα και τη Μελίλια έναντι των προϊόντων καταγωγής του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, καθώς και οι φόροι ισοδύναμου αποτελέσματος με τους δασμούς αυτούς καταργούνται.

ΑΡΘΡΟ 38

Οι δασμοί και οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος προς δασμούς, καθώς και το καθεστώς συναλλαγών που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή στη Θέουτα και τη Μελίλια εμπορευμάτων προελεύσεως τρίτης χώρας, δεν μπορούν να είναι λιγότερο ευνοϊκά από τα εφαρμοζόμενα από την Ένωση σύμφωνα με τις διεθνείς της υποχρεώσεις ή με τα προτιμησιακά της καθεστώτα έναντι αυτής της τρίτης χώρας, με την επιφύλαξη ότι η ίδια αυτή τρίτη χώρα επιφυλάσσει στις εισαγωγές, προελεύσεως Θέουτα και Μελίλια την ίδια μεταχείριση με αυτήν που παρέχει στην Ένωση. Πάντως, το καθεστώς που εφαρμόζεται κατά την εισαγωγή στη Θέουτα και τη Μελίλια έναντι των εμπορευμάτων προελεύσεως αυτής της τρίτης χώρας δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότερο από το καθεστώς που εφαρμόζεται έναντι των εισαγωγών των προϊόντων καταγωγής του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 39

Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις για τον καθορισμό των κανόνων εφαρμογής του παρόντος υποτιμήματος, και ιδίως τους κανόνες καταγωγής που εφαρμόζονται στις συναλλαγές στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 34, 35 και 37, περιλαμβανομένων και των διατάξεων για τα χαρακτηριστικά των προϊόντων καταγωγής και τον έλεγχο της καταγωγής.

Οι κανόνες περιέχουν ιδίως διατάξεις για την επισήμανση και την επικόλληση της ετικέτας των προϊόντων, για τις προϋποθέσεις νηολόγησης πλοίων, για την εφαρμογή του κανόνα της σώρευσης της καταγωγής για τα προϊόντα της αλιείας, καθώς και διατάξεις που επιτρέπουν τον καθορισμό της καταγωγής των προϊόντων.

Τμήμα 5 Διατάξεις σχετικά με την περιφερειακή ανάπτυξη της Ισπανίας

**Περιφερειακή ανάπτυξη
της Ισπανίας**

ΑΡΘΡΟ 40

Τα κράτη μέλη, λαμβάνουν υπό σημείωση το γεγονός ότι η ισπανική κυβέρνηση έχει αναλάβει να υλοποιήσει μια πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης, η οποία αποσκοπεί κυρίως στη διευκόλυνση της οικονομικής ανάπτυξης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών και ζωνών της Ισπανίας.

Αναγνωρίζουν ότι είναι προς το κοινό τους συμφέρον να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής αυτής.

Συμφωνούν, προκειμένου να διευκολύνουν την ισπανική κυβέρνηση στην ολοκλήρωση του καθήκοντος αυτού, να συστήσουν στα θεσμικά όργανα τη χρησιμοποίηση όλων των μέσων και διαδικασιών που προβλέπονται από το Σύνταγμα, προσφεύγοντας ιδίως στην κατάλληλη χρήση των πόρων της Ένωσης που προορίζονται για την πραγματοποίηση των στόχων της.

Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ιδιαίτερα ότι, κατά την εφαρμογή των άρθρων III-167 και III-168 του Συντάγματος, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι της οικονομικής επέκτασης και της ανύψωσης του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών και ζωνών της Ισπανίας.

Τμήμα 6
Διατάξεις σχετικά με την οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη της Πορτογαλίας

ΑΡΘΡΟ 41

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπό σημείωση το γεγονός ότι η πορτογαλική κυβέρνηση έχει αναλάβει να υλοποιήσει πολιτική εκβιομηχάνισης και οικονομικής ανάπτυξης, η οποία αποσκοπεί στην προσέγγιση του βιοτικού επιπέδου στην Πορτογαλία με το επίπεδο των άλλων ευρωπαϊκών εθνών και στην εξάλειψη της υποαπασχόλησης, αμβλύνοντας βαθμιαία τις περιφερειακές διαφορές του επιπέδου ανάπτυξης.

Αναγνωρίζουν ότι είναι προς το κοινό τους συμφέρον να επιτευχθούν οι στόχοι της πολιτικής αυτής.

Συμφωνούν να συστήσουν προς τον σκοπό αυτό στα θεσμικά όργανα τη χρησιμοποίηση όλων των μέσων και διαδικασιών που προβλέπονται από το Σύνταγμα, προσφεύγοντας ιδίως στην κατάλληλη χρήση των πόρων της Ένωσης που προορίζονται για την πραγματοποίηση των στόχων της.

Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ιδιαίτερα ότι, κατά την εφαρμογή των άρθρων III-167 και III-168 του Συντάγματος, θα πρέπει να λαμβάνονται

υπόψη οι στόχοι της οικονομικής επέκτασης και της ανύψωσης του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού.

*Iσπανία
Πυρηνική ενέργεια*

**Τμήμα 7
Διατάξεις σχετικά με τις ανταλλαγές γνώσεων με το Βασίλειο της Ισπανίας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας**

ΑΡΘΡΟ 42

1. Από 1ης Ιανουαρίου 1986, οι γνώσεις που ανακοινώνονται στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τίθενται στη διάθεση του Βασιλείου της Ισπανίας, το οποίο τις υποβάλλει σε καθεστώς περιορισμένης διάδοσης στην επικράτειά του, υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.
2. Από 1ης Ιανουαρίου 1986, το Βασίλειο της Ισπανίας θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας γνώσεις περιορισμένης διάδοσης που αποκτήθηκαν στον πυρηνικό τομέα στην Ισπανία, εφόσον δεν πρόκειται για καθαρά εμπορικές εφαρμογές. Η Επιτροπή ανακοινώνει τις γνώσεις αυτές στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
3. Οι γνώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αφορούν κυρίως:

- α) την πυρηνική φυσική (χαμηλές και υψηλές ενέργειες),
- β) τη ραδιοπροστασία,
- γ) την εφαρμογή των ισοτόπων και κυρίως των σταθερών ισοτόπων,
- δ) τους αντιδραστήρες έρευνας και τα σχετικά καύσιμα,
- ε) τις έρευνες στον τομέα του κύκλου καυσίμου (και ιδιαίτερα εξόρυξη και επεξεργασία μεταλλεύματος ουρανίου χαμηλής περιεκτικότητας· βελτιστοποίηση των στοιχείων καυσίμου για πυρηνικούς αντιδραστήρες ισχύος).

ΑΡΘΡΟ 43

1. Στους τομείς τους οποίους το Βασίλειο της Ισπανίας θέτει γνώσεις στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αρμόδιοι οργανισμοί παραχωρούν, κατόπιν αιτήσεως, άδειες εκμετάλλευσης υπό εμπορικούς όρους στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, εφόσον κατέχουν αποκλειστικά δικαιώματα επί διπλωμάτων

ευρεσιτεχνίας κατατεθειμένων στα κράτη μέλη, και εφόσον δεν έχουν αναλάβει έναντι τρίτων υποχρέωση ή δέσμευση να παραχωρήσουν ή να προτείνουν την παραχώρηση αποκλειστικής ή μερικώς αποκλειστικής αδείας εκμετάλλευσης επί των δικαιωμάτων αυτών των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

2. Εάν έχει παραχωρηθεί αποκλειστική ή μερικώς αποκλειστική αδεια εκμετάλλευσης, το Βασίλειο της Ισπανίας ενθαρρύνει και διευκολύνει την παραχώρηση, με εμπορικούς όρους, περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης από τους κατόχους τέτοιων αδειών υπέρ των κρατών μελών, προσώπων ή επιχειρήσεων της Κοινότητας.

Η παραχώρηση τέτοιων αποκλειστικών ή μερικώς αποκλειστικών αδειών γίνεται σε κανονική εμπορική βάση.

Τμήμα 8 Διατάξεις σχετικά με τις ανταλλαγές γνώσεων με την Πορτογαλική Δημοκρατία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας

ΑΡΘΡΟ 44

Πορτογαλία
Πυρηνική ενέργεια

1. Από 1ης Ιανουαρίου 1986, οι γνώσεις που ανακοινώνονται στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 τη Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, τίθενται στη διάθεση της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, η οποία τις υποβάλλει σε καθεστώς περιορισμένης διάδοσης στην επικράτειά της, υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

2. Από 1ης Ιανουαρίου 1986, η Πορτογαλική Δημοκρατία θέτει στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας γνώσεις περιορισμένης διάδοσης που αποκτήθηκαν στον πυρηνικό τομέα στην Πορτογαλία, εφόσον δεν πρόκειται για καθαρά εμπορικές εφαρμογές. Η Επιτροπή ανακοινώνει τις γνώσεις αυτές στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

3. Οι γνώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αφορούν κυρίως:

- α) τη δυναμική των αντιδραστήρων,
- β) τη ραδιοπροστασία,
- γ) την εφαρμογή τεχνικών πυρηνικών μετρήσεων (στο βιομηχανικό, γεωργικό, αρχαιολογικό και γεωλογικό τομέα),

- δ) την ατομική φυσική (μέτρηση της ενεργού διατομής, τεχνικές διοχετεύσεις),
- ε) την εξορυκτική μεταλλουργία του ουρανίου.

ΑΡΘΡΟ 45

1. Στους τομείς τους οποίους η Πορτογαλική Δημοκρατία θέτει γνώσεις στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αρμόδιοι οργανισμοί παραχωρούν, κατόπιν αιτήσεως, άδειες εκμετάλλευσης υπό εμπορικούς όρους στα κράτη μέλη, στα πρόσωπα και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας, εφόσον κατέχουν αποκλειστικά δικαιώματα επί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατατεθειμένων στα κράτη μέλη της Κοινότητας, και εφόσον δεν έχουν αναλάβει έναντι τρίτων υποχρέωση ή δέσμευση να παραχωρήσουν ή να προτείνουν την παραχώρηση αποκλειστικής ή μερικώς αποκλειστικής αδείας εκμετάλλευσης επί των δικαιωμάτων αυτών των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
2. Εάν έχει παραχωρηθεί αποκλειστική ή μερικώς αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης, η Πορτογαλική Δημοκρατία ενθαρρύνει και διευκολύνει την παραχώρηση, με εμπορικούς όρους, περαιτέρω αδειών εκμετάλλευσης από τους κατόχους τέτοιων αδειών υπέρ των κρατών μελών, προσώπων ή επιχειρήσεων της Κοινότητας.

Η παραχώρηση τέτοιων αποκλειστικών ή μερικώς αποκλειστικών αδειών γίνεται σε κανονική εμπορική βάση.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΗΦΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Τμήμα 1 Δημοσιονομικές διατάξεις

ΑΡΘΡΟ 46

Οι ίδιοι πόροι από τον φόρο προστιθεμένης αξίας υπολογίζονται και ελέγχονται ως αν οι νήσοι Åland να περιλαμβάνονταν στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής της έκτης οδηγίας 77/388/EOK του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών - Κοινό σύστημα φόρου προστιθεμένης αξίας: ομοιόμορφη φορολογική βάση.

*Ανστρία, Φινλανδία και
Σουηδία*

Nήσοι Åland

Τμήμα 2
Διατάξεις σχετικά με τη γεωργία

ΑΡΘΡΟ 47

Γεωργικές ενισχύσεις για τη Φινλανδία

Η Επιτροπή δύναται να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία εξουσιοδοτεί τη Φινλανδία να χορηγεί εθνικές ενισχύσεις σε παραγωγούς για τη διευκόλυνση της πλήρους ενσωμάτωσής τους στην κοινή γεωργική πολιτική, ώστε να αντιμετωπιστούν σοβαρές δυσκολίες οφειλόμενες στην προσχώρηση, οι οποίες δεν μπορούν να επιλυθούν μετά από πλήρη εφαρμογή του άρθρου 48 και των λοιπών μέτρων που απορρέουν από την υφιστάμενη νομοθεσία της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 48

Παρέκκλιση για τις βόρειες χώρες

1. Η Επιτροπή εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις με τις οποίες εξουσιοδοτεί τη Φινλανδία και τη Σουηδία να χορηγούν μακροπρόθεσμες εθνικές ενισχύσεις προκειμένου να διασφαλίσουν τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας σε συγκεκριμένες περιοχές βορείως του 62ου παραλλήλου καθώς και, σε αυστηρά περιορισμένες περιπτώσεις, σε όμορες περιοχές με παρόμοιες κλιματικές συνθήκες οι οποίες καθιστούν τη γεωργική δραστηριότητα ιδιαίτερα δυσχερή.

2. Οι περιοχές που προβλέπονται στην παράγραφο 1 καθορίζονται από την Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη:

- α) τη μικρή πληθυσμιακή πυκνότητα,
- β) το ποσοστό των γεωργικών γαιών, επί της συνολικής επιφάνειας,
- γ) το ποσοστό των γεωργικών γαιών στις οποίες πραγματοποιούνται αροτραίες καλλιέργειες για παραγωγή τροφίμων, επί της χρησιμοποιούμενης γεωργικής επιφάνειας.

3. Οι εθνικές ενισχύσεις της παραγράφου 1 μπορούν να εξαρτηθούν από φυσικούς παράγοντες παραγωγής, όπως τα καλλιεργούμενα εκτάρια ή κεφαλές ζώων, λαμβανομένων υπόψη των ορίων των προβλεπομένων από τους κανονισμούς περί κοινής οργάνωσης της αγοράς καθώς και της παραδοσιακής παραγωγής κάθε αγροκτήματος, αλλά δεν μπορούν:

- α) να συνδέονται με τη μελλοντική παραγωγή,
- β) να οδηγούν σε αύξηση της παραγωγής ή του επιπέδου της συνολικής ενίσχυσης το οποίο διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια περιόδου αναφοράς πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, η οποία πρόκειται να καθοριστεί από την Επιτροπή.

Οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να διαφοροποιούνται ανά περιοχή.

Οι ενισχύσεις αυτές χορηγούνται ιδίως προκειμένου να:

- α) διατηρούνται οι πρωτογενείς παραγωγές και οι παραδοσιακές μεταποιήσεις οι οποίες είναι προσαρμοσμένες προς τις κλιματικές συνθήκες των εν λόγω περιοχών,
- β) βελτιώνονται οι δομές παραγωγής, εμπορίας και μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων,
- γ) διευκολύνεται η διάθεση των εν λόγω προϊόντων,
- δ) διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και η διατήρηση του φυσικού χώρου.

ΑΡΘΡΟ 49

1. Οι ενισχύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 47 και 48, καθώς και κάθε άλλη εθνική ενίσχυση η οποία υπόκειται σε άδεια της Επιτροπής στο πλαίσιο του παρόντος τίτλου, γνωστοποιούνται στην Επιτροπή και δεν μπορούν να εφαρμόζονται χωρίς την εν λόγω άδεια.
2. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 48, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο ανά πενταετία από 1ης Ιανουαρίου 1996, έκθεση σχετικά με:
  - α) τις χορηγούμενες άδειες,
  - β) τα αποτελέσματα των ενισχύσεων τις οποίες αφορούσαν οι άδειες αυτές.

Για την κατάρτιση της έκθεσης αυτής, τα κράτη μέλη στα οποία χορηγούνται οι άδειες διαβιβάζουν στην Επιτροπή εγκαίρως πληροφορίες σχετικά με το αποτέλεσμα των χορηγηθεισών ενισχύσεων αναφέροντας την πορεία της γεωργικής οικονομίας των οικείων περιοχών.

ΑΡΘΡΟ 50

Στον τομέα των προβλεπόμενων στα άρθρα III-167 και III-168 του Συντάγματος ενισχύσεων:

- α) μεταξύ των εφαρμοζόμενων στην Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία ενισχύσεων πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, μόνον

όσες έχουν ανακοινωθεί στην Επιτροπή πριν από τις 30 Απριλίου 1995 θεωρούνται υφιστάμενες ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου III-168 παράγραφος 1 του Συντάγματος,

- β) υφιστάμενες ενισχύσεις και σχέδια για τη θέσπιση ή τροποποίηση των ενισχύσεων, που έχουν γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, θεωρούνται γνωστοποιηθείσες κατά την ημερομηνία αυτή.

ΑΡΘΡΟ 51

- Πλην αντιθέτων διατάξεων σε ειδικές περιπτώσεις, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του παρόντος τμήματος.
- Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου, μπορεί να προβεί στις προσαρμογές των διατάξεων του παρόντος τμήματος που πιθανόν να καταστούν αναγκαίες σε περίπτωση τροποποίησης του δικαίου της Ένωσης. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 52

- Σε περίπτωση που απαιτούνται μεταβατικά μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς που εφαρμόζεται στην Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή της κοινής οργάνωσης αγορών υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, τα μέτρα αυτά θεσπίζονται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 38 του κανονισμού αριθ. 136/66/EOK ή, ανάλογα με την περίπτωση, στα αντίστοιχα άρθρα άλλων κανονισμών περί της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών. Τα μέτρα αυτά μπορούν να ληφθούν εντός περιόδου η οποία λήγει την 31 Δεκεμβρίου 1997, η δε εφαρμογή τους περιορίζεται μέχρι αυτή την ημερομηνία.
- Το Συμβούλιο, με την έκδοση ευρωπαϊκού νόμου, μπορεί να παρατείνει την περίοδο που ορίζεται στην παράγραφο 1. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 53

Τα άρθρα 51 και 52 εφαρμόζονται στα προϊόντα της αλιείας.

Τμήμα 3

Αλιεία

Μεταβατικά μέτρα

Διατάξεις σχετικά με τα μεταβατικά μέτρα

ΑΡΘΡΟ 54

Οι πράξεις που απαριθμούνται στα σημεία VII.B.I, VII.D.1, VII.D.2.γ, IX.2.β, γ, στ, ζ, η, θ, ια, ιγ, ιδ, ιε, κε, κστ, κζ και κη, X.α, β και γ του Παραρτήματος XV⁴ της πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, και του Βασιλείου της Σουηδίας εφαρμόζονται έναντι της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας υπό τους όρους που προβλέπονται στο παράρτημα αυτό.

⁵ ΕΕ C 241, 29.8.1994, σ. 322.

Όσον αφορά το σημείο IX.2.κε του Παραρτήματος XV που αναφέρει το πρώτο εδάφιο, η παραπομπή στις διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και συγκεκριμένα στα άρθρα 90 και 91, πρέπει να νοείται ως παραπομπή στις διατάξεις του Συντάγματος, και συγκεκριμένα στο άρθρο III-170, παράγραφοι 1 και 2.

Τμήμα 4

Διατάξεις σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής ορισμένων πράξεων

ΑΡΘΡΟ 55

1. Όλες οι αποφάσεις περί ατομικών εξαιρέσεων και οι απορριπτικές αποφάσεις που έχουν ληφθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, βάσει του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (EOX), ή του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου 25 αυτής, είτε από την Εποπτεύουσα Αρχή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (EZEΣ), είτε από την Επιτροπή, οι οποίες αφορούν περιπτώσεις εμπίπτουσες στο άρθρο 81 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας συνεπεία της προσχώρησης, παραμένουν σε ισχύ για τους σκοπούς του άρθρου III-161 του Συντάγματος, μέχρι να λήξει η προβλεπόμενη σε αυτό προθεσμία ή μέχρις ότου η Επιτροπή εκδώσει αντίθετη ευρωπαϊκή απόφαση δεόντως αιτιολογημένη, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

2. Αποφάσεις ληφθείσες από την Εποπτεύουσα Αρχή της EZEΣ πριν την 1η Ιανουαρίου 1995 βάσει του άρθρου 61 της Συμφωνίας EOX, και οι οποίες αφορούν περιπτώσεις εμπίπτουσες στο άρθρο 87 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας συνεπεία της προσχώρησης, παραμένουν σε ισχύ σε σχέση με το άρθρο III-167 του Συντάγματος, εκτός εάν η Επιτροπή εκδώσει αντίθετη ευρωπαϊκή απόφαση βάσει του άρθρου III-168 του Συντάγματος. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται σε αποφάσεις υποκείμενες στις διαδικασίες του άρθρου 64 της Συμφωνίας EOX.

Οι αποφάσεις για την EZEΣ παραμένουν σε ισχύ...

...μέχρις ότου η Επιτροπή εκδώσει αντίθετη απόφαση

3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, οι αποφάσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της EZΕΣ παραμένουν σε ισχύ μετά την 1η Ιανουαρίου 1995 εκτός εάν η Επιτροπή λάβει δεόντως αιτιολογημένη αντίθετη απόφαση σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Τμήμα 5

Διατάξεις σχετικά με τα νησιά Åland

Παρεκκλίσεις για τα νησιά Åland

ΑΡΘΡΟ 56

Οι διατάξεις του Συντάγματος δεν εμποδίζουν την εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν την 1η Ιανουαρίου 1994 στα νησιά Åland σχετικά με:

- a) περιορισμούς, άνευ διακρίσεων, του δικαιώματος τόσο φυσικών προσώπων που δεν διαθέτουν την τοπική υπηκοότητα των νησιών αυτών (hembygdsträtt/kotiseutuoikeus), όσο και νομικών προσώπων, να αποκτούν και να διατηρούν ακίνητη περιουσία στα νησιά αυτά χωρίς άδεια των αρμοδίων αρχών τους,
- b) περιορισμούς, άνευ διακρίσεων, του δικαιώματος εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών εκ μέρους φυσικών προσώπων που δεν διαθέτουν την τοπική υπηκοότητα των νησιών αυτών (hembygdsträtt/kotiseutuoikeus), ή εκ μέρους νομικών προσώπων που δεν διαθέτουν άδεια των αρμοδίων αρχών των νησιών Åland.

ΑΡΘΡΟ 57

1. Το έδαφος των νησιών Åland - επειδή θεωρείται ότι εμπίπτει στα εδάφη του άρθρου 3 παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο της οδηγίας 77/388/EOK του Συμβουλίου και ως εθνικό έδαφος εξαιρούμενο της εφαρμογής των οδηγιών περί εναρμόνισης των ειδικών φόρων κατανάλωσης, ως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 92/12/EOK του Συμβουλίου - εξαιρείται του εδαφικού πεδίου εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης περί εναρμόνισης των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους φόρους κύκλου εργασιών, τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τις άλλες μορφές έμμεσης φορολογίας.

Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται επί των διατάξεων της οδηγίας 69/335/EOK του Συμβουλίου που αφορούν τον φόρο κεφαλαίου.

2. Η παρέκκλιση της παραγράφου 1 αποσκοπεί στη διατήρηση βιώσιμης τοπικής οικονομίας στα νησιά αυτά και δεν θα έχει κανένα αρνητικό αποτέλεσμα στα συμφέροντα ή στις κοινές πολιτικές της Ένωσης. Εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι η παράγραφος 1 δεν είναι πλέον δικαιολογημένη, ιδίως από πλευράς θεμιτού ανταγωνισμού ή ιδίων πόρων, θα υποβάλει κατάλληλες προτάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο θα εκδώσει τις αναγκαίες πράξεις βάσει των οικείων άρθρων του Συντάγματος.

Οι παρεκκλίσεις μπορούν να αλλάξουν

ΑΡΘΡΟ 58

Η Δημοκρατία της Φινλανδίας διασφαλίζει ότι η ιδία μεταχείριση επιφυλάσσεται σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα των κρατών μελών στα νησιά Åland.

ΑΡΘΡΟ 59

Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται υπό το πρίσμα της δήλωσης σχετικά με τα νησιά Åland, η οποία επαναλαμβάνει, χωρίς να θίγει τη νομική εμβέλεια, τους όρους του προοιμίου του Πρωτοκόλλου 2 της Πράξης περί των όρων προσχωρήσεων της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

**Τμήμα 6
Διατάξεις σχετικά με το λαό των Sami**

Λαός των Sami

ΑΡΘΡΟ 60

Tárapandoi

Παρά τις διατάξεις του Συντάγματος, δύνανται να χορηγηθούν στους Sami αποκλειστικά δικαιώματα εκτροφής ταράνδων στους παραδοσιακούς τους οικισμούς.

ΑΡΘΡΟ 61

Το παρόν τμήμα δύναται να επεκταθεί για να ληφθούν υπόψη και τυχόν άλλες εξελίξεις περί τα αποκλειστικά δικαιώματα των Sami, όσον αφορά τον παραδοσιακό τρόπο ζωής τους. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου δύναται να επιφέρει τις αναγκαίες τροποποιήσεις του παρόντος τμήματος. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών.

ΑΡΘΡΟ 62

Οι διατάξεις του παρόντος τμήματος εφαρμόζονται υπό το πρίσμα της δήλωσης σχετικά με το λαό των Sami, η οποία επαναλαμβάνει, χωρίς να θίγει τη νομική εμβέλεια, τους όρους του προοιμίου του Πρωτοκόλλου 3 της Πράξης περί των όρων προσχωρήσεων της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

**Τμήμα 7
Ειδικές διατάξεις στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των**

διαρθρωτικών ταμείων στη Φινλανδία και τη Σουηδία

ΑΡΘΡΟ 63

Ο στόχος που αφορά την προώθηση της ανάπτυξης και της διαρθρωτικής προσαρμογής των περιοχών εξαιρετικά χαμηλής πληθυσμιακής πυκνότητας καλύπτει κατ' αρχήν περιοχές που αντιστοιχούν ή ανήκουν στο επίπεδο NUTS II πληθυσμιακής πυκνότητας 8 ατόμων/km² ή μικρότερης. Η αρωγή της Ένωσης δύναται, υπό τον όρο της συγκέντρωσης, να επεκταθεί επίσης και σε γειτονικές μικρότερες περιοχές που πληρούν τα ίδια κριτήρια πληθυσμιακής πυκνότητας. Ο κατάλογος των περιφερειών και περιοχών που αναφέρει το παρόν άρθρο παρατίθεται στο Παράρτημα 1⁵ του Πρωτοκόλλου αριθ.6 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

⁵ EE C 241, 29.8.1994, σ. 355.

Τμήμα 8 Διατάξεις σχετικά με τις οδικές, σιδηροδρομικές και συνδυασμένες μεταφορές στην Αυστρία

ΑΡΘΡΟ 64

1. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - a) «βαρύ όχημα μεταφοράς εμπορευμάτων» κάθε αυτοκίνητο όχημα που έχει άδεια κυκλοφορίας σε ένα κράτος μέλος, το οποίο προορίζεται να μεταφέρει εμπορεύματα ή να έλκει ρυμουλκούμενα οχήματα, με μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος άνω των 7,5 τόνων, συμπεριλαμβανομένων των ημιρυμουλκουμένων, και κάθε ρυμουλκούμενο με μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος άνω των 7,5 τόνων ελκόμενο από όχημα με μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος 7,5 τόνων, που έχει άδεια κυκλοφορίας σε ένα κράτος μέλος,
  - b) «συνδυασμένες μεταφορές» κάθε μεταφορά εμπορευμάτων με βαρέα οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων ή μονάδες φόρτωσης που για ένα τμήμα της διαδρομής κινούνται σιδηροδρομικώς και κατά το αρχικό ή τελευταίο τμήμα της διαδρομής οδικώς, ενώ η διέλευση από την Αυστρία κατά τη μετάβαση ή την επιστροφή από σιδηροδρομικό σταθμό δεν μπορεί ουδέποτε να πραγματοποιείται μόνον οδικώς.
2. Τα άρθρα 65 έως 71 εφαρμόζονται για μέτρα που αφορούν τη διενέργεια σιδηροδρομικών και συνδυασμένων μεταφορών δια μέσου της Αυστρίας.

ΑΡΘΡΟ 65

Η Ένωση και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, εντός του πλαισίου των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, θεσπίζουν και συντονίζουν σε στενή επαφή μέτρα ανάπτυξης και προώθησης των σιδηροδρομικών και συνδυασμένων μεταφορών εμπορευμάτων δια μέσου των Άλπεων.

ΑΡΘΡΟ 66

Κατά τη θέσπιση των κατευθυντήριων γραμμών που προβλέπονται στο άρθρο III-247 του Συντάγματος, η Ένωση εξασφαλίζει ότι οι άξονες που ορίζονται στο Παράρτημα 1⁷ του Πρωτοκόλλου αριθ. 9 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας αποτελούν τμήμα των διευρωπαϊκών δικτύων σιδηροδρομικών και συνδυασμένων μεταφορών και χαρακτηρίζονται περαιτέρω σχέδια κοινού ενδιαφέροντος.

⁷ ΕΕ C 241, 29.8.1994, σ. 364.

ΑΡΘΡΟ 67

Η Ένωση και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, εντός του πλαισίου των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, εφαρμόζουν τα μέτρα που απαριθμούνται στο Παράρτημα 2⁸ του Πρωτοκόλλου αριθ. 9 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

⁸ ΕΕ C 241, 29.8.1994, σ. 365.

ΑΡΘΡΟ 68

Η Ένωση και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν τη συμπληρωματική σιδηροδρομική δυναμικότητα στην οποία αναφέρεται στο Παράρτημα 3⁹ του Πρωτοκόλλου αριθ. 9 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

⁹ ΕΕ C 241, 29.8.1994, σ. 367.

ΑΡΘΡΟ 69

Η Ένωση και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να βελτιώσουν την παροχή σιδηροδρομικών και συνδυασμένων μεταφορών. Τα μέτρα αυτά, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Συντάγματος, λαμβάνονται σε στενή συνεργασία με εταιρίες σιδηροδρόμων και άλλους

φορείς που παρέχουν σιδηροδρομικές υπηρεσίες. Δίδεται προτεραιότητα στα μέτρα εκείνα που καθορίζονται στις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης περί σιδηροδρομικών και συνδυασμένων μεταφορών. Κατά την εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου, αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανταγωνιστικότητα, την αποτελεσματικότητα και την τιμολογιακή διαφάνεια των σιδηροδρομικών και συνδυασμένων μεταφορών. Συγκεκριμένα, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια κατά τη λήψη των μέτρων αυτών ούτως ώστε οι τιμές των συνδυασμένων μεταφορών να είναι ανταγωνιστικές, σε σχέση με τις τιμές άλλων μέσων μεταφοράς. Κάθε ενίσχυση χορηγούμενη για τον σκοπό αυτό πρέπει να είναι σύμφωνη προς το δίκαιο της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 70

Η Ένωση και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, σε περίπτωση σοβαρής διατάραξης της σιδηροδρομικής διέλευσης, οφειλομένης, για παράδειγμα, σε φυσικές καταστροφές, αναλαμβάνουν κάθε δυνατή συντονισμένη δράση προκειμένου να διατηρηθεί η ροή της κυκλοφορίας. Αποδίδεται προτεραιότητα σε ευαίσθητα φορτία, όπως τα τρόφιμα.

ΑΡΘΡΟ 71

Η Επιτροπή, επανεξετάζει με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 73, παράγραφος 2, τη λειτουργία του παρόντος τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 72

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων σε διαδρομές εντός του κοινοτικού εδάφους.
2. Υπό την επιφύλαξη του παρόντος άρθρου, το καθεστώς για διαδρομές για ίδιο λογαριασμό και για διαδρομές επί κομίστρω της πρώτης οδηγίας του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1962 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 881/92 του Συμβουλίου εφαρμόζεται στις διαδρομές που συνεπάγονται οδικές διαμετακομιστικές μεταφορές εμπορευμάτων δια της Αυστρίας.
3. Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1998, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:
  - a) Το σύνολο των εκπομπών NO_x από οχήματα βαρέων μεταφορών εμπορευμάτων που διασχίζουν την Αυστρία υπό διαμετακόμιση μειώνεται κατά 60% κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1992 και 31ης Δεκεμβρίου 2003, σύμφωνα με τον πίνακα του Παραρτήματος 4.
  - b) Η διαχείριση των μειώσεων των συνολικών εκπομπών NO_x από οχήματα βαρέων μεταφορών εμπορευμάτων γίνεται σύμφωνα με σύστημα οικοσημείων. Σύμφωνα με το σύστημα αυτό, σε κάθε

όχημα βαρέων μεταφορών εμπορευμάτων που διασχίζει την Αυστρία υπό διαμετακόμιση χορηγείται αριθμός οικοσημείων αντίστοιχος προς τις εκπομπές του NO_x (που επιτρέπονται από τη Συμφωνία Παραγωγής (τιμή COP) ή την τιμή έγκρισης τύπου). Η μέθοδος υπολογισμού και διαχείρισης των σημείων αυτών περιγράφεται στο Παράρτημα 5.

- γ) Εάν ο αριθμός των υπό διαμετακόμιση διαδρομών καθ' οιοδήποτε έτος υπερβαίνει τον αριθμό αναφοράς που έχει καθοριστεί για το 1991 κατά περισσότερο από 8%, η Επιτροπή, θεσπίζει με τη διαδικασία του άρθρου 16, κατάλληλα μέτρα βάσει της παραγράφου 3 του παραρτήματος 5.
  - δ) Η Αυστρία εκδίδει και διαθέτει εγκαίρως τα δελτία οικοσημείων που απαιτούνται για τη διαχείριση του συστήματος οικοσημείων, σύμφωνα με το Παράρτημα 5, για τα οχήματα βαρέων μεταφορών εμπορευμάτων που διασχίζουν την Αυστρία υπό διαμετακόμιση.
  - ε) Τα οικοσημεία απονέμονται από την Επιτροπή στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις που θα καθοριστούν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7.
4. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 1998, το Συμβούλιο, βάσει έκθεσης της Επιτροπής, επανεξετάζει τη λειτουργία των διατάξεων που αφορούν την οδική διαμετακόμιση εμπορευμάτων από την Αυστρία. Η επανεξέταση διεξάγεται σύμφωνα με τις βασικές αρχές του κοινοτικού δικαίου, όπως η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ιδίως η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η προστασία του περιβάλλοντος προς το συμφέρον της Κοινότητας ως σύνολο, και η οδική ασφάλεια. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται για ένα περαιτέρω χρονικό διάστημα μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2001, εκτός εάν το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

5. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2001, η Επιτροπή συνεργαζόμενη με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος διενεργεί επιστημονική μελέτη του βαθμού κατά τον οποίο έχει επιτευχθεί η επιδιωκόμενη μείωση της ρύπανσης που καθορίζεται στην παράγραφο 3 α). Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί σε μόνιμη και σταθερή βάση, η παράγραφος 3 πάνει να εφαρμόζεται την 1η Ιανουαρίου 2001. Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο στόχος αυτός δεν έχει επιτευχθεί σε μόνιμη και σταθερή βάση, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με το άρθρο 75 της Συνθήκης για την EK, μπορεί να θεσπίσει μέτρα εντός του κοινοτικού πλαισίου που εξασφαλίζουν ισοδύναμη προστασία του περιβάλλοντος, ιδίως ισοδύναμη μείωση της ρύπανσης. Εάν το Συμβούλιο δεν θεσπίσει τέτοια μέτρα, η μεταβατική περίοδος επεκτείνεται αυτομάτως για ένα τελικό χρονικό

διάστημα τριών ετών κατά τη διάρκεια του οποίου θα ισχύσει η παράγραφος 3.

6. Στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, το κοινοτικό κεκτημένο θα εφαρμοσθεί πλήρως.

7. Η Επιτροπή, αποφασίζοντας με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 16, θεσπίζει λεπτομερή μέτρα για τις διαδικασίες που αφορούν το σύστημα οικοσημείων, τη χορήγηση των οικοσημείων και τεχνικά θέματα εφαρμογής του άρθρου αυτού, που αρχίζουν να ισχύουν την ημερομηνία προσχώρησης της Αυστρίας.

Τα μέτρα του πρώτου εδαφίου διασφαλίζουν τη διατήρηση της κατάστασης στα παρόντα κράτη μέλη, όπως προέκυψε από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 3637/92 του Συμβουλίου και του διοικητικού διακανονισμού της 23ης Δεκεμβρίου 1992 που ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος και τις διαδικασίες εισαγωγής του συστήματος οικοσημείων της συμφωνίας διαμετακόμισης. Θα καταβληθεί κάθε αναγκαία προσπάθεια ώστε το μερίδιο οικοσημείων που θα χορηγηθεί στην Ελλάδα να λάβει επαρκώς υπόψη τις ελληνικές ανάγκες στον προκείμενο τομέα.

ΑΡΘΡΟ 73

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.
2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/EK.
3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

Τμήμα 9 Διατάξεις σχετικά με τη χρήση ορισμένων αυστριακών όρων στη γερμανική γλώσσα, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αυστριακοί όροι στην γερμανική γλώσσα

Ιδια ισχύς

ΑΡΘΡΟ 74

1. Ορισμένοι αυστριακοί όροι, στη γερμανική γλώσσα, που εμπεριέχονται στην αυστριακή έννομη τάξη και απαριθμούνται στο Παράρτημα ¹⁰ του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, έχουν το ίδιο νομικό καθεστώς και δύνανται να χρησιμοποιηθούν με τα ίδια έννομα αποτελέσματα όπως και οι αντίστοιχοι όροι που χρησιμοποιούνται στη

Γερμανία και παρατίθενται στο Παράρτημα αυτό.

¹⁰ ΕΕ C 241, 29.8.1994, σ. 370.

2. Στα νέα νομοθετικά κείμενα, στη γερμανική γλώσσα, οι προαναφερθέντες αυστριακοί όροι για τους οποίους γίνεται λόγος στο Παράρτημα του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, προστίθενται καταλλήλως στους αντίστοιχους όρους που χρησιμοποιούνται στη Γερμανία.

**Οι 10 χώρες της
διεύρυνσης,
1^η Μαΐου 2004**

**9. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΣΘΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ, ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ
ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Τσεχική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Δημοκρατία της Μάλτας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Δημοκρατία της Σλοβενίας και η Σλοβακική Δημοκρατία προσχώρησαν στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και στην Ευρωπαϊκή Ένωση που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο ε), του Συντάγματος προβλέπει την κατάργηση της Συνθήκης της 16ης Απριλίου 2003 που αφορά τις προαναφερόμενες προσχωρήσεις,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι πολλές από τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στην Πράξη που προσαρτάται στην εν λόγω Συνθήκη Προσχώρησης εξακολουθούν να είναι χρήσιμες· ότι το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, του Συντάγματος προβλέπει ότι οι διατάξεις αυτές πρέπει να περιληφθούν σε ένα πρωτόκολλο ή να υπάρχει παραπομπή σε αυτές, σύντοις ώστε να παραμείνουν σε ισχύ και τα νομικά τους αποτελέσματα να διατηρηθούν,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι ορισμένες από τις διατάξεις αυτές πρέπει να υποστούν τις αναγκαίες τεχνικές προσαρμογές προκειμένου να είναι σύμφωνες με το κείμενο του Συντάγματος, χωρίς να αλλοιώνεται η νομική εμβέλειά τους,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ 16ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2003

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΟΙ ΑΡΧΕΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου:

- a) ως «Πράξη Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003» νοείται η πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας, και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση,
- β) ως «Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» («Συνθήκη ΕΚ») και «Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας» («Συνθήκη EKAЕ») νοούνται οι Συνθήκες αυτές όπως συμπληρώθηκαν ή τροποποιήθηκαν από Συνθήκες ή άλλες πράξεις που άρχισαν να ισχύουν πριν από την 1η Μαΐου 2004,
- γ) ως «Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση» («Συνθήκη ΕΕ») νοείται η Συνθήκη αυτή όπως συμπληρώθηκε ή τροποποιήθηκε από Συνθήκες ή άλλες πράξεις που άρχισαν να ισχύουν πριν από την 1η Μαΐου 2004,
- δ) ως «η Κοινότητα» νοείται, ανάλογα με την περίπτωση, μία ή και οι δύο Κοινότητες που αναφέρονται στο στοιχείο β),
- ε) ως «παρόντα κράτη μέλη» νοούνται τα ακόλουθα κράτη μέλη: το Βασίλειο του Βελγίου, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιρλανδία, η Ιταλική Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, το Βασίλειο της Σουηδίας και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας,

- στ) ως «νέα κράτη μέλη» νοούνται τα ακόλουθα κράτη μέλη: η Τσεχική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Δημοκρατία της Μάλτας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Δημοκρατία της Σλοβενίας και η Σλοβακική Δημοκρατία.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη Προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας, που αναφέρεται στο άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο ε), του Συντάγματος έχουν αρχίσει να ισχύουν, υπό τους όρους που προβλέπονται στην εν λόγω Συνθήκη, από την 1η Μαΐου 2004.

ΑΡΘΡΟ 3

Κεκτημένο του Σένγκεν

1. Οι διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν, όπως ενσωματώθηκε στο πλαίσιο της Ένωσης από το Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης (εφεζής «Πρωτόκολλο Σένγκεν»), και οι πράξεις που βασίζονται σε αυτό ή σχετίζονται άλλως με αυτό, και απαριθμούνται στο Παράρτημα I της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, καθώς και οι σχετικές πράξεις που ενδέχεται να εκδοθούν πριν από την 1η Μαΐου 2004, είναι δεσμευτικές για τα νέα κράτη μέλη και εφαρμόζονται σε αυτά από την 1η Μαΐου 2004.
2. Οι διατάξεις αυτές του κεκτημένου του Σένγκεν, όπως ενσωματώθηκε στο πλαίσιο της Ένωσης, και οι πράξεις που βασίζονται σ' αυτό ή σχετίζονται άλλως με αυτό, και οι οποίες δεν αναφέρονται στην παράγραφο 1, ενώ είναι δεσμευτικές για τα νέα κράτη μέλη από την ημερομηνία της προσχώρησης, εφαρμόζονται σε νέο κράτος μέλος μόνον βάσει ευρωπαϊκής απόφασης του Συμβουλίου προς τούτο, μετά από εξακρίβωση σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διαδικασίες αξιολόγησης του Σένγκεν ότι πληρούνται οι απαραίτητοι όροι για την εφαρμογή όλων των τμημάτων του σχετικού κεκτημένου στο εν λόγω νέο κράτος μέλος.

Το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, λαμβάνει απόφαση με ομοιοφωνία των μελών του που εκπροσωπούν τις Κυβερνήσεις των κρατών μελών όπου ισχύουν ήδη οι διατάξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και του αντιπροσώπου της Κυβέρνησης του κράτους μέλους στο οποίο πρόκειται να ισχύσουν οι εν λόγω διατάξεις. Τα μέλη του Συμβουλίου που εκπροσωπούν τις

Κυβερνήσεις της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας συμμετέχουν στη λήψη της απόφασης εφόσον αφορά τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν και τις πράξεις που βασίζονται σ' αυτό ή σχετίζονται άλλως με αυτό και στις οποίες συμμετέχουν τα εν λόγω κράτη μέλη.

3. Οι συμφωνίες που συνήφθησαν από το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου Σένγκεν δεσμεύουν τα νέα κράτη μέλη από την 1η Μαΐου 2004.

4. Τα νέα κράτη μέλη, όσον αφορά τις συμβάσεις ή πράξεις στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων που είναι απαραίτητες προς επίτευξη των στόχων της Συνθήκης ΕΕ, υποχρεούνται:

- a) να προσχωρήσουν σε όσες θα είναι ανοικτές προς υπογραφή εκ μέρους των παρόντων κρατών μελών κατά την 1η Μαΐου 2004, και σε αυτές που έχουν συνταχθεί από το Συμβούλιο βάσει του Τίτλου VI της Συνθήκης ΕΕ, και συνιστώνται στα κράτη μέλη προς υιοθέτηση,
- b) να εισαγάγουν διοικητικούς και άλλους διακανονισμούς, όπως αυτοί που κατά την 1η Μαΐου 2004 θα έχουν υιοθετηθεί από τα παρόντα κράτη μέλη ή το Συμβούλιο, προκειμένου να διευκολύνεται η πρακτική συνεργασία μεταξύ φορέων και οργανώσεων των κρατών μελών που εργάζονται στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

ΑΡΘΡΟ 4

ONE – για όλα τα 10 νέα κράτη μέλη ισχύει παρέκκλιση

Κάθε ένα από τα νέα κράτη μέλη συμμετέχει στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση από την ημερομηνία προσχώρησης ως κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση κατά την έννοια του άρθρου III-197 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 5

Προσχώρηση σε όλες τις διεθνείς συμφωνίες

1. Τα νέα κράτη μέλη, τα οποία προσχώρησαν με την Πράξη Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 στις αποφάσεις και συμφωνίες τις οποίες υιοθέτησαν οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνερχόμενοι στο πλαίσιο του Συμβουλίου, υποχρεούνται να προσχωρήσουν σε όλες τις άλλες συμφωνίες που συνήψαν τα παρόντα κράτη μέλη, οι οποίες αφορούν τη λειτουργία της Ένωσης ή συνδέονται με τις δραστηριότητές της.

2. Τα νέα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσχωρήσουν, εφόσον αυτές εξακολουθούν να ισχύουν, στις συμβάσεις που προβλέπονται από το άρθρο 293 της Συνθήκης ΕΚ και σε εκείνες που είναι απαραίτητες για την

επίτευξη των στόχων της Συνθήκης ΕΚ, καθώς και στα πρωτόκολλα περί της ερμηνείας των συμβάσεων αυτών από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που υπεγράφησαν από τα παρόντα κράτη μέλη, και να αρχίσουν για το σκοπό αυτό διαπραγματεύσεις με τα κράτη αυτά για να επιφέρουν σε αυτές τις αναγκαίες προσαρμογές.

ΑΡΘΡΟ 6

Συμβάσεις ατομικής ενέργειας

1. Τα νέα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσχωρήσουν, υπό τους όρους του παρόντος Πρωτοκόλλου, στις συμφωνίες ή συμβάσεις που συνήψαν ή εφαρμόζουν προσωρινά τα παρόντα κράτη μέλη και η Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, ενεργώντας από κοινού, καθώς και στις συμφωνίες που συνήψαν τα παρόντα κράτη μέλη οι οποίες συνδέονται με τις ανωτέρω συμφωνίες ή συμβάσεις.

Η προσχώρηση των νέων κρατών μελών στις συμφωνίες ή συμβάσεις της παραγράφου 4, καθώς και στις συμφωνίες με τη Λευκορωσία, την Κίνα, τη Χιλή, το Mercosur και την Ελβετία που συνήφθησαν ή υπεγράφησαν από κοινού από την Κοινότητα και τα παρόντα κράτη μέλη της, συμφωνείται με τη σύναψη πρωτοκόλλου στις συμφωνίες ή τις συμβάσεις αυτές μεταξύ του Συμβουλίου, που αποφασίζει ομόφωνα εξ ονόματος των κρατών μελών, και της ενδιαφερόμενης τρίτης χώρας ή χωρών ή διεθνούς οργανισμού. Η εν λόγω διαδικασία τελεί υπό την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και δεν επηρεάζει τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτών και των κρατών μελών όσον αφορά τη μελλοντική σύναψη τέτοιων συμφωνιών ή κάθε άλλης τροποποίησης που δεν σχετίζεται με την προσχώρηση. Η Επιτροπή διαπραγματεύεται τα εν λόγω πρωτόκολλα εξ ονόματος των κρατών μελών βάσει οδηγιών διαπραγμάτευσης εγκεκριμένων από το Συμβούλιο με ομοφωνία, και κατόπιν διαβουλεύσεων με επιτροπή αποτελουμένη από αντιπροσώπους των κρατών μελών. Υποβάλλει σχέδιο των πρωτοκόλλων στο Συμβούλιο για τη σύναψή τους.

2. Κατά την προσχώρηση στις συμφωνίες και συμβάσεις της παραγράφου 1, τα νέα κράτη μέλη αποκτούν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις στο πλαίσιο των συμφωνιών και συμβάσεων αυτών που έχουν και τα παρόντα κράτη μέλη.

3. Τα νέα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσχωρήσουν, υπό τους όρους του παρόντος Πρωτοκόλλου, στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο¹, σύμφωνα με το άρθρο 128 της Συμφωνίας αυτής.

¹ EE L 1, 3.1.1994, σ. 3.

4. Από την 1η Μαΐου 2004 και εν αναμονή, ενδεχομένως, της σύναψης των απαραίτητων πρωτοκόλλων της παραγράφου 1, τα νέα κράτη μέλη

Συμφωνία EOX

εφαρμόζουν τις διατάξεις των συμφωνιών που συνήφθησαν από τα παρόντα κράτη μέλη και, από κοινού, από την Κοινότητα, με την Αλγερία, την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, τη Βουλγαρία, την Κροατία, την Αίγυπτο, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, τη Γεωργία, το Ισραήλ, την Ιορδανία, το Καζακστάν, την Κιργιζία, το Λίβανο, το Μεξικό, τη Μολδαβία, το Μαρόκο, τη Ρουμανία, τη Ρωσική Ομοσπονδία, τον Άγιο Μαρίνο, τη Νότιο Αφρική, τη Νότια Κορέα, τη Συρία, την Τυνησία, την Τουρκία, το Τουρκμενιστάν, την Ουκρανία και το Ουζμπεκιστάν, καθώς επίσης τις διατάξεις άλλων συμφωνιών που συνάπτονται από κοινού από τα παρόντα κράτη μέλη και την Κοινότητα πριν από την 1η Μαΐου 2004.

Τυχόν προσαρμογές στις συμφωνίες αυτές τελούν υπό την επιφύλαξη των πρωτοκόλλων που έχουν συναφθεί με τις αντισυμβαλλόμενες χώρες σύμφωνα με την παράγραφο 1, δεύτερο εδάφιο. Εάν τα πρωτόκολλα δεν έχουν συναφθεί μέχρι την 1η Μαΐου 2004, η Ένωση, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας και τα κράτη μέλη λαμβάνουν, εντός του πλαισίου των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, τα αναγκαία μέτρα αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής.

Κλωστοϋφαντουργικές συμφωνίες

5. Από την 1η Μαΐου 2004, τα νέα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διμερείς κλωστοϋφαντουργικές συμφωνίες και διακανονισμούς που έχει συνάψει η Κοινότητα με τρίτες χώρες.

Οι ποσοτικοί περιορισμοί που εφαρμόζει η Ένωση στις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης προσαρμόζονται, λαμβάνοντας υπόψη την προσχώρηση των νέων κρατών μελών.

Εάν οι τροποποιήσεις των διμερών κλωστοϋφαντουργικών συμφωνιών και διακανονισμών δεν έχουν τεθεί σε ισχύ έως την 1η Μαΐου 2004, η Ένωση προσαρμόζει αναλόγως τους κανόνες της σχετικά με την εισαγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών ένδυσης από τρίτες χώρες, λαμβάνοντας υπόψη την προσχώρηση των νέων κρατών μελών.

Χάλυβας

6. Οι ποσοτικοί περιορισμοί που εφαρμόζονται από την Ένωση στις εισαγωγές χάλυβα και προϊόντων χάλυβα προσαρμόζονται βάσει των εισαγωγών προϊόντων χάλυβα από τις οικείες προμηθεύτριες χώρες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τα νέα κράτη μέλη κατά τα έτη αμέσως πριν από την υπογραφή της Συνθήκης προσχώρησης.

Αλιεία

7. Η διαχείριση των αλιευτικών συμφωνιών που συνήψαν τα νέα κράτη μέλη με τρίτες χώρες πριν από την 1η Μαΐου 2004 διενεργείται από την Ένωση.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν για τα νέα κράτη μέλη από τις συμφωνίες αυτές δεν επηρεάζονται για το διάστημα κατά το οποίο οι διατάξεις των συμφωνιών αυτών παραμένουν προσωρινά σε ισχύ.

Μόλις τούτο καταστεί δυνατό, και εν πάσῃ περιπτώσει πριν από τη λήξη των συμφωνιών του πρώτου εδαφίου, το Συμβούλιο λαμβάνει, προτάσει της Επιτροπής, τις κατάλληλες ευρωπαϊκές αποφάσεις κατά περίπτωση για τη συνέχιση των αλιευτικών δραστηριοτήτων που διέπονται από τις συμφωνίες αυτές, καθώς και για τη δυνατότητα παράτασης ορισμένων συμφωνιών για περιόδους μέχρι ένα έτος.

*Αποχώρηση από κάθε
Συμφωνία Ελεύθερων
Συναλλαγών*

8. Με ισχύ από την 1η Μαΐου 2004, τα νέα κράτη μέλη αποχωρούν από κάθε Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών με τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών της Κεντρικής Ευρώπης.

Στο βαθμό που οι συμφωνίες μεταξύ ενός η περισσοτέρων νέων κρατών μελών, αφενός, και μιας ή περισσοτέρων τρίτων χωρών, αφετέρου, δεν συμβιβάζονται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Σύνταγμα και ιδίως από το παρόν Πρωτόκολλο, τα νέα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για να άρουν τα διαπιστωθέντα ασυμβίβαστα. Εάν ένα νέο κράτος μέλος αντιμετωπίζει δυσκολίες όσον αφορά την προσαρμογή μιας συμφωνίας την οποία έχει συνάψει με μια ή περισσότερες τρίτες χώρες πριν από την προσχώρηση, αποχωρεί από τη συμφωνία αυτή, δυνάμει των όρων της συμφωνίας.

9. Τα νέα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να προσαρμόσουν, εφόσον είναι ανάγκη, τη θέση τους έναντι των διεθνών οργανισμών και των διεθνών συμφωνιών, των οποίων άλλα κράτη μέλη ή η Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας είναι επίσης μέρη, προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την προσχώρησή τους στην Ένωση.

*Αποχώρηση από
αλιευτικές συμφωνίες*

Ειδικότερα, αποχωρούν κατά την ημερομηνία της προσχώρησης ή την εγγύτερη ημερομηνία μετά από αυτήν, από κάθε διεθνή αλιευτική συμφωνία και οργανισμό όπου η Ένωση είναι επίσης μέρος, εκτός αν η συμμετοχή τους αφορά θέματα άλλα από την αλιεία.

ΑΡΘΡΟ 7

Οι πράξεις που εξεδόθησαν από τα θεσμικά όργανα, στις οποίες αναφέρονται οι μεταβατικές διατάξεις που θεσπίζονται στο παρόν Πρωτόκολλο, διατηρούν τη νομική τους φύση. ειδικότερα, οι διαδικασίες τροποποίησης των πράξεων αυτών εξακολουθούν να εφαρμόζονται.

ΑΡΘΡΟ 8

Οι διατάξεις της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την κατάργηση ή τροποποίηση πράξεων που έχουν εκδοθεί από τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Κοινότητας ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε με

τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως αυτές έχουν ερμηνευτεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Πρωτοδικείο, εξακολουθούν να ισχύουν με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου.

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου είναι της ίδιας νομικής φύσεως όπως οι πράξεις τις οποίες καταργούν ή τροποποιούν και υπόκεινται στους ίδιους κανόνες όπως αυτές.

ΑΡΘΡΟ 9

Γλώσσες

Τα κείμενα των πράξεων των θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Κοινότητας ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τα κείμενα των πράξεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι οποίες εκδόθηκαν πριν από την 1η Μαΐου 2004 και συντάχθηκαν στα τσεχικά, εσθονικά, ουγγρικά, λεττονικά, λιθουανικά, μαλτέζικα, πολωνικά, σλοβακικά και σλοβενικά, ισχύουν από την εν λόγω ημερομηνία, υπό τους ιδίους όρους όπως τα κείμενα που συντάχθηκαν και ισχύουν στις άλλες γλώσσες.

ΑΡΘΡΟ 10

Οι μεταβατικές διατάξεις μπορούν να καταργηθούν με ομόφωνη απόφαση

Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου μπορεί να καταργήσει τις μεταβατικές διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, εφόσον αυτές έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 11

Η εφαρμογή του Συντάγματος και των πράξεων που έχουν εκδοθεί από τα θεσμικά όργανα υπόκειται, μεταβατικώς, στις διατάξεις περί παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο παρόν Πρωτόκολλο.

Πάγιες διατάξεις

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ ΠΑΓΙΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 12

Οι προσαρμογές των πράξεων που απαριθμούνται στο Παράρτημα III της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες συνεπεία της προσχώρησης, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που ορίζονται στο εν λόγω Παράρτημα και με τη διαδικασία και υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 36.

ΑΡΘΡΟ 13

Τα μέτρα που απαριθμούνται στο Παράρτημα IV της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 εφαρμόζονται υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω Παράρτημα.

ΑΡΘΡΟ 14

Γεωργία

Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου μπορεί να προβεί στις προσαρμογές των διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου που αφορούν την κοινή γεωργική πολιτική, οι οποίες πιθανόν να καταστούν αναγκαίες λόγω τροποποίησης του δικαίου της Ένωσης. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΤΙΤΛΟΣ III ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Προσωρινές διατάξεις

ΑΡΘΡΟ 15

Τα μέτρα που απαριθμούνται στα Παραρτήματα V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII και XIV της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, ισχύουν όσον αφορά τα νέα κράτη μέλη, υπό τους όρους που ορίζονται στα Παραρτήματα αυτά.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Τα έσοδα που αποκαλούνται «δασμοί του κοινού δασμολογίου και λοιποί δασμοί» και που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β) της απόφασης 2000/597/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων² ή στην αντίστοιχη διάταξη κάθε απόφασης που την αντικαθιστά, περιλαμβάνονταν επίσης τους δασμούς που υπολογίζονται βάσει των συντελεστών του κοινού δασμολογίου και κάθε σχετικής δασμολογικής παραχώρησης που εφαρμόζει η Ένωση στις συναλλαγές των νέων κρατών μελών με τρίτες χώρες.

² EE L 253, 7.10.2000, σ. 42.

2. Για το έτος 2004, η εναρμονισμένη βάση ΦΠΑ και η βάση ΑΕΕ (ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος) κάθε νέου κράτους μέλους, τις οποίες αναφέρει το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχεία γ) και δ) της απόφασης 2000/597/EK, Ευρατόμ, ισούνται με τα δύο τρίτα της ετήσιας βάσης. Η βάση ΑΕΕ κάθε νέου κράτους μέλους που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της χρηματοδότησης της διόρθωσης των δημοσιονομικών ανισορροπιών, η οποία χορηγείται στο Ήνωμένο Βασίλειο, και την οποία

αναφέρει το άρθρο 5, παράγραφος 1 της απόφασης 2000/597/EK, Ευρατόμ, ισούται, ομοίως, με τα δύο τρίτα της ετήσιας βάσης.

3. Για τον καθορισμό του «παγωμένου συντελεστή» για το 2004 σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 4, στοιχείο β) της απόφασης 2000/597/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, οι προσαρμοσμένες βάσεις ΦΠΑ των νέων κρατών μελών υπολογίζονται βάσει των δύο τρίτων της οικείας μη προσαρμοσμένης βάσης ΦΠΑ και των δύο τρίτων των ΑΕΕ τους.

ΑΡΘΡΟ 17

1. Ο προϋπολογισμός της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2004 προσαρμόζεται προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση των νέων κρατών μελών δια διορθωτικού προϋπολογισμού που αρχίζει να παράγει αποτελέσματα την 1η Μαΐου 2004.

Συμβολή στον προϋπολογισμό της Ένωσης

2. Τα δώδεκα μηνιαία δωδεκατημόρια των πόρων βάσει του ΦΠΑ και του ΑΕΕ που πρέπει να καταβληθούν από τα νέα κράτη μέλη στο πλαίσιο του διορθωτικού προϋπολογισμού της παραγράφου 1, καθώς και η αναδρομική αναπροσαρμογή των μηνιαίων δωδεκατημορίων για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2004 που ισχύουν μόνο για τα παρόντα κράτη μέλη, μετατρέπονται σε όγδοα που θα ζητηθούν κατά την περίοδο Μαΐου-Δεκεμβρίου 2004. Οι αναδρομικές αναπροσαρμογές που τυχόν θα προκύψουν από μελλοντικό διορθωτικό προϋπολογισμό που θα εγκριθεί το 2004, μετατρέπονται ομοίως σε ίσα μέρη τα οποία θα ζητηθούν κατά τη διάρκεια του υπόλοιπου έτους.

ΑΡΘΡΟ 18

Η Ένωση καταβάλλει τα ποσά δημοσιονομικής αντιστάθμισης

Η Ένωση καταβάλλει στην Τσεχική Δημοκρατία, την Κύπρο, τη Μάλτα και τη Σλοβενία, την πρώτη εργάσιμη μέρα κάθε μηνός, δυνάμει των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης, ένα όγδοο το 2004, από την 1η Μαΐου 2004, και ένα δωδέκατο το 2005 και το 2006 των εξής ποσών προσωρινής δημοσιονομικής αντιστάθμισης:

	2004	2005 (εκατομμ. ευρώ, τιμές 1999)	2006
Τσεχική Δημοκρατία	125,4	178,0	85,1
Κύπρος	68,9	119,2	112,3
Μάλτα	37,8	65,6	62,9
Σλοβενία	29,5	66,4	35,5

ΑΡΘΡΟ 19

Η Ένωση καταβάλλει στην Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Κύπρο, τη Λεττονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την

Πολωνία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία, την πρώτη εργάσιμη μέρα κάθε μηνός, δυνάμει των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης, ένα όγδοο το 2004, από την ημερομηνία προσχώρησης, και ένα δωδέκατο το 2005 και το 2006 των εξής ποσών μιας ειδικής διευκόλυνσης κατ' αποκοπήν χρηματικών ροών:

	2004	2005 (εκατομμ. ευρώ, τιμές 1999)	2006
Τσεχική Δημοκρατία	174,70	91,55	91,55
Εσθονία	15,80	2,90	2,90
Κύπρος	27,70	5,05	5,05
Λεττονία	19,50	3,40	3,40
Λιθουανία	34,80	6,30	6,30
Ουγγαρία	155,30	27,95	27,95
Μάλτα	12,20	27,15	27,15
Πολωνία	442,80	550,00	450,00
Σλοβενία	65,40	17,85	17,85
Σλοβακία	63,20	11,35	11,35

Το ένα δισεκατομμύριο ευρώ για την Πολωνία και τα 100 εκατομμύρια ευρώ για την Τσεχική Δημοκρατία που περιλαμβάνονται στην ειδική διευκόλυνση κατ' αποκοπήν χρηματικών ροών, λαμβάνονται υπόψη για κάθε υπολογισμό σχετικά με την κατανομή των Διαρθρωτικών Ταμείων για τα έτη 2004, 2005 και 2006.

ΑΡΘΡΟ 20

1. Τα νέα κράτη μέλη που απαριθμούνται κατωτέρω καταβάλλουν τα ακόλουθα ποσά στο Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα το οποίο αναφέρει η απόφαση 2002/234/EKAX των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2002, όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές συνέπειες της λήξης της Συνθήκης EKAX και το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα³:

³ EE L 79, 22.3.2002, σ. 42.

	(εκατομμ. ευρώ, τρέχουσες τιμές)
Τσεχική Δημοκρατία	39,88
Εσθονία	2,50
Λεττονία	2,69
Ουγγαρία	9,93
Πολωνία	92,46
Σλοβενία	2,36
Σλοβακία	20,11

2. Οι συνεισφορές στο Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα πραγματοποιούνται σε τέσσερις δόσεις, αρχής γενομένης το 2006, και καταβάλλονται ως εξής, πάντα την πρώτη εργάσιμη ημέρα του πρώτου μήνα κάθε έτους:

2006: 15%
2007: 20%
2008: 30%
2009: 35%.

ΑΡΘΡΟ 21

Ματαίωση προηγούμενων προγραμμάτων

1. Εκτός εάν άλλως ορίζεται στο παρόν Πρωτόκολλο, δεν αναλαμβάνονται χρηματοδοτικές υποχρεώσεις στο πλαίσιο του προγράμματος PHARE ⁴, του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας PHARE ⁵, των προενταξιακών κονδυλίων για την Κύπρο και τη Μάλτα ⁶, του προγράμματος ISPA ⁷ και του προγράμματος SAPARD ⁸ υπέρ των νέων κρατών μελών, μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2003. Τα νέα κράτη μέλη τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης με τα παρόντα κράτη μέλη όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο των τριών πρώτων τομέων των Δημοσιονομικών Προοπτικών, όπως ορίζονται στη Διοργανική Συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999 ⁹, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2004, με την επιφύλαξη των επι μέρους όρων και εξαιρέσεων όπως ορίζονται κατωτέρω ή όπως άλλως ορίζεται στο παρόν Πρωτόκολλο. Οι ανώτατες πρόσθετες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για τους τομείς 1, 2, 3 και 5 των Δημοσιονομικών Προοπτικών σχετικά με τη διεύρυνση καθορίζονται στο Παράρτημα XV της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003. Ωστόσο, δεν μπορεί να αναληφθεί χρηματοδοτική δέσμευση στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2004 για κανένα σχετικό πρόγραμμα ή φορέα πριν από την προσχώρηση του συγκεκριμένου νέου κράτους μέλουνς.

⁴ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89 (ΕΕ L 375, 23.12.1989, σ. 11).

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2760/98 (ΕΕ L 345, 19.12.1998, σ. 49).

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 555/2000 (ΕΕ L 68, 16.3.2000, σ. 3).

⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1267/1999 (ΕΕ L 161, 26.6.1999, σ. 73).

⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1268/1999 (ΕΕ L 161, 26.6.1999, σ. 87).

⁹ Διοργανική συμφωνία, της 6ης Μαΐου 1999, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού (ΕΕ C 172, 18.6.1999, σ. 1).

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει για δαπάνες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-Τμήμα Εγγυήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, και το άρθρο 3, παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999 περί χρηματοδότησεως της κοινής γεωργικής πολιτικής ¹⁰, οι οποίες καθίστανται επιλέξιμες για κοινοτική χρηματοδότηση μόνο από την ημερομηνία προσχώρησης, σύμφωνα με το

άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

¹⁰ EE L 160, 26.6.1999, σ. 103.

Εντούτοις, η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου ισχύει για τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-Τμήμα Εγγυήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 47α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών¹¹, υπό τους όρους που ορίζονται στην τροποποίηση του εν λόγω κανονισμού στο Παράρτημα II της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

¹¹ EE L 160, 26.6.1999, σ. 80

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, τελευταία φράση, από 1ης Ιανουαρίου 2004, τα νέα κράτη μέλη συμμετέχουν στα προγράμματα και στους φορείς της Ένωσης σύμφωνα με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τα παρόντα κράτη μέλη, με χρηματοδότηση από το γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

4. Εάν απαιτείται λήψη μέτρων για να διευκολυνθεί η μετάβαση από το προενταξιακό καθεστώς στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή θεσπίζει τα μέτρα που επιβάλλονται.

ΑΡΘΡΟ 22

1. Από την 1η Μαΐου 2004, την προκήρυξη, σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων και τις πληρωμές για προενταξιακή βοήθεια στο πλαίσιο του προγράμματος PHARE, του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας PHARE καθώς και τα προενταξιακά κονδύλια για την Κύπρο και τη Μάλτα, διαχειρίζονται φορείς εφαρμογής στα νέα κράτη μέλη.

Εκ των προτέρων έλεγχος Η Επιτροπή εκδίδει ευρωπαϊκές αποφάσεις για να παραιτηθεί από τον εκ των προτέρων έλεγχο της προκήρυξης και σύναψης συμβάσεων, μετά από θετική αξιολόγηση της εφαρμογής του Συστήματος Διευρυμένης Αποκεντρωμένης Υλοποίησης (EDIS), σύμφωνα με τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο Παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1266/1999 του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999 σχετικά με τον συντονισμό της βοήθειας προς τις υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο της προενταξιακής στρατηγικής και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89¹².

¹² EE L 232, 2.9.1999, σ. 34.

Εάν οι αποφάσεις για παραίτηση από τον εκ των προτέρων έλεγχο δεν

εκδόθιούν πριν από την 1η Μαΐου 2004, οι συμβάσεις που έχουν υπογραφεί μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και της ημερομηνίας λήψης των αποφάσεων της Επιτροπής, δεν είναι επιλέξιμες για προενταξιακή βοήθεια.

Ωστόσο, κατ' εξαίρεση, εάν οι αποφάσεις της Επιτροπής να παραιτηθεί από τον εκ των προτέρων έλεγχο καθυστερήσουν πέραν της 1ης Μαΐου 2004 για λόγους για τους οποίους δεν φέρουν ευθύνη οι αρχές του νέου κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να αποδέχεται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ως επιλέξιμες για προενταξιακή βοήθεια τις συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και της ημερομηνίας έκδοσης αυτών των αποφάσεων, και τη συνέχιση της προενταξιακής βοήθειας για περιορισμένο διάστημα, με εκ των προτέρων έλεγχο της προκήρυξης και σύναψης συμβάσεων από την Επιτροπή.

Δημοσιονομικές δεσμεύσεις

2. Οι συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται πριν από την 1η Μαΐου 2004 στο πλαίσιο των προενταξιακών χρηματοδοτικών μέσων της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένης της ανάληψης και της καταγραφής των διαφόρων μεταγενέστερων νομικών δεσμεύσεων και των πληρωμών που καταβάλλονται μετά την προσχώρηση, συνεχίζουν να διέπονται από τους κανόνες και τους κανονισμούς των προενταξιακών χρηματοδοτικών μέσων και να καταλογίζονται στα αντίστοιχα κεφάλαια του προϋπολογισμού μέχρι το κλείσιμο των σχετικών προγραμμάτων και έργων. Μολατάύτα, οι διαδικασίες κρατικών συμβάσεων που άρχισαν μετά την 1η Μαΐου 2004, διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις σχετικές πράξεις της Ένωσης.

Προενταξιακή βοήθεια

3. Η τελευταία περίοδος προγραμματισμού για την προενταξιακή βοήθεια της παραγράφου 1 εντάσσεται στο τελευταίο πλήρες ημερολογιακό έτος πριν από την 1η Μαΐου 2004. Οι δράσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών πρέπει να ανατεθούν εντός της επόμενης διετίας και οι εκταμιεύσεις να υλοποιούνται όπως προβλέπεται στο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο¹³, συνήθως μέχρι το τέλος του τρίτου έτους της δέσμευσης. Καμία παράταση δεν χορηγείται για την περίοδο της σύμβασης. Κατ' εξαίρεση και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να χορηγείται περιορισμένη παράταση της προθεσμίας για την εκταμίευση.

¹³ Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για το PHARE (SEC (1999) 1596, ενημέρωση στις 6.9.2002 με το C 3303/2).

4. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η απαραίτητη σταδιακή κατάργηση των προενταξιακών χρηματοδοτικών μέσων της παραγράφου 1, καθώς και του προγράμματος ISPA, και η ομαλή μετάβαση από τους προ της 1ης Μαΐου 2004 εφαρμοζόμενους κανόνες σε αυτούς που θα ισχύουν μετά την εν λόγω ημερομηνία, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει τη διατήρηση του απαραίτητου

μόνιμου προσωπικού στα νέα κράτη μέλη το πολύ για δεκαπέντε μήνες μετά την 1η Μαΐου 2004. Κατά την περίοδο αυτή, οι υπάλληλοι που είναι διορισμένοι σε θέσεις στα νέα κράτη μέλη πριν από την 1η Μαΐου 2004 και οι οποίοι πρέπει να συνεχίσουν να υπηρετούν στα κράτη αυτά μετά την ημερομηνία αυτή, απολαύσουν, κατ' εξαίρεση, των ιδίων οικονομικών και υλικών συνθηκών που εφάρμοζε η Επιτροπή πριν από την 1η Μαΐου 2004 σύμφωνα με το Παράρτημα Χ του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68¹⁴. Οι διοικητικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των μισθών για το λοιπό προσωπικό, που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση της προενταξιακής βοήθειας, καλύπτονται, καθ' όλο το 2004 και μέχρι το τέλος του Ιουλίου 2005, από τη γραμμή «δαπάνες υποστήριξης για επιχειρήσεις» (πρώην μέρος Β του προϋπολογισμού) ή από αντίστοιχες γραμμές των σχετικών προενταξιακών προϋπολογισμών για τα χρηματοδοτικά μέσα της παραγράφου 1 καθώς και για το πρόγραμμα ISPA.

¹⁴ ΕΕ L 56, 4.3.1968, σ. 1.

5. Όταν προγράμματα που εγκρίθηκαν δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 δεν είναι πλέον δυνατόν να χρηματοδοτηθούν βάσει του μέσου αυτού, μπορούν να εντάσσονται στον προγραμματισμό της αγροτικής ανάπτυξης και να χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων. Εάν απαιτούνται, εν προκειμένω, ειδικά μεταβατικά μέτρα, τότε τα μέτρα αυτά θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 50, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία¹⁵.

¹⁵ ΕΕ L 161, 26.6.1999, σ. 1.

ΑΡΘΡΟ 23

Μεταβατική Διευκόλυνση

1. Μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και του τέλους του 2006, η Ένωση παρέχει προσωρινή χρηματοδοτική συνδρομή στα νέα κράτη μέλη, καλούμενη εφεξής «Μεταβατική Διευκόλυνση», προκειμένου να αναπτύξουν και να ενισχύουν τη διοικητική ικανότητά τους, να εφαρμόζουν και να επιβάλλουν το δίκαιο της Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και να ενθαρρύνουν την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ ομοτίμων.
2. Η συνδρομή καλύπτει τη συνεχιζόμενη ανάγκη ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας σε ορισμένους τομείς μέσω δράσης που δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, και ιδίως στους εξής τομείς:

- α) δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις (ενίσχυση του δικαστικού συστήματος, έλεγχοι εξωτερικών συνόρων, στρατηγική κατά της διαφθοράς, ενίσχυση της δυνατότητας επιβολής του νόμου),
- β) δημοσιονομικός έλεγχος,
- γ) προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και καταπολέμηση της απάτης,
- δ) εσωτερική αγορά, συμπεριλαμβανομένης της τελωνειακής ένωσης,
- ε) περιβάλλον,
- στ) κτηνιατρικές υπηρεσίες και δημιουργία διοικητικής υποδομής σχετικής με την ασφάλεια των τροφίμων,
- ζ) δομές διοίκησης και ελέγχου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένου του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ),
- η) πυρηνική ασφάλεια (ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ικανότητας των αρχών πυρηνικής ασφάλειας και των οργανισμών τεχνικής υποστήριξής τους, καθώς και των δημόσιων γραφείων διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων),
- θ) στατιστικές,
- ι) ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης σύμφωνα με τις ανάγκες που εντοπίζονται στη γενική Έκθεση Παρακολούθησης της Επιτροπής οι οποίες δεν καλύπτονται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

3. Η συνδρομή βάσει της Μεταβατικής Διευκόλυνσης αποφασίζεται με τη διαδικασία του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με την οικονομική ενίσχυση υπέρ ορισμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης¹⁶.

¹⁶ EE L 375, 23.12.1989, σ. 11.

4. Το πρόγραμμα εκτελείται σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 1), στοιχεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹⁷ ή στον ευρωπαϊκό νόμο που τον αντικαθιστά. Όσον αφορά τα σχέδια αδελφοποίησης μεταξύ δημόσιων υπηρεσιών με σκοπό την ενίσχυση των θεσμών, συνεχίζει να ισχύει η διαδικασία πρόσκλησης για την υποβολή

προτάσεων μέσω του δικτύου σημείων επαφής στα κράτη μέλη, όπως ορίζουν οι συμφωνίες-πλαισιο με τα παρόντα κράτη μέλη με σκοπό την προενταξιακή βοήθεια.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 (ΕΕ L 248, 16.9.2002, σ. 1).

Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων για τη Μεταβατική Διευκόλυνση, σε τιμές 1999, ανέρχονται σε 200 εκατομμύρια ευρώ το 2004, 120 εκατομμύρια ευρώ το 2005 και 60 εκατομμύρια ευρώ το 2006. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των Δημοσιονομικών Προοπτικών, όπως αυτές ορίζονται από τη διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999.

ΑΡΘΡΟ 24

1. Δημιουργείται διευκόλυνση Σένγκεν, ως προσωρινό μέσο, με στόχο να βοηθήσει τα δικαιούχα κράτη μέλη, από την 1η Μαΐου 2004 και μέχρι το τέλος του 2006, να χρηματοδοτούν δράσεις στα νέα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης για την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και του ελέγχου στα εξωτερικά σύνορα.

Προκειμένου να διορθωθούν οι ελλείψεις που διαπιστώνονται κατά την προετοιμασία της συμμετοχής στο Σένγκεν, οι ακόλουθες μορφές δράσης είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης Σένγκεν:

- α) επενδύσεις στην κατασκευή, ανακαίνιση ή αναβάθμιση της υποδομής των συνοριακών σημείων διέλευσης και συναφών κτιρίων,
- β) επενδύσεις σε κάθε είδος λειτουργικού εξοπλισμού (π.χ. εργαστηριακού εξοπλισμού, μέσων ανίχνευσης, υλικού και λογισμικού του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν-SIS II, μέσων μεταφοράς),
- γ) εκπαίδευση μεθοριακών φρουρών,
- δ) στήριξη δαπανών υλικοτεχνικής υποστήριξης και επιχειρήσεων.

2. Τα ακόλουθα ποσά διατίθενται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης Σένγκεν υπό μορφήν κατ' αποκοπήν επιδοτήσεων από την ημερομηνία της προσχώρησης στα δικαιούχα κράτη μέλη που απαριθμούνται κατωτέρω:

	2004	2005	2006
Εσθονία	22,90	(εκατομμ. ευρώ, τιμές 1999)	22,90

Λεττονία	23,70	23,70	23,70
Λιθουανία	44,78	61,07	29,85
Ουγγαρία	49,30	49,30	49,30
Πολωνία	93,34	93,33	93,33
Σλοβενία	35,64	35,63	35,63
Σλοβακία	15,94	15,93	15,93

3. Τα δικαιούχα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη για την επιλογή και την εφαρμογή των επιμέρους ενεργειών σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Φέρουν επίσης την ευθύνη για τον συντονισμό της χρήσης της διευκόλυνσης Σένγκεν με τη βοήθεια άλλων μέσων της Ένωσης, την εξασφάλιση της συμβατότητας με τις πολιτικές και τα μέτρα της Ένωσης και τη συμμόρφωση με τον δημοσιονομικό κανονισμό ο οποίος εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή με τον ευρωπαϊκό νόμο που τον αντικαθιστά.

Οι κατ’ αποκοπήν επιδοτήσεις χρησιμοποιούνται εντός τριετίας από την πρώτη πληρωμή και τα αχρησιμοποίητα ή αδικαιολογήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται από την Επιτροπή. Τα δικαιούχα κράτη μέλη υποβάλλουν, το αργότερο έξι μήνες μετά την εκπνοή της τριετούς προθεσμίας, γενική έκθεση για την οικονομική εκτέλεση των κατ’ αποκοπήν επιδοτήσεων με δήλωση που δικαιολογεί τις δαπάνες.

Το δικαιούχο κράτος ασκεί την αρμοδιότητα αυτή χωρίς να θίγει την αρμοδιότητα της Επιτροπής για την εφαρμογή του προϋπολογισμού της Ένωσης και σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω δημοσιονομικού κανονισμού ή του ευρωπαϊκού νόμου που τον αντικαθιστά οι οποίες εφαρμόζονται στην αποκεντρωμένη διαχείριση.

4. Η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου, μέσω της Υπηρεσίας καταπολέμησης της απάτης (OLAF). Η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορούν επίσης να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους, σύμφωνα με τις δέουσες διαδικασίες.

5. Η Επιτροπή δύναται να θεσπίζει κάθε απαραίτητη τεχνική διάταξη για τη λειτουργία αυτής της διευκόλυνσης Σένγκεν.

ΑΡΘΡΟ 25

Τα ποσά που αναφέρονται στα άρθρα 18, 19, 23 και 24 αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, στα πλαίσια της τεχνικής αναπροσαρμογής που προβλέπεται στην παράγραφο 15 της Διοργανικής Συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999.

ΑΡΘΡΟ 26

Δυνατότητες πριν από το 2007

1. Εάν, εντός περιόδου διάρκειας έως και τριών ετών από την 1η Μαΐου 2004, προκύψουν σοβαρές και, ενδεχομένως, παρατεινόμενες δυσχέρειες σε έναν τομέα οικονομικής δραστηριότητας, ή δυσχέρειες που μπορούν να επιφέρουν σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης ορισμένης περιοχής, ένα νέο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει άδεια λήψης προστατευτικών μέτρων για να αντιμετωπίσει την κατάσταση και να προσαρμόσει τον εν λόγω τομέα στην οικονομία της εσωτερικής αγοράς.

Με τους ίδιους όρους, κάθε παρόν κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει άδεια λήψης προστατευτικών μέτρων έναντι ενός ή πλειόνων νέων κρατών μελών.

H Epitropή εκδίδει αποφάσεις για προστατευτικά μέτρα

H Epitropή εκδίδει αποφάσεις σε περίπτωση σοβαρής βλάβης

2. Αιτήσει του ενδιαφερομένου κράτους, η Επιτροπή εκδίδει, με επείγουσα διαδικασία, τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή τις ευρωπαϊκές αποφάσεις που θεσπίζουν τα προστατευτικά μέτρα τα οποία θεωρεί αναγκαία και προσδιορίζει συγχρόνως τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής τους.

Σε περίπτωση σοβαρών οικονομικών δυσχερειών και μετά από ρητή αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, η Επιτροπή αποφασίζει εντός πέντε εργασίμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης, που συνοδεύεται από τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία. Τα μέτρα που αποφασίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο εφαρμόζονται αμέσως, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών και δεν συνεπάγονται συνοριακούς ελέγχους.

3. Τα μέτρα που έχουν επιτραπεί βάσει της παραγράφου 2 μπορούν να παρεκκλίνουν από τους κανόνες του Συντάγματος και ιδίως από το παρόν Πρωτόκολλο, κατά το μέτρο και για το χρονικό διάστημα που είναι απόλυτα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Κατά προτεραιότητα, επιλέγονται τα μέτρα που διαταράσσουν το λιγότερο δυνατόν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

ΑΡΘΡΟ 27

Εάν ένα νέο κράτος μέλος παραλείπει να εκπληρώσει δεσμεύσεις που ανέλαβε στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων προσχώρησης, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων για οποιαδήποτε τομεακή πολιτική που αφορά οικονομικές δραστηριότητες με διασυνοριακές επιπτώσεις, προξενώντας έτσι σοβαρή βλάβη ή άμεσο κίνδυνο σοβαρής βλάβης στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή δύναται, εντός περιόδου διάρκειας έως και τριών ετών μετά την 1η Μαΐου 2004, κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως κράτους μέλους είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας, να εκδίδει ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή ευρωπαϊκές αποφάσεις που θεσπίζουν τα δέοντα μέτρα.

Τα μέτρα είναι ανάλογα προς τη δυσλειτουργία της αγοράς, προτιμώνται δε εκείνα τα οποία διαταράσσουν το λιγότερο τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, και, ενδεχομένως, η εφαρμογή των υπαρχόντων τομεακών μηχανισμών διασφάλισης. Τα εν λόγω μέτρα διασφάλισης δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένων περιορισμών στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Τα μέτρα παραμένουν σε ισχύ μόνον επί όσο διάστημα είναι απολύτως απαραίτητο, και, εν πάσῃ περιπτώσει, αίρονται μόλις εκπληρωθεί η οικεία δέσμευση. Μπορούν όμως να εφαρμόζονται και

πέραν της περιόδου που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο ενόσω δεν έχουν εκπληρωθεί οι οικείες δεσμεύσεις. Η Επιτροπή μπορεί να προσαρμόζει τα μέτρα ανάλογα με την πρόοδο του ενδιαφερόμενου νέου κράτους μέλους στην εκπλήρωση των δεσμεύσεών του. Η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως το Συμβούλιο προτού καταργήσει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή τις ευρωπαϊκές αποφάσεις που θεσπίζουν τα μέτρα διασφάλισης και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις τυχόν παρατηρήσεις του Συμβουλίου επ' αυτού.

ΑΡΘΡΟ 28

Εάν σε ένα νέο κράτος μέλος ανακύψουν σοβαρές ελλείψεις ή διαφανεί άμεσος κίνδυνος σοβαρών ελλείψεων στη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, την πορεία της υλοποίησης ή την εφαρμογή των αποφάσεων-πλαισίου ή άλλων συναφών δεσμεύσεων, μέσων συνεργασίας και αποφάσεων περί αμοιβαίας αναγνωρίσεως στο χώρο του ποινικού δικαίου βάσει του Τίτλου VI της Συνθήκης ΕΕ και των οδηγιών και κανονισμών περί αμοιβαίας αναγνωρίσεως σε θέματα αστικού δικαίου βάσει του Τίτλου IV της Συνθήκης ΕΚ καθώς και των ευρωπαϊκών νόμων και νόμων-πλαισίων που εκδίδονται βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, κεφάλαιο IV, τμήματα 3 και 4, του Συντάγματος, η Επιτροπή δύναται, εντός περιόδου διάρκειας έως και τριών ετών από την 1η Μαΐου 2004, κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως κράτους μέλους, είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας, και κατόπιν διαβουλεύσεως με τα κράτη μέλη να εκδίδει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή τις ευρωπαϊκές αποφάσεις για τη θέσπιση των κατάλληλων μέτρων προσδιορίζοντας τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής τους.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να λαμβάνουν τη μορφή της προσωρινής αναστολής της εφαρμογής των οικείων διατάξεων και αποφάσεων στις σχέσεις μεταξύ ενός νέου κράτους μέλους και οιουδήποτε άλλου κράτους μέλους ή κρατών μελών, χωρίς να θίγεται η συνέχιση της στενής δικαστικής συνεργασίας. Τα μέτρα παραμένουν σε ισχύ μόνον επί όσο διάστημα είναι απολύτως απαραίτητο, και, εν πάσῃ περιπτώσει, αίρονται μόλις θεραπευθούν οι ελλείψεις. Μπορούν όμως να εφαρμόζονται και πέραν της περιόδου που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο ενόσω οι ελλείψεις αυτές εξακολουθούν να υφίστανται. Η Επιτροπή μπορεί να προσαρμόζει τα μέτρα κατόπιν διαβουλεύσεως με τα κράτη μέλη ανάλογα με την πρόοδο του ενδιαφερόμενου νέου κράτους μέλους στη θεραπεία των ελλείψεων. Η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως το Συμβούλιο προτού καταργήσει τα μέτρα διασφάλισης και λαμβάνει δεόντως υπόψη τις τυχόν παρατηρήσεις του Συμβουλίου επ' αυτού.

ΑΡΘΡΟ 29

Προκειμένου να μη διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η εφαρμογή των εθνικών κανόνων των νέων κρατών μελών κατά τις μεταβατικές περιόδους που αναφέρουν τα Παραρτήματα V έως XIV της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 δεν πρέπει να οδηγεί

σε ελέγχους στα σύνορα μεταξύ κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 30

Σε περίπτωση που απαιτούνται μεταβατικά μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς που εφαρμόζεται σήμερα στα νέα κράτη μέλη στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, υπό τους όρους που προβλέπονται στο παρόν Πρωτόκολλο, τα μέτρα αυτά θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 42, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/2001 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2001, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της ζάχαρης¹⁸, ή, ανάλογα με την περίπτωση, στα αντίστοιχα άρθρα των λοιπών κανονισμών περί της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών ή των ευρωπαϊκών νόμων που τους αντικαθιστούν ή με τη σχετική διαδικασία που προβλέπεται στην εφαρμοστέα νομοθεσία. Η λήψη των μεταβατικών μέτρων του παρόντος άρθρου είναι δυνατή για περίοδο τριών ετών από την 1η Μαΐου 2004, και η εφαρμογή τους περιορίζεται μόνο εντός της περιόδου αυτής. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου μπορεί να παρατείνει την περίοδο αυτή. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

¹⁸ ΕΕ L 178, 30.6.2001, σ. 1.

ΑΡΘΡΟ 31

Σε περίπτωση που απαιτούνται μεταβατικά μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς που εφαρμόζεται σήμερα στα νέα κράτη μέλη στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή των κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών διατάξεων της Ένωσης, τα μέτρα αυτά θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία που προβλέπεται στην εφαρμοστέα νομοθεσία. Η λήψη των μεταβατικών μέτρων είναι δυνατή για περίοδο τριών ετών από την 1η Μαΐου 2004, και η εφαρμογή τους περιορίζεται μόνο εντός της περιόδου αυτής.

ΑΡΘΡΟ 32

1. Η θητεία των νέων μελών των επιτροπών, ομάδων και λοιπών φορέων που απαριθμούνται στο Παράρτημα XVI της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των μελών που ασκούν καθήκοντα κατά την 1η Μαΐου 2004.
2. Η θητεία των νέων μελών των επιτροπών και ομάδων που έχουν συσταθεί από την Επιτροπή και απαριθμούνται στο Παράρτημα XVII της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία των μελών που ασκούν καθήκοντα κατά την 1η Μαΐου 2004.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΦΑΡΜΟΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

ΑΡΘΡΟ 33

Από την 1η Μαΐου 2004, τα νέα κράτη μέλη θεωρούνται αποδέκτες των οδηγιών και αποφάσεων κατά την έννοια του άρθρου 249 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 161 της Συνθήκης EKAЕ, εφόσον οι εν λόγω οδηγίες και αποφάσεις απευθύνονται σε όλα τα παρόντα κράτη μέλη. Εξαιρουμένων των οδηγιών και αποφάσεων που τίθενται σε ισχύ βάσει του άρθρου 254, παράγραφοι 1 και 2 της Συνθήκης ΕΚ, λογίζεται ότι οι ανωτέρω οδηγίες και αποφάσεις έχουν κοινοποιηθεί στα νέα κράτη μέλη κατά την 1η Μαΐου 2004.

ΑΡΘΡΟ 34

Τα νέα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τα μέτρα που απαιτούνται για να συμμορφωθούν, από την 1η Μαΐου 2004, προς τις διατάξεις των οδηγιών και αποφάσεων κατά την έννοια του άρθρου 249 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 161 της Συνθήκης EKAЕ, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετική προθεσμία στα Παραρτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 15 ή σε άλλες διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 35

Εκτός εάν ορίζεται άλλως, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, εκδίδει τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή τις ευρωπαϊκές αποφάσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων που περιέχονται στα Παραρτήματα III και IV της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 που αναφέρουν τα άρθρα 12 και 13 του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 36

1. Όταν απαιτείται, συνεπεία της προσχώρησης, προσαρμογή των πράξεων των θεσμικών οργάνων που είχαν εκδοθεί πριν από την 1η Μαΐου 2004 και οι αναγκαίες προσαρμογές δεν έχουν προβλεφθεί στο παρόν Πρωτόκολλο, οι προσαρμογές αυτές διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2 και τίθενται σε ισχύ από την 1η Μαΐου 2004.
2. Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, ή η Επιτροπή, ανάλογα με το ποιο εκ των δύο οργάνων είχε εκδώσει τις αρχικές πράξεις, εκδίδει τις αναγκαίες προς τούτο πράξεις.

ΑΡΘΡΟ 37

Οι νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις οι οποίες εξασφαλίζουν, στην επικράτεια των νέων κρατών μελών, την προστασία της υγείας των εργαζομένων και του ευρέος κοινού από τους κινδύνους από ιονίζουσες ακτινοβολίες, γνωστοποιούνται, σύμφωνα με το άρθρο 33 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, από τα κράτη αυτά στην Επιτροπή εντός τριών μηνών από την 1η Μαΐου 2004.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ 16ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2003

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 38

Το Βασίλειο της Ισπανίας καταβάλλει το ποσό των 309 686 775 ευρώ που αντιστοιχεί στο μερίδιό του επί του κεφαλαίου το οποίο έχει καταβληθεί για την αύξηση του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του. Η συμβολή αυτή καταβάλλεται σε οκτώ ίσες δόσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες στις 30 Σεπτεμβρίου 2004, 30 Σεπτεμβρίου 2005, 30 Σεπτεμβρίου 2006, 31 Μαρτίου 2007, 30 Σεπτεμβρίου 2007, 31 Μαρτίου 2008, 30 Σεπτεμβρίου 2008 και στις 31 Μαρτίου 2009.

Το Βασίλειο της Ισπανίας συμβάλλει, σε οκτώ ίσες δόσεις, ληξιπρόθεσμες κατά τις προαναφερόμενες ημερομηνίες, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις που ισοδυναμούν προς αποθεματικό, καθώς και στο ποσό που θα διατεθεί επιπλέον στα αποθεματικά και στις προβλέψεις, το οποίο περιλαμβάνει το υπόλοιπο του λογαριασμού κερδών και ζημιών στα τέλη του μηνός που προηγείται της προσχώρησης, όπως αυτά εμφαίνονται στον ισολογισμό της Τράπεζας, με ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 4,1292% των αποθεματικών και προβλέψεων.

ΑΡΘΡΟ 39

Από την 1η Μαΐου 2004, τα νέα κράτη μέλη καταβάλλουν τα εξής ποσά που αντιστοιχούν στο μερίδιό τους επί του κεφαλαίου το οποίο έχει καταβληθεί για το αναληφθέν κεφάλαιο όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του καταστατικού:

Πολωνία	170.563.175 ευρώ
Τσεχική Δημοκρατία	62.939.275 ευρώ
Ουγγαρία	59.543.425 ευρώ
Σλοβακία	21.424.525 ευρώ
Σλοβενία	19.890.750 ευρώ
Λιθουανία	12.480.875 ευρώ
Κύπρος	9.169.100 ευρώ
Λεττονία	7.616.750 ευρώ
Εσθονία	5.882.000 ευρώ
Μάλτα	3.490.200 ευρώ

Οι συμβολές αυτές καταβάλλονται σε οκτώ ίσες δόσεις που καθίστανται ληξιπρόθεσμες στις 30 Σεπτεμβρίου 2004, 30 Σεπτεμβρίου 2005, 30 Σεπτεμβρίου 2006, 31 Μαρτίου 2007, 30 Σεπτεμβρίου 2007, 31 Μαρτίου 2008, 30 Σεπτεμβρίου 2008 και στις 31 Μαρτίου 2009.

ΑΡΘΡΟ 40

Τα νέα κράτη μέλη συμβάλλουν, σε οκτώ ίσες δόσεις, ληξιπρόθεσμες κατά τις ημερομηνίες του άρθρου 39, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις που ισοδυναμούν προς αποθεματικά, καθώς και στο ποσό που θα διατεθεί επιπλέον στα αποθεματικά και στις προβλέψεις, το οποίο περιλαμβάνει το υπόλοιπο του λογαριασμού κερδών και ζημιών στα τέλη του Απριλίου 2004, όπως αυτά εμφαίνονται στον ισολογισμό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με ποσό που αντιστοιχεί στα εξής ποσοστά των αποθεματικών και προβλέψεων:

Πολωνία	2,2742%
Τσεχική Δημοκρατία	0,8392%
Ουγγαρία	0,7939%
Σλοβακία	0,2857%
Σλοβενία	0,2652%
Λιθουανία	0,1664%
Κύπρος	0,1223%
Λεττονία	0,1016%
Εσθονία	0,0784%
Μάλτα	0,0465%

ΑΡΘΡΟ 41

Το κεφάλαιο και οι πληρωμές των άρθρων 38, 39 και 40 καταβάλλονται από το Βασίλειο της Ισπανίας και τα νέα κράτη μέλη χρηματικώς σε ευρώ, εκτός παρεκκλίσεως η οποία αποφασίζεται με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

Τσεχική χαλυβουργία

**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ
ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑΣ**

ΑΡΘΡΟ 42

*Προϋποθέσεις κρατικής
ενίσχυσης*

1. Παρά τα άρθρα III-167 και III-168 του Συντάγματος, οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγεί η Τσεχική Δημοκρατία για την αναδιάρθρωση συγκεκριμένων τομέων της τσεχικής χαλυβουργίας από το 1997 έως το 2003, θεωρούνται συμβατές προς την εσωτερική αγορά, εφόσον:

- a) η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 για τα προϊόντα ΕΚΑΧ το οποίο προσαρτάται στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Τσεχικής Δημοκρατίας, αφετέρου¹⁹, έχει παραταθεί έως την 1η Μαΐου 2004,

¹⁹ EE L 360, 31.12.1994, σ. 2.

- b) οι διαδικασίες που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, βάσει του οποίου παρατάθηκε το προαναφερθέν Πρωτόκολλο, τηρηθούν καθ' όλη την περίοδο 2002-2006,
- c) τηρηθούν οι όροι του παρόντος Τίτλου, και
- d) δεν καταβληθεί καμία κρατική ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της τσεχικής χαλυβουργίας μετά την 1η Μαΐου 2004.

2. Η αναδιάρθρωση του τομέα της τσεχικής χαλυβουργίας, όπως περιγράφεται στα επιχειρηματικά προγράμματα των εταιρειών που απαριθμούνται στο Παράρτημα 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 (στο εξής «δικαιούχοι εταιρείες»), και τηρουμένων των όρων του παρόντος Τίτλου, πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006 (στο εξής «τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης»).

3. Μόνο οι «δικαιούχοι εταιρείες» είναι επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης της τσεχικής χαλυβουργίας.

4. Μία δικαιούχος εταιρεία δεν μπορεί:

- a) σε περίπτωση συγχώνευσης με εταιρεία που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, να μεταβιβάσει στην εταιρεία αυτή το ευεργέτημα της ενίσχυσης που της έχει χορηγηθεί,

- β) να αναλάβει τα περιουσιακά στοιχεία εταιρείας που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, η οποία πτωχεύει κατά το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006.
5. Κάθε μελλοντική ιδιωτικοποίηση οιασδήποτε εκ των δικαιούχων εταιρειών πρέπει να τηρεί τους όρους και τις αρχές σχετικά με τη βιωσιμότητα, τις κρατικές ενισχύσεις και τη μείωση της παραγωγής, όπως ορίζονται στον παρόντα Τίτλο.
6. Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης που χορηγείται στις δικαιούχους εταιρείες προσδιορίζεται βάσει των αιτιολογήσεων που εκτίθενται στο εγκριθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης της τσεχικής χαλυβουργίας και τα επί μέρους επιχειρηματικά προγράμματα που εγκρίνονται από το Συμβούλιο. Όμως, εν πάσῃ περιπτώσει, η καταβαλλόμενη κατά το διάστημα 1997-2003 ενίσχυση περιορίζεται στο ποσό των 14 147 425 201 CZK, κατ' ανώτατο όριο. Από αυτό το συνολικό ποσό, η Nová Huť λαμβάνει 5 700 075 201 CZK κατ' ανώτατο όριο, η Vítkovice Steel 8 155 350 000 CZK κατ' ανώτατο όριο και η Válcovny Plechu Frýdek Místek 292 000 000 CZK κατ' ανώτατο όριο, ανάλογα με τις απαιτήσεις που περιέχονται στο εγκριθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης. Η ενίσχυση χορηγείται άπαξ. Η Τσεχική Δημοκρατία δεν χορηγεί καμία άλλη κρατική ενίσχυση με σκοπό την αναδιάρθρωση της τσεχικής χαλυβουργίας.
7. Η καθαρή μείωση δυναμικού που πρέπει να επιτευχθεί από την Τσεχική Δημοκρατία για τα τελικά προϊόντα, κατά την περίοδο 1997-2006, είναι 590 000 τόνοι.
- Η μείωση δυναμικού μετράται μόνον βάσει του οριστικού κλεισίματος των εγκαταστάσεων παραγωγής με καταστροφή της υποδομής τους, έτσι ώστε οι εγκαταστάσεις αυτές να μην μπορούν να τεθούν εκ νέου σε λειτουργία. Δήλωση πτώχευσης χαλυβουργικής εταιρείας δεν χαρακτηρίζεται ως μείωση δυναμικού.
- Οι εν λόγω μειώσεις δυναμικού, μαζί με κάθε άλλη η οποία κρίνεται αναγκαία στο πλαίσιο των προγραμμάτων αναδιάρθρωσης, ολοκληρώνονται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του Παραρτήματος 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.
8. Η Τσεχική Δημοκρατία αίρει, κατά την προσχώρηση, τους εμπορικούς φραγμούς στην αγορά του άνθρακα, σύμφωνα με το κεκτημένο, ώστε να μπορούν οι τσεχικές χαλυβουργικές εταιρείες να έχουν πρόσβαση στον άνθρακα σε τιμές διεθνούς αγοράς.

9. Το επιχειρηματικό πρόγραμμα για τη δικαιούχο εταιρεία Nová Huť τίθεται σε εφαρμογή. Ειδικότερα:

- a) η μονάδα Vysoké Pece Ostrava εντάσσεται στο οργανωτικό πλαίσιο της Nová Huť μέσω της απόκτησης της πλήρους κυριότητας. Ορίζεται προθεσμία για τη συγχώνευση αυτή, καθώς και ο υπεύθυνος για την υλοποίησή της.
- β) οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης επικεντρώνονται στα εξής:
  - i) μετεξέλιξη της Nová Huť ώστε να προσανατολισθεί προς την εμπορία αντί της παραγωγής και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των διοικητικών της στελεχών, με μεγαλύτερη διαφάνεια σε θέματα κόστους,
  - ii) η Nová Huť πρέπει να επανεξετάσει το φάσμα προϊόντων που παράγει και να εισχωρήσει σε αγορές με υψηλότερη προστιθέμενη αξία,
  - iii) η Nová Huť πρέπει να προβεί στις αναγκαίες επενδύσεις για να επιτευχθεί υψηλότερη ποιότητα τελικών προϊόντων στο άμεσο μέλλον, μετά την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης,
- γ) απαιτείται αναδιάρθρωση της απασχόλησης. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2006, επιτυγχάνονται επίπεδα παραγωγικότητας συγκρίσιμα με αυτά που επιτυγχάνονται σε ομάδες προϊόντων χαλυβουργικών βιομηχανιών της Ένωσης, βάσει των ενοποιημένων στοιχείων των ενδιαφερόμενων δικαιούχων εταιρειών.
- δ) η συμμόρφωση με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας επιτυγχάνεται μέχρι την προσχώρηση. Για τον σκοπό αυτό προβλέπονται οι αναγκαίες επενδύσεις στο επιχειρηματικό πρόγραμμα. Το αυτό ισχύει για τις επενδύσεις που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, ώστε να εξασφαλίσθει η συμμόρφωση με την οδηγία 96/61/EK του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης¹ έως την 1η Νοεμβρίου 2007.

²⁰ EE L 257, 10.10.1996, σ. 26.

10. Το επιχειρηματικό πρόγραμμα για τη δικαιούχο εταιρεία Vítkovice Steel τίθεται σε εφαρμογή. Ειδικότερα:

- a) Η εγκατάσταση Duo Mill πρέπει να κλείσει οριστικά το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006. Σε περίπτωση αγοράς της εταιρείας από στρατηγικό επενδυτή, η σύμβαση αγοράς εξαρτάται από τον όρο της

παύσης λειτουργίας μέχρι την προαναφερθείσα ημερομηνία.

- β) οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης επικεντρώνονται στα εξής:
- i) αύξηση των απευθείας πωλήσεων και μεγαλύτερη έμφαση στη μείωση του κόστους, στοιχεία βασικά για μια αποτελεσματικότερη επιχειρηματική διαχείριση,
  - ii) προσαρμογή στη ζήτηση της αγοράς και μεταστροφή σε προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας,
  - iii) επίσπευση των προτεινόμενων επενδύσεων στον δευτερογενή χαλυβουργικό τομέα από το 2004 στο 2003, προκειμένου να καταστεί η εταιρεία ανταγωνιστική ως προς την ποιότητα μάλλον παρά ως προς τις τιμές.
- γ) η συμμόρφωση με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας επιτυγχάνεται μέχρι την 1η Μαΐου 2004. Για τον σκοπό αυτό προβλέπονται οι αναγκαίες επενδύσεις στο επιχειρηματικό πρόγραμμα, όπως και οι μελλοντικές επενδύσεις που θα χρειαστούν για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης.

11. Το επιχειρηματικό πρόγραμμα για τη δικαιούχο εταιρεία Válcovny Plechu Frýdek Místek (VPFM), τίθεται σε εφαρμογή. Ειδικότερα:

- a) οι εγκαταστάσεις θερμής ελάσεως αριθ. 1 και 2 πρέπει να κλείσουν οριστικά κατά τα τέλη του 2004.
- β) οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης επικεντρώνονται στα εξής:
- i) πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων για να επιτευχθεί υψηλότερη ποιότητα των τελικών προϊόντων στο άμεσο μέλλον, μετά την υπογραφή της Συνθήκης Προσχώρησης,
  - ii) προτεραιότητα στην υλοποίηση βασικών ευκαιριών βελτίωσης της κερδοφορίας που έχουν εντοπισθεί (μεταξύ άλλων αναδιάρθρωση της απασχόλησης, μείωση των δαπανών, βελτίωση της απόδοσης, αναπροσανατολισμός της διανομής).

12. Οποιεσδήποτε συνακόλουθες μεταβολές του γενικού προγράμματος αναδιάρθρωσης και των ειδικών προγραμμάτων, πρέπει να συμφωνούνται από την Επιτροπή και, οσάκις ενδείκνυται, από το Συμβούλιο.

13. Η υλοποίηση της αναδιάρθρωσης διεξάγεται με όρους πλήρους διαφάνειας και βάσει υγιών αρχών της οικονομίας της αγοράς.

14. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης και την εκπλήρωση των όρων του παρόντος Τίτλου όσον αφορά τη βιωσιμότητα, τις κρατικές ενισχύσεις και τις μειώσεις δυναμικού πριν και μετά την 1η Μαΐου 2004, έως τη λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 15 έως 18. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο.
15. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο παρακολουθούν τα σημεία συγκριτικής αξιολόγησης της αναδιάρθρωσης, που αναφέρονται στο Παράρτημα 3 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003. Οι αναφορές του Παραρτήματος αυτού στην παράγραφο 16 του εν λόγω Πρωτοκόλλου θεωρούνται αναφορές στην παράγραφο 16 του παρόντος άρθρου.
16. Στην παρακολούθηση περιλαμβάνονται ανεξάρτητες αξιολογήσεις οι οποίες διεξάγονται το 2003, 2004, 2005 και 2006. Το τεστ βιωσιμότητας της Επιτροπής αποτελεί σημαντικό στοιχείο προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι επιτεύχθηκε βιωσιμότητα.
17. Η Τσεχική Δημοκρατία συνεργάζεται πλήρως με την Επιτροπή όσον αφορά όλες τις ρυθμίσεις σχετικά με την παρακολούθηση. Ειδικότερα:
- α) η Τσεχική Δημοκρατία υποβάλλει εκθέσεις στην Επιτροπή ανά εξάμηνο σχετικά με την αναδιάρθρωση των δικαιούχων εταιρειών, το αργότερο στις 15 Μαρτίου και στις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, μέχρι το τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης,
  - β) η πρώτη έκθεση φθάνει στην Επιτροπή μέχρι τις 15 Μαρτίου 2003 και η τελευταία μέχρι τις 15 Μαρτίου 2007, εκτός εάν η Επιτροπή αποφασίσει άλλως,
  - γ) οι εκθέσεις περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την παρακολούθηση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης και της μείωσης και χρήσης δυναμικού και παρέχουν επαρκή χρηματοοικονομικά στοιχεία, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση του κατά πόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του παρόντος Τίτλου. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που ορίζονται στο Παράρτημα 4, του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, τις οποίες η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματος να τροποποιεί ανάλογα με τις εμπειρίες της από τη διαδικασία παρακολούθησης. Επιπροσθέτως των επιμέρους επιχειρηματικών εκθέσεων για τις δικαιούχους εταιρείες, -καταρτίζεται επίσης έκθεση για τη συνολική κατάσταση του τσεχικού χαλυβουργικού τομέα, η οποία συμπεριλαμβάνει τις πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις,
  - δ) η Τσεχική Δημοκρατία υποχρεώνει τις δικαιούχους εταιρείες να

αποκαλύπτουν όλα τα σχετικά στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν, υπό άλλες συνθήκες, να θεωρηθούν εμπιστευτικά. Στις εκθέσεις της προς το Συμβούλιο, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι δεν αποκαλύπτονται εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικές με συγκεκριμένη εταιρεία.

18. Η Επιτροπή δύναται ανά πάσα στιγμή να αναθέτει σε ανεξάρτητο σύμβουλο να αξιολογεί τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, να διενεργεί οιαδήποτε αναγκαία έρευνα και να υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.

19. Εάν η Επιτροπή, με βάση τις εκθέσεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 17, ορίσει ότι υφίστανται ουσιαστικές παρεκκλίσεις από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία με βάση τα οποία διεξήχθη η αξιολόγηση της βιωσιμότητας, μπορεί να ζητήσει από την Τσεχική Δημοκρατία να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ενίσχυση των μέτρων αναδιάρθρωσης των αφορώμενων δικαιούχων εταιρειών.

20. Εφόσον από την παρακολούθηση προκύψει ότι:

- a) δεν έχουν τηρηθεί οι όροι των μεταβατικών ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στον παρόντα Τίτλο, ή ότι
- β) δεν έχουν τηρηθεί οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της παράτασης της περιόδου κατά την οποία η Τσεχική Δημοκρατία μπορεί, κατ' εξαίρεση, να χορηγεί κρατική ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της χαλυβουργίας της δυνάμει της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τη σύνδεση μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Τσεχικής Δημοκρατίας, αφετέρου²¹, ή ότι

²¹ EE L 360, 31.12.1994, σ. 2.

- γ) η Τσεχική Δημοκρατία, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης, χορήγησε πρόσθετη ασύμβατη κρατική ενίσχυση στη χαλυβουργία, και ιδίως στις δικαιούχους εταιρείες,

δεν ισχύουν οι μεταβατικές ρυθμίσεις που περιέχονται στον παρόντα Τίτλο.

Η Επιτροπή λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα, απαιτώντας από την ενδιαφερόμενη εταιρεία να επιστρέψει τυχόν ενίσχυση που της έχει χορηγηθεί κατά παράβαση των όρων του παρόντος Τίτλου.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΑΡΘΡΟ 43

1. Οι Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων περιλαμβάνονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και, προς τούτο, οι πράξεις περί τελωνείων και κοινής εμπορικής πολιτικής, οι οποίες αναφέρονται στο Πρώτο Μέρος του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, εφαρμόζονται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων με τις τροποποιήσεις που ορίζονται στο εν λόγω Παράρτημα. Στο εν λόγω Παράρτημα, η αναφορά στο «παρόν Πρωτόκολλο» πρέπει να θεωρείται ως αναφορά στον Παρόντα Τίτλο.
2. Οι πράξεις της Ένωσης περί φόρων κύκλου εργασιών, ειδικών φόρων κατανάλωσης και άλλων μορφών έμμεσης φορολογίας, οι οποίες απαριθμούνται στο Δεύτερο Μέρος του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, εφαρμόζονται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων με τις τροποποιήσεις που ορίζονται στο εν λόγω Παράρτημα, καθώς και με τις σχετικές διατάξεις οι οποίες ισχύουν για την Κύπρο, όπως ορίζονται στο παρόν Πρωτόκολλο.
3. Οι πράξεις της Ένωσης οι οποίες απαριθμούνται στο Τρίτο Μέρος του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, τροποποιούνται όπως ορίζεται στο εν λόγω Παράρτημα, προκειμένου το Ηνωμένο Βασίλειο να μπορέσει να διατηρήσει τις δασμολογικές και φορολογικές ατέλειες και απαλλαγές οι οποίες παρέχονται βάσει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας (στο εξής «Συνθήκη Εγκαθίδρυσης»), για τις προμήθειες των ενόπλων δυνάμεών του και του συνδεδεμένου με αυτές προσωπικού.

ΑΡΘΡΟ 44

Τα άρθρα III-225 έως III-232 του Συντάγματος, καθώς και οι διατάξεις που θεσπίστηκαν βάσει αυτών και οι διατάξεις που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο III-278, παράγραφος 4, στοιχείο β), του Συντάγματος, εφαρμόζονται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου.

ΑΡΘΡΟ 45

Τα πρόσωπα που διαμένουν ή εργάζονται στο έδαφος των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων, τα οποία, δυνάμει διευθετήσεων που έγιναν σύμφωνα με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης και τη σχετική Ανταλλαγή Διακοινώσεων της 16ης Αυγούστου 1960, υπάγονται στην περί κοινωνικής ασφαλίσεως νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντιμετωπίζονται, για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους

που διακινούνται εντός της Κοινότητος²², ως πρόσωπα που διαμένουν ή εργάζονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

²² ΕΕ L 149, 5.7.1971, σ. 2.

ΑΡΘΡΟ 46

1. Δεν απαιτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία να διενεργεί ελέγχους στα πρόσωπα που διέρχονται από τα χερσαία και θαλάσσια όριά της με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, και δεν ισχύουν για τα πρόσωπα αυτά οι περιορισμοί της Ένωσης όσον αφορά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο διενεργεί ελέγχους στα πρόσωπα που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που ορίζονται στο Τέταρτο Μέρος του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

ΑΡΘΡΟ 47

Το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει μετά από πρόταση της Επιτροπής, με σκοπό να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή των στόχων του παρόντος Τίτλου, ευρωπαϊκή απόφαση με σκοπό να τροποποιήσει τα άρθρα 43 έως 46, συμπεριλαμβανομένου του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 ή να εφαρμόσει άλλες διατάξεις του Συντάγματος και των πράξεων της Ένωσης στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ενδεχομένως ορίζει. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα. Η Επιτροπή διαβουλεύεται με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Κυπριακή Δημοκρατία πριν υποβάλει σχετική πρόταση.

ΑΡΘΡΟ 48

1. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του παρόντος Τίτλου στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων. Ειδικότερα:

- a) το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των κοινοτικών μέτρων που ορίζονται στον παρόντα Τίτλο όσον αφορά τους τομείς των τελωνείων, της έμμεσης φορολογίας και της κοινής εμπορικής πολιτικής σχετικά με προϊόντα που εισέρχονται στη νήσο Κύπρο ή εξέρχονται από αυτήν μέσω λιμένος ή αερολιμένος ευρισκόμενου εντός των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων,
- b) οι τελωνειακοί έλεγχοι επί των προϊόντων τα οποία εισάγονται στη νήσο Κύπρο ή εξάγονται από αυτήν οι ένοπλες δυνάμεις του

Ηνωμένου Βασιλείου, μέσω λιμένος ή αερολιμένος ευρισκόμενου στην Κυπριακή Δημοκρατία, μπορούν να διενεργούνται εντός των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων,

- γ) το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπεύθυνο για την έκδοση οιωνδήποτε γενικών ή ειδικών αδειών και πιστοποιητικών που μπορεί να απαιτούνται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας της Ένωσης όσον αφορά προϊόντα τα οποία εισάγουν στη νήσο Κύπρο ή εξάγουν από αυτήν οι ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου.
2. Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την πληρωμή οιωνδήποτε κονδυλίων της Ένωσης τα οποία οφείλονται σε πρόσωπα, στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, δυνάμει της εφαρμογής της κοινής γεωργικής πολιτικής στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων σύμφωνα με το άρθρο 44. Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι υπόλογη στην Επιτροπή για τις δαπάνες αυτές.
3. Υπό την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να αναθέσει στις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, σύμφωνα με διευθετήσεις που έγιναν δυνάμει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, την εκτέλεση καθηκόντων επιβεβλημένων σε κράτος μέλος βάσει των διατάξεων που αναφέρονται στα άρθρα 43 έως 46.
4. Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Κυπριακή Δημοκρατία συνεργάζονται για να εξασφαλίσουν την πραγματική εφαρμογή του παρόντος Τίτλου στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων και, όταν ενδείκνυται, συμφωνούν περαιτέρω διευθετήσεις σχετικά με την ανάθεση καθηκόντων για την εφαρμογή οιωνδήποτε διατάξεων εκ των αναφερομένων στα άρθρα 43 έως 46. Αντίγραφο αυτών των διευθετήσεων υποβάλλεται στην Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 49

Οι διευθετήσεις που προβλέπονται στον παρόντα Τίτλο έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη ρύθμιση της ιδιαίτερης κατάστασης των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασίλειου στην Κύπρο και δεν εφαρμόζονται σε κανένα άλλο έδαφος της Ένωσης, ούτε χρησιμεύουν ως προηγούμενο, εν όλω ή εν μέρει, για οιεσδήποτε άλλες ειδικές διευθετήσεις οι οποίες είτε ήδη υφίστανται είτε θα μπορούσαν να προβλεφθούν σε άλλο ευρωπαϊκό έδαφος το οποίο προβλέπεται στο άρθρο IV-440 του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 50

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, ανά πενταετία, από την 1η Μαΐου 2004, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή

των διατάξεων του παρόντος Τίτλου.

ΑΡΘΡΟ 51

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται υπό το πρίσμα της δήλωσης σχετικά με τις περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, στην οποία περιλαμβάνονται, χωρίς να αλλοιώνεται η νομική εμβέλειά τους, οι όροι του προοιμίου του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

ΤΙΤΛΟΣ IV

**Πυρηνικός σταθμός
Ignalina**

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ IGNALINA ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 52

Αναγνωρίζοντας την προθυμία της Ένωσης να παράσχει τη δέουσα πρόσθετη συνδρομή στο έργο της Λιθουανίας για την αποξήλωση του πυρηνικού σταθμού Ignalina και εξαίροντας αυτήν την έκφραση αλληλεγγύης, η Λιθουανία έχει δεσμευθεί να κλείσει τη μονάδα 1 του πυρηνικού σταθμού Ignalina πριν από το 2005 και τη μονάδα 2 του ίδιου σταθμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 το αργότερο και να προβεί, εν συνεχεία, στην αποξήλωση των μονάδων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 53

1. Κατά την περίοδο 2004-2006, η Ένωση παρέχει στη Λιθουανία πρόσθετη οικονομική ενίσχυση προς υποστήριξη του έργου της αποξήλωσης και για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες του κλεισμάτος και της αποξήλωσης του πυρηνικού σταθμού Ignalina (εφεξής «πρόγραμμα Ignalina»).

2. Τα μέτρα στο πλαίσιο του προγράμματος Ignalina αποφασίζονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με την οικονομική ενίσχυση υπέρ ορισμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης²³.

²³ EE L 375, 23.12.1989, σ. 11.

3. Το πρόγραμμα Ignalina καλύπτει, μεταξύ άλλων: μέτρα στήριξης της αποξήλωσης του πυρηνικού σταθμού Ignalina, μέτρα για την περιβαλλοντική αναβάθμιση σύμφωνα με το κεκτημένο και μέτρα εκσυγχρονισμού της ικανότητας συμβατικής παραγωγής προς αντικατάσταση της παραγωγικής ικανότητας των δύο αντιδραστήρων του

πυρηνικού σταθμού Ignalina και άλλα μέτρα επακόλουθα της απόφασης για κλείσιμο και αποξήλωση του σταθμού αυτού, τα οποία συμβάλλουν στην απαραίτητη αναδιάρθρωση, την περιβαλλοντική αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των τομέων της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ενέργειας στη Λιθουανία, καθώς και στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού και στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στη Λιθουανία.

4. Το πρόγραμμα Ignalina περιλαμβάνει μέτρα υποστήριξης του προσωπικού του σταθμού όσον αφορά τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας της λειτουργίας του πυρηνικού σταθμού Ignalina κατά την περίοδο πριν από το κλείσιμο και κατά τη διάρκεια της αποξήλωσης των αντιδραστήρων.
5. Για την περίοδο 2004-2006, τα ποσά για το πρόγραμμα Ignalina ανέρχονται σε 285 εκατομμύρια ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, που θα αποδεσμευθούν σε ίσες ετήσιες δόσεις.
6. Η συμμετοχή στο πλαίσιο του προγράμματος Ignalina ενδέχεται, για ορισμένα μέτρα, να ανέρχεται έως το 100% των συνολικών δαπανών. Θα πρέπει να καταβληθεί πάσα προσπάθεια προκειμένου να συνεχισθεί η πρακτική της συγχρηματοδότησης που άρχισε στο πλαίσιο της προενταξιακής βοήθειας για τις προσπάθειες της Λιθουανίας όσον αφορά την αποξήλωση, καθώς και για την προσέλκυση συγχρηματοδότησης από άλλες πηγές, εφόσον χρειασθεί.
7. Η ενίσχυση στο πλαίσιο του προγράμματος Ignalina ή τμήματά της μπορούν να παρέχονται ως συνεισφορά της Ένωσης στο Διεθνές Ταμείο Στήριξης του Παροπλισμού του Σταθμού Ignalina, το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.
8. Η κρατική ενίσχυση από εθνικές πηγές, πηγές της Ένωσης και διεθνείς πηγές:
  - a) για την περιβαλλοντική αναβάθμιση σύμφωνα με το κεκτημένο και για μέτρα εκσυγχρονισμού του λιθουανικού θερμοηλεκτρικού σταθμού στο Elektrenai, ο οποίος είναι βασικής σημασίας για την αντικατάσταση της παραγωγικής ικανότητας των δύο αντιδραστήρων του πυρηνικού σταθμού Ignalina, και
  - β) για την αποξήλωση του πυρηνικού σταθμού Ignalina, είναι συμβατή με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς όπως ορίζεται στο Σύνταγμα.
9. Η κρατική ενίσχυση από εθνικές πηγές, πηγές της Ένωσης και διεθνείς πηγές για την υποστήριξη των προσπαθειών της Λιθουανίας να

αντιμετωπίσει τις συνέπειες από το κλείσιμο και την αποξήλωση του πυρηνικού σταθμού Ignalina μπορεί, κατά περίπτωση, να θεωρείται συμβατή, βάσει του Συντάγματος, με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς, και ιδίως η κρατική ενίσχυση με στόχο τη βελτίωση της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού.

ΑΡΘΡΟ 54

1. Αναγνωρίζοντας ότι η αποξήλωση του πυρηνικού σταθμού Ignalina έχει μακροχρόνιο χαρακτήρα και ότι συνεπάγεται εξαιρετική οικονομική επιβάρυνση για τη Λιθουανία, δυσανάλογη προς το μέγεθος και τις οικονομικές δυνατότητες της χώρας αυτής, η Ένωση παρέχει, στο πλαίσιο της αλληλεγγύης της προς τη Λιθουανία, τη δέουσα πρόσθετη συνδρομή στο έργο της αποξήλωσης πέραν του 2006.
2. Το πρόγραμμα Ignalina συνεχίζεται, για τον σκοπό αυτόν, χωρίς διακοπή και θα παραταθεί πέραν του 2006. Οι εκτελεστικές διατάξεις για την παράταση του προγράμματος Ignalina αποφασίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 35 και τίθενται σε ισχύ το αργότερο κατά την ημερομηνία λήξης των Δημοσιονομικών Προοπτικών, όπως ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999.
3. Το πρόγραμμα Ignalina, κατά την παράτασή του σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, βασίζεται στα ίδια στοιχεία και αρχές που περιγράφει το άρθρο 53.
4. Για την επόμενη περίοδο των Δημοσιονομικών Προοπτικών, προβλέπεται το προσήκον συνολικό μέσο ύψος πιστώσεων στο πλαίσιο της παράτασης του προγράμματος Ignalina. Ο προγραμματισμός των πόρων αυτών θα βασισθεί στις πραγματικές ανάγκες πληρωμών και την ικανότητα απορρόφησης.

ΑΡΘΡΟ 55

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 52, η γενική ρήτρα διασφάλισης που αναφέρεται στο άρθρο 26 ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012, εάν σημειωθεί διαταραχή του ενεργειακού εφοδιασμού στη Λιθουανία.

ΑΡΘΡΟ 56

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση σχετικά με την πυρηνική εγκατάσταση Ignalina της Λιθουανίας, στην οποία περιλαμβάνονται, χωρίς να αλλοιώνεται η νομική εμβέλειά τους, οι όροι του προοιμίου του Πρωτοκόλλου αριθ. 4 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

ΤΙΤΛΟΣ V

Καλίνινγκραντ
Διέλευση της Ρωσίας

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΕΡΣΑΙΑ ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΙΝΙΝΓΚΡΑΝΤ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 57

Οι κανόνες και ρυθμίσεις της Ένωσης σχετικά με τη χερσαία διέλευση προσώπων μεταξύ της περιοχής του Καλίνινγκραντ και άλλων τμημάτων της Ρωσικής Ομοσπονδίας, και ιδίως ο κανονισμός του Συμβουλίου για την κατάρτιση ειδικού εγγράφου διευκόλυνσης της διέλευσης (FTD), εγγράφου διευκόλυνσης της σιδηροδρομικής διέλευσης (FRTD) και την τροποποίηση της Κοινής Προξενικής Εγκυκλίου και του Κοινού Εγχειριδίου ²⁴, δεν καθυστερούν ούτε θα αποτρέψουν από μόνοι τους την πλήρη συμμετοχή της Λιθουανίας στο κεκτημένο του Σένγκεν, συμπεριλαμβανομένης της άρσης των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα.

²⁴ ΕΕ L 99, 17.4.2003, σ. 8.

ΑΡΘΡΟ 58

Λιθουανία

Η Ένωση βοηθάει τη Λιθουανία να εφαρμόσει τους κανόνες και τις ρυθμίσεις για τη διέλευση προσώπων μεταξύ της περιοχής του Καλίνινγκραντ και των άλλων τμημάτων της Ρωσικής Ομοσπονδίας με στόχο την πλήρη συμμετοχή της στο χώρο του Σένγκεν, το συντομότερο δυνατόν.

Η Ένωση συνδράμει τη Λιθουανία στη διαχείριση της διέλευσης προσώπων μεταξύ της περιοχής του Καλίνινγκραντ και των άλλων τμημάτων της Ρωσικής Ομοσπονδίας και καλύπτει, κυρίως, κάθε συμπληρωματικό κόστος που προκύπτει από την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του κεκτημένου σχετικά με τη διέλευση.

ΑΡΘΡΟ 59

Με την επιφύλαξη των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Λιθουανίας, κάθε περαιτέρω πράξη σχετικά με τη διέλευση προσώπων μεταξύ της περιοχής του Καλίνινγκραντ και άλλων τμημάτων της Ρωσικής Ομοσπονδίας, θεσπίζεται από το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα.

ΑΡΘΡΟ 60

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση σχετικά με τη χερσαία διέλευση προσώπων μεταξύ της περιοχής

του Καλίνινγκραντ και άλλων τμημάτων της Ρωσικής Ομοσπονδίας, στην οποία περιλαμβάνονται, χωρίς να αλλοιώνεται η νομική εμβέλειά τους, οι όροι του προσιμίου του Πρωτοκόλλου αριθ. 5 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

ΤΙΤΛΟΣ VI

**Δευτερεύουσα κατοικία
στη Μάλτα**

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΤΗ ΜΑΛΤΑ

ΑΡΘΡΟ 61

Λαμβάνοντας υπόψη τον πολύ περιορισμένο αριθμό κατοικιών στη Μάλτα και τις πολύ περιορισμένες οικοδομήσιμες εκτάσεις, με τις οποίες μπορούν να καλύπτονται μόνο οι βασικές ανάγκες που δημιουργεί η δημογραφική ανάπτυξη του υπάρχοντος πληθυσμού, η Μάλτα μπορεί άνευ διακρίσεων να διατηρήσει σε ισχύ τους κανόνες που προβλέπονται στο Νόμο περί ακινήτου περιουσίας (κτήση υπό μη-κατοίκων) (κεφάλαιο 246), σχετικά με την απόκτηση και κατοχή ακινήτου περιουσίας δευτερεύουσας κατοικίας από υπηκόους κρατών μελών που δεν διέμειναν νομίμως στη Μάλτα για περισσότερο από πέντε χρόνια.

Η Μάλτα εφαρμόζει διαδικασίες χορήγησης αδειών για την απόκτηση ακινήτου περιουσίας δευτερεύουσας κατοικίας στη Μάλτα, οι οποίες βασίζονται σε δημοσιοποιημένα, αντικειμενικά, σταθερά και διαφανή κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και δεν οδηγούν σε διαφοροποίηση μεταξύ υπηκόων της Μάλτας και υπηκόων άλλων κρατών μελών. Η Μάλτα διασφαλίζει ότι οι υπήκοοι κράτους μέλους δεν υφίστανται, σε καμία περίπτωση, περιοριστικότερη μεταχείριση από εκείνη που ισχύει για υπήκοο τρίτης χώρας.

Στην περίπτωση που η αξία ακινήτου που αγοράζει υπήκοος κράτους μέλους υπερβαίνει τα όρια που προβλέπει η νομοθεσία της Μάλτας, ήτοι 30 000 λίρες Μάλτας για τα διαμερίσματα και 50 000 λίρες Μάλτας για οιοδήποτε είδος ακινήτου εκτός των διαμερισμάτων και των ακινήτων ιστορικής αξίας, χορηγείται άδεια. Η Μάλτα δύναται να αναθεωρεί τα κατώτατα όρια που καθορίζει η νομοθεσία αυτή ώστε αυτά να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές των τιμών στην αγορά ακινήτων της Μάλτας.

ΤΙΤΛΟΣ VII

Άμβλωση στη Μάλτα

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΜΒΛΩΣΗ ΣΤΗ ΜΑΛΤΑ

ΑΡΘΡΟ 62

Καμία διάταξη της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης ή των Συνθηκών και πράξεων που την τροποποιούν ή συμπληρώνουν, δεν θίγει την εφαρμογή, στο έδαφος της Μάλτας, της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με την άμβλωση.

ΤΙΤΛΟΣ VIII
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ
ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 63

1. Παρά τα άρθρα III-167 και III-168 του Συντάγματος, οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγεί η Πολωνία για την αναδιάρθρωση συγκεκριμένων τομέων της πολωνικής χαλυβουργίας θεωρούνται συμβατές προς την εσωτερική αγορά, εφόσον:

- a) η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 για τα προϊόντα ΕΚΑΧ στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία περί συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Πολωνίας, αφετέρου²⁵, έχει παραταθεί έως την 1η Μαΐου 2004,

²⁵ EE L 348, 31.12.1993, σ. 2.

- b) οι διαδικασίες του σχεδίου αναδιάρθρωσης, βάσει του οποίου παρατάθηκε το προαναφερθέν Πρωτόκολλο, τηρηθούν καθ' όλη την περίοδο 2002-2006,
- c) τηρηθούν οι όροι του παρόντος Τίτλου, και
- d) δεν καταβληθεί καμία κρατική ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της πολωνικής χαλυβουργίας μετά την 1η Μαΐου 2004.

2. Η αναδιάρθρωση του τομέα της πολωνικής χαλυβουργίας, όπως περιγράφεται στα ατομικά επιχειρηματικά προγράμματα των εταιρειών που απαριθμούνται στο Παράρτημα 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 (οι οποίες εφεξής αποκαλούνται «δικαιούχοι εταιρείες»), και συμφώνως προς τις προϋποθέσεις που τίθενται στον παρόντα Τίτλο, ολοκληρώνεται το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006 (στο εξής «τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης»).

3. Μόνο οι δικαιούχοι εταιρείες είναι επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο του προγράμματος αναδιάρθρωσης της πολωνικής χαλυβουργίας.

4. Μία δικαιούχος εταιρεία δεν μπορεί:

- a) σε περίπτωση συγχώνευσης με εταιρεία που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1 του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, να μεταβιβάσει το ευεργέτημα της ενίσχυσης που της έχει χορηγηθεί,
- b) να αναλάβει τα περιουσιακά στοιχεία εταιρείας που δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1, του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, η οποία πτωχεύει κατά το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

5. Τυχόν μελλοντική ιδιωτικοποίηση οιασδήποτε εκ των δικαιούχων εταιρειών πραγματοποιείται εφόσον η εταιρεία αυτή σέβεται την ανάγκη διαφάνειας και τηρεί τους όρους και τις αρχές σχετικά με τη βιωσιμότητα, τις κρατικές ενισχύσεις και τη μείωση του δυναμικού, όπως ορίζονται στον παρόντα Τίτλο. Καμία άλλη κρατική ενίσχυση δεν χορηγείται ως τμήμα της πώλησης εταιρείας ή ατομικών περιουσιακών στοιχείων.

6. Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης που χορηγείται στις δικαιούχους εταιρείες προσδιορίζεται βάσει των αιτιολογήσεων που εκτίθενται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης της πολωνικής χαλυβουργίας και τα ατομικά επιχειρηματικά προγράμματα που εγκρίνονται από το Συμβούλιο. Όμως, εν πάσῃ περιπτώσει, η καταβαλλόμενη κατά το διάστημα 1997-2003 ενίσχυση και το συνολικό της ποσό δεν υπερβαίνει το ποσό των PLN 3 387 070 000.

Από το συνολικό αυτό ποσό:

- a) όσον αφορά την Polskie Huty Stali (στο εξής «PHS»), η ενίσχυση αναδιάρθρωσης που έχει ήδη χορηγηθεί ή που θα χορηγηθεί από το 1997 έως το τέλος του 2003 δεν υπερβαίνει τις 3 140 360 000 PLN. Η PHS έχει ήδη λάβει 62 360 000 PLN ενίσχυσης για αναδιάρθρωση στην περίοδο 1997-2001· πρέπει να λάβει ακόμη ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία δεν υπερβαίνει τα 3 078 000 000 PLN το 2002 και το 2003 ανάλογα με τις απαιτήσεις που περιέχονται στο εγκριθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης (που εξοφλούνται πλήρως το 2002 εάν η παράταση της περιόδου χάριτος δυνάμει του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Πολωνίας, αφετέρου, δοθεί μέχρι το τέλος του 2002, ή άλλως το 2003),
- b) όσον αφορά τις εταιρείες Huta Andrzej S.A., Huta Bankowa Sp. z o.o., Huta Batory S.A., Huta Buczek S.A., Huta L.W. Sp. z o.o., Huta Łabędy S.A., and Huta Pokój S.A. (στο εξής «λοιπές δικαιούχοι εταιρείες»), η ενίσχυση αναδιάρθρωσης της

χαλυβουργίας που έχει ήδη χορηγηθεί ή που θα χορηγηθεί από το 1997 έως το τέλος του 2003 δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 246 710 000 PLN. Οι εταιρείες αυτές έχουν ήδη λάβει 37 160 000 PLN ενίσχυσης για αναδιάρθρωση στην περίοδο 1997-2001· λαμβάνουν ακόμη ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία δεν υπερβαίνει τα 210 210 000 PLN ανάλογα με τις απαιτήσεις που περιέχονται στο εγκριθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης (από την οποία 182 170 000 PLN το 2002 και 27 380 000 PLN το 2003 εάν η παράταση της περιόδου χάριτος δυνάμει του Πρωτοκόλλου αριθ. 2 της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας, για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Πολωνίας, αφετέρου, διοθεί μέχρι το τέλος του 2002, ή άλλως 210 210 000 PLN το 2003).

Η Πολωνία δεν χορηγεί καμία άλλη κρατική ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της πολωνικής χαλυβουργίας.

7. Η καθαρή μείωση δυναμικού που πρέπει να επιτευχθεί από την Πολωνία για τα τελικά προϊόντα κατά την περίοδο 1997-2006 είναι τουλάχιστον 1 231 000 τόνοι. Στο συνολικό αυτό ποσό περιλαμβάνονται καθαρές μειώσεις δυναμικού τουλάχιστον 715 000 τόνων ανά έτος σε προϊόντα θερμής έλασης, και 716 000 τόνων ανά έτος σε προϊόντα ψυχρής έλασης, καθώς και μέγιστη αύξηση κατά 200 000 τόνων ανά έτος άλλων τελικών προϊόντων.

Η μείωση δυναμικού μετράται μόνον βάσει του οριστικού κλειστίματος των εγκαταστάσεων παραγωγής με καταστροφή των υποδομών τους, έτσι ώστε οι εγκαταστάσεις αυτές να μην είναι δυνατόν να επαναλειτουργήσουν. Δήλωση πτώχευσης χαλυβουργικής εταιρείας δεν χαρακτηρίζεται ως μείωση δυναμικού.

Οι μειώσεις που εμφαίνονται στο Παράρτημα 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 είναι ελάχιστες και οι πραγματικές καθαρές μειώσεις δυναμικού που πρέπει να επιτευχθούν καθώς και το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου πρέπει να πραγματοποιηθούν καθορίζονται βάσει του οριστικού προγράμματος αναδιάρθρωσης της Πολωνίας και των ατομικών επιχειρηματικών προγραμμάτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Πολωνίας, αφετέρου, λαμβανομένου υπόψη του στόχου εξασφάλισης της βιωσιμότητας των δικαιούχων εταιρειών κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

8. Το επιχειρηματικό πρόγραμμα της δικαιούχου εταιρείας PHS τίθεται σε εφαρμογή. Ειδικότερα:

a) οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης επικεντρώνονται στα εξής:

- i) αναδιοργάνωση των εγκαταστάσεων παραγωγής της PHS με βάση τα προϊόντα και εξασφάλιση οριζόντιας οργάνωσης ανά λειτουργία (προμήθειες, παραγωγή, πωλήσεις),
  - ii) σύσταση ενοποιημένης δομής διαχείρισης στην PHS, η οποία θα επιτρέπει την πλήρη υλοποίηση των συνεργιών κατά την ενοποίηση,
  - iii) μετεξέλιξη του στρατηγικού κέντρου βάρους της PHS ώστε αντί να είναι προσανατολισμένη στην παραγωγή, να προσανατολισθεί στην εμπορία,
  - iv) βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της επιχειρηματικής διαχείρισης της PHS, εξασφαλίζοντας και καλύτερο έλεγχο των απευθείας πωλήσεων,
  - v) επανεξέταση από την PHS, βάσει έγκυρων οικονομικών εκτιμήσεων, της στρατηγικής θυγατρικών εταιρειών και, όπου ενδείκνυται, επανενσωμάτωση υπηρεσιών στη μητρική εταιρεία,
  - vi) επανεξέταση από την PHS του φάσματος προϊόντων που παράγει, μείωση της υπερπαραγωγής της όσον αφορά μακρά ημικατεργασμένα προϊόντα και, εν γένει, μεγαλύτερη έμφαση σε αγορές προϊόντων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας,
  - vii) πραγματοποίηση επενδύσεων από την PHS με σκοπό την παραγωγή τελικών προϊόντων καλύτερης ποιότητας. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να επιτευχθεί, έως την ημερομηνία που ορίζεται στο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του προγράμματος αναδιάρθρωσης της PHS και το αργότερο μέχρι το τέλος του 2006, παραγωγή ποιότητας 3-Sigma στο εργοστάσιο PHS της Κρακοβίας,
- β) οι μειώσεις του κόστους στην PHS πρέπει να βελτιστοποιηθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης, με την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, τη βελτίωση των προμηθειών και την εξασφάλιση παραγωγικότητας εφάμιλλης με τα επίπεδα της Ένωσης,
- γ) απαιτείται αναδιάρθρωση της απασχόλησης. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2006, πρέπει να έχουν επιτευχθεί επίπεδα παραγωγικότητας συγκρίσιμα με αυτά που επιτυγχάνονται σε ομάδες προϊόντων χαλυβουργικών βιομηχανιών της Ένωσης, βάσει ενοποιημένων στοιχείων που περιλαμβάνουν την έμμεση απασχόληση στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών που ευρίσκονται στην πλήρη κυριότητα των δικαιούχων εταιρειών,

- δ) οιαδήποτε ιδιωτικοποίηση πρέπει να βασίζεται στην τήρηση της απαιτούμενης διαφάνειας και να αντανακλά πλήρως την εμπορική αξία της PHS. Καμία περαιτέρω κρατική ενίσχυση δεν δίδεται ως μέρος της πώλησης.
9. Το επιχειρηματικό πρόγραμμα των λοιπών δικαιούχων εταιρειών τίθεται σε εφαρμογή. Ειδικότερα:
- α) για όλες τις λοιπές δικαιούχους εταιρείες, οι προσπάθειες αναδιάρθρωσης επικεντρώνονται στα εξής:
- i) μετεξέλιξη του στρατηγικού κέντρου βάρους ώστε αντί να είναι προσανατολισμένες στην παραγωγή, να προσανατολίζονται στην εμπορία,
- ii) βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της επιχειρηματικής διαχείρισης των εταιρειών, εξασφαλίζοντας και καλύτερο έλεγχο των απευθείας πωλήσεων,
- iii) επανεξέταση, βάσει έγκυρων οικονομικών εκτιμήσεων, της στρατηγικής θυγατρικών εταιρειών και, όπου ενδείκνυται, επανενσωμάτωση υπηρεσιών στις μητρικές εταιρείες,
- β) για την Huta Bankowa, εφαρμογή του προγράμματος μείωσης του κόστους,
- γ) για την Huta Buczek, απόκτηση της αναγκαίας χρηματοδοτικής στήριξης από πιστωτές και τοπικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και εφαρμογή του προγράμματος μείωσης του κόστους, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του επενδυτικού κόστους μέσω της προσαρμογής ήδη υφιστάμενων εγκαταστάσεων παραγωγής,
- δ) για την Huta Łabędy, εφαρμογή του προγράμματος μείωσης του κόστους και μείωση της εξάρτησής της από την εξορυκτική βιομηχανία,
- ε) για την Huta Pokój, επίτευξη διεθνών προτύπων παραγωγικότητας στις θυγατρικές, εξοικονόμηση στην κατανάλωση ενέργειας και ματαίωση της προτεινόμενης επένδυσης στο τμήμα μεταποίησης και στο κατασκευαστικό τμήμα,
- στ) για τη Huta Batory, επίτευξη συμφωνίας με πιστωτές και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά την αναδιάρθρωση χρεών και τα επενδυτικά δάνεια. Η εταιρεία πρέπει να εξασφαλίσει επίσης ουσιαστική πρόσθετη μείωση του κόστους που θα συνδέεται με

αναδιάρθρωση της απασχόλησης και βελτίωση της απόδοσης,

- ζ) για την Huta Andrzej, εξασφάλιση σταθερής χρηματοοικονομικής βάσης για την ανάπτυξή της, διαπραγματεύομενη συμφωνία με τους υπάρχοντες δανειστές της, τους μακροπρόθεσμους πιστωτές, τους χρηματοδότες των εμπορικών πράξεων και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Πρέπει επίσης να πραγματοποιηθούν πρόσθετες επενδύσεις για το θερμοσωληνούργειο και για την εφαρμογή του σχεδίου μείωσης του προσωπικού,
- η) για την Huta L.W., πραγματοποίηση επενδύσεων όσον αφορά τα σχέδια της εταιρείας για τις εγκαταστάσεις θερμής ελάσεως, τον εξοπλισμό ανύψωσης και τις περιβαλλοντικές βελτιώσεις. Η εταιρεία αυτή πρέπει να επιτύχει επίσης υψηλότερα επίπεδα παραγωγικότητας μέσω της αναδιάρθρωσης του προσωπικού και της μείωσης του κόστους των εξωτερικών υπηρεσιών.

10. Οποιεσδήποτε συνακόλουθες μεταβολές του γενικού προγράμματος αναδιάρθρωσης και των ειδικών προγραμμάτων πρέπει να εγκρίνονται από την Επιτροπή και, οσάκις ενδείκνυται, από το Συμβούλιο.

11. Η υλοποίηση της αναδιάρθρωσης διεξάγεται με όρους πλήρους διαφάνειας και βάσει υγιών αρχών της οικονομίας της αγοράς.

12. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή της αναδιάρθρωσης και την εκπλήρωση των όρων του παρόντος Τίτλου όσον αφορά τη βιωσιμότητα, τις κρατικές ενισχύσεις και τις μειώσεις δυναμικού πριν και μετά την 1η Μαΐου 2004, έως τη λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 13 έως 18. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο.

13. Εκτός από τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή και το Συμβούλιο ελέγχουν τα κριτήρια αξιολόγησης της αναδιάρθρωσης τα οποία ορίζονται στο Παράρτημα 3 του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003. Οι παραπομπές του Παραρτήματος αυτού στο σημείο 14 του Πρωτοκόλλου πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στην παράγραφο 14 του παρόντος άρθρου.

14. Ο έλεγχος περιλαμβάνει ανεξάρτητη αξιολόγηση η οποία διεξάγεται το 2003, 2004, 2005 και 2006. Εφαρμόζεται το τεστ βιωσιμότητας της Επιτροπής και μετράται η παραγωγικότητα ως μέρος της αξιολόγησης.

15. Η Πολωνία συνεργάζεται πλήρως στα θέματα ελέγχου. Ειδικότερα:

- α) η Πολωνία υποβάλλει εκθέσεις στην Επιτροπή ανά εξάμηνο σχετικά με την αναδιάρθρωση των δικαιούχων εταιρειών, το αργότερο στις 15 Μαρτίου και στις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους,

- μέχρι το τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης,
- β) η πρώτη έκθεση φθάνει στην Επιτροπή μέχρι τις 15 Μαρτίου 2003 και η τελευταία μέχρι τις 15 Μαρτίου 2007, εκτός εάν η Επιτροπή αποφασίσει άλλως,
- γ) οι εκθέσεις περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την παρακολούθηση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης, της κρατικής ενίσχυσης και της μείωσης και χρήσης δυναμικού και παρέχουν επαρκή χρηματοοικονομικά στοιχεία, προκειμένου να διαπιστώνεται κατά πόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του παρόντος Τίτλου. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που ορίζονται στο Παράρτημα 4, του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, τις οποίες η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματος να τροποποιεί ανάλογα με τις εμπειρίες της από τη διαδικασία παρακολούθησης. Στο Παράρτημα 4 του Πρωτοκόλλου αριθ. 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, η παραπομπή στο σημείο 14 του Πρωτοκόλλου πρέπει να νοείται ως παραπομπή στην παράγραφο 14 του παρόντος άρθρου. Εκτός από τις επιμέρους επιχειρηματικές εκθέσεις για τις δικαιούχους εταιρείες, πρέπει επίσης να καταρτισθεί έκθεση για τη συνολική κατάσταση του πολωνικού χαλυβουργικού τομέα, η οποία περιλαμβάνει τις πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις,
- δ) η Πολωνία πρέπει επίσης να προσκομίζει κάθε πρόσθετη πληροφορία η οποία απαιτείται για την ανεξάρτητη αξιολόγηση που προβλέπεται στην παράγραφο 14,
- ε) η Πολωνία υποχρεώνει τις δικαιούχους εταιρείες να αποκαλύπτουν όλα τα σχετικά στοιχεία, τα οποία θα μπορούσαν, υπό άλλες συνθήκες, να θεωρηθούν εμπιστευτικά. Στην έκθεσή της προς το Συμβούλιο, η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι δεν αποκαλύπτονται εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικές με συγκεκριμένη εταιρεία.
16. Η Επιτροπή δύναται ανά πάσα στιγμή να αναθέτει σε ανεξάρτητο σύμβουλο να αξιολογεί τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, να διενεργεί οιαδήποτε αναγκαία έρευνα και να υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.
17. Εφόσον η Επιτροπή, με βάση την παρακολούθηση, κρίνει ότι υφίστανται ουσιαστικές παρεκκλίσεις από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία με βάση τα οποία διεξήχθη η αξιολόγηση της βιωσιμότητας, μπορεί να ζητήσει από την Πολωνία να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ενίσχυση των μέτρων αναδιάρθρωσης των ενδιαφερομένων δικαιούχων εταιρειών.

18. Εφόσον από την παρακολούθηση προκύψει ότι:

- α) δεν έχουν τηρηθεί οι όροι των μεταβατικών ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στον παρόντα Τίτλο, ή ότι
- β) δεν έχουν τηρηθεί οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της παράτασης της περιόδου κατά την οποία η Πολωνία μπορεί, κατ' εξαίρεση, να χορηγεί κρατική ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της χαλυβουργίας της δυνάμει της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την εγκαθίδρυση σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Πολωνίας, αφετέρου, ή ότι
- γ) η Πολωνία, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης, χορήγησε πρόσθετη ασύμβατη κρατική ενίσχυση στη χαλυβουργία, και ιδίως στις δικαιούχους εταιρείες,

οι μεταβατικές ρυθμίσεις που περιέχονται στον παρόντα Τίτλο δεν ισχύουν.

Η Επιτροπή λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα, απαιτώντας από την ενδιαφερόμενη εταιρεία να επιστρέψει τυχόν ενίσχυση που της έχει χορηγηθεί κατά παράβαση των όρων του παρόντος Τίτλου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

Πυρηνική ενέργεια στη Σλοβακία

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ 1 ΚΑΙ ΤΗ ΜΟΝΑΔΑ 2 ΤΟΥ ΠΥΡΗΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ BOHUNICE V1 ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 64

Η Σλοβακία έχει δεσμευθεί να κλείσει τη μονάδα 1 του πυρηνικού σταθμού Bohunice V1 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 και τη μονάδα 2 του ίδιου σταθμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 το αργότερο, και εν συνεχείᾳ να αποξηλώσει τις μονάδες αυτές.

ΑΡΘΡΟ 65

1. Κατά την περίοδο 2004-2006, η Ένωση παρέχει στη Σλοβακία οικονομική ενίσχυση προς υποστήριξη του έργου της αποξήλωσης και προκειμένου να αντιμετωπίσει τις συνέπειες του κλεισμάτος και της αποξήλωσης της μονάδας 1 και της μονάδας 2 του πυρηνικού σταθμού Bohunice V1 (εφεξής «ενίσχυση»).

2. Η ενίσχυση αποφασίζεται και υλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με την οικονομική ενίσχυση υπέρ ορισμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης²⁶.

26 ΕΕ L 375, 23.12.1989, σ. 11.

3. Για την περίοδο 2004-2006, η ενίσχυση ανέρχεται σε 90 εκατομμύρια ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, που θα αποδεσμευθούν σε ίσες ετήσιες δόσεις.

4. Η ενίσχυση ή τιμήματά της μπορούν να παρέχονται ως συνεισφορά της Ένωσης στο Διεθνές Ταμείο Στήριξης του Παροπλισμού του Bohunice, το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

ΑΡΘΡΟ 66

Η Ένωση αναγνωρίζει ότι η αποξήλωση του σταθμού πυρηνικής ενέργειας Bohunice V1 θα πρέπει να συνεχισθεί πέραν των Δημοσιονομικών Προοπτικών όπως αυτές ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999, και ότι η προσπάθεια αυτή αντιπροσωπεύει για τη Σλοβακία σημαντική οικονομική επιβάρυνση. Οι αποφάσεις περί συνέχισης της ενίσχυσης της Ένωσης στον τομέα αυτόν μετά το 2006 θα λάβουν υπόψη τους την υφιστάμενη κατάσταση.

ΑΡΘΡΟ 67

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση σχετικά με τη μονάδα 1 και τη μονάδα 2 του πυρηνικού σταθμού Bohunice V1 της Σλοβακίας, στην οποία περιλαμβάνονται, χωρίς να αλλοιώνεται η νομική εμβέλειά τους, οι όροι του προοιμίου του Πρωτοκόλλου αριθ. 9 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

ΤΙΤΛΟΣ X ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΑΡΘΡΟ 68

1. Η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου και του κεκτημένου της Ένωσης αναστέλλεται στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

2. Το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής, αποφασίζει την άρση της αναστολής της παραγράφου 1. Αποφασίζει ομόφωνα.

ΑΡΘΡΟ 69

1. Το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής, ορίζει τους όρους υπό τους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης στη

γραμμή μεταξύ των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 68 και των περιοχών στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα.

2. Το εδαφικό όριο μεταξύ της Περιοχής της Ανατολικής Κυρίαρχης Βάσης και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 68 θεωρείται τμήμα των εξωτερικών συνόρων των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων για τους σκοπούς του Μέρους IV του Παραρτήματος του Πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, όσο διαρκεί η αναστολή της εφαρμογής του κοινοτικού κεκτημένου και του κεκτημένου της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 68.

ΑΡΘΡΟ 70

1. Τίποτε στον παρόντα τίτλο δεν αποκλείει τη λήψη μέτρων για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης των περιοχών που αναφέρει το άρθρο 68.
2. Τα μέτρα αυτά δεν επηρεάζουν την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου και του κεκτημένου της Ένωσης βάσει των όρων που ορίζονται στο παρόν Πρωτόκολλο σε οποιοδήποτε άλλο τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΑΡΘΡΟ 71

Στην περίπτωση που επιτευχθεί διευθέτηση του Κυπριακού, το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής, αποφασίζει την αναπροσαρμογή των όρων προσχώρησης της Κύπρου στην Ένωση σε σχέση με την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα.

ΑΡΘΡΟ 72

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση σχετικά με την Κύπρο, στην οποία περιλαμβάνονται, χωρίς να αλλοιώνεται η νομική τους εμβέλεια, οι όροι του προοιμίου του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ 16ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2003

ΑΡΘΡΟ 73

Οι 10 νέες χώρες που συμμετείχαν στη διεύρυνση του 2004

Τα Παραρτήματα I και III έως XVII της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003, τα προσαρτήματά τους, καθώς και τα Παραρτήματα των Πρωτοκόλλων 2, 3 και 8 της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003²⁷ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος Πρωτοκόλλου.

²⁷ EE L 236, 23.9.2003, σ. 33.

ΑΡΘΡΟ 74

1. Οι παραπομπές στη «Συνθήκη Προσχώρησης», οι οποίες περιέχονται στα αναφερόμενα στο άρθρο 73 Παραρτήματα, πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στη Συνθήκη την οποία αναφέρει το άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο ε), του Συντάγματος, οι παραπομπές στην ημερομηνία ή τη στιγμή της υπογραφής της εν λόγω Συνθήκης πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στην ημερομηνία της 16ης Απριλίου 2003, οι δε παραπομπές στην ημερομηνία προσχώρησης πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στην 1η Μαΐου 2004.
2. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου οι παραπομπές των Παραρτημάτων που αναφέρει το άρθρο 73 στην «παρούσα πράξη» πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στην Πράξη Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003.

Οι παραπομπές των Παραρτημάτων που αναφέρει το άρθρο 73 σε διατάξεις της Πράξης Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003 πρέπει να νοούνται ως παραπομπές στο παρόν Πρωτόκολλο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα αντιστοιχίας.

Πράξη Προσχώρησης της 16ης Απριλίου 2003	Πρωτόκολλο
Άρθρο 21	Άρθρο 12
Άρθρο 22	Άρθρο 13
Άρθρο 24	Άρθρο 15
Άρθρο 32	Άρθρο 21
Άρθρο 37	Άρθρο 26
Άρθρο 52	Άρθρο 32

3. Οι παρακάτω όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στα Παραρτήματα που αναφέρει το άρθρο 73, πρέπει να νοούνται ως έχοντες την έννοια που δίδεται στον πίνακα αντιστοιχίας παρακάτω, εκτός εάν οι όροι αυτοί αναφέρονται αποκλειστικά σε νομικές καταστάσεις προγενέστερες της έναρξης ισχύος του Συντάγματος.

Όροι χρησιμοποιούμενοι στα Παραρτήματα που αναφέρει το άρθρο 73:

Έννοια:

Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	Σύνταγμα
Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση	Σύνταγμα
Συνθήκες επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση	Ένωση
Κοινότητα (Ευρωπαϊκή)	Ένωση
Διευρυμένη Κοινότητα	της Ένωσης
Κοινοτικός	Ένωση
ΕΕ	Ένωση
Διευρυμένη Ένωση ή διευρυμένη ΕΕ	

Κατά παρέκκλιση από το προηγούμενο εδάφιο, η έννοια του όρου «κοινοτικός» δεν μεταβάλλεται όταν χρησιμοποιείται μαζί με τους όρους «προτίμηση» και «αλιεία».

4. Οι παραπομπές των Παραρτημάτων που αναφέρει το άρθρο 73 σε τμήματα ή διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας πρέπει να νοούνται ως παραπομπές σε τμήματα ή διατάξεις του Συντάγματος, σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας παρακάτω.

Συνθήκη ΕΚ	Σύνταγμα
Τρίτο μέρος, Τίτλος I	Μέρος III Τίτλος III κεφάλαιο I τμήμα 3
Τρίτο μέρος, Τίτλος I, κεφάλαιο 1	Μέρος III Τίτλος III κεφάλαιο I τμήμα 3 υποτμήμα 1
Τρίτο μέρος, Τίτλος II	Μέρος III Τίτλος III κεφάλαιο III τμήμα 4
Τρίτο μέρος, Τίτλος III	Μέρος III Τίτλος III κεφάλαιο I, τμήματα 2 και 4
Τρίτο μέρος, Τίτλος VI κεφάλαιο 1	Μέρος III Τίτλος III κεφάλαιο I τμήμα 5
Άρθρο 31	Άρθρο III-155
Άρθρο 39	Άρθρο III-133
Άρθρο 49	Άρθρο III-144
Άρθρο 58	Άρθρο III-158
Άρθρο 87	Άρθρο III-167
Άρθρο 88	Άρθρο III-168
Άρθρο 226	Άρθρο III-360
Παράρτημα I	Παράρτημα I

5. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στα Παραρτήματα που αναφέρει το άρθρο 73 προβλέπεται ότι το Συμβούλιο ή η Επιτροπή εκδίδουν νομικές πράξεις, οι πράξεις αυτές λαμβάνουν τη μορφή ευρωπαϊκών κανονισμών ή αποφάσεων.

10. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν τις λεπτομέρειες της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος που αναφέρεται στο άρθρο III-184 του Συντάγματος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Τιμές αναφοράς

Οι τιμές αναφοράς του άρθρου III-184, παράγραφος 2, του Συντάγματος είναι οι εξής:

Έλλειμμα της τάξεως του 3%

- a) 3% για τον λόγο μεταξύ του προβλεπομένου ή υφισταμένου δημοσιονομικού ελλείμματος και του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε αγοραίες τιμές,

Χρέος της τάξεως του 60%

- b) 60% για τον λόγο μεταξύ του δημοσίου χρέους και του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε αγοραίες τιμές.

ΑΡΘΡΟ 2

Για τους σκοπούς του άρθρου III-184 του Συντάγματος και του παρόντος Πρωτοκόλλου:

- a) οι όροι «δημόσιος» και «δημοσιονομικός» νοούνται με ευρεία έννοια, ήτοι καλύπτουν την κεντρική κυβέρνηση, την περιφερειακή ή τοπική διοίκηση και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, εξαιρουμένων των εμπορικών πράξεων, όπως ορίζονται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών,
- b) ως «έλλειμμα» νοείται ο καθαρός δανεισμός, όπως ορίζεται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών,
- γ) ως «επένδυση» νοείται η δημιουργία ακαθάριστου πάγιου κεφαλαίου, όπως ορίζεται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών,
- δ) ως «χρέος» νοείται το συνολικό ακαθάριστο χρέος, στην ονομαστική του αξία, που εκκρεμεί στο τέλος του έτους, ενοποιημένο εντός και μεταξύ των τομέων του κατά την ευρεία έννοια δημοσίου, όπως

ορίζεται στο στοιχείο α).

ΑΡΘΡΟ 3

Τα κράτη μέλη οφείλουν να γνωστοποιούν τα ελλείμματά τους

Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών ευθύνονται, στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, για τα ελλείμματα του Δημοσίου υπό ευρεία έννοια, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, στοιχείο α). Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές διαδικασίες στον τομέα του προϋπολογισμού τούς επιτρέπουν να εκπληρώνουν τις σχετικές υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το Σύνταγμα. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν αμέσως και τακτικά στην Επιτροπή τα προβλεπόμενα και υφιστάμενα ελλείμματά τους και το ύψος του χρέους τους.

ΑΡΘΡΟ 4

Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου παρέχονται από την Επιτροπή.

Κριτήρια σύγκλισης

11. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν τις λεπτομέρειες των κριτηρίων σύγκλισης που θα καθοδηγήσουν την Ένωση κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατάργηση των παρεκκλίσεων των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση, όπως αναφέρεται στο άρθρο III-198 του Συντάγματος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, που προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Σταθερότητα των τιμών

Ο πληθωρισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από 1,5% τον πληθωρισμό των τριών κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις

Το κριτήριο της σταθερότητας των τιμών, που αναφέρει το άρθρο III-198, παράγραφος 1, στοιχείο α), του Συντάγματος, σημαίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος έχει σταθερές επιδόσεις στο θέμα των τιμών και μέσο ποσοστό πληθωρισμού, καταγεγραμμένο επί ένα έτος πριν από τον έλεγχο, που δεν υπερβαίνει εκείνο των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών, περισσότερο από 1,5%. Ο πληθωρισμός υπολογίζεται βάσει του δείκτη τιμών καταναλωτή (ΔΤΚ) ή σε συγκρίσιμη βάση, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές των εθνικών ορισμάτων.

ΑΡΘΡΟ 2

Το κριτήριο της δημοσιονομικής κατάστασης του άρθρου III-198, παράγραφος 1, στοιχείο β), του Συντάγματος, σημαίνει ότι τη στιγμή της εξέτασης δεν έχει ληφθεί ευρωπαϊκή απόφαση του Συμβουλίου, προβλεπόμενη στο άρθρο III-184, παράγραφος 6, του Συντάγματος, όσον αφορά την ύπαρξη υπερβολικού ελεύθερματος.

ΑΡΘΡΟ 3

Κανονική διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών για δύο έτη

Το κριτήριο της συμμετοχής στον Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος, που αναφέρεται στο άρθρο III-198, παράγραφος 1, στοιχείο γ), του Συντάγματος, σημαίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος έχει τηρήσει τα κανονικά περιθώρια διακύμανσης που προβλέπει ο Μηχανισμός Συναλλαγματικών Ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος χωρίς σοβαρή ένταση κατά τα δύο, τουλάχιστον, τελευταία έτη πριν από την εξέταση. Ειδικότερα, το κράτος μέλος δεν πρέπει να έχει υποτιμήσει την κεντρική διμερή ισοτιμία του νομίσματός του έναντι του ευρώ με δική του πρωτοβουλία μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα.

Ta επιτόκια δεν μπορούν να υπερβαίνουν περισσότερο από 2% τα επιτόκια των τριών κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις

Το κριτήριο της σύγκλισης των επιτοκίων, που αναφέρεται στο άρθρο III-198, παράγραφος 1, στοιχείο δ), του Συντάγματος, σημαίνει ότι, το συγκεκριμένο κράτος μέλος, επί διάστημα ενός έτους πριν από την εξέταση, έχει μέσο ονομαστικό μακροπρόθεσμο επιτόκιο το οποίο δεν υπερβαίνει εκείνο των τριών, το πολύ, κρατών μελών με τις καλύτερες επιδόσεις από άποψη σταθερότητας τιμών, περισσότερο από 2%. Τα επιτόκια υπολογίζονται βάσει μακροπροθέσμων ομολόγων του Δημοσίου ή συγκρίσιμων χρεογράφων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές των εθνικών ορισμάτων.

ΑΡΘΡΟ 4

Oι λεπτομέρειες καθορίζονται με ομόφωνη απόφαση

Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου παρέχονται από την Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ 6

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο III-192 του Συντάγματος, θεσπίζει τις κατάλληλες διατάξεις για τον καθορισμό των λεπτομερειών των κριτηρίων σύγκλισης του άρθρου III-198 του Συντάγματος, οι οποίες αντικαθιστούν στην περίπτωση αυτή το παρόν Πρωτόκολλο.

Ζώνη των ευρώ

Ειδική συνεργασία των χωρών του ευρώ
Προώθηση διαρκώς στενότερου συντονισμού των οικονομικών πολιτικών

Ενισχυμένος διάλογος μεταξύ των χωρών του ευρώ

Άτυπες συναντήσεις των χωρών του ευρώ, στις οποίες συμμετέχουν η Επιτροπή και η EKT

Πρόεδρος των χωρών με νόμισμα το ευρώ - εκλέγεται με πλειοψηφία για 2½ έτη

12. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΜΑΔΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ευνοήσουν τις προϋποθέσεις μιας ισχυρότερης οικονομικής μεγέθυνσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, προς τούτο, να αναπτύξουν διαρκώς στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη Ζώνη του ευρώ,

ΜΕ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για έναν ενισχυμένο διάλογο μεταξύ των κρατών μελών τα οποία έχουν ως νόμισμα το ευρώ, εν αναμονή της υιοθέτησης του ευρώ από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Οι Υπουργοί των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ πραγματοποιούν άτυπες συναντήσεις μεταξύ τους. Οι συναντήσεις αυτές λαμβάνουν χώρα, ανάλογα με τις ανάγκες, για να συζητούνται τα θέματα που συνδέονται με τις ιδιαίτερες ευθύνες τις οποίες συνυπέχουν στο θέμα του ενιαίου νομίσματος. Η Επιτροπή συμμετέχει στις συναντήσεις αυτές. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα καλείται να συμμετέχει σε αυτές τις συναντήσεις, οι οποίες προετοιμάζονται από τους αντιπροσώπους των Υπουργών Οικονομικών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ και της Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 2

Οι Υπουργοί των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ εκλέγουν ανά δυόμισι έτη πρόεδρο, με πλειοψηφία των εν λόγω κρατών μελών.

**Συμμετοχή Η.Β και
Βορείου Ιρλανδίας στη
Νομισματική Ένωση**

To H.B. δεν υποχρεούται να υιοθετήσει το ευρώ, εκτός αν λάβει σχετική απόφαση

13. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υποχρεούται ούτε δεσμεύεται να υιοθετήσει το ευρώ χωρίς ειδική σχετική απόφαση από την κυβέρνηση και το Κοινοβούλιό του,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι στις 16 Οκτωβρίου 1996 και στις 30 Οκτωβρίου 1997 η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεσή της να μην συμμετάσχει στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, δυνάμει του σημείου 1 του Πρωτοκόλλου σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την πρακτική της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου να χρηματοδοτεί τις δανειακές της ανάγκες με την πώληση κρατικών ομολόγων στον ιδιωτικό τομέα,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Δεν υποχρεούται

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υποχρεούται να υιοθετήσει το ευρώ, εκτός αν γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο σχετική πρόθεσή του.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα άρθρα 3 έως 8 και 10 εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, κατόπιν της γνωστοποίησης στην οποία προέβη το Ηνωμένο Βασίλειο προς το Συμβούλιο στις 16 Οκτωβρίου 1996 και στις 30 Οκτωβρίου 1997.

ΑΡΘΡΟ 3

Διατηρεί τις εξουσίες του στον τομέα της νομισματικής πολιτικής

Το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί τις εξουσίες του στον τομέα της νομισματικής πολιτικής σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 4

Το άρθρο I-30, παράγραφος 2, εκτός από την πρώτη και την τελευταία του φράση, το άρθρο I-30, παράγραφος 5, το άρθρο III-177, δεύτερο εδάφιο,

το άρθρο III-184, παράγραφοι 1, 9 και 10, το άρθρο III-185, παράγραφοι 1 έως 5, το άρθρο III-186, τα άρθρα III-188, III-89, III-190, το άρθρο III-191, το άρθρο III-196, το άρθρο III-198, παράγραφος 3, το άρθρο III-326 και το άρθρο III-382 του Συντάγματος δεν ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο. Επίσης δεν ισχύει το άρθρο III-179, παράγραφος 2, του Συντάγματος όσον αφορά την υιοθέτηση των τμημάτων των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών που αφορούν τη ζώνη του ευρώ γενικά.

Στις διατάξεις του πρώτου εδαφίου, η αναφορά στην Ένωση ή τα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο, η δε αναφορά στις εθνικές κεντρικές τράπεζες δεν περιλαμβάνει την Τράπεζα της Αγγλίας.

ΑΡΘΡΟ 5

Το Ηνωμένο Βασίλειο προσπαθεί να αποφεύγει τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

Το άρθρο III-192, παράγραφος 4, και το άρθρο III-200 του Συντάγματος ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο σαν να είχε προβλεφθεί παρέκκλιση. Τα άρθρα III-201 και III-202 του Συντάγματος εξακολουθούν να ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΑΡΘΡΟ 6

Το δικαίωμα ψήφου του Ηνωμένου Βασιλείου αναστέλλεται κατά την έγκριση από το Συμβούλιο των μέτρων που προβλέπουν τα άρθρα τα οποία απαριθμούνται στο άρθρο 4 και στις περιπτώσεις του άρθρου III-197, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο του Συντάγματος. Για τον σκοπό αυτόν, εφαρμόζεται το άρθρο III-197, παράγραφος 4, δεύτερο και τρίτο εδάφιο του Συντάγματος.

Το Ηνωμένο Βασίλειο επίσης δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στον διορισμό του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των άλλων μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σύμφωνα με το άρθρο III-382 παράγραφος 2, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 7

Τα άρθρα 3, 4, 6 και 7, το άρθρο 9, παράγραφος 2, το άρθρο 10, παράγραφοι 1, 2, και 3, το άρθρο 11 παράγραφος 2, το άρθρο 12 παράγραφος 1, τα άρθρα 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 και 50 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («καταστατικό») δεν ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο.

Στα άρθρα αυτά, οι αναφορές στην Ένωση ή τα κράτη μέλη δεν περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο και οι αναφορές στις εθνικές κεντρικές τράπεζες ή στους μεριδιούχους δεν περιλαμβάνουν την Τράπεζα της Αγγλίας.

Στο άρθρο 10, παράγραφος 3, και στο άρθρο 30, παράγραφος 2, του καταστατικού οι αναφορές στο «εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας», δεν περιλαμβάνουν το κεφάλαιο το οποίο καλύπτει η Τράπεζα της Αγγλίας.

ΑΡΘΡΟ 8

Το άρθρο III-199 του Συντάγματος και τα άρθρα 43 έως 47 του καταστατικού εφαρμόζονται, ανεξάρτητα εάν υπάρχει ή όχι κράτος μέλος για το οποίο ισχύει παρέκκλιση, υπό τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α) Στο άρθρο 43 του καταστατικού, η αναφορά στα καθήκοντα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος περιλαμβάνει τα καθήκοντα τα οποία πρέπει να συνεχίσουν να ασκούνται μετά την εισαγωγή του ευρώ, λόγω της αποφάσεως του Ηνωμένου Βασιλείου να μην υιοθετήσει το ευρώ.
- β) Παράλληλα προς τα καθήκοντα τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 46 του καταστατικού, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παρέχει συμβουλές και συμβάλλει στην προετοιμασία κάθε ευρωπαϊκού κανονισμού ή κάθε ευρωπαϊκής απόφασης που θα μπορούσε να λάβει το Συμβούλιο σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9, στοιχεία α) και γ) του παρόντος Πρωτοκόλλου.
- γ) Η Τράπεζα της Αγγλίας καταβάλλει το μερίδιό της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προς κάλυψη των δαπανών λειτουργίας της, στην ίδια βάση όπως και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών για τα οποία ισχύει παρέκκλιση.

ΑΡΘΡΟ 9

Το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί ανά πάσα στιγμή να γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο την πρόθεσή του να υιοθετήσει το ευρώ. Στην περίπτωση αυτή:

- α) Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται να υιοθετήσει το ευρώ εφόσον πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις. Το Συμβούλιο, αιτήσει του Ηνωμένου Βασιλείου και υπό τους όρους και με τη διαδικασία που καθορίζονται στο άρθρο III-198, παράγραφοι 1 και 2, του

Συντάγματος, αποφασίζει εάν το εν λόγω κράτος μέλος πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις.

- β) Η Τράπεζα της Αγγλίας καταβάλλει το μερίδιο του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, μεταβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα τα στοιχεία ενεργητικού σε συνάλλαγμα και συνεισφέρει στα αποθεματικά της στην ίδια βάση όπως και η εθνική κεντρική τράπεζα κράτους μέλους η παρέκκλιση του οποίου έχει καταργηθεί.
- γ) Το Συμβούλιο, υπό τους όρους και με τη διαδικασία που καθορίζονται στο άρθρο III-198, παράγραφος 3, του Συντάγματος, λαμβάνει όλες τις απαιτούμενες αποφάσεις ώστε να μπορέσει το Ηνωμένο Βασίλειο να υιοθετήσει το ευρώ.

Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο υιοθετήσει το ευρώ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, τα άρθρα 3 έως 8 παύουν να ισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 10

Παρά τις διατάξεις του άρθρου III-181 του Συντάγματος και του άρθρου 21, παράγραφος 1, του καταστατικού, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου μπορεί να διατηρήσει την ευχέρεια «Ways and Means» έναντι της Τράπεζας της Αγγλίας εάν και για όσο διάστημα το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει υιοθετήσει το ευρώ.

**14. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΔΑΝΙΑ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι το Σύνταγμα της Δανίας περιλαμβάνει διάταξη η οποία δύναται να καταστήσει αναγκαία τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος στη Δανία προκειμένου η χώρα αυτή να θέσει τέρμα στην παρέκκλισή της,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι στις 3 Νοεμβρίου 1993 η κυβέρνηση της Δανίας γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεσή της να μην συμμετάσχει στην τρίτη φάση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, δυνάμει του σημείου 1 του Πρωτοκόλλου σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη Δανία, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Οικονομικής Κοινότητας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων που προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Η Δανία ευρίσκεται υπό καθεστώς παρέκκλισης κατόπιν της γνωστοποίησης στην οποία προέβη η δανική κυβέρνηση προς το Συμβούλιο στις 3 Νοεμβρίου 1993. Το αποτέλεσμα της παρέκκλισης αυτής είναι ότι όλες οι διατάξεις του Συντάγματος και του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που αφορούν παρεκκλίσεις ισχύουν έναντι της Δανίας.

ΑΡΘΡΟ 2

Οσον αφορά την κατάργηση της παρέκκλισης, η διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο III-198 του Συντάγματος τίθεται σε εφαρμογή μόνον εάν το ζητήσει η Δανία.

ΑΡΘΡΟ 3

Σε περίπτωση κατάργησης του καθεστώτος παρέκκλισης, το παρόν Πρωτόκολλο παύει να έχει εφαρμογή.

*Εθνική Τράπεζα της
Δανίας*

**15. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ
ΔΑΝΙΑΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διευθετήσουν ορισμένα ειδικά προβλήματα που αφορούν τη Δανία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

*Η Εθνική Τράπεζα της
Δανίας εξηγηρετεί τις
Φερόες Νήσους και τη
Γροιλανδία*

Οι διατάξεις του άρθρου 14 του Πρωτοκόλλου σχετικά με το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δεν θίγουν το δικαίωμα της Εθνικής Τράπεζας της Δανίας να ασκεί τα τρέχοντα καθήκοντά της όσον αφορά τα εδάφη εκείνα του Βασιλείου της Δανίας που δεν είναι μέρη της Ένωσης.

*To καθεστώς των
φράγκου Οικονομικής
Κοινότητας του
Ειρηνικού*

**16. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΟΥ
ΦΡΑΓΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ
ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να λάβουν υπόψη ένα ιδιαίτερο στοιχείο που αφορά τη Γαλλία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Η Γαλλία δύναται να διατηρήσει το προνόμιο της έκδοσης νομισμάτων στη Νέα Καληδονία, στη Γαλλική Πολυνησία και στη Βαλίς και Φουτούνα σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής της νομοθεσίας και είναι αποκλειστικά αρμόδια για τον καθορισμό της ισοτιμίας του φράγκου Οικονομικής Κοινότητας του Ειρηνικού.

Κεκτημένο του Σένγκεν

**17. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ
ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΧΕΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΕΙ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν που συνίστανται στις συμφωνίες για τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα οι οποίες υπογράφηκαν από ορισμένα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 14 Ιουνίου 1985 και στις 19 Ιουνίου 1990, καθώς και στις σχετικές συμφωνίες και στους κανόνες που θεσπίστηκαν βάσει των συμφωνιών αυτών, έχουν ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω πρωτοκόλλου προσαρτημένου στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διατηρήσουν το κεκτημένο του Σένγκεν, όπως έχει αναπτυχθεί από την έναρξη ισχύος του προαναφερθέντος πρωτοκόλλου, στο πλαίσιο του Συντάγματος και να αναπτύξουν το εν λόγω κεκτημένο προκειμένου να συμβάλουν στην υλοποίηση του στόχου της παροχής στους πολίτες της Ένωσης ενός χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας χωρίς εσωτερικά σύνορα,

Η ιδιαίτερη θέση της Δανίας

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ιδιαίτερη θέση της Δανίας,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το γεγονός ότι η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας δεν συμμετέχουν σε όλες τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν· ότι, ωστόσο, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα των κρατών μελών αυτών να αποδεχθούν εν όλω ή εν μέρει άλλες διατάξεις του κεκτημένου αυτού,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι, ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η προσφυγή στις διατάξεις του Συντάγματος όσον αφορά τη στενότερη συνεργασία μεταξύ ορισμένων κρατών μελών,

Νορβηγία και Ισλανδία·
Σκανδιναβική Ένωση
Διαβατηρίων

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι είναι αναγκαίο να διατηρηθεί ειδική σχέση με τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας, κράτη τα οποία, μαζί με τα σκανδιναβικά κράτη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεσμεύονται από τις διατάξεις της Σκανδιναβικής Ένωσης Διαβατηρίων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Το Βασίλειο του Βελγίου, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Δημοκρατία της Ουγγαρίας, η Δημοκρατία της Μάλτας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας, εξουσιοδοτούνται να εφαρμόσουν στενότερη συνεργασία μεταξύ τους, στους τομείς που διέπονται από τις οριζόμενες υπό του Συμβουλίου διατάξεις, οι οποίες συνιστούν το κεκτημένο του Σένγκεν. Η συνεργασία αυτή διεξάγεται εντός του θεσμικού και νομικού πλαισίου της Ένωσης με σεβασμό των σχετικών διατάξεων του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 2

Το κεκτημένο του Σένγκεν εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη του άρθρου 1, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη Συνθήκη και την Πράξη Προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο υποκαθιστά την Εκτελεστική Επιτροπή που θεσπίστηκε δυνάμει των συμφωνιών του Σένγκεν.

ΑΡΘΡΟ 3

Παρέκκλιση για τη Δανία

Η συμμετοχή της Δανίας στη θέσπιση των μέτρων που συνιστούν ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, καθώς και η εφαρμογή και υλοποίηση των μέτρων αυτών στη Δανία διέπονται από τις οικείες διατάξεις του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση της Δανίας.

ΑΡΘΡΟ 4

Το Η.Β. και η Ιρλανδία μπορούν να συμμετάσχουν ανά πάσα στιγμή

Η Ιρλανδία και το Ήνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας μπορούν ανά πάσα στιγμή να ζητήσουν να συμμετάσχουν σε μερικές ή όλες τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν.

Το Συμβούλιο εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση για το αίτημα αυτό. Αποφασίζει με ομοφωνία των μελών του άρθρου 1 και του αντιπροσώπου της κυβερνήσεως του ενδιαφερόμενου κράτους.

ΑΡΘΡΟ 5

Οι προτάσεις και πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν υπόκεινται στις σχετικές διατάξεις του Συντάγματος.

Στο πλαίσιο αυτό, εάν η Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο ή και οι δύο δεν έχουν γνωστοποιήσει γραπτώς στον Πρόεδρο του Συμβουλίου, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν, η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο III-419, παράγραφος 1, του Συντάγματος θεωρείται ότι έχει δοθεί στα κράτη μέλη του άρθρου 1 καθώς και στην Ιρλανδία ή το Ηνωμένο Βασίλειο εφόσον οιοδήποτε εκ των δύο κρατών επιθυμεί να συμμετάσχει στους εν λόγω τομείς συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 6

Nορβηγία και Ισλανδία

Η Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας συμμετέχουν στην εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν και στην περαιτέρω ανάπτυξή του. Για τον σκοπό αυτό, προβλέπονται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες στο πλαίσιο συμφωνίας με τα κράτη αυτά, η οποία συνάπτεται από το Συμβούλιο με ομόφωνη απόφαση των μελών του άρθρου 1. Σε αυτή τη συμφωνία περιλαμβάνονται διατάξεις για τη συμβολή της Ισλανδίας και της Νορβηγίας στις τυχόν δημοσιονομικές συνέπειες που θα προκύψουν από την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Το Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφασή του, συνάπτει χωριστή συμφωνία με την Ισλανδία και τη Νορβηγία όσον αφορά τον καθορισμό των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, αφενός, και της Ισλανδίας και της Νορβηγίας, αφετέρου, στους τομείς του κεκτημένου του Σένγκεν που ισχύουν για τα κράτη αυτά.

ΑΡΘΡΟ 7

Τα νέα κράτη μέλη πρέπει να αποδεχτούν το κεκτημένο του Σένγκεν

Για τους σκοπούς των διαπραγματεύσεων για την προσχώρηση γέων κρατών μελών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το κεκτημένο του Σένγκεν και περαιτέρω μέτρα τα οποία λαμβάνονται από τα θεσμικά όργανα εντός του πεδίου ισχύος του θεωρούνται κεκτημένο που πρέπει να γίνει πλήρως αποδεκτό από όλα τα υποψήφια για προσχώρηση κράτη.

*Συνοριακός έλεγχος στο
H.B. και στην Ιρλανδία*

**18. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ III-130 ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα θέματα σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ύπαρξη επί πολλά έτη ειδικών ταξιδιωτικών ρυθμίσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

To H.B. αποφασίζει όσον αφορά τη διέλευση των συνόρων του

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το δικαίωμα, παρά τις διατάξεις των άρθρων III-130 και III-265 του Συντάγματος, οιαδήποτε άλλη διάταξη του εν λόγω Συντάγματος, οποιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο σύμφωνα με το Σύνταγμα αυτό, ή οιαδήποτε διεθνή συμφωνία συναπτόμενη από την Ένωση ή την Ένωση και τα κράτη μέλη της με ένα ή περισσότερα τρίτα κράτη, να διενεργεί στα σύνορά του με άλλα κράτη μέλη ελέγχους στα πρόσωπα που επιθυμούν να εισέλθουν στο Ηνωμένο Βασίλειο εφόσον τους κρίνει απαραίτητους προκειμένου:

- a) να εξακριβώνει εάν έχουν δικαίωμα εισόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο πολίτες κρατών μελών, ή τα εξαρτώμενα από αυτούς πρόσωπα στο πλαίσιο της άσκησης των δικαιωμάτων τους βάσει του δικαίου της Ένωσης, καθώς και πολίτες άλλων κρατών στους οποίους έχουν αναγνωρισθεί τέτοια δικαιώματα με συμφωνία δεσμευτική για το Ηνωμένο Βασίλειο, και
- β) να αποφασίζει κατά πόσον επιτρέπεται η είσοδος άλλων προσώπων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Τα άρθρα III-130 και III-265 του Συντάγματος ή οιαδήποτε άλλη διάταξη του Συντάγματος αυτού ή οιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο βάσει αυτού, δεν θίγουν το δικαίωμα του Ηνωμένου Βασιλείου να θεσπίζει ή να διενεργεί τέτοιους ελέγχους. Η αναφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο στο παρόν άρθρο συμπεριλαμβάνει τα εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων υπεύθυνο είναι το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΑΡΘΡΟ 2

Σχέσεις Ιρλανδίας-Η.Β.

Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία μπορούν να συνεχίσουν να συνομολογούν ρυθμίσεις μεταξύ τους σχετικά με την κυκλοφορία προσώπων μεταξύ των εδαφών τους («the Common Travel Area», Κοινή Ταξιδιωτική Περιοχή), ενώ παράλληλα σέβονται πλήρως τα δικαιώματα των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 1, πρώτη παράγραφος, στοιχείο α). Συνεπώς, εφόσον παραμένουν σε ισχύ τέτοιες ρυθμίσεις, οι διατάξεις του άρθρου 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου ισχύουν για την Ιρλανδία υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις όπως και για το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα άρθρα III-130 και III-265 του Συντάγματος ή οιαδήποτε άλλη διάταξη του ή οποιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο βάσει αυτού, δεν θίγουν τις ρυθμίσεις αυτές.

ΑΡΘΡΟ 3

Τα άλλα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να διενεργούν, στα σύνορά τους ή σε οποιοδήποτε σημείο εισόδου στο έδαφός τους, ελέγχους στα πρόσωπα που επιθυμούν να εισέλθουν στο έδαφός τους από το Ηνωμένο Βασίλειο, ή από άλλα εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων είναι υπεύθυνο, για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1 ή από την Ιρλανδία, στο βαθμό που οι διατάξεις του άρθρου 1 ισχύουν για την Ιρλανδία.

Τα άρθρα III-130 και III-265 του Συντάγματος ή οιαδήποτε άλλη διάταξη του Συντάγματος αυτού ή οιοδήποτε μέτρο θεσπιζόμενο βάσει αυτού, δεν θίγουν το δικαίωμα των άλλων κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διενεργούν τέτοιους ελέγχους.

ΑΡΘΡΟ 4

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται επίσης σε πράξεις οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν δυνάμει του άρθρου IV-438 του Συντάγματος.

Δικαστική και
αστυνομική συνεργασία
H.B. και Ιρλανδίας

**19. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ
ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΙ ΤΗ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα θέματα σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων πτυχών του άρθρου III-130 του Συντάγματος στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Δεν συμμετέχει στη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον συνοριακό έλεγχο, τη δικαστική συνεργασία και τις αστικές υποθέσεις

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στη θέσπιση από το Συμβούλιο προτεινόμενων μέτρων βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, κεφάλαιο IV, τμήμα 2 ή 3, του Συντάγματος ή του άρθρου III-260 του Συντάγματος, κατά το βαθμό που το άρθρο αυτό αφορά τους τομείς που καλύπτονται από τα εν λόγω τμήματα ή του άρθρου III-263 ή του άρθρου III-275, παράγραφος 2, στοιχείο α) του Συντάγματος. Για αποφάσεις του Συμβουλίου οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένων των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού αυτών των κρατών.

Η μειοψηφία αρνητικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστον αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συνένα μέλος, αλλιώς θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ως

απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού αυτών των κρατών.

ΑΡΘΡΟ 2

Βάσει του άρθρου 1 και με την επιφύλαξη των άρθρων 3, 4 και 6, οι διατάξεις του Μέρους III, Τίτλος III, κεφάλαιο IV τμήμα 2 ή 3, του Συντάγματος ή του άρθρου III-260 του Συντάγματος, κατά το βαθμό που το άρθρο αυτό αφορά τους τομείς που καλύπτονται από τα εν λόγω τμήματα, ή του άρθρου III-263 ή του άρθρου III-275, παράγραφος 2, στοιχείο α), του Συντάγματος, μέτρα θεσπιζόμενα κατ' εφαρμογή των εν λόγω τμημάτων ή άρθρων, διατάξεις οποιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτομένης από την Ένωση κατ' εφαρμογή των τμημάτων ή άρθρων αυτών και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία αυτών των διατάξεων ή μέτρων, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία. Οι εν λόγω διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εν λόγω κρατών, ούτε θίγουν κατά κανένα τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ένωσης και ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης όπως εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία.

ΑΡΘΡΟ 3

Mπορεί να επιλέξει να συμμετάσχει εντός 3 μηνών

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία μπορούν, εντός τριών μηνών από την υποβολή στο Συμβούλιο πρότασης βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, κεφάλαιο IV, τμήμα 2 ή 3, του Συντάγματος ή πρότασης ή πρωτοβουλίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου III-263 ή του άρθρου III-275, παράγραφος 2, στοιχείο α), του Συντάγματος, για γνωστοποιούν γραπτώς στο Συμβούλιο ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη θέσπιση και εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου, κατόπιν δε τούτου δικαιούνται να το πράξουν. Για πράξεις του Συμβουλίου οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του μέλους που δεν έχει προβεί σε σχετική γνωστοποίηση. Μέτρο θεσπιζόμενο βάσει της παρούσας παραγράφου έχει δεσμευτική ισχύ για όλα τα κράτη μέλη που συμμετείχαν στη θέσπισή του. Οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί ή οι ευρωπαϊκές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου III-260 του Συντάγματος προβλέπουν τους όρους συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας στις αξιολογήσεις που αφορούν τους τομείς οι οποίοι καλύπτονται από το Μέρος III, Τίτλος III, κεφάλαιο IV, τμήμα 2 ή 3, του Συντάγματος.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, το οποίο αντιπροσωπεύει συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό

αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συνένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ως απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού αυτών των κρατών.

2. Εάν, μετά την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος, δεν μπορεί να θεσπισθεί με τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ιρλανδίας μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίσει το μέτρο αυτό σύμφωνα με το άρθρο 1 χωρίς τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ιρλανδίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται το άρθρο 2.

ΑΡΘΡΟ 4

To H.B. μπορεί να συμμετάσχει ανά πάσα στιγμή

Το Ηνωμένο Βασίλειο ή η Ιρλανδία μπορούν, ανά πάσα στιγμή μετά από τη θέσπιση μέτρου κατ' εφαρμογή του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV, τμήμα 2 ή 3, του Συντάγματος ή του άρθρου III-263 ή του άρθρου III-275, παράγραφος 2, στοιχείο α), του Συντάγματος, να γνωστοποιήσουν στο Συμβούλιο και την Επιτροπή την πρόθεσή τους για αποδεχθούν το εν λόγω μέτρο. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο III-420, παράγραφος 1, του Συντάγματος εφαρμόζεται αναλόγως.

ΑΡΘΡΟ 5

Κράτος μέλος το οποίο δεν δεσμεύεται από μέτρο που θεσπίζεται κατ' εφαρμογή του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV, τμήμα 2 ή 3, του Συντάγματος ή του άρθρου III-263 ή του άρθρου III-275, παράγραφος 2, στοιχείο α), του Συντάγματος, δεν υφίσταται δημοσιονομικές συνέπειες λόγω του μέτρου αυτού, πέραν των διοικητικών εξόδων που συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα, εκτός εάν το Συμβούλιο, με ομοφωνία όλων των μελών του και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποφασίσει άλλως.

ΑΡΘΡΟ 6

Εάν, στις περιπτώσεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, μέτρο που θεσπίζεται κατ' εφαρμογή του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV, τμήμα 2 ή 3, του

Συντάγματος του άρθρου III-260 του Συντάγματος, στο βαθμό που το άρθρο αυτό αφορά τους τομείς που καλύπτονται από τα εν λόγω τμήματα, του άρθρου III-263 ή του άρθρου III-275, παράγραφος 2, στοιχείο α), του Συντάγματος, έχει δεσμευτική ισχύ για το Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία, οι οικείες διατάξεις του Συντάγματος, εφαρμόζονται για το εν λόγω κράτος ως προς το μέτρο αυτό.

ΑΡΘΡΟ 7

Τα άρθρα 3 και 4 ισχύουν υπό την επιφύλαξη του Πρωτοκόλλου σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 8

Η Ιρλανδία μπορεί να γνωστοποιήσει γραπτώς στο Συμβούλιο ότι δεν επιθυμεί πλέον να εμπίπτει στο πεδίο ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν πλέον εφαρμογή στην Ιρλανδία.

H Ιρλανδία μπορεί να αποχωρήσει χωρίς το H.B.

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΠΟΥ
ΙΣΧΥΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ
ΔΑΝΙΑ**

Αποφασίστηκαν στο
Εδιμβούργο το 1992

Η θέση της Δανίας

σχετικά με:

- την *ιθαγένεια*
- την *οικονομική και νομισματική ένωση*
- την *πολιτική άμυνας*
- τη *δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις*

Συμφέρον της Ένωσης να διασφαλίσει τη συμμετοχή της Δανίας

Παροχή στη Δανία της δυνατότητας να επιλέξει να συμμετάσχει στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

Η Δανία δεν θα μπορεί να εμποδίσει την περαιτέρω ολοκλήρωση

Σένγκεν

*Δικαιοσύνη και
Εσωτερικές Υποθέσεις*

**20. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ
ΔΑΝΙΑΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την απόφαση των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, οι οποίοι συνήλθαν στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο Εδιμβούργο, στις 12 Δεκεμβρίου 1992, όσον αφορά ορισμένα προβλήματα που έθεσε η Δανία σχετικά με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙ τη θέση της Δανίας σχετικά με την ιθαγένεια, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την αμυντική πολιτική και τη δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις, όπως καθορίζεται στην Απόφαση του Εδιμβούργου,

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ότι η διατήρηση στο πλαίσιο του Συντάγματος του νομικού καθεστώτος που προκύπτει από την απόφαση του Εδιμβούργου θα περιορίσει σημαντικά τη συμμετοχή της Δανίας σε σημαίνοντες τομείς συνεργασίας της Ένωσης και ότι θα ήταν προς το συμφέρον της Ένωσης να διασφαλίσει την ακεραιότητα του κεκτημένου στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να θεσπίσουν νομικό πλαίσιο που θα προσφέρει τη δυνατότητα στη Δανία να συμμετέχει στη θέσπιση μέτρων που προτείνονται βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος και επιδοκιμάζοντας την πρόθεση της Δανίας να επωφεληθεί αυτής της δυνατότητας όταν αυτό είναι δυνατόν σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Δανία δεν θα εμποδίσει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους όσον αφορά μέτρα που δεν δεσμεύουν τη Δανία,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το Πρωτόκολλο σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στο Σύνταγμα:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΑΡΘΡΟ 1

H Δανία δεν θα συμμετέχει στο κεφάλαιο της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων

Για τη λήψη αποφάσεων με ομοφωνία και με ειδική πλειοψηφία δεν απαιτείται η ψήφος της Δανίας

Oι αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με το κεφάλαιο της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων δεν δεσμεύουν τη Δανία

H Δανία βαρύνεται μόνο με διοικητικές δαπάνες

H Δανία θα αποφασίσει

H Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση, από το Συμβούλιο, μέτρων που προτείνονται βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV, του Συντάγματος. Για πράξεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των εν λόγω κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνητικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συνένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ως απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

ΑΡΘΡΟ 2

Διατάξεις του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος, μέτρα θεσπιζόμενα δυνάμει του Κεφαλαίου αυτού, διατάξεις οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτόμενης από την Ένωση δυνάμει του Κεφαλαίου αυτού και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή μέτρων δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται στη Δανία. Αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν θίγουν κατά κανένα τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δανίας, ούτε θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ένωσης, ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης, όπως εφαρμόζονται στη Δανία.

ΑΡΘΡΟ 3

Η Δανία δεν υφίσταται δημοσιονομικές συνέπειες λόγω των μέτρων που μνημονεύονται στο άρθρο 1, πέραν των διοικητικών εξόδων που συνεπάγονται για τα θεσμικά όργανα.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Η Δανία αποφασίζει, εντός εξαμήνου από τη θέσπιση μέτρου για την

εντός έξι μηνών εάν θα εφαρμόσει τους κανόνες του Σένγκεν. Εάν ναι, θα δημιουργηθεί υποχρέωση βάσει του διεθνούς δικαίου και όχι του δικαίου της ΕΕ
Εάν όχι, θα εφαρμοστούν τα «μέτρα που ενδείκνυνται»
Συμφωνίες που προηγούνται της θέσης σε ισχύ του Συντάγματος εξακολουθούν να ισχύουν

Κοινή άμυνα

Η Δανία δεν συμμετέχει στην κοινή πολιτική άμυνας και ασφάλειας

Δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν τη συνεργασία τους σε αυτό τον τομέα

Απαιτείται ομοφωνία

περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν που καλύπτεται από το Μέρος I του παρόντος Πρωτοκόλλου, εάν θα εφαρμόσει το μέτρο αυτό στο εθνικό της δίκαιο. Εάν αποφασίσει να το εφαρμόσει, το μέτρο αυτό θα δημιουργήσει υποχρέωση διεθνούς δικαίου μεταξύ της Δανίας και των άλλων κρατών μελών που δεσμεύονται από το μέτρο.

Εάν η Δανία αποφασίσει να μην εφαρμόσει το εν λόγω μέτρο, τα κράτη μέλη για τα οποία έχει δεσμευτική ισχύ αυτό το μέτρο και η Δανία εξετάζουν τα μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν.

2. Η Δανία διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπήρχαν πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης όσον αφορά το κεκτημένο του Σένγκεν.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΑΡΘΡΟ 5

Ως προς τα μέτρα που θεσπίζει το Συμβούλιο βάσει των άρθρων I-41, III-295, παράγραφος 1 και των άρθρων III-309 έως III-313 του Συντάγματος, η Δανία δεν συμμετέχει στην εκπόνηση και την εφαρμογή των αποφάσεων και δράσεων της Ένωσης που έχουν συνέπειες στην άμυνα. Ως εκ τούτου, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπισή τους. Η Δανία δεν εμποδίζει τα άλλα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνεργασία τους στον τομέα αυτό. Η Δανία δεν υποχρεούται να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών που απορρέουν από τα μέτρα αυτά, ούτε να θέτει στρατιωτικές δυνατότητες στη διάθεση της Ένωσης.

Για αποφάσεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των εν λόγω κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνησικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Κατά παρέκκλιση από το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του

Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, ως απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΑΡΘΡΟ 6

Νομική συνέχεια όλων των συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και της Δανίας

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται επίσης σε μέτρα που παραμένουν σε ισχύ βάσει του άρθρου IV-438 του Συντάγματος, τα οποία καλύπτονταν από το Πρωτόκολλο για τη θέση της Δανίας το οποίο προσηρτάτο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης.

ΑΡΘΡΟ 7

Δεν εξαιρείται από την εφαρμογή των διατάξεων για τις χώρες των οποίων οι υπήκοοι χρειάζονται θεώρηση διαβατηρίου

Τα άρθρα 1, 2 και 3 δεν ισχύουν για τα μέτρα περί καθορισμού των τρίτων χωρών των οποίων οι υπήκοοι πρέπει να διαθέτουν θεώρηση για να διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών ή για τα μέτρα που αφορούν τη θεώρηση ενιαίου τύπου.

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΑΡΘΡΟ 8

Η Δανία μπορεί να αποφασίσει να συμμετέχει οποτεδήποτε

Η Δανία μπορεί, οποτεδήποτε, σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες, να ενημερώσει τα άλλα κράτη μέλη ότι δεν επιθυμεί πλέον να υπόκειται εν όλω ή εν μέρει στο πεδίο ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου. Στην περίπτωση αυτή, η Δανία θα εφαρμόσει πλήρως όλα τα τότε εν ισχύι σχετικά μέτρα που θα έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ 9

Η Δανία μπορεί να αποφασίσει ότι θα τεθούν σε ισχύ οι διατάξεις του Παραρτήματος

1. Η Δανία μπορεί, οποτεδήποτε και με την επιφύλαξη του άρθρου 8, σύμφωνα με τους συνταγματικούς της κανόνες, να γνωστοποιήσει στα άλλα κράτη μέλη ότι, από την πρώτη ημέρα του μήνα μετά τη γνωστοποίηση, το Μέρος I του παρόντος Πρωτοκόλλου αποτελείται από τις διατάξεις του Παραρτήματος. Στην περίπτωση αυτή, η αρίθμηση των άρθρων 5 έως 9 προσαρμόζεται αναλόγως.

2. Έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της γνωστοποίησης της παραγράφου 1, όλο το κεκτημένο του Σένγκεν καθώς και τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί για την περαιτέρω ανάπτυξη του εν λόγω κεκτημένου, τα

Oι κανόνες σε αυτούς τους τομείς θα είναι δεσμευτικοί για τη Δανία

ως δίκαιο της Ενωσης

οποία μέχρι τότε δέσμευαν τη Δανία ως υποχρεώσεις διεθνούς δικαίου,
δεσμεύονταν τη Δανία ως δίκαιο της Ενωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ

ΑΡΘΡΟ 1

Η Δανία δεν θα συμμετέχει στο κεφάλαιο της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων Για τη λήψη αποφάσεων με ομοφωνία και με ειδική πλειοψηφία δεν απαιτείται η ψήφος της Δανίας

Με την επιφύλαξη του άρθρου 3, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση, από το Συμβούλιο, μέτρων που προτείνονται βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος. Για αποφάσεις του Συμβουλίου, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται ομόφωνα, απαιτείται ομοφωνία των μελών του Συμβουλίου, εξαιρουμένου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης της Δανίας.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 55% των μελών του Συμβουλίου, που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των εν λόγω κρατών μελών.

Η μειοψηφία αρνητικυρίας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ελάχιστο αριθμό μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% του πληθυσμού των συμμετεχόντων κρατών μελών, συν ένα μέλος, ειδάλλως θεωρείται ότι επιτυγχάνεται ειδική πλειοψηφία.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο, εφόσον το Συμβούλιο δεν αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής ή του Υπουργού Εξωτερικών της Ενωσης, ως απαιτούμενη ειδική πλειοψηφία ορίζεται ποσοστό τουλάχιστον 72% των μελών του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν συμμετέχοντα κράτη μέλη, εφόσον το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 65% τουλάχιστον του πληθυσμού των κρατών αυτών.

ΑΡΘΡΟ 2

Οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με το κεφάλαιο της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων δεν δεσμεύονται τη Δανία

Σύμφωνα με το άρθρο 1 και με την επιφύλαξη των άρθρων 3, 4 και 6, διατάξεις του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος, μέτρα θεσπίζομενα βάσει του Κεφαλαίου αυτού, διατάξεις οιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας συναπτόμενης από την Ενωση δυνάμει του Κεφαλαίου αυτού και αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία τέτοιων διατάξεων ή μέτρων, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζονται στη Δανία. Αυτές οι διατάξεις, μέτρα ή αποφάσεις δεν θίγουν κατά κανένα τρόπο τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δανίας, ούτε θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο και το κεκτημένο της Ενωσης, ούτε αποτελούν μέρος του δικαίου της Ενωσης, όπως εφαρμόζονται στη Δανία.

ΑΡΘΡΟ 3

*Η Δανία μπορεί
οποτεδήποτε να
αποφασίσει να συμμετέχει
στην έγκριση προτάσεων
στο κεφάλαιο της
Δικαιοσύνης και των
Εσωτερικών Υποθέσεων
Αλλά η Δανία δεν μπορεί
να εμποδίσει τη λήψη
απόφασης*

*Η Δανία μπορεί ανά πάσα
στιγμή να αποδεχτεί
τέτοια μέτρα· σε αυτήν
την περίπτωση τυχάνει
εφαρμογής η διαδικασία
συμμετοχής σε ενισχυμένη
διαδικασία*

*Η Δανία μπορεί να
αποδεχθεί εντός έξι
μηνών...*

*...αλλιώς η Ενωση
λαμβάνει τα «μέτρα που
ενδείκνυνται»*

*Όταν η Δανία συμμετέχει
στην έκδοση απόφασης,
δεσμεύεται από το
Σύνταγμα*

1. Η Δανία μπορεί, εντός τριών μηνών από την υποβολή στο Συμβούλιο πρότασης ή πρωτοβουλίας βάσει του Μέρους III, Τίτλου III, Κεφαλαίου IV του Συντάγματος, να γνωστοποιεί γραπτώς στον Πρόεδρο του Συμβουλίου ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή οποιωνδήποτε τέτοιων προτεινόμενων μέτρων, κατόπιν δε τούτου δικαιούται να το πράξει.
2. Εάν, μετά την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος, μέτρο της παραγράφου 1 δεν μπορεί να θεσπισθεί με τη συμμετοχή της Δανίας, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίσει αυτό το μέτρο σύμφωνα με το άρθρο 1 χωρίς τη συμμετοχή της Δανίας. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται το άρθρο 2.

ΑΡΘΡΟ 4

Η Δανία μπορεί, ανά πάσα στιγμή μετά από τη θέσπιση μέτρου δυνάμει του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος, να γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή την πρόθεσή της να αποδεχτεί το εν λόγω μέτρο. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, η διαδικασία του άρθρου III-420, παράγραφος 1, του Συντάγματος.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Η γνωστοποίηση του άρθρου 4 υποβάλλεται το αργότερο έξι μήνες από την οριστική θέσπιση μέτρου το οποίο αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

Σε περίπτωση που η Δανία δεν προβεί σε γνωστοποίηση σύμφωνα με τα άρθρα 3 ή 4 σχετικά με μέτρα που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν, τα κράτη μέλη για τα οποία αυτά τα μέτρα έχουν δεσμευτική ισχύ και η Δανία εξετάζουν τα μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν.

2. Γνωστοποίηση δυνάμει του άρθρου 3 σχετικά με μέτρα που αναπτύσσουν περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν θεωρείται αμετάκλητα ως γνωστοποίηση που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 3 σε σχέση με οιαδήποτε νέα πρόταση ή πρωτοβουλία με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη αυτού του μέτρου, κατά το βαθμό που η εν λόγω πρόταση ή πρωτοβουλία αναπτύσσει περαιτέρω το κεκτημένο του Σένγκεν.

ΑΡΘΡΟ 6

Εάν, σε περιπτώσεις που αναφέρονται σε αυτό το Μέρος, μέτρο που θεσπίζεται από το Συμβούλιο δυνάμει του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος, έχει δεσμευτική ισχύ για τη Δανία, οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος εφαρμόζονται για τη Δανία ως προς

το μέτρο αυτό.

ΑΡΘΡΟ 7

*Η Δανία βαρύνεται μόνο
με διοικητικές δαπάνες*

Εφόσον η Δανία δεν δεσμεύεται από μέτρο που θεσπίζεται βάσει του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο IV του Συντάγματος δεν υφίσταται τις δημοσιονομικές συνέπειες αυτού του μέτρου πέραν των διοικητικών εξόδων που συνεπάγεται για τα θεσμικά όργανα, εκτός αν το Συμβούλιο λάβει ομόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Κοινοβούλιο, διαφορετική απόφαση.

*Διέλευση των
εξωτερικών συνόρων*

**21. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ
ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την ανάγκη των κρατών μελών να διασφαλίσουν αποτελεσματικούς ελέγχους στα εξωτερικά τους σύνορα, σε συνεργασία, όπου ενδείκνυται, με τρίτες χώρες,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί της ακόλουθης διατάξεως, η οποία προσαρτάται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

*Τα κράτη μέλη πρέπει να
σέβονται το δίκαιο της
Ένωσης*

Οι διατάξεις περί μέτρων για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων οι οποίες περιλαμβάνονται στο άρθρο III-265, παράγραφος 2, στοιχείο β), του Συντάγματος δεν θίγουν την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται ή να συνομολογούν συμφωνίες με τρίτες χώρες, στο μέτρο που οι συμφωνίες αυτές σέβονται το δίκαιο της Ένωσης και άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες.

22. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΣΥΛΟΥ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο I-9, παράγραφος 1 του Συντάγματος, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που περιέχονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο I-9, παράγραφος 3 του Συντάγματος, τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών αποτελούν μέρος του δικαίου της Ένωσης ως γενικές αρχές,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου από την Ένωση κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου I-9, παράγραφοι 1 και 3, του Συντάγματος,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο I-58 του Συντάγματος, κάθε ευρωπαϊκό κράτος όταν υποβάλει αίτηση για να καταστεί μέλος της Ένωσης, πρέπει να σέβεται τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο I-2, του Συντάγματος,

EXONTAS KATA NOY ότι το άρθρο I-59 του Συντάγματος καθιερώνει ένα μηχανισμό αναστολής ορισμένων δικαιωμάτων σε περίπτωση σοβαρής και διαρκούς παραβίασης των αξιών αυτών από κράτος μέλος,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι κάθε υπήκοος κράτους μέλους, ως πολίτης της Ένωσης, απολαύει ειδικού καθεστώτος και προστασίας την οποία εγγυώνται τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους I, Τίτλος II, και του Μέρους III, Τίτλος II, του Συντάγματος,

EXONTAS KATA NOY ότι το Σύνταγμα δημιουργεί χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα και παρέχει σε κάθε πολίτη της Ένωσης το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να αποτρέψουν τη χρήση του θεσμού του ασύλου για σκοπούς ξένους προς αυτούς για τους οποίους προορίζεται,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το παρόν Πρωτόκολλο σέβεται τον σκοπό και τους στόχους της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951 περί του Καθεστώτος των Προσφύγων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ MONO

Όλα τα κράτη μέλη αποτελούν ασφαλείς χώρες καταγωγής

Δεδομένου του επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη θεωρούνται ότι συνιστούν έναντι αλλήλων ασφαλείς χώρες καταγωγής, για όλα τα νομικά και πρακτικά ζητήματα που συνδέονται με υποθέσεις ασύλου. Συνεπώς, οποιαδήποτε αίτηση ασύλου υποβαλλόμενη από υπήκοο κράτους μέλους μπορεί να ληφθεί υπόψη ή να κηρυχθεί παραδεκτή σε διαδικασία άλλου κράτους μέλους μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- a) εάν το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος, βασιζόμενο στις διατάξεις του άρθρου 15 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, λαμβάνει στο έδαφός του μέτρα τα οποία αποκλίνουν από τις υποχρεώσεις του βάσει της Σύμβασης αυτής,
- β) εάν έχει κινηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο I-59, παράγραφοι 1 ή 2, του Συντάγματος και μέχρις ότου το Συμβούλιο ή, κατά περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδώσει σχετική ευρωπαϊκή απόφαση, όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου υπήκοος είναι ο αιτών,
- γ) εάν το Συμβούλιο εξέδωσε ευρωπαϊκή απόφαση σύμφωνα με το άρθρο I-59, παράγραφος 1, του Συντάγματος όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου υπήκοος είναι ο αιτών, ή εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εξέδωσε ευρωπαϊκή απόφαση σύμφωνα με το άρθρο I-59, παράγραφος 2, του Συντάγματος όσον αφορά το κράτος μέλος του οποίου ο αιτών είναι υπήκοος,
- δ) εάν ένα κράτος μέλος πρέπει να λάβει αυτή την απόφαση μονομερώς σε σχέση με την αίτηση υπηκόου άλλου κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο ενημερώνεται αμέσως. Η αίτηση εξετάζεται βάσει του τεκμηρίου ότι είναι προφανώς αβάσιμη χωρίς να θίγεται καθ' οιονδήποτε τρόπο, ανεξάρτητα από τη φύση της υποθέσεως, η εξουσία λήψεως αποφάσεως του κράτους μέλους.

*MONIMH
ΔΙΑΡΘΡΩΜΕΝΗ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ*

**23. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΟΝΙΜΗ
ΔΙΑΡΘΡΩΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΥ ΘΕΣΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ
ΤΟ ΑΡΘΡΟ Ι-41, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 6, ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ
III-312 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΈΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ το άρθρο I-41, παράγραφος 6, και το άρθρο III-312 του Συντάγματος,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Ένωση ασκεί κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας που βασίζεται σε συνεχώς αυξανόμενο βαθμό σύγκλισης των δράσεων των κρατών μελών,

*Η κοινή πολιτική
ασφάλειας και άμυνας -
εγγενές στοιχείο της
κοινής εξωτερικής
πολιτικής και πολιτικής
ασφάλειας*

*Αρχή του «ενιαίου
συνόλου δυνάμεων»*

Ουδετερότητα

NATO

*Πιο ενεργός ρόλος της
Ένωσης στον τομέα της
ασφάλειας*

*Η Ένωση πρέπει να
αναλάβει τις ευθύνες της
DV\551601EL.doc
Μετάφραση εξωτερικού συνεργάτη*

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας: ότι εξασφαλίζει στην Ένωση επιχειρησιακή ικανότητα βασισμένη σε μη στρατιωτικά και στρατιωτικά μέσα: ότι η Ένωση μπορεί να κάνει χρήση των μέσων αυτών σε αποστολές εκτός Ενωσης που προβλέπεται στο άρθρο III-309 του Συντάγματος προκειμένου να διασφαλίζει τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών: ότι η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών βασίζεται στις στρατιωτικές δυνατότητες που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την αρχή του «ενιαίου συνόλου δυνάμεων»,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης δεν θίγει τον ειδικό χαρακτήρα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη του Βόρειου Ατλαντικού για τα κράτη μέλη, τα οποία θεωρούν ότι η κοινή άμυνά τους υλοποιείται στο πλαίσιο της Οργάνωσης της Συνθήκης του Βόρειου Ατλαντικού, που παραμένει το θεμέλιο της συλλογικής άμυνας των μελών της, και συνάδει με την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας που θεσπίζεται στο πλαίσιο της εν λόγω Συνθήκης,

ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΑ ότι ένας ουσιαστικότερος ρόλος της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας και άμυνας θα συμβάλει στη ζωτικότητα μιας ανανεωμένης Ατλαντικής Συμμαχίας, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις «Βερολίνο +»,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να καταστεί ικανή η Ένωση να αναλάβει πλήρως τις ευθύνες που της αναλογούν στα πλαίσια της διεθνούς κοινότητας,

στο πλαίσιο της διεθνούς κοινότητας

Επείγουσα εφαρμογή των αποστολών του OHE

Η Ενωση χρειάζεται περισσότερες δυνατότητες

Η Ενωση χρειάζεται ισχυρότερη πολιτική βούληση

Ρόλος του Υπουργού Εξωτερικών

Ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη που:

- αναπτύσσον αμυντικές δυνατότητες

-παρέχουν πολυεθνικά σώματα δυνάμεων

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών μπορεί να ζητά τη συνδρομή της Ενωσης για την επείγουσα εφαρμογή των αποστολών που αναλαμβάνονται δυνάμει των κεφαλαίων VI και VII του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η ενίσχυση της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας θα απαιτήσει προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών στον τομέα των δυνατοτήτων,

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ότι η είσοδος σε ένα νέο στάδιο ανάπτυξης της ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας προϋποθέτει αποφασιστικές προσπάθειες εκ μέρους των κρατών μελών που το επιθυμούν,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό να συμμετέχει πλήρως ο Υπουργός Εξωτερικών στις εργασίες στα πλαίσια της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Η μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία που προβλέπεται στο άρθρο I-41, παράγραφος 6, του Συντάγματος είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη τα οποία αναλαμβάνουν τη δέσμευση, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

- a) να προβούν στην εντατικότερη ανάπτυξη των αμυντικών τους δυνατοτήτων, μέσω της ανάπτυξης των εθνικών τους συνεισφορών και της συμμετοχής, ενδεχομένως, σε πολυεθνικές δυνάμεις, στα κύρια ευρωπαϊκά προγράμματα εξοπλισμού και στις δραστηριότητες του Οργανισμού στον τομέα της ανάπτυξης των αμυντικών δυνατοτήτων, της έρευνας, των προμηθειών και των εξοπλισμών (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας), και,
- β) να έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν, το αργότερο το 2007, είτε σε εθνικό επίπεδο, είτε ως συνιστώσες πολυεθνικών σωμάτων δυνάμεων, μάχιμες μονάδες ειδικευμένες για τις προβλεπόμενες αποστολές, οι οποίες από τακτική άποψη θεωρούνται μάχιμες μονάδες ταχείας αντίδρασης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς και του εφοδιασμού, με στοιχεία υποστήριξης, ικανές να αναλάβουν, εντός προθεσμίας 5 έως 30 ημερών, αποστολές οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο III-309, ιδίως σε ανταπόκριση σε αιτήματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, και ικανές να παραμείνουν σε δράση επί αρχική περίοδο 30 ημερών που μπορεί να παραταθεί έως τουλάχιστον 120 ημέρες.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία δεσμεύονται, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 1:

- συνεργάζονται σε επενδύσεις στον τομέα των αμυντικών εξοπλισμών

- προσεγγίζουν τα αμυντικά τους μέσα

- ενισχύουν την ενελιξία των δυνάμεών τους

- συνεργάζονται για την ανάπτυξη δυνατοτήτων

- αναπτύσσουν κοινά προγράμματα

*O Ευρωπαϊκός Οργανισμός Αμυντικών Δυνατοτήτων αξιολογεί τις στρατιωτικές δυνατότητες των συμμετεχόντων κρατών μελών
Το Συμβούλιο εκδίδει*

- a) να συνεργάζονται, από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, για την επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων που αφορούν το επίπεδο των δαπανών για επενδύσεις στον τομέα των αμυντικών εξοπλισμών και να αναθεωρούν τακτικά τους στόχους αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον ασφάλειας και τις διεθνείς ευθύνες της Ένωσης,
- b) να προσεγγίσουν, στο μέτρο του δυνατού, τα αμυντικά τους μέσα, ιδίως με την εναρμόνιση του προσδιορισμού των στρατιωτικών αναγκών, με τη διάθεση από κοινού και, ενδεχομένως, με την εξειδίκευση των αμυντικών τους μέσων και δυνατοτήτων, καθώς και με την ενθάρρυνση της συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης και των υλικοτεχνικών αναγκών,
- c) να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας, της διαλειτουργικότητας, της ευελιξίας και της δυνατότητας ανάπτυξης των δυνάμεών τους, ιδίως με τον καθορισμό κοινών στόχων ως προς την πρόβλεψη δυνάμεων, ενδεχομένως και με την επανεξέταση των εθνικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων,
- d) να συνεργάζονται προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται αναγκαία μέτρα για την κάλυψη, μεταξύ άλλων, με πολυεθνικές προσεγγίσεις, και με την επιφύλαξη των δεσμεύσεών τους στα πλαίσια του Οργανισμού Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου, των κενών που διαπιστώνονται στο πλαίσιο του «Μηχανισμού Ανάπτυξης Δυνατοτήτων»,
- e) να συμμετέχουν, ενδεχομένως, στην ανάπτυξη των κύριων κοινών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων εξοπλισμού στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας.

ΑΡΘΡΟ 3

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας συμβάλλει στην τακτική αξιολόγηση των συνεισφορών των συμμετεχόντων κρατών μελών στον τομέα των δυνατοτήτων, ειδικότερα δε των συνεισφορών που παρέχονται δυνάμει των κριτηρίων που θα καθοριστούν ιδίως βάσει του άρθρου 2, και υποβάλλει σχετική έκθεση τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Η αξιολόγηση θα μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τις συστάσεις και τις αποφάσεις που εκδίδονται από το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο III-312 του

*To Σύνταγμα – Έκδοση φιλική προς τους αναγνώστη
Tov Jens-Peter Bonde*

συστάσεις

| Συντάγματος.

*Ενισχυμένη συνεργασία
στον τομέα της
αμυντικής πολιτικής*

**24. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ I-41,
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ την ανάγκη πλήρους εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου I-41, παράγραφος 2, του Συντάγματος,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΝΟΥ ότι η πολιτική της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο I-41, παράγραφος 2, του Συντάγματος δεν θίγει την ιδιαιτερότητα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν για ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία θεωρούν ότι η κοινή τους άμυνα υλοποιείται στα πλαίσια του Οργανισμού Βορειο-Ατλαντικού Συμφώνου, δυνάμει της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού και ότι συμβιβάζεται με την κοινή πολιτική ασφαλείας και άμυνας που διαμορφώνεται μέσα στο πλαίσιο αυτό,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ την ακόλουθη διάταξη, η οποία προσαρτάται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης,

ΑΡΘΡΟ MONO

Η Ένωση, σε συνεργασία με τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, θεσπίζει διευθετήσεις για τη βελτίωση της μεταξύ τους συνεργασίας.

**Εισαγωγή πετρελαίου
που διυλίζεται στις
Ολλανδικές Αντίλλες**

**25. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΠΟΥ ΔΙΥΛΙΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΟΛΛΑΝΔΙΚΕΣ
ΑΝΤΙΛΛΕΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να παράσχουν διευκρινίσεις περί του καθεστώτος των συναλλαγών που εφαρμόζεται στις εισαγωγές στην Ένωση προϊόντων πετρελαίου που διυλίζεται στις Ολλανδικές Αντίλλες,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες προσαρτώνται στην Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται στα προϊόντα πετρελαίου των κλάσεων 27.10, 27.11, 27.12 (παραφίνη και κηρός εκ πετρελαίου), εχ 27.13 (παραφινούχα υπολείμματα) και 27.14 (σχίστες) της συνδυασμένης ονοματολογίας, τα οποία εισάγονται για κατανάλωση στα κράτη μέλη.

ΑΡΘΡΟ 2

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν προϊόντα πετρελαίου που διυλίζεται στις Ολλανδικές Αντίλλες, τα δασμολογικά προνόμια που προκύπτουν από τη σύνδεση των τελευταίων με την Ένωση, υπό τους όρους που προβλέπονται στο παρόν Πρωτόκολλο. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν ανεξαρτήτως των κανόνων καταγωγής που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

ΑΡΘΡΟ 3

1. Όταν η Επιτροπή, αιτήσει κράτους μέλους ή από δική της πρωτοβουλία, διαπιστώνει ότι οι εισαγωγές εντός της Ένωσης προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες υπό το καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 2 προκαλούν πραγματικές δυσχέρειες στην αγορά ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση η οποία ορίζει ότι θα επιβληθούν, θα αυξηθούν ή θα επανεπιβληθούν από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη οι δασμοί που εφαρμόζονται στις εισαγωγές αυτές κατά το μέτρο και για την περίοδο που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση της καταστάσεως αυτής. Τα ποσοστά των κατά τα ανωτέρω επιβαλλομένων, αυξανομένων και επανεπιβαλλομένων δασμών δεν δύνανται να υπερβούν τα ποσοστά των δασμών που επιβάλλονται στις τρίτες χώρες για τα ίδια προϊόντα.
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δύνανται να

εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση όταν τα εισαγόμενα στην Ένωση προϊόντα εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες φθάνουν κατ' έτος τα δύο εκατομμύρια τόνους.

3. Οι ευρωπαϊκές αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή, δυνάμει των προηγουμένων παραγράφων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αποσκοπούν στην απόρριψη αιτήσεως κράτους μέλους, ανακοινώνονται στο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο δύναται να επιληφθεί των αποφάσεων κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε κράτους μέλους και δύναται οποτεδήποτε να εκδώσει ευρωπαϊκή απόφαση για να τις τροποποιήσει ή να τις ακυρώσει.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Εάν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι οι εισαγωγές προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, που πραγματοποιούνται απευθείας ή μέσω άλλου κράτους μέλους υπό το καθεστώς του άρθρου 2, προκαλούν πραγματικές δυσχέρειες στην αγορά του και ότι μια άμεση ενέργεια είναι αναγκαία για να τις αντιμετωπίσει, δύναται να αποφασίσει με δική του πρωτοβουλία την επιβολή στις εισαγωγές αυτές δασμών, το ύψος των οποίων δεν δύναται να υπερβεί το ύψος των δασμών που επιβάλλονται στις τρίτες χώρες για τα ίδια προϊόντα. Το κράτος κοινοποιεί την απόφαση αυτή στην Επιτροπή η οποία εντός μηνός εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση η οποία ορίζει εάν τα μέτρα που έλαβε το κράτος δύνανται να διατηρηθούν ή πρέπει να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν. Το άρθρο 3 παράγραφος 3 εφαρμόζεται στην απόφαση αυτή της Επιτροπής.

2. Όταν οι εισαγωγές προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες, που πραγματοποιούνται απευθείας ή μέσω άλλου κράτους μέλους υπό το καθεστώς που προβλέπεται στο άρθρο 2, σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη υπερβαίνουν κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους τις ποσότητες που καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου, τα μέτρα που ενδεχομένως λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 1, από αυτό ή από αυτά τα κράτη μέλη για το τρέχον έτος θεωρούνται νόμιμα. Η Επιτροπή, αφού βεβαιωθεί ότι η εισαγωγή έφθασε τις καθορισμένες ποσότητες, σημειώνει τα ληφθέντα μέτρα. Στην περίπτωση αυτή τα λοιπά κράτη μέλη δεν συγκαλούν το Συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 5

Εάν η Ένωση αποφασίσει να εφαρμόσει ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές προϊόντων πετρελαίου κάθε προελεύσεως, οι περιορισμοί αυτοί μπορούν να εφαρμόζονται και στα προϊόντα πετρελαίου προελεύσεως Ολλανδικών Αντίλλων. Στην περίπτωση αυτή, εξασφαλίζεται προτιμησιακή μεταχείριση στις Ολλανδικές Αντίλλες σε σχέση με τις άλλες χώρες.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Τα άρθρα 2 έως 5 δύνανται να αναθεωρούνται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει οιμόφωνα, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, κατά τη θέσπιση κοινού ορισμού της καταγωγής για τα προϊόντα πετρελαίου που προέρχονται από τρίτες και συνδεδεμένες χώρες ή κατά τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο κοινής εμπορικής πολιτικής για τα εν λόγω προϊόντα ή κατά την καθιέρωση κοινής ενεργειακής πολιτικής.
2. Ωστόσο, σε περίπτωση της αναθεώρησης αυτής, διατηρούνται υπέρ των Ολλανδικών Αντίλλων ισοδύναμα πλεονεκτήματα υπό κατάλληλη μορφή και για ποσότητα τουλάχιστον δυόμισι εκατομμυρίων τόνων προϊόντων πετρελαίου.
3. Οι υποχρεώσεις της Ένωσης σχετικά με τα ισοδύναμα πλεονεκτήματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δύνανται, εάν παραστεί ανάγκη, να γίνουν αντικείμενο κατανομής ανά χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τις ποσότητες που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 7

Για την εκτέλεση του παρόντος Πρωτοκόλλου, η Επιτροπή επιφορτίζεται να παρακολουθεί την εξέλιξη των εισαγωγών στα κράτη μέλη προϊόντων εκ διυλίσεως πετρελαίου στις Ολλανδικές Αντίλλες. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή, που φροντίζει για τη διάδοσή της, κάθε πληροφορία χρήσιμη για τον σκοπό αυτό, σύμφωνα με τη διοικητική διαδικασία που συνιστά η Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Για την εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 2, τα υψηλά συμβαλλόμενα μέρη απεφάσισαν ότι η ποσότητα των δύο εκατομμυρίων τόνων προϊόντων πετρελαίου Αντίλλων κατανέμεται ως ακολούθως μεταξύ των κρατών μελών:

Γερμανία	625.000 τόνοι
Οικονομική Ένωση Βελγίου-Λουξεμβούργου	200.000 τόνοι
Γαλλία	75.000 τόνοι
Ιταλία	100.000 τόνοι
Κάτω Χώρες	1.000.000 τόνοι

*Απόκτηση ακινήτων στη
Δανία*

26. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να διευθετήσουν ορισμένα ειδικά προβλήματα που αφορούν τη Δανία,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί της ακόλουθης διατάξεως, η οποία προσαρτάται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

*Μπορεί να διατηρήσει την
ισχύουσα νομοθεσία για τη
δευτερεύουσα κατοικία*

Παρά τις διατάξεις του Συντάγματος, η Δανία μπορεί να διατηρήσει την
ισχύουσα νομοθεσία της στο θέμα της δευτερεύουσας κατοικίας.

*Η δημόσια
ραδιοτηλεόραση στα κράτη
μέλη*

27. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι το σύστημα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες κάθε κοινωνίας, καθώς και με την ανάγκη να διασφαλίζεται η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων ερμηνευτικών διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

*Η δημόσια
ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία
δεν μπορεί να επηρεάσει
τους όρους των
συναλλαγών και τους
κανόνες ανταγωνισμού*

Οι διατάξεις του Συντάγματος ισχύουν υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, εφόσον η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι όπως την έχει θεσμοθετήσει, οριθετήσει και οργανώσει κάθε κράτος μέλος και εφόσον η χρηματοδότηση αυτή δεν επηρεάζει τους όρους των συναλλαγών και τον ανταγωνισμό στην Ένωση σε βαθμό αντιβαίνοντα στο κοινό συμφέρον, ενώ λαμβάνεται υπόψη η πραγματοποίηση του στόχου που εξυπηρετεί αυτή η δημόσια υπηρεσία.

*Oι παροχές στο πλαίσιο
του συστήματος
κοινωνικών ασφαλίσεων*

28. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ-214 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί της ακόλουθης διατάξεως, η οποία προσαρτάται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ MONO

Για την εφαρμογή του άρθρου III-214 του Συντάγματος, οι παροχές στο πλαίσιο επαγγελματικού συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων δεν θεωρούνται ως αποδοχές εφόσον αντιστοιχούν σε περιόδους απασχόλησης πριν από τις 17 Μαΐου 1990, με εξαίρεση τους εργαζόμενους ή τους έλκοντες δικαιώματα οι οποίοι, πριν από την ημερομηνία αυτή, είχαν ασκήσει δικαστική προσφυγή ή καταθέσει αντίστοιχη ένσταση σύμφωνα με το ισχύον εθνικό δίκαιο.

29. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το άρθρο I-3 του Συντάγματος αναφέρει, μεταξύ άλλων στόχων, την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών και ότι η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή αποτελεί έναν από τους τομείς από κοινού αρμοδιότητας της Ένωσης που απαριθμούνται στο άρθρο I-14, παράγραφος 2, στοιχείο γ), του Συντάγματος,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι διατάξεις του Μέρους III, Τίτλος III, Κεφάλαιο III, Τμήμα 3, του Συντάγματος, περί οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής ως σύνολο προσφέρουν τη νομική βάση για τη σταθεροποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη της δράσης της Ένωσης στον τομέα της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας Ταμείου,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το άρθρο III-223 του Συντάγματος προβλέπει την ίδρυση Ταμείου Συνοχής,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων δανείζει μεγάλα και διαρκώς αυξανόμενα ποσά υπέρ των πτωχότερων περιοχών,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία για μεγαλύτερη ευελιξία των διαδικασιών χορήγησης πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την επιθυμία να διαφοροποιηθούν τα επίπεδα της συμμετοχής της Ένωσης σε προγράμματα και σχέδια σε ορισμένα κράτη μέλη,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την πρόταση να λαμβάνεται περισσότερο υπόψη η σχετική ευημερία των κρατών μελών, στα πλαίσια του συστήματος των ιδίων πόρων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ MONO

1. Τα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν ότι η προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής έχει ζωτική σημασία για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και τη σταθερή επιτυχία της Ένωσης.
2. Τα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν την πεποίθησή τους ότι τα διαρθρωτικά

ταμεία πρέπει να συνεχίσουν να αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την υλοποίηση των στόχων της Ένωσης στον τομέα της συνοχής.

3. Τα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν την πεποίθησή τους ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων πρέπει να συνεχίσει να διαθέτει το μεγαλύτερο μέρος των πόρων της στην προώθηση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και δηλώνουν ότι είναι διατεθειμένα να επανεξετάζουν τις κεφαλαιακές ανάγκες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, όποτε αυτό καθίσταται αναγκαίο για το σκοπό αυτό.

4. Τα κράτη μέλη συμφωνούν να χορηγεί το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτική συμβολή της Ένωσης σε σχέδια για το περιβάλλον και τα διευρωπαϊκά δίκτυα στα κράτη μέλη στα οποία το κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι χαμηλότερο από το 90% του μέσου όρου της Ένωσης και τα οποία έχουν θεσπίσει πρόγραμμα με στόχο την εκπλήρωση των όρων της οικονομικής σύγκλισης όπως ορίζονται στο άρθρο III-184 του Συντάγματος.

5. Τα κράτη μέλη δηλώνουν ότι σκοπεύουν να επιτρέψουν μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά τη διάθεση πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία για την ικανοποίηση ειδικών αναγκών που δεν καλύπτονται από τις σημερινές ρυθμίσεις των διαρθρωτικών ταμείων.

6. Τα κράτη μέλη δηλώνουν ότι είναι διατεθειμένα να διαφοροποιήσουν τα επίπεδα συμμετοχής της Ένωσης στα προγράμματα και σχέδια των διαρθρωτικών ταμείων, ούτως ώστε να αποφεύγονται οι υπερβολικές αυξήσεις των δημοσιονομικών δαπανών στα λιγότερο ευημερούντα κράτη μέλη.

7. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν την ανάγκη τακτικής παρακολούθησης της προόδου προς την υλοποίηση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και δηλώνουν ότι διατίθενται να μελετήσουν όλα τα αναγκαία για τον σκοπό αυτό μέτρα.

8. Τα κράτη μέλη δηλώνουν την πρόθεσή τους να λάβουν περισσότερο υπόψη την ικανότητα συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους στο σύστημα των ιδίων πόρων και να εξετάσουν τρόπους διόρθωσης, για τα λιγότερο ευημερούντα κράτη μέλη, των φθινόντων στοιχείων που υφίστανται στο σημερινό σύστημα ιδίων πόρων.

*Ιδιαίτερο καθεστώς για
τη Γροιλανδία*

30. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΣΤΗ ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

*Ελεύθερη εισαγωγή
ιχθύων σε βάρος των
δικαιωμάτων αλιείας*

1. Η μεταχείριση, κατά την εισαγωγή τους στην Ένωση, των προϊόντων καταγωγής Γροιλανδίας που υπάγονται στην κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της αλιείας ακολουθεί τους μηχανισμούς της κοινής οργάνωσης αγορών, με απαλλαγή από δασμούς και φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος και χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς και μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, εφόσον οι δυνατότητες πρόσβασης στις ζώνες αλιείας της Γροιλανδίας που έχουν παραχωρηθεί στην Ένωση δυνάμει της συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και της αρμόδιας αρχής για τη Γροιλανδία, είναι ικανοποιητικές για την Ένωση.
2. Τα μέτρα σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής των προϊόντων της παραγράφου 1 θεσπίζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου III-231 του Συντάγματος.

*Άρθρο 40.3.3. του
Συντάγματος της
Ιρλανδίας σχετικά με την
άμβλωση*

31. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 40.3.3 **ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί της ακόλουθης διατάξεως, η οποία προσαρτάται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΑΡΘΡΟ MONO

Καμία διάταξη της Συνθήκης για τη θέσπιση του Συντάγματος ή των Συνθηκών και Πράξεων που την τροποποιούν ή τη συμπληρώνουν δεν θίγει την εφαρμογή του άρθρου 40.3.3 του ιρλανδικού Συντάγματος στην Ιρλανδία.

**Προσχώρηση στη
Σύμβαση για την
Προάσπιση των
Δικαιωμάτων του
Ανθρώπου**

**Διαφύλαξη των ιδιαίτερου
χαρακτήρα των δικαίου
της Ένωσης**

**Συμμετοχή στα ελεγκτικά
όργανα**

**Στρέφονται ορθώς κατά
των κρατών μελών ή/και
της Ένωσης**

Η προσχώρηση δεν θίγει:
- τις αρμοδιότητες ή τις
εξουσίες της Ένωσης
- την κατάσταση των
κρατών μελών όσον
αφορά τη Σύμβαση

**Υπεροχή του Δικαστηρίου
σε θέματα που
καλύπτονται από το**

**32. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ I-9,
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Η συμφωνία για την προσχώρηση της Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (εφεξής «Ευρωπαϊκή Σύμβαση»), η οποία προβλέπεται στο άρθρο I-9, παράγραφος 2, του Συντάγματος πρέπει να εκφράζει την ανάγκη διαφύλαξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της Ένωσης και του δικαίου της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά:

- a) τις ειδικές διαδικασίες της ενδεχόμενης συμμετοχής της Ένωσης στα ελεγκτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης,
- b) τους μηχανισμούς που απαιτούνται για να εξασφαλίζεται ότι οι προσφυγές μη κρατών μελών και οι ατομικές προσφυγές ορθώς στρέφονται κατά κρατών μελών ή/και της Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 2

Η συμφωνία που αναφέρει η παράγραφος 1 πρέπει να εξασφαλίζει ότι η προσχώρηση δεν θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης και τις εξουσίες των θεσμικών οργάνων της. Πρέπει να εξασφαλίζει ότι καμία διάταξη της δεν επηρεάζει την κατάσταση των κρατών μελών όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση και ιδίως τα Πρωτόκολλα της Σύμβασης, τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη κατά παρέκκλιση από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο της 15, και τις επιφυλάξεις όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση που διατυπώνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 57 της εν λόγω Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 3

Καμία διάταξη της συμφωνίας της παραγράφου 1 δεν πρέπει να θίγει το άρθρο III-375, παράγραφος 2, του Συντάγματος.

*To Σύνταγμα – Έκδοση φιλική προς τους αναγνώστη
Tov Jens-Peter Bonde*

Σύνταγμα

33. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΝ ΤΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΑΝ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι το άρθρο IV-437 παράγραφος 1 του Συντάγματος καταργεί τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τις Πράξεις και Συνθήκες που τις συμπληρώνουν ή τροποποιούν,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι πρέπει να συνταχθεί πίνακας των Πράξεων και Συνθηκών τις οποίες απαριθμεί το άρθρο IV-437 παράγραφος 1,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι πρέπει να επαναληφθούν κατ' ουσίαν οι διατάξεις του άρθρου 9, παράγραφος 7, της Συνθήκης του Άμστερνταμ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 σχετικά με την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, πρέπει να παραμείνει σε ισχύ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας:

ΑΡΘΡΟ 1

*Oι Συνθήκες καταργούνται
από το Σύνταγμα*

1. Οι ακόλουθες Πράξεις και Συνθήκες, με τις οποίες συμπληρώθηκε ή τροποποιήθηκε η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καταργούνται:

- α) Πρωτόκολλο της 8ης Απριλίου 1965 περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής (ΕΕ 152, 13.7.1967, σ. 13),
- β) Συνθήκη της 22ας Απριλίου 1970 περί τροποποιήσεως ορισμένων διατάξεων περί προϋπολογισμού των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Συνθήκης περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 2, 2.1.1971, σ. 1),
- γ) Συνθήκη της 22ας Ιουλίου 1975 περί τροποποιήσεως ορισμένων δημοσιονομικών διατάξεων των Συνθηκών περί ιδρύσεως των

Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Συνθήκης περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 359, 31.12.1977, σ. 4),

- δ) Συνθήκη της 10ης Ιουλίου 1975 περί τροποποίησεως ορισμένων διατάξεων του Πρωτοκόλλου περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΕ L 91, 6.4.1978, σ. 1),
- ε) Συνθήκη της 13ης Μαρτίου 1984 περί τροποποίησεως των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσον αφορά τη Γροιλανδία (ΕΕ L 29, 1.2.1985, σ. 1),
- στ) Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη της 17ης και 28ης Φεβρουαρίου 1986 (ΕΕ L 169, 29.6.1987, σ. 1),
- ζ) Πράξη της 25ης Μαρτίου 1993 για την τροποποίηση του Πρωτοκόλλου περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με την οποία εξουσιοδοτείται το Συμβούλιο των Διοικητών να ιδρύσει Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΕ L 173, 7.7.1994, σ. 14),
- η) Απόφαση 2003/223/EK του Συμβουλίου, συνερχόμενου σε επίπεδο Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, της 21ης Μαρτίου 2003, περί τροποποίησεως του άρθρου 10.2 του καταστατικού του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ L 83, 1.4.2003, σ. 66).
2. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ της 2ας Οκτωβρίου 1997, η οποία τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις, καταργείται (ΕΕ C 340, 10.11.1997, σ. 1).
3. Η Συνθήκη της Νίκαιας της 26ης Φεβρουαρίου 2001, η οποία τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις, καταργείται (ΕΕ C 80, 10.3.2001, σ. 1).

ΑΡΘΡΟ 2

1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου III-432 του Συντάγματος και του άρθρου 189 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών θεσπίζουν με κοινή συμφωνία τις αναγκαίες διατάξεις για τη ρύθμιση ορισμένων ιδιαιτέρων προβλημάτων στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου που απορρέουν από τη δημιουργία ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Η Πράξη περί εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία, η οποία προσαρτάται στην απόφαση 76/787/EKAX, EOK, Ευρατόμ του Συμβουλίου (ΕΕ L 278, 8.10.1976, σ. 1), διατηρείται υπό την ισχύουσα μορφή της κατά τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης.
Προκειμένου να προσαρμοσθεί στο Σύνταγμα, η πράξη αυτή τροποποιείται ως εξής:
- α) Στο άρθρο 1 διαγράφεται η παράγραφος 3.
  - β) Στο άρθρο 5, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, διαγράφεται ο όρος «των διατάξεων».
  - γ) Στο άρθρο 6, παράγραφος 2, διαγράφονται οι λέξεις «της 8ης Απριλίου 1965». Ο όρος «των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» αντικαθίσταται από τον όρο «της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
  - δ) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, ο όρος «Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» αντικαθίσταται από τον όρο «Ευρωπαϊκή Επιτροπή».
  - ε) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, τρίτη περίπτωση, ο όρος «Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή Πρωτοδικείου» αντικαθίσταται από τον όρο «Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
  - στ) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, πέμπτη περίπτωση, ο όρος «Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» αντικαθίσταται από τον όρο «Ελεγκτικού Συνεδρίου».
  - ζ) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, έκτη περίπτωση, ο όρος «διαμεσολαβητού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» αντικαθίσταται από τον όρο «Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή».
  - η) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, έβδομη περίπτωση, η διατύπωση «της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από τον όρο «της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
  - θ) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, ένατη περίπτωση, η διατύπωση «δυνάμει ή κατ' εφαρμογήν των Συνθηκών περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «δυνάμει της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας». Ο όρος «κοινοτικών» αντικαθίσταται από τον όρο «της Ένωσης».

- ι) Στο άρθρο 7, παράγραφος 1, ενδέκατη περίπτωση, η διατύπωση «των θεσμικών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ή των οργάνων ή οργανισμών που συνδέονται με αυτά, ή της Κεντρικής Ευρωπαϊκής Τράπεζας» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «των θεσμικών οργάνων, λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
- ια) Οι περιπτώσεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, μετατρέπονται σε στοιχεία α) έως ια) αντιστοίχως.
- ιβ) Στο άρθρο 7, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, διαγράφονται οι λέξεις «των διατάξεων». Οι περιπτώσεις αυτού του δεύτερου εδαφίου μετατρέπονται σε στοιχεία α) και β) αντιστοίχως.
- ιγ) Στο άρθρο 11, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ο όρος «στην Κοινότητα» αντικαθίσταται από τον όρο «στην Ένωση». Ο όρος «ορίζει» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «εκδίδει ευρωπαϊκή απόφαση με την οποία ορίζει». Η διατύπωση «στο προηγούμενο εδάφιο» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «στο πρώτο εδάφιο».
- ιδ) Στο άρθρο 11, παράγραφος 3, η διατύπωση «με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 139 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «με την επιφύλαξη του άρθρου III-336 του Συντάγματος».
- ιε) Στο άρθρο 14, ο όρος «λήψη μέτρων» αντικαθίσταται από τον όρο «θέσπιση μέτρων». Ο όρος «προτάσει» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «ύστερα από πρωτοβουλία». Η διατύπωση «λαμβάνει τα μέτρα αυτά» αντικαθίσταται από τη διατύπωση «εκδίδει τους αναγκαίους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις».

**Έδρα του ΕΚ και
ψηφοφορία στο
Συμβούλιο**

Μεταβατικές διατάξεις

34. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι για να οργανωθεί η μετάβαση από την Ευρωπαϊκή Ένωση που ιδρύεται με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα προς την Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία ιδρύεται με τη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, η οποία τις διαδέχεται, επιβάλλεται να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις που θα έχουν εφαρμογή πριν καταστούν ενεργές όλες οι διατάξεις του Συντάγματος και των πράξεων που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή τους,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Διατάξεις σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΑΡΘΡΟ Ι

*Νέοι κανόνες θα
εγκριθούν ομόφωνα πριν
από το 2009*

1. Εγκαίρως πριν από τις ευρωπαϊκές βουλευτικές εκλογές του 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο I-20, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του Συντάγματος, ευρωπαϊκή απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

*Έως το 2009, η σύνθεση
δεν θα αλλάζει με τις νέες
διευρύνσεις*

2. Κατά τη διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου 2004-2009 η σύνθεση και ο αριθμός των εκλεγομένων σε κάθε κράτος μέλος αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παραμένουν ως είχαν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, ο δε αριθμός των αντιπροσώπων είναι ο εξής:

Βέλγιο	24
Τσεχική Δημοκρατία	24
Δανία	14
Γερμανία	99
Εσθονία	6
Ελλάδα	24
Ισπανία	54
Γαλλία	78
Ιρλανδία	13
Ιταλία	78

Κύπρος	6
Λεττονία	9
Λιθουανία	13
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	24
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	27
Αυστρία	18
Πολωνία	54
Πορτογαλία	24
Σλοβενία	7
Σλοβακία	14
Φινλανδία	14
Σουηδία	19
Ηνωμένο Βασίλειο	78

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

To Συμβούλιο

Νέα ειδική πλειοψηφία
(55% των χωρών που
συγκεντρώνουν το 65%
του πληθυσμού της ΕΕ)
τίθεται σε ισχύ από
01.11.2009

Έως τότε, εφαρμόζεται η
ακόλουθη στάθμιση των
ψήφων:

- Οι διατάξεις του άρθρου I-25, παράγραφοι 1, 2 και 3 του Συντάγματος, οι οποίες αφορούν τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο τίθενται σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2009, μετά τις εκλογές του 2009 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο I-20, παράγραφος 2 του Συντάγματος.
- Οι κάτωθι διατάξεις ισχύουν έως την 31η Οκτωβρίου 2009, με την επιφύλαξη του άρθρου I-25, παράγραφος 4, του Συντάγματος.

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν με ειδική πλειοψηφία, οι ψήφοι των μελών τους σταθμίζονται ως εξής:

Βέλγιο	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	7
Γερμανία	29
Εσθονία	4
Ελλάδα	12
Ισπανία	27
Γαλλία	29
Ιρλανδία	7
Ιταλία	29
Κύπρος	4
Λεττονία	4
Λιθουανία	7

Λουξεμβούργο	4
Ουγγαρία	12
Μάλτα	3
Κάτω Χώρες	13
Αυστρία	10
Πολωνία	27
Πορτογαλία	12
Σλοβενία	4
Σλοβακία	7
Φινλανδία	7
Σουηδία	10
Ηνωμένο Βασίλειο	29

Ειδική πλειοψηφία

1. 232 επί συνόλου 321
2. πλειοψηφία των κρατών μελών
3. 62% του πληθυσμού

Για να αποφασίσει το Συμβούλιο, απαιτούνται τουλάχιστον 232 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους της πλειοψηφίας των μελών, όταν, κατά το Σύνταγμα, το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από πρόταση της Επιτροπής. Στις άλλες περιπτώσεις, για να αποφασίσει το Συμβούλιο απαιτούνται τουλάχιστον 232 ψήφοι υπέρ, που περιλαμβάνουν τις ψήφους των δύο τρίτων τουλάχιστον των μελών.

Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο θεσπίζουν πράξη με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 62% του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, δεν θεσπίζεται η εν λόγω πράξη.

Προσαρμογή έπειτα από κάθε διεύρυνση σύμφωνα με τις αρχές της Συνθήκης της Νίκαιας

Άρθρα του Συντάγματος που τίθενται σε ισχύ από 01.11.2009

3. Για τις μεταγενέστερες προσχωρήσεις, το όριο που προβλέπεται στην παράγραφο 2 υπολογίζεται κατά τρόπον ώστε το όριο της ειδικής πλειοψηφίας εκφραζόμενο σε ψήφους να μην υπερβαίνει το όριο που προκύπτει από τον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία περιέχεται στην Τελική Πράξη της Διάσκεψης που εξέδωσε τη Συνθήκη της Νίκαιας.

4. Οι ακόλουθες διατάξεις σχετικά με τον ορισμό της ειδικής πλειοψηφίας τίθενται σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2009:

- άρθρο I-44, παράγραφος 3, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, του Συντάγματος,

- άρθρο I-59, παράγραφος 5, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του Συντάγματος,

- άρθρο I-60, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, του Συντάγματος,

- άρθρο III-179, παράγραφος 4, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος,

- άρθρο III-184, παράγραφος 6, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-184, παράγραφος 7, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-194, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-196, παράγραφος 3, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-197, παράγραφος 4, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-198, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-312, παράγραφος 3, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο III-312, παράγραφος 4, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Συντάγματος,
- άρθρο 1, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και άρθρο 3, παράγραφος 1, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τις πολιτικές σχετικά με τους ελέγχους στα σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση καθώς και όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις και την αστυνομική συνεργασία,
- άρθρο 1, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο και άρθρο 5, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, του Πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση της Δανίας.

An δεν ψηφίσουν όλα τα κράτη μέλη, η ειδική πλειοψηφία προσαρμόζεται σύμφωνα με τις αρχές της Νίκαιας

Μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2009, στις περιπτώσεις που δεν λαμβάνουν μέρος στη ψηφοφορία όλα τα μέλη του Συμβουλίου, δηλαδή στις περιπτώσεις που αναφέρουν τα άρθρα τα οποία απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο, ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται η ίδια αναλογία σταθμισμένων ψήφων και η ίδια αναλογία μελών του Συμβουλίου καθώς και, ενδεχομένως, το ίδιο ποσοστό του πληθυσμού των ενδιαφερομένων κρατών μελών με εκείνα που καθορίζονται στην παράγραφο 2.

ΑΡΘΡΟ 3

Εως τη λήψη απόφασης σχετικά με τις συνθέσεις του Συμβουλίου, το Συμβούλιο Γενικών

Μέχρι να τεθεί σε ισχύ η απόφαση του άρθρου I-24, παράγραφος 4, του Συντάγματος, το Συμβούλιο μπορεί να συνέρχεται με τις συνθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο I-24, παράγραφοι 2 και 3, καθώς και με τις άλλες συνθέσεις των οποίων ο κατάλογος καταρτίζεται με ευρωπαϊκή απόφαση

*Υποθέσεων συγκροτεί
Συμβούλιο με απλή
πλειοψηφία*

*του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, που αποφασίζει με απλή
πλειοψηφία.*

ΤΙΤΛΟΣ III

Διατάξεις σχετικά με την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης

ΑΡΘΡΟ 4

*Η Επιτροπή παραμένει εν
υπηρεσίᾳ έως το τέλος της
θητείας της, αλλά με την
εκλογή του Υπουργού
Εξωτερικών ο Επίτροπος
που έχει την ίδια
υπηκοότητα με αυτόν
υποβάλλει παραίτηση*

Τα μέλη της Επιτροπής τα οποία ασκούν καθήκοντα κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης παραμένουν εν υπηρεσίᾳ έως το τέλος της θητείας τους. Ωστόσο, την ημέρα διορισμού του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης, λήγει η θητεία του μέλους της Επιτροπής το οποίο έχει την ίδια υπηκοότητα με τον Υπουργό Εξωτερικών της Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΥΠΑΤΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 5

*Γενικός Γραμματέας,
Αναπληρωτής Γενικός
Γραμματέας και Ύπατος
Εκπρόσωπος*

Οι θητείες του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου, Ύπατου Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, και του Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου λήγουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης. Το Συμβούλιο διορίζει Γενικό Γραμματέα σύμφωνα με το άρθρο III-344, παράγραφος 2, του Συντάγματος.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΑΡΘΡΟ 6

*Επιτροπή των
Περιφερειών*

Μέχρι την έναρξη ισχύος της απόφασης του άρθρου III-386 του Συντάγματος, η κατά χώρα κατανομή των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών είναι η εξής:

Βέλγιο	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Εσθονία	7
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιρλανδία	9
Ιταλία	24
Κύπρος	6
Λεττονία	7
Λιθουανία	9
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	12
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πολωνία	21
Πορτογαλία	12
Σλοβενία	7
Σλοβακία	9
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

ΑΡΘΡΟ 7

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Μέχρι την έναρξη ισχύος της απόφασης του άρθρου III-386 του Συντάγματος, η κατά χώρα κατανομή των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής είναι η εξής:

Βέλγιο	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Εσθονία	7
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιρλανδία	9
Ιταλία	24
Κύπρος	6
Λεττονία	7
Λιθουανία	9
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	12

Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πολωνία	21
Πορτογαλία	12
Σλοβενία	7
Σλοβακία	9
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

**KOINOTHTA
ANΩRAKA KAI
XALYBA**

**35. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ
ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΝΩΡΑΚΑ ΚΑΙ
ΧΑΛΥΒΑ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΑΝΩΡΑΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΑΛΥΒΑ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, ως είχαν στις 23 Ιουλίου 2002 μεταβιβάσθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα από τις 24 Ιουλίου 2002,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθούν αυτοί οι πόροι για την έρευνα στους τομείς που είναι σχετικοί με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα και, συνεπώς, ότι είναι ανάγκη να προβλεφθούν προς τούτο ορισμένοι ειδικοί κανόνες,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης:

ΑΡΘΡΟ 1

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού της Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα χρησιμοποιούνται για την έρευνα στον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα

1. Με την επιφύλαξη κάθε αύξησης ή μείωσης που μπορεί να επέλθει ως αποτέλεσμα πράξεων εκκαθάρισης, η καθαρή αξία των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα στις 23 Ιουλίου 2002, θεωρείται ως περιουσιακό στοιχείο της Ένωσης που προορίζεται για την έρευνα στους τομείς τους σχετικούς με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα, αναφέρεται δε ως «Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα υπό εκκαθάριση». Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, το περιουσιακό στοιχείο αποκαλείται «Πόροι του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα».
2. Τα έσοδα από το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο, τα οποία αποκαλούνται «Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα», διατίθενται αποκλειστικά για την έρευνα, στους τομείς τους σχετικούς με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, εκτός του προγράμματος-πλαισίου έρευνας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Ευρωπαϊκός νόμος του Συμβουλίου ορίζει όλες τις απαραίτητες

*με ειδική πλειοψηφία
Έγκριση του EK*

*Πολυετείς
δημοσιονομικές
κατευθύνσεις*

διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένων των βασικών αρχών. Το Συμβούλιο αποφασίζει μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Το Συμβούλιο εκδίδει, μετά από πρόταση της Επιτροπής, τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή αποφάσεις που καθορίζουν τις πολυετείς δημοσιονομικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση της περιουσίας του Ταμείου Έρευνας για τον Ανθρακα και το Χάλυβα, καθώς και τις τεχνικές κατευθύνσεις για το πρόγραμμα έρευνας του εν λόγω Ταμείου. Αποφασίζει μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 3

Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Συντάγματος.

**Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

*Η Συνθήκη Ευρατόμ
σχετικά με τη στήριξη
πυρηνικών εγκαταστάσεων
προσαρτάται στο
Σύνταγμα με αποτέλεσμα η
ισχύς της να παρατείνεται
μετά το 2007*

*Τη φιλική προς τον
αναγνώστη έκδοση της
Συνθήκης Ευρατόμ
μπορείτε να τη βρείτε στην
ιστοσελίδα
www.euabc.com*

**36. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό να εξακολουθήσουν οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας να παράγουν πλήρως τα έννομα αποτελέσματά τους,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προσαρμόσουν τη Συνθήκη αυτή στους νέους κανόνες που θεσπίζει η Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, ιδίως στον θεσμικό και τον δημοσιονομικό τομέα,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ επί των ακόλουθων διατάξεων, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και τροποποιούν τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

Το παρόν Πρωτόκολλο τροποποιεί τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (εφεξής «Συνθήκη ΕΚΑΕ») υπό τη μορφή που έχει τη στιγμή της έναρξης ισχύος της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης.

Παρά τις διατάξεις του άρθρου IV-437 της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης και με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου, δεν θίγονται τα έννομα αποτελέσματα των τροποποιήσεων που επήλθαν στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας δυνάμει των Συνθηκών και Πράξεων που καταργούνται βάσει του άρθρου IV-437 της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, καθώς και τα νομικά αποτελέσματα των εν ισχύι πράξεων οι οποίες εκδόθηκαν βάσει της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

ΑΡΘΡΟ 2

Η ονομασία του τίτλου III της Συνθήκης ΕΚΑΕ «Διατάξεις περί των οργάνων» αντικαθίσταται από την εξής :«Θεσμικές και δημοσιονομικές διατάξεις».

ΑΡΘΡΟ 3

Στην αρχή του Τίτλου III της Συνθήκης ΕΚΑΕ, εισάγεται το ακόλουθο

κεφάλαιο:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΑΡΘΡΟ 106 α

1. Τα άρθρα I-19 έως I-29, τα άρθρα I-31 έως I-39, τα άρθρα I-49 και I-50, τα άρθρα I-53 έως I-56, τα άρθρα I-58 έως I-60, τα άρθρα III-330 έως III-372, τα άρθρα III-374 και III-375, τα άρθρα III-378 έως III-381, τα άρθρα III-384 και III-385, τα άρθρα III-389 έως III-392, τα άρθρα III-395 έως III-410, τα άρθρα III-412 έως III-415, τα άρθρα III-427, III-433, IV-439 και IV-443 της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης εφαρμόζονται στην παρούσα Συνθήκη.
2. Στα πλαίσια της παρούσας Συνθήκης, οι μνείες της Ένωσης και του Συντάγματος στις διατάξεις της πρώτης παραγράφου καθώς και σε εκείνες των Πρωτοκόλλων που προσαρτώνται τόσο στη Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης όσο και στην παρούσα Συνθήκη νοούνται, αντιστοίχως, ως μνείες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της παρούσας Συνθήκης.
3. Οι διατάξεις της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης δεν παρεκκλίνουν από τα οριζόμενα στην παρούσα Συνθήκη.»

ΑΡΘΡΟ 4

Στον Τίτλο III της Συνθήκης EKAЕ, η αρίθμηση των Κεφαλαίων I, II και III αλλάζει σε II, III και IV.

ΑΡΘΡΟ 5

1. Το άρθρο 3, τα άρθρα 107 έως 132, τα άρθρα 136 έως 143, τα άρθρα 146 έως 156, τα άρθρα 158 έως 163, τα άρθρα 165 έως 170, τα άρθρα 173, 173 A και 175, τα άρθρα 177 έως 179a, τα άρθρα 180β και 181, τα άρθρα 183, 183 A, 190 και 204 της Συνθήκης EKAЕ καταργούνται.
2. Τα Πρωτόκολλα που είχαν προσαρτηθεί προγενέστερα στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας καταργούνται.

ΑΡΘΡΟ 6

Η ονομασία του τίτλου IV της Συνθήκης EKAЕ «Δημοσιονομικές διατάξεις» αντικαθίσταται από την εξής ονομασία: «Ειδικές

δημοσιονομικές διατάξεις».

ΑΡΘΡΟ 7

1. Στο άρθρο 38, τρίτο εδάφιο, και στο άρθρο 82, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης EKAЕ, η αναφορά στα άρθρα 141 και 142 αντικαθίσταται με αντίστοιχη αναφορά στα άρθρα III-360 και III-361 του Συντάγματος.
2. Στο άρθρο 171, παράγραφος 2, και στο άρθρο 176, παράγραφος 3 της Συνθήκης EKAЕ, η αναφορά στο άρθρο 183 αντικαθίσταται με αναφορά στο άρθρο III-412 του Συντάγματος.
3. Στο άρθρο 172, παράγραφος 4 της Συνθήκης EKAЕ, η αναφορά στο άρθρο 177, παράγραφος 5, αντικαθίσταται με αναφορά στο άρθρο III-404 του Συντάγματος.
4. Στα άρθρα 38, 82, 96 και 98 της Συνθήκης EKAЕ, ο όρος «οδηγία» αντικαθίσταται από τους όρους «ευρωπαϊκός κανονισμός».
5. Στη Συνθήκη EKAЕ, ο όρος «απόφαση» αντικαθίσταται από τους όρους «ευρωπαϊκή απόφαση», με εξαίρεση τις περιπτώσεις των άρθρων 18, 20 και 23, του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, καθώς και τις περιπτώσεις που η απόφαση εκδίδεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
6. Στη Συνθήκη EKAЕ, ο όρος «Δικαστήριο» αντικαθίσταται από το όρο «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΑΡΘΡΟ 8

Το άρθρο 191 της Συνθήκης EKAЕ αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 191

Η Κοινότητα απολαύει στην επικράτεια των κρατών μελών των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών για την εκπλήρωση της αποστολής της υπό τους όρους που προβλέπονται με το Πρωτόκολλο σχετικά με τα προνόμια και τις ασυλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

ΑΡΘΡΟ 9

Το άρθρο 198 της Συνθήκης EKAЕ αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 198

Εφόσον δεν ορίζεται άλλως, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης εφαρμόζονται στα ευρωπαϊκά εδάφη των κρατών μελών και στα μη ευρωπαϊκά εδάφη που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους.

Η Συνθήκη είναι δεσμευτική και για τα εξαρτημένα εδάφη εκτός

της ΕΕ

Εφαρμόζονται επίσης στα ευρωπαϊκά εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων υπεύθυνο είναι ένα κράτος μέλος.

Οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης εφαρμόζονται στα νησιά Åland με τις παρεκκλίσεις που προβλέπονταν αρχικά στη Συνθήκη που αναφέρεται στο άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο δ), της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, και οι οποίες έχουν περιληφθεί στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις Συνθήκες Βορείου Ιρλανδίας Βορείου Ιρλανδίας και τις Πράξεις προσχώρησης του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, και της Αυστριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο:

Δεν είναι δεσμευτική για τις Φερόες Νήσους και τη Γροιλανδία

- Βάσεις του Η.Β. στην Κύπρο

- Υπερπόντιες χώρες του Η.Β.

Αγγλονορμανδικές νήσοι και νήσος Μαν

- a) Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στις Φερόες Νήσους ούτε στη Γροιλανδία,
- β) Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στις περιοχές κυριάρχων βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο,
- γ) Η παρούσα Συνθήκη δεν εφαρμόζεται στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας και που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος II της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης,
- δ) Οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης εφαρμόζονται στις Αγγλονορμανδικές νήσους και στη νήσο Μαν, μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλισθεί η εφαρμογή του καθεστώτος που προβλεπόταν αρχικά για τις νήσους αυτές από τη Συνθήκη η οποία αναφέρεται στο άρθρο IV-437, παράγραφος 2, στοιχείο α), της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, και το οποίο έχει περιληφθεί στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις Συνθήκες και Πράξεις προσχώρησης του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, και της Αυστριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας.»

Το άρθρο 206 της Συνθήκης EKAЕ αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«ΑΡΘΡΟ 206

Διεθνείς συμφωνίες

Η Κοινότητα δικαιούται να συνάπτει με ένα ή πλείονα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς συμφωνίες για τη σύσταση ενώσεως που συνεπάγεται αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις, κοινές δράσεις και ειδικές διαδικασίες.

Οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οσάκις οι συμφωνίες αυτές απαιτούν τροποποιήσεις της παρούσας Συνθήκης, προαπαιτείται έγκριση των τροποποιήσεων με τη διαδικασία του άρθρου IV-443 της Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης.»

ΑΡΘΡΟ 11

Στο άρθρο 225 της Συνθήκης EKAЕ, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Εξίσου αυθεντικά είναι τα κείμενα της Συνθήκης στην αγγλική, δανική, ισπανική, εσθονική, φιλανδική, ελληνική, ουγγρική, ιρλανδική, λεττονική, λιθουανική, μαλτέζικη, πολωνική, πορτογαλική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική και τσεχική γλώσσα.»

ΑΡΘΡΟ 12

Τα έσοδα και τα έξοδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, εκτός εκείνων του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ και των κοινών επιχειρήσεων, εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Κατάλογος προϊόντων διατροφής που προβλέπεται από το άρθρο III-226

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΘΡΟ III-226 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

– 1 – Κλάση της συνδυασμένης ονοματολογίας	– 2 – Είδος εμπορεύματος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Ζώα ζώντα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 05.04	Έντερα, κύστεις και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα δια την ανθρώπινη κατανάλωση
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Λαχανικά, φυτά, ρίζαι και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Καρποί και οπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	Καφές, τέιον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 09.03)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	Δημητριακά
– 1 – Κλάση της συνδυασμένης ονοματολογίας	– 2 – Είδος εμπορεύματος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 ex 13.03	Πηκτίνη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15	
15.01	Λίπος χοιρειον υπό την ονομασίαν saindoux και λοιπά χοιρεια λίπη, λαμβανόμενα δια πιέσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα δια πιέσεως ή τήξεως
15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως
15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία «saindoux» χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμίξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηγενισμένα
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά η αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησις χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
– 1 – Κλάση της συνδυασμένης ονοματολογίας	– 2 – Είδος εμπορεύματος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

17.01

Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου,
εις στερεάν κατάστασιν

17.01

Έτερα σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα
του μέλιτος, έστω και μεμιγμένα μετά
φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι
κεκαυμέναι

17.03

Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμέναι

17.05 *

Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα
αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα
(περιλαμβανομένης και της δια βανίλλης
ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρεως),
εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά
προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν
αναλογίαν

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

18.01

Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα
βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα

18.02

Κελύφη, φλοιοί, μεμβράναι και
απορρίμματα κακάου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών,
οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών
φυτών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

22.04

Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν,
έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη
καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει
της δια προσθήκης οινοπνεύματος

22.05

Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ
νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις
ανεστάλη τη προσθήκη οινοπνεύματος
(περιλαμβανομένων και των μιστελίων)

22.07

Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά
προερχόμενα εκ ζυμώσεως

ex 22.08 (*) ex 22.09 (*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παρόν Παράρτημα Ι της Συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οινοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπεπυκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την παρασκευή ποτών
ex 22.10 (*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμέναι δια ζάχα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24 24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45 45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54 54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον. Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57 57.01	Κάνναβις, (<i>Cannabis sativa</i>) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)

(*) Κλάση που προστέθηκε με το άρθρο 1 του κανονισμού αριθ. 7α του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 18ης Δεκεμβρίου 1959 (ΕΕ 7, 30.1.1962, σ. 71/61).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Υπερπόντιες χώρες και εδάφη

Υπερπόντιες χώρες και εδάφη, όπως προβλέπονται στο Μέρος III, Τίτλος IV, που διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με την ΕΕ

ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΗ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΙΙΙ, ΤΙΤΛΟΣ ΙV,
ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

- Γροιλανδία,
- Νέα Καληδονία και τα εξαρτημένα εδάφη,
- Γαλλική Πολυνησία,
- Γαλλικές περιοχές του νοτίου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής,
- Νήσοι Βάλλις και Φουτούνα,
- Μαγιόττε,
- Σαιν Πιερ και Μικελόν,
- Αρούμπα,
- Ολλανδικές Αντίλλες:
  - Μπονέρ,
  - Κουρασάο,
  - Σάμπα,
  - Άγιος Ευστάθιος,
  - Άγιος Μαρτίνος,
- Ανγκούιλα,
- Νήσοι Κάνυμαν,
- Νήσοι Φάλκλαντ,
- Νότια Γεωργία και Νότιοι Νήσοι Σάντουιτς,
- Μονσερράτ,
- Πίτκαιρν,
- Αγία Ελένη και εξαρτώμενα εδάφη,
- Βρετανικό έδαφος της Ανταρκτικής,